

העולם הזה

יום העצמאות ה-30

בד ד"ש

מתפרקת

תשקיף

דין אימץ

הצעת סאדאת

"הגישה החדשה" של ממשלת ישראל לגבי המשא ומתן עם מצרים, אותה הציע שרי החוץ משה דיין בבקורת האחרון בארצות הברית, אינה רעיון מקורי שיהיה גם לא של ממשלת ישראל. למעשה זהו אימוץ של הצעה שהציע נשיא מצרים אנואאר סאדאת לממשלת ישראל עוד לפני כהונתו.

"הגישה החדשה" שנעדה לתרום לפריצת הדרך לחידושו של המדין, קובעת שמאחר שהצטרף העקרונות היא כיום המיכשול העיקרי להמשך המדין יש להתעלם ממנה בשלב זה ולמצוא קידם נוסחה משותפת לגבי עתיד הגדה המערבית ופתרון בעיית ההגדרה העצמית לפלסטינים. רעיון זה הוצע בשעתו עלידי סאדאת לממשלת ישראל, אולם במשך כחודשים הוא לא הגיבה עליו, רק באחרונה, בעת פגישתו של דיין עם שרי החוץ האמריקאי אימץ למעשה דיין את הרעיון של אלסאדאת, שתואר בידו אמצעי התיקשות כיוזמה מקורית שלו.

המשלה עשויה

למש את תוכנית

"האוטונומיה"

לא מן הנמנע כי המשלה תחליט לממש את תוכנית האוטונומיה החלקית לערביי הגדה המערבית, כפי שהוצעה בתוכנית השלום של מנחם בגין, גם מבלי שזו תתקבל כחלק מהסדר בין ישראל ומצרים. בשורה ראשון לקראת מימוש "אוטונומיה" זו עשויה לממשנה להורות, כבר בשבועות הקרובים, על דילוג הנכבחות הצבאית הישראלית ביישובי הגדה. היילי צה"ל באיוור ונצאו מהערים הגדולות ויתרכו רק במחנות הצבאים ובמאחזים שבגדה. הם יחזרו לערים רק במקרה של התפרעויות והפרות יסדר.

עיתונאי ימונה

כדובר צה"ל

בניגוד לחששות שהתעוררו עם מינויו של רפאל (רפול) איתן כרמטכ"ל, עשויה תקופת כהונתו להצטיין בפתיחות יתר של צה"ל הן כלפי העיתונות והן כלפי הציבור. אחד הצעדים הראשונים בהם עשוי הרמטכ"ל לנקוט בתחום זה, הוא קביעת שיגרה של פגישות תכופות הדיווחים יומיומיים לעיתונות על המתרחש בצה"ל ובתחום הביטחוני.

עד כה היו כל דוברי צה"ל קצינים בכירים. שבחלקם

התוצלות

בגיליון "העולם הזה" 2106 הופיעה במדור "תשקיף" ידיעה שהתייחסה לעורך-הדין משה אלוני מתל-אביב. אחרי בדיקה קפדנית נוספת הוברר למערכת "העולם הזה" כי לא היה יסוד כלשהו לאמור בדיעה זו לגבי עורך-הדין משה אלוני. "העולם הזה" מצטער על הפגיעה שנגרמה לעורך-הדין אלוני ומת-נצל במינוי על כך.

הגיעו לתפקיד מחילה-מודיעין. הם לא היו מודעים לבעיות העיתונות וחלפה תקופה ארוכה עד שהבינו את תפקידם. אלה שהגיעו לתפקיד מאמין לא תרמו. משבע תפיסתם הצבאית, לפתיחת צה"ל בפני העיתונות. נבדקות תוכניות לתקן מצב זה באמצעות מינוי דובר מיקצועי לצה"ל. לתפקיד ייבחר, ככל הנראה, עיתונאי שיגויס לצה"ל ויקבל לצורך התפקיד דרגת-יועץ. גם למישרד הביטחון יתמנה בקרוב דובר מיקצועי. בניגוד לשמיעות שהופצו לאחרונה, תהיה אכזבה והפרדה ברורה בין שני הדוברים. דובר משרד-הביטחון יעסוק בעיקר בנושאים המדיניים שבתחום מערכת הביטחון, ודובר צה"ל יעסוק בכל הקשור לפעולות הצבא ולהערכות הביטחוניות והמודיעיניות.

מתארגנת אופוזיציה

לארליך בליברלים

שיאמו של שרי-האוצר שימחה ארליך להיבחר כיו"ר הנהלת המפלגה הליברלית בליכוד, ולהבטיח בכך לעצמו את מקומו במירוץ לראשות הממשלה, במיקרה שבגין ירוש מהשילטון, תיתקל באופוזיציה פנימית חריפה ביותר, שבכמותה טרם נתקל ארליך בתוך מפלגתו.

בשלב זה מתכננת האופוזיציה הפנימית לארליך שורה של מהלכים, כדי לנטרל את השפעתו ולמונע את בחירתו.

מוטה: "אני אהיה

ראש-המשלה"

הרמטכ"ל השעבה, רביאזוף (בוגל), מרדכי ("מוטה") גור, אינו מסתיר את התוכניות הפוליטיות שלו. ימים ספורים אחרי פרישתו מתפקידו (ועוד כטרם שוחרר רשמית מצה"ל) הכריז מוטה במסיבה פרטית: "אני אהיה ראש-המשלה!" בתגובה למבטוי ה"תמיכה שהופנו אליו, הסבור: "עבדתי עם שני שרי-ביטחון, שיש להם אמר ביציות להיות ראש-המשלה. האחר מהם לא מגיע לקרסוליו והשני אינו מגיע לכרכיו".

מוטה לא פירט מי משרי-הביטחון שעבד במחיצתם, שימנעו פרם ועוד וייצמן, אינו מגיע לקרסוליו ומי אינו מגיע לכרכיו.

כתובת "צנזורה"

על שידורים מישראל

במיסגרת מאבקם של כתבי-החוץ בישראל נגד הצנזורה הצבאית, שלטענתם מצנזרת את כתבותיהם גם מבחינה פוליטית, נקטו שדרני רשתות הטלוויזיה האמריקאיות הפועלות בישראל בצורת מחאה מקורית: כראש כל הכתבות שהם משרדים מופיעה הכתובת, "אויש ע"י הצנזורה הישראלית". כך מזכירות הכתבות המשודרות מדי יום את דבר קיומה של צנזורה בישראל. בקרוב עומדים גם נציגי רשתות הטלוויזיה האירופיות בישראל להוסיף לכתבותיהם את הקידומת: "הדיווח הכא אושר עלידי הצנזורה הישראלית". למעט כתבי-החוץ עשוי הדבר לגרום לפגיעה כאמירות הדיווחים המגיעים מישראל.

מזרחי מבקש למחוק

הגנת "הארץ"

עורך-דין רם כספי, פרקליטו של המלואי בצלאל מזרחי, הגיש השבוע בקשה לטפסת המחוזית שולמית ולנשטיין, למחוק את הגנת הוצאת עיתון הארץ בתביעת הדיבה על סך עשרה מיליון ל"י שהגיש מזרחי נגד העיתון. בקשת הפרקליט מנומקת בכך שהנאשמים בתביעתו של מזרחי לא ענו עד כה לאף אחד מהמיסמכים והשאלונים שהוגשו להם, למרות שצריכיהם של שופט חייב אותם

לעשות זאת ועל אף כד ההתראות שנשדחו אליהם. בהסתמך על כך מבקש כספי מהשופטת לדחות את כל טענות ההגנה ולחייב את "הארץ" וכתבו אבי ולנטיין בתשלום נזיקין על סך 10 מיליון ל"י.

נוסעים מחר ימים

את "אל-על"

השכיחה הממושכת ב"אל על" גרמה לדבר נוסעים. רבים מהנסעים לישראל ואיזה ממשלובים לזום באמצעות החברות הזרות, ששירתו אותם בתקופת שביתת "אל על" מפועים בכך אייאיימון להכרת התעופה הזלואמית של ישראל, שאינה מצליחה למלא את כל המקומות בטיסות היוצאות והנכנסות לישראל. לעומת המחפור, כשיעורים שבין 10 ל-20 אחוזים בנוסעים ב"אל על" מלאים על מוטו החברות הזרות וברובן לא ניתן להשיג מקום עד לסוף חודש יולי.

נציגי חברות-התעופה הזרות בישראל ממורמרים על שרי-התחבורה, מאיר עמית, לא מצא לנכון להעלות על גס את תרומתם לקיום הקשר האווירי עם ישראל בתקופת השבתת אל על. הם מזכירים כי בעוד כחודשיים עלולה המדינה להיאלעל למצב דומה ותזדקק שוב לשירותים של חברות-התעופה הזרות.

מחזה מצרי

יוצג ב"צוותא"

המספט על הטק, מחזה אבסורד של גדול סופרי מצרים, הופיק אל-חכים, יועלה על במת תיאטרון מנעדון צוותא בתל-אביב. יהיה זה המחזה המצרי הראשון שיוצג בארץ בתרגום עברי. בהצגה משתתפים השחקנים יוסי שילוח ורבקה גור ומביימת אותה ציפי פינט.

הנחלת "צוותא" מתכוונת לשגר הזמנה לתופיק אליחכים להצגת הככורה הישראלית של מחזהו.

עלתה ההאזנה

ל"קול השלום"

סקר האזנה שנערך בידי מכון פור"ר מצביע על עליה בשיעור ההאזנה לתחנת הרדיו של אייבי נתן, קול השלום. הסקר בוצע במשך שלושה ימים ובמיסגרתו רואיינו בכתיים 1069 תושבים, מהחוזים מידגם מייצג של האוכלוסיה היהודית הבוגרת במדינה. כל אחד מהם מבקש להשיב על השאלה: "האם האזנת אתמול לקול השלום?"

מימוצאי הסקר מראים כי ההאזנה ל"קול השלום" מקיפה 16.8% מכלל הנשאלים. שיעור ההאזנה הגבוה ביותר נרשם בגילאים הצעירים 19-28 — 24%, ובקרב ילידי הארץ — 21.7%.

סקר האזנה קודם של פור"ר, שנערך במארס 1977 על-פי הזמנת איגוד המפרסמים, קבע כי רק 52.1% מכלל האוכלוסיה הבוגרת מאזינים לאיוושהי תחנת רדיו, כולל להדשות.

מדוע לא ישודר

"ניקוי ראש"?

לקט של פארוזיות וקטעי-הומור ב"י פידרת תוכניות הטלוויזיה הפאטרייות, ניקוי ראש" שעמד להיות משודר בטלוויזיה ביום העצמאות, לא יוקרן, אהרי שבמה קטעים בו נפסו מסיבות פוליטיות. כל הקטעים ש" נפסו שודרו בזמנו במיסגרת הפידרה הפאטירית, אזם הוגדרו עתה על ידי מנכ"ל הטלוויזיה ארנון צוקרמן כ"פרובלמטיים" ונפסו לשודר. אחרי שצוקרמן הורה למפיק התוכנית מ"י רבי קירשנבאום, להציא קטעים אלה מן הקטם, החליט קירשנבאום שלא לשדר את הקטם כלל. במקומו תשודר תוכנית-ידידור אמריקאית.

שרות לשלול העיסוק במיקצוע ממי שלא ישא חן בעיני הממשלה.

● שר-האוצר, שמחה ארליך, תקף בי ראיון-טלוויזיה עיתונאי שלכד אותו בשקר, ניצל את חסינותו הפרלמנטרית כדי להכחיש את אתו עיתונאי ולהאשימו בפומבי באמצעי-תיקורת ממלכתי כמי שמפרסם מידע בלתי-מאומן.

● השר-החדש של הוועד המנהל של רשות-השידור, הפרופסור ראובן ירון, הרג מסמכותו, הוציא הנחיות לעורכי-החדשות ברדיו ובטלוויזיה כיצד לסגן חדשות.

● הממשלה החליטה להעביר את הדין בנושאי ההתנהלות מועדתי-השרים לענייני-התנהלות לוועד-השרים לענייני-ביטחון, להפוך בכך דינויים החלטות בנושאי איש פוליטיים ממוקדים לחסיים, בתוקף האיסור המוטל על כל פירסום מדיני ועדתי השרים לענייני-ביטחון.

● נודע כי הממשלה, בהשראתו של ראש-הממשלה מנחם בגין, נהנת להכריז תכופות על ישיבותיה כעל ישיבות ועדתי שרים לענייני-ביטחון, גם כשהן עוסקות בי נושאים מדיניים ופנימיים שאין להם כל נגיעה לענייני ביטחון. כתחבולה למנוע פירסומים והדלפות מישיבות הממשלה, על כך כבר העיד שר-המישפטים לשעבר, חיים צדוק, כי זהו "שימש פגום מבחינה ציבורית ומפוקפק מבחינה מישפטית, המנוהג צנוורה בעניינים פוליטיים."

אם להוסיף אלא את עצמו המפורסמת של הרמטכ"ל, רב-אלוף רפאל ("רפול") איתן, לעיתונות, להימנע מלפרסם כל דבר הששוי, "לשמו את הערבים", או את הניסוח של הצעת חוק-המפלגות החדש בידי שר-המישפטים שמואל תמיר, הקובעת שיינתן רישוי לפעילות פוליטית רק למפלגות המכירות, "בשלמות המדינה".* נוצרה תמור נה שלמה ומחלחלת המשקפת את ההסתערות הכללית של השילטון על חופש-העיתונות והביטוי, בדרך להפיכתה של ישראל למדינה טוטאלטארית.

הפרשה כולה היא עדות נוספת לכך שבר מקום שבו אין מתירים את פעולתה של עיתונות חופשית, מכשירים את הקרקע לדיווח-שקר ולחפיו על מעשי עוולה וזוועה. שר-הביטחון, כמו הממשלה כולה, אינו יכול לרחוץ בניקיון כפיו בנושא זה. הסתרת פרשת-האימים של בית-ג'אלה היא ביטוי מובהק של מדיניות דיכוי חופש-העיתונות וסתירת פיות, שאותה מנסה לי-השילטון ממשלת-הליכוד, ולא רק במיגור הביטחוני-צבאי. בשכרעות האחרונים התרבו בצורה מדאיגה הסימנים המעידים על כוונה לכפות מדיניות זו בכל תחומי-החיים במדינה.

לח"כ המערך משה שחל מייחסים את הרי אימרה ש...ממשלת הליכוד לא תיפול בנוק' אאוט — אלא תוכרע בספירת הנקודות ב.סוף. אימרה זו אפשר ליישם בקלות לי-מדיניות הגבלת חופש-העיתונות של הי-ממשלה. הממשלה אינה מנסה להכריע את חופש-העיתונות בנוק'אאוט, כפי שניתן היה לצפות עם עליית הליכוד לשלטון. היא עושה זאת בדרך של צבירת נקודות.

טיפוץ-טיפון מחלחלות לכל גיורות החברה הישראלית ההגבלות החדשות על חופש-הביטוי. בשבוע האחרון בילבד הן התגלו בשורה של תופעות התבטרו איות, ההיבנות להועיק כל מי שחרד

קשה להיות שותף להתמוגגות הכר ללית שפקדה בשבוע האחרון את אמצעי-התיקשות, הישראליים והבינלאומיים, נוכח הצעדים שנקט שר-הביטחון בפרשת השילכת רימוני הגז-המדמיע לבית-ספר בבית-ג'אלה בידי חיילי צה"ל, לפני כשישה שבועות.

בעיקבות הקירתו של קצין בודק בפרשה, הגיע אמנם עור וייצמן למסקנה שהדיווח שנמסר לו ולציבור בפרשה זו היה דיווח-שקר, שנועד לחפות על מעשה-זוועה של אנשי הממשלה-הצבאי ולהעלים עובדות מ-השילטון ומהציבור גם יחד, וייצמן הדיח את מושל-הגדה המערבית, תר-אלוף דוד הגואל, הורה להעמיד לדין את אנשי ה-מימשלה-הצבאי בבית-לחם, אולם דווקא פער לה זו של שר-הביטחון, שזיכתה אותו בי-שבחים רבים, הכתירה אותו בתארים של "ליברל" ו"הומאני", יש בה כדי להעיד על מצפון רע ונסיון לחפש שיעיר-לעזאזל כדי לנקות את המישטר כולו ולנער את שר-הביטחון מאחריות למה שהתרחש. אם הגיע שר-הביטחון למסקנה שמושל הגדה המערבית אחראי לדיווחי השקר שי-המיטו ביוזם על צה"ל ומערכת-הביטחון כולה, שהכחישו פומבית קבל העולם כולו מעשה-זוועה שאומנם התרחש, היה עליו להורות על העמדתו של המרשל לדין, לאפר שר לו הגנה מישפטית ראויה. אם בית המישפט היה מוצא את המושל אשם בי-מישטים המייחסים לו, ספק אם עונש של העברה מתפקיד היה העונש ההולם לגבי קצין בכיר בצה"ל שהוחשד בדיווחי-שקר, אולם אז אפשר היה לקבל בהבנת כל עונש, ואף החמור ביותר, שיוטל על תתי-אלוף הגואל. השיטה שאותה העדיף וייצמן, של הדהה ספונטנית, מבלי להעניק אפי-שרות התגוננות מישפטית לקצין שתרם שלושים משנות חייו לצה"ל, היא שיטה פסולה ואנטי-דמוקרטית.

ייתכן ותת-אלוף הגואל ביצע עבירה שי-בעטיה מגיע לו עונש-מאסר, אבל השיטה בה הורשע הוקע צריכה להליד החיובות נוגנת, תחת חרופת-הצהלה הכללית שבה כתה, יש בה כדי לעורר את החדש שמושל הגדה נורק כלכליים כדי לחפות על אחריד תם של דרגים גבוהים ממנו לטישטוש מעי-כשהזוועה, שעצם הצירוף של שתי מילים בו — "ילדים" ו"גזים" — חייב לעורר חלי-הלה בקרב כל יהודי.

חשד זה מקבל תימוכים מספית אחר של הפרשה: פרשת מעצרה של העיתונאית הפלסטית במאאלה, רמונה אל-טאויל. רמונה נעצרה כמה יעות אחרי שטיילפנה מביתה ברמאלה לעיתונאים הנפשעים ורי-ים, סיפרה להם על הפעולה הנפשעת של כוחות-הביטחון בבית-ג'אלה, וניסתה לגייס אותם כדי שידווחו בישראל ובעולם כולו על המעשה הרתיעו נגדו. הפירסום בעיר תנונת העולמית של פרשה זו, שהוליד את הכחשת-השקר של צה"ל, נעשה ביומנות. כתגובה על-יכך היא נעצרה בידי אנשי שר-רית-הביטחון, שניסו לטפול עליה האשי-מות-שקר, על קשרים, כביכול, עם אירגונים פידאיון. השקר שבדבר מתגלה בפרט קטן: על פקודת-המעצר נכתב "חילה, במשצנת המיועדת לאישום, פת"ע" (פעילות חבי-לנית עוינת). האתיות נמחקו, ובמקומן נרשם: "הסתה והפרת הסדר הציבורי".

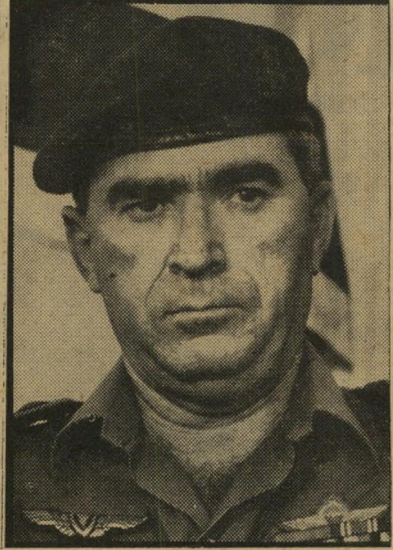
טיפוץ-טיפון מחלחלות לכל גיורות החברה הישראלית ההגבלות החדשות על חופש-הביטוי. בשבוע האחרון בילבד הן התגלו בשורה שלמה של תופעות התבטרו איות, ההיבנות להועיק כל מי שחרד

עצורה רמונה אל-טאויל
לא לערבים בלבד

סגן-שר פלומין

רמטכ"ל איתן

הסתערות כללית

רה חריג, היכול לקרות רק לעיתונאית ערי-ביה מרמאלה.

* אם תחליט ממשלת הליכוד לספוח כל השטחים המוחזקים, לא תוכלי שחוק זה פעילותה שר-הביטחון בעת פשרה טוטאלטארית.

לדמותה של הדמוקרטיה הישראלית, הגנה הרשימה המסכמת של גילויי ההתנכלות לחופש-העיתונות שנתגלו בשבוע אחד בלבד:

● סגן שר-האוצר, יחזקאל פלומין, הי-ציע להתנות את העיסוק במיקצוע העיתור-נות ברישוי, כפוף להגדרות ולתקנות, בידי הממשלה. הוא נימק הצעה זו בצורך הי-קיים, כביכול, לשמור על כללי האתיקה העיתונאית. פירושה של הצעה זו למעשה, אם תתקבל ותמומש, הטלת פיקוח ממשלתי על העיתונאים והעיתונות, תוך מתן אפי-

דה מעצר-בית מושך, בגלל אותה סיבה עצי-מה: על שהעזה להועיק את כתב העולם הזה ולדווח על התנהגות ברטואלית של כור-חות-הביטחון בעת פיזור הפגנה ברמאלה.

כך נוצר מצב אכסורדי. מצד אחד העניש שר-הביטחון את המושל הצבאי, שי-אותו מצא אשם באחריות להכחשה השיקר-רית. מצד שני הוא היה אחראי להמשך-אחוקתה במעצר מינהלי של עיתונאית שכל-חטאה היה בכך שניסתה לחשוף את האמת, ושפעלה להבאתה לידיעת הציבור. אילולא נעצרה רמונה אל-טאויל, ייתכן והיתה מצליחה לגרום לדיווחים מלאים ומידיים על המעשה הנורא שנעשה בבית-ג'אלה. קרוב לוודאי שאו לא היתה מערכת-הבי-טחון מסתכנת כלל בהכחשת-שקר בפרשה.

אבל רמונה היתה עדיין במעצר שבוע ימים אחרי הודעתו של הגואל הפירסום המלא ושניתן לפרשת בית-ג'אלה. עובדה זו כשלעצמה מטילה ספק חמור בכנות פעולתו של שר-הביטחון בפרשה, שכן, אם היה מבקש לחסל את שורשי התופעה המסוכנת של חיפוי וטישטוש על מעשי עוולה בשטחים הכבושים, היה עליו להור-רות להעמיד לדין גם את עוצרה וחוקריה של רמונה, לפצותה על המעצר הבלתי-חוקי ולהתנצל בפניה. שר-הביטחון אינו יכול לעשות זאת, משום שהוא עצמו נושא באחריות חלקית למה שאירע. הוא התעלם מהפניות אליו בנושא זה, שניסו להבלתי-את תשומת-ליבו לכך שרמונה נעצרה רק כדי לסתום את פיה, כדי שלא תוגבל להועיק את דעת-הקהל בפרשת בית-ג'אלה.

מבחינה זו אין אחריותו של שר-הביטחון לטישטוש הפרשה נופלת מזו של מושל הגדה. קריאת-ההידיד שלהן הוא זוכה תעה, אולי נעיומת לאזוניה, אבל ספק אם הוא ראוי להן.

קיא ירי

באוירה
רומנטית...
Gettex
1978

שי
תכשיר שיזוף מעולה
של
REVLON
מיצר במיוחד עבור
גוטקס
על כל קניה
של בגד-חוף

אֶטֶטֶס
Gettex

אֶטֶטֶס

עייזר הגיזעי

אהלן, עייזר! מה נשמע! איך העניינים! מה ככה? אני יודע שאתה מתפלא לראות את סאחבק אחרי שלא נפגשנו הרבה זמן. כליכך הרבה זמן. עברתי כאן בסביבה ואמרת לעצמי - נראה איך כבוד השר מסתדר...

ככה שח סאחבק באוזניו של מר וייצמן בבוך היום החמישי האחרון. היתה לי בעיה קטנה עם זה"ל. חשבתי מי מהחבר'ה יכול לעזור באתו עניין, וקפצתי למישרד של עייזר בקרייה בתל-אביב.

לא ייתכן ששכחת אותי! את סאחבק מהגדוד! לא, לא מחילי-האוויר. סאחבק מכוחות היבשה. פנניו המפורסמים של עייזר, שישב מאחרי שולחן מישרדי כבד, לא ניכרו שום סימנים של היזכרות.

שנת שיבעים-ושלוש, ירדתי לפרטים, לא מזכיר לך שום דבר! אור קטן הבלתי בעיניו של עייזר. נכון! נכון! אישרתי, מהמילחמה! ידעתי שתזכור. עכשיו אתה בוודאי זוכר אותי.

האור הקטן ככה. קח רמז! לא התייאשתי, מיץ אשכוליות! לא אומר לך כלום! ותפוזים! ואם אגיד מצופה אז מה? קח גם פופקורן. ואני מוסיף אגוזי ומוריד לך שלוש נקודות על רמז עבה.

החיוך השובב הידוע הופיע על פניו של שרי-הביטחון. שק"ם! עניתי במקומו. שש נקודות על תשובה נכונה! ידעתי, ידעתי שלא תשכח! השק"ם במאיד, יומיים לפני הסכם ההפרדה. להקת הנח"ל בהופעה חיה. עייזר וסאחבק שותים נעורבב אשכוליות תפוזים, ומקלפים מצופים.

גופו הדק והארוך של עייזר קם לקראתי מתוך הכורסה. אני מרשה לעצמי להשתמש ב,חמימות רבה מאד" כדי לתאר את לחיצת-הידיים שלנו. ותרשו לו לתאר כ,הקלה" את הרגשתי באתו רגע. באתה פגישה חד-פעמית בשק"ם במאיד, עייזר ניכר במרחק של שיבעה שולחנות מסאחבק ולא היתה לי שום סיבה להתלונן אם עכשיו הוא לא היה זוכר אותי.

רצייתי שתדע, פתחתי בהכרזה, כי מאז אותה פגישה בשק"ם, סאחבק הוא המערץ מיספר אחד שלך בארץ. ידו של עייזר חלפה בתנועת-ליטוף על-פניו שערו המקורזל. לכן החלטתי שאתה תהיה הראשון שישמע על הדבר הכי גדול שקרה לי בחיים.

החיוך השובב התחלף בארשת בוגרת ורצינית של שר בכיר. אבל לפני כן אתה חייב לבטל לי את זה, אמרתי, והנחתי על השולחן צור קריאה לשלושים יום מילואים.

היתה זו שגיאה טאקטית חמורה ושללה את הקלפים בשלב כליכך מוקדם. עייזר סגר את הרוכסן של הפליינג ושקע בכורסה העבה, התחפר מאחרי השולחן הכבד ועשה סימנים של היכון לגינתוק-מענע.

אל תסתכל עלי כמו על נודניק מטורף! ביקשתי. עברתי כבר את כולם! המג"ד, המח"ט, האגודנר, אלוף הפיקוד. עייזר הסתכל עלי כמו על נודניק מטורף. אחד שמטריד שרי-ביטחון כדי לבטל צור-קריאה למילואים.

לרפול, המשכתי מהר, לא היה טעם שאפנה. הוא לא היה מבין אותי. יכולתי לספר לו שסאחבק זקוק לשיחרור בגלל לימודים, אבל כולם יודעים שסאחבק אינו לומד. הייתי אומר, בעיות בעבודה? רפול היה מרגיש מייד בבלוף. רק לך, עייזר, ידעתי שאני יכול לגלות את האמת ותבין אותי.

כאן שתקתי רגע כדי להיות משכנע, ואמרתי: אני מבקש שיחרור בגלל בחורה. בשביל מה לך בחורה? שאל עייזר. התאהבתי, נאלץ סאחבק להודות. אותי, שאל עייזר, אתה כבר לא אוהב?

איך אתה יכול להגיד דבר כזה? רק אותך אני אוהב! מת עליך! אתה תמיד תישאר אצלי מיספר אחד! אבל אתה יודע אין זה, לפעמים צריכים בת. אתה צריך לראות אותה כדי להבין אותי. עמדה עם חברה שלה בתנה של קו ארבע. סאחבק נישט: תסתלחי לי, אני לא מכיר אותך מאיזה שהוא מקום! אחרי רבע-שעה היא הסכימה לנסוע איתי לנואיבה בשבוע הבא. ואז נזכרתי בצור-קריאה. עייזר לא עשה פרצוף של משוכנע.

ואל תחשוב שהיה לי קל איתה, המשיך סאחבק, כי החברה שלה כל הזמן זהה. משהו מסנוור. מול שהיו עלי מישקי-השמש האמריקאיים. אבל החלטתי שהמסנוורת היא ברמה יותר מדי גבוהה בשביל סאחבק. אחת כזאת - אמרתי לעצמי - צריך לשמור למפקד! - אז מה אתה אומר? נחזור מנואיבה ונצא ארבעתנו יחד? סאחבק יביא בנות. אתה תביא את ה,דודג'דארט" ויחד נשרוף את העיר.

במקום תשובה העיף עייזר מבט נוגה בתמונתו של ראש-הממשלה, מנחם בגין, הלחיה על קיר הלישכה. עזוב אותך מבגין! שח סאחבק. מי זה בכלל? ראש ממשלה! אז מה? גם אתה יכול להיות ראש ממשלה! תאמין לי שתהיה פייאלף יותר טוב ממנו! בגין הוא ראש-ממשלה מצויין, אמר עייזר, וליטף את דגם ה,כפיר" המונח על שולחנו.

אל תהיה ילד! אמרתי, אתה יודע שכל העם איתך! גם אסאד התחיל בתור מפקד חיל-האוויר. ביום שכל ראש-הממשלה באוור יהיו מפקדי חיל-האוויר - יבוא השלום. ואז יתחילו הקטעים.

לקחתי אוויר, והמשכתי: עייזר ראש-ממשלה, סאחבק יועצו המיוחד לעניינים חגיגיים. עשרים-וארבע שעות ביממה של מסיבות בלתי-פוסקות! מיצעד אין-סופי של להקות צבאיות! מדינה של להקות צבאיות. את ה,בנימה" נעשה להקה צבאית, וסוף-סוף נזכה פעם בחיים לראות את התחתונים של רובינא. מדינה של גיזעיים וסאחבקים תהיה פה! ואני רוצה לראות שמישהו ינסה להפריע לנו.

אנחנו נפטר אותם! המשכתי בתנופה, את כל הפולנים והייקים! לכל הדוקטורים והאנטליגנטים ניתן ביד פחית עם סיד לבן, ושלה אותם לצבוע את העצים. אחר-כך נבטל את הגפילטע-פיש ואת התיזמורת הפילהרמונית. רק חומוס, טחינה וחממץ יהיו פה! מדינה של דובון ושל פליינג. ואז סאחבק יסדר לך התונה רשמית עם אנואר, ותוכלו לפרוש לכפר קטן על גדות הנילוס. סאחבק כבר יקח על עצמו את האחריות על המדינה.

עייזר לא אמר דבר, אבל אני נשבע לכם שהוא הסכים עם כל מילה שלי. אם אנחנו רוצים שכל זה יקרה, החליט סאחבק להתקדם אל מטרת בואו, אתה מוכרח קודם להרים בשבילי טלפון לרפול בעניין הצור-קריאה. מה קרה, עייזר? אתה רוצה שאני אדבר עם רפול? או קיי, שיהיה בפתק. אתה רוצה? נא לשחרר את סאחבק משלושים יום מילואים. הנ"ל דרוש לי למשימה סודית ביותר. מאה אחוז! ואל תתבייש להרים אלי טלפון לפני הבחירות הבאות. זכור שסאחבק חייב לך טובה. שאשים פצצת-סירחון במפלגת העבודה? אוקיי, נראה לפני הבחירות. אל תדאג, סאחבק יקפץ אליך עוד לפני-כן. כמו שאני מכיר את זה"ל, הוא עוד יצטרך אותי השנה.

יאיר כספי

חופש דיבור - לא לדגנרטים!

בעיית היחס לאנטי-דמוקרטים במישטר דמוקרטי או דמוקרטי-להלכה היא תמיד אקטואלית ואקוטית. אין מירשם מוחלט ונצחי בנידון, אלא יש להשתית את עקרון חופש הדיבור על נורמות ועקרונות אוני-ברסליים.

דברים אלה אני מבקש להגיב על מכתבו של אדם קלר (העולם הזה 2121), הממליץ להעניק חופש דיבור גם לחוליגאן הרב מאיר כהנא. אם מומלץ לתת חופש דיבור לפאשיסט הקורא בפומבי לגרש את הערבים מהארץ, הרי יש לאפשר תעמולה בציבור גם לדגנרטים, גאנגסטרים, נאצים, רוצחים ונובלים מקצועיים. בדרך זו אנו מגיעים לאבסורד. לפי דבריו של אדם קלר: "...ולהשאיר שיטות פעולה פאשיסטיות כנחלתם הבילעדית של פאשיסטים", ולמען הדבר, עלינו להימנע מכל מעשה הפוגע בדמוקרטיה.

אדיעזר פומרניץ, נהריה

אין אני יכול שלא להזדהות עם מכתבו של אדם קלר, המוקיע פיצוץ אסיפה של הרב כהנא כשיטה פאשיסטית. והבדל הגדול בינינו לבין הקומוניסטים הוא שהם קוראים לעצמם חזית דמוקרטית, ורצונם להשליט בארץ מישטר דוגמת ברית המועצות נטולת הדמוקרטיה. בשעה שלנו, הכוחות הצייוניים המתקדמים, הדמוקרטיה הינה סס-חיים.

מושה ברי-עמי, תל-אביב

השרים המשתמטים

קראתי בתשומת-לב מרובה את איגרתו של העורך הראשי של העולם הזה אורי אבנרי (העולם הזה 2121), בנידון סידרת הכתבות שלכם על כך, ש,מעולם לא היתה בישראל ממשלה שכה רבים מחבריה חייבי הגיוס הצליחו להתחמק משירות מלא ב"צה"ל כמו ממשלת בגין. יש לי שאלה: מדוע בימי ממשלות המערך לא טרחתם לפרסם מימצאים מסוג זה על שרי ה"מערך"?

עד כמה שידוע לי היו כבר ממשלות קודמות בישראל שהגדילו לעשות בשטח זה - של "השתמטות" כניכול, משירות בצה"ל. בכלל, לדעתי, מי שמכהן כחבר-כנסת או שר בישראל, ממלא בכך את חובתו הלאומית כלפי המדינה. לדעתי, שירות מיניסטרילי כמוהו כשירות ב"צה"ל.

ד. ברי-חיים, ירושלים

מדוע לא פישפשתם בעברם הצבאי של שרי ממשלת המערך? האם תוכלו לספר קצת מה היה עברם הצבאי של שרים בעבר כמו פרס, רבינוביץ, ספיר, הלל,

ברעם ואחרים? אולי כדאי לעדכן מעט את קוראיכם. זרי רזנמלר, חיפה

העולם הזה התריע לא פעם בעבר על התחמקותו משירות צבאי פעיל של מי שכיהן כסגן שרי-הביטחון ואח"כ כשר-הביטחון, שימעון פרס. רוב השרים האחד-רים בממשלות המערך שלא שירתו בצה"ל, לא היו בגיל גיוס בתקופת מילחמת ה' עצמאות. העיסוק המיוחד בעברם הצבאי

של שרי ממשלת הליכוד נובע מכך, שדווקא ממשלה המובילה למילחמה, לדעת העולם הזה, מורכבת בחלקה משרים המוכנים לשלוח אחרים לשדה-הקרב בעוד הם עצמם הצליחו להתחמק ממנו.

השוואה - חג הנוצרי

חיפשתי בלוח כדי למצוא את התאריך המדוייק בו חל יום-השוואה השנה. לפני תעתי מצאתי תחת התאריך ה-4 במאי את הפירוט הבא: חג נוצרי, יום ה' אם מחברי הלוה העברי חמדו להם לצון, או שהיתה להם כוונה פוליטית בכך, להאשים את כל העולם הנוצרי רי במה שעוללו ה' נאצים לעם היהודי במילחמת העולם ה' שנייה. אולם לדע-תי זהו הערה מחור-סרת טעם לציין את יום-השוואה כ,חג נוצרי". אינני מכיר אף נוצרי החוגג את יום-השוואה. גיל פרסלני, בת-ים

מועדי ה-4 במאי יום-השוואה כ,חג נוצרי". אינני מכיר אף נוצרי החוגג את יום-השוואה. גיל פרסלני, בת-ים

ה-4 במאי הוא יום חג הפסחא של העדה הנוצרית האורתודוקסית-יוונית. רק במקרה חל השנה יום זה ביום-השוואה, אך, כמובן, שאין כל קשר בין שני ה' מועדים.

כרות תועבה

ב-15 באפריל התקיימה בכיכר מלכי ישראל עצרת תמיכה בראש-הממשלה מ' טעם אנשי תנועת "שלום בטוח". למחרת דיפדפי במטריב. ליד סיקור ההפגנה מצאתי תצלום שצולם בכיכר. בין עשר רות השלטים המופיעים בתמונה מופיעה גם כרוזה הנושאת עליה את הסיסמה: CARTER-HITLER (ראה צילום).

כרות שלום-בטוח חושב שהתנועה, "שלום בטוח" חייבת ליטול אחריות על איש זה. למרות זאת כתבתי אל מנהיגי תנועה זו, ודרשתי להתנער מסיסמות ואנשים כאלה. עד עתה לא קיבלתי תשובה. כתבתי גם שני מכתבים למערכת מטריב, בהם הבעתי סלידה מן המעשה. הדגשתי שאיני מאשים את כל התנועה והבעתי תקווה שלא אראה עוד כרות כאלו ברחובות ישראל. המכתבים לא פורסמו.

צר לי מאוד שהיה מישהו שהעלה בדעתו לתמוך בראש-הממשלה בצורה זו. צר לי עוד יותר על כך שמבין 40 אלף האנשים שנכחו במקום, לא קם אף אחד כדי לסקל את התועבה הזאת ואת בעלה. האם אנשי "שלום בטוח" חושבים שזו הדרך הנכונה להביע תמיכה בראש-הממשלה?

אנדריי בורנשטיין, חולון

לבנון: דיעה אחרת

בימים האחרונים השתחררתי משירות מילואים פעיל בדרום הלבנון. לא כתבתי מכתב זה בזמן שירותי, אך עתה, כאזרח וכאדם, איני יכול להימנע מלעשות זאת ולתאר את שראו עיני. אמצעי התיקשורת בישראל הציגו את הפעולה הצבאית ב' (המשך בעמוד 8)

פורמאיקה - קרבן נוסף" במזבח הקארטלים

עד לפני מספר חודשים התנהל ענף הפורמאיקה בישראל על מיי מנוחות. תושבי ישראל קנו פורמאיקה מטוב מעולה, במחיר סביר עם אשאי נוח ונהנה מיי מבחר של גוונים.

לאחר שענפי הטכסטיל, לבידים צבע וקרבות רבים אחרים נפגעו קשות מהקמתם של קארטלים למיניהם הגיע כנראה גם תורו של ענף הפורמאיקה להיפגע מעוד מעשה, ה"לם" של משרד המסחר והתעשייה.

שלושת יצרני הפורמאיקה קיבלו אישור זמני להתאחד במסגרת קארטל. לא נמדה שה, משרד המסחר לא נראה את הלך המר מהענפים שכבר, "ושברו" מהקמת הקארטלים. חופש הפרט והמסחר שנפגעו לא הטרדו את ראשי המשרד ואת, ונתני ה"הוראה". מי יודע אם ציבור ה"קונים לא נפל קרבן לקנוניה כלי שהי ביניהם ובין הקארטלים ה"עשירים" ?

עקב הפסקת התחרות בין 3 יצרני

רני הפורמאיקה מורגשת בשוק ירידה בולטת במיין הסחורה, הכבדות בתנאי אשאי, שיבוי שים באספקה וחסר בגוונים מ"בוקשים. והדבר טבעי, לא כן? מסתבר גם ששמעה של ה"מה" פיכה התעשייתית" טרם הגיע לאוני יצרני הפורמאיקה בארץ. לא זו בלבד שאין שימוש במיכ"ש שור מודרני כמו מחשבים, כר"ט טיסיות מלאי מעודכנות ותוכ"ט ניות שיווק לשוק המקומי והור הרי משתמשים כאן בשיטות פרימיטיביות ההולמות את ימי הביניים.

יצרני הפורמאיקה מתגאים בכך שרוב מרצם מופנה למשק זרים ותפוקת הייצור שלהם מתוכננת בתאם לדרישה שם. אך למ"רות העובדה שכ"565 אחוז מתפוקת הפורמאיקה בארץ מופנית לייצוא הרווח של המפעלים מגיע דווקא מאותם 35 אחוז שמשווי קים לשוק המקומי. וזה בעקבות מתח הרווחים הנמוך בשווקי ה"עולם. אך נוכח הבלעדיות של

מודיעין אזרחי קבע - שנה רביעית ברציפות - זומרפלד הקניה הטובה ביותר

כשאתה פונה לזומרפלד מובטח לך שהכלי אותו תקנה יהיה מ"איכות מעולה. בנוסף לכך ידאגו בזומרפלד בעקבות הידע והנסיון המקצועי למצוא את הכלי המתאים ביותר לצרכיך.

המוסיקה משתכללת, וכך גם כלי הנגינה. על מנת לעמוד בקצב פתח זומרפלד מעבדת שרות משוכללת.

אין ספק שהמקום בעמוד זה צר מלהכיל את רשימת האמנים ש"מנגנים בכלים אותם רכשו ב"זומרפלד. ניתן רק לומר שמר" בית צמרת הבידור בארץ, הלה"ק ות הצבאיות ומוסדות תרבות גדולים קנו וקונים את ציוד הנ"גינה שלהם בזומרפלד. ומי כ"מוהם יודע בחירה טובה מהי. זומרפלד רח' בן יהודה 8, ת"א.

על זומרפלד אין צורך להרבות בלוג. זומרפלד עוסק ביבוא ומכירת כלי נגינה למעלה מ"30 שנה והוא העסק היחיד בארץ שמכר אורגנים אלפיהם. עובדה זו, נדמה לי מדברת בעד עצמה.

הידע והשם של זומרפלד הביאו לידי כך שבתי החרושת הטובים בעולם לכלי נגינה בהרו כזומרפלד פלד כנציגים בישראל. זומרפלד מרכז את הנציגות של: יצרני אורגנים - Hamond, מלודי"ק - Hohner, פנתונים ומגברים - Fnfisa, כלי נשיפה - Selmer, אורגנים ומגברים - Bach, גיטרות - Gibson, תלילי-צד - Armstrong ו"ביה"ר למיתרים - St. Davis.

תפסק השירה באמבטיה!

מידי ביה"ס בהופעות יום חמי"שי מארגן ביה"ס גם הפקות מק"צועיות יותר במסגרת פסטיבלי זמר ותחרויות כשרונות צעירים. בוגר ביה"ס סיכויו להצלחה ב"כל מבחן כולל אלו ללהקות ה"צבאיות, רבים ביותר.

על חבר המורים נמנים: סולן האופרה בנו שורץ, הפסנתרן יעקב פלר ומר צ. כספי שהוא מתלוצי הלהקות הקוליות בארץ. במשך 25 שנות קיומו העמיד ביה"ס כספי זמרים רבים. ביניהם: יגאל בשן, גאולה גוני, מיכל טל, דליה עמיהוד, שלומית אהרון ועד רבים מבוגרי הלה"קות הצבאיות.

ביה"ס כספי מקיים גם קורסים יעילים לגיטרה המקנים בשנה אחת ידע גם בסולו וגם בליווי. שעות הלימוד אה"צ - מבחן כניסה מדי יום בין השעות 4-7 אה"צ. ביה"ס כספר רח' היר"קון 51, טל. 58184, 834955.

הרצון לשיר נמצא בכל אחד. כמעט כל אחד מפוס להעצמו נעימות ופומונים הנאותו. אך גם אלה שנתנו שנתברכו בקול ערב, עדיין אינם זמרים. חשוי"רה היא מקצוע לכל דבר ויש ללמדה באופן מקצועי. ביה"ס להכשרת זמרים בהנהלתו של צבי כספי הוא המקום היחיד בארץ המלמד שירה.

ביה"ס כספי אתה לומד פע"מיים בשבוע - פיתוח קול קבוי צתי, שיעורים אינדיווידואליים ולימודי שירה כללית (שירים) ישראלים, ג'ו, פופ וכו') ובפעם השלישית אתה מקבל שיעור מעשי בהופעת במה. מדי יום חמישי מקיים ביה"ס כספי במה פתוחה לחובבי הזמר. במסגרת זו עולים תלמידי ביה"ס ומופיעים עם בליווי אינסטרומנטלי בפני קהל. אתם מוזמנים לבוא, להת"רשם ולהנות.

בנוסף לנסיון אותו צוברים תל-

"איי - גינס"

יש! הגיע הסוף להתרצוציות! בשורה משמחת לכל חובבי ה"גינס הצעירים ברוחם ובגילם. אין יותר צורך לבזבז ימים ב"חיפושים אחרי גינס אורגינלי. בוטיק "מייגנינס" ברח' ביהודה 16 מציע מבחר מהמם של מכנסי גינס, חליפות גינס, מעילי גינס וסרבילים מתוצרתם של שלושת חברות הענק - LEVIS, LEE ו-WRANGLER. זהו מבחר עשיר של גינס אורגינלי ומר"דני המבטיח לכל אחד למצוא בדיוק את הגינס שלו ("מייגנינס" גם דואג לתיקוני תפירה במידה והם נדרשים על מנת ל"התאים את הגינס בדיוק ל"מידה שלך).

מה שנתר לך לעשות עכשיו זה לגשת ל"מייגנינס" רח' בן יהודה 16 ושם על רקע המוסיקה המנר"גנת בבוטיק ימצאו צינה ולאח המוכרות ה"מדליקות" את ה"גינס המתאים בדיוק לך.

אנטלופ

10 וסלסלה

מדור למתרחש בשווקים

טל. 29726 ת.ד. 03-241530

אנטלופ

את רוצה שהגבר שלך יהיה לבוש לפי מיטב האופנה? אינך רוצה לגרור אותו ב"20 חנויות ברחבי העיר? ביקור אחד ב"אנטלופ" בית האופנה לגברים ברח' דיזנגוף 91 ("ע"י הכיכר) יספיק כדי להלביש את הגבר שלך מכף רגל ועד ראש.

ב"2 הקומות הממוזגות של "אנטלופ" אפשר למצוא חליפות יוקרה מתוצרת מר הארי וסיד, חולצות אלגנטיות תוצרת חוץ, עגובות, לבנים, גרביים ועוד. לאחר שסיימת להלביש את ה"בחור שלך אפשר לבחור בפר"פומריה של "אנטלופ" את מיטב תכשירי הרחצה והגילוח. הבי"קור בחנות מומלץ לחתנים ולכל אחד הרוצה להתלבש יפה ומר"דני.

ב"אנטלופ" רח' דיזנגוף 91, תק"בל טיפול אינדיווידואלי ללבוש מושלם!

אקספרס תורס - טיולי יוקרה לספרד ופורטוגל

מיות הטובות ביותר ודאג לכך שהמלונות בהן ישוכנו נוסעיו, יהיו ברמה של 4 כוכבים.

באקספרס-תורס לא פוסחים על כמה סעיפים. השנה החליטו ל"תכנן טיול מאורגן לספרד ופור"טוגל בלבד. מובן מאליו שכאשר מתמקדים באזור אחד התוצאות ניכרות בשטח.

הטיול המהנה כולל שהות ב"ליסבון, מדריד, גרנדה, קורדו"בה, ועוד מקומות מפורסמים. פרטים נוספים על טיולי ספרד ופורטוגל ניתן לקבל במשרדים המרווחים של אקספרס-תורס ת"א - רח' מנדלי 9, טלפון 238638, 233695 ובחיפה - רח' העצמאות 84, טל. 664067.

הנצח חופשתך

לקראת פתיחת עונת הטיולים הקיץ אהנו חוזרים שוב למצ"למות האיכות של OLYMPUS לאחר שכתבנו על ה"PEN-3 EE-3 אהנו מליצים כעת על ה"TRIP-35. גם מצלמה זו כ"קודמתה נמכרה כבר במיליונים רבים ברחבי העולם. זו מצלמת כיס קומפקטית, אידיאלית ל"טיולים ומכונה הישירלי בין ה"אינך צריך לחשוש בעניין החשי"פה כיוון שהעין האלקטרונית עושה זאת במקומך, ונעילת ה"סגר עם אות האזהרה בעינית הכוונת מונעת ביובז סרט צי"לום כאשר האור בחוץ חלש מדי. המיקוד הוא בשיטת האי"זור המכוסה כולו. בדוק את ה"דמיות לכיוון המרחק הקצר,

קרוז סגל - המפעל היחיד בארץ ליצור מכונות גלידה וציוד לבתי פרי

גם במכירת גלידה. לדבריו כיי"סה את הוצאות המכונה כבר אחרי שבוע...

למרות הכל לא מכרנו גלידה והסתפקנו בייצור מכונות. אנח"נו מייצרים כיום 2 סוגי מכונות ה"ה"סיגלית 2000" לייצור גלי"דה וה"ברד" לייצור ברד ולבתי הפרי. שתיהן פרי תיכנון ופיתוח מקוריים והן מתאימות במיוחד לתנאי הארץ. 2 המכונות שלנו קלות מאוד במשקל, אמיןות,

בנו. אהנו מיימיים 2 מרכזי שירות באזור המרכז והצפון המקבלים קריאות 24 שעות ביממה ומוכנים לקריאה בכל עת. אין אצלנו סכנה של השבתת מכונה, כיוון שכל חלקי החילוף ללא יוצא מן הכלל מיוצרים ונמצאים במפ"על.

הפעם קצת ציונות! לעיתים נדירות נהגים לספר ב"עיתון על הדברים הפים שנע"שים בארץ. עיתון מטבעו נוהג למתוח ביקורת אנמצע מלהלל ו"לשבח. הפעם אנמי רוצה לחרוג משיגרה זו.

בשנה האחרונה החלו לפרוח ב"ארצנו בתי הפרי. בכל פינה ב"רחבי הארץ צצו בתי הפרי כפ"ט ריות אחר הגשם. יום אחד, בעת שתיית מיץ בבית פרי כח' ברח' דיזנגוף התעוררה סקרנותי ו"שאלתי את המוכר מהיכן ייבא את המכונה שלו. הפתעתה היתה מושלמת כשמעתי שהמכונה מ"ייצרת בארץ ולא זו בלבד אלא שבכל בתי הפרי והקייסקים מ"סביב גם מכונות הגלידה הן מתוצרת אותה חברה ישראלית - קרוז סגל בע"מ.

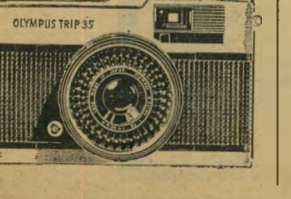

נחות לתיפעול ולניקוי ונאות מאוד בצורתן החיצונית. המכ"רות עובדות במתח רגיל ואין צו"ע ב"3 פאות. על מנת להשלים את התמונה אהנו מייצרים גם את התומרים. למכונות הגלידה אהנו מספקים חומרים - וניל,

נחות לתיפעול ולניקוי ונאות מאוד בצורתן החיצונית. המכ"רות עובדות במתח רגיל ואין צו"ע ב"3 פאות. על מנת להשלים את התמונה אהנו מייצרים גם את התומרים. למכונות הגלידה אהנו מספקים חומרים - וניל,

OLYMPUS ב- הנצח חופשתך

לקראת פתיחת עונת הטיולים הקיץ אהנו חוזרים שוב למצ"למות האיכות של OLYMPUS לאחר שכתבנו על ה"PEN-3 EE-3 אהנו מליצים כעת על ה"TRIP-35. גם מצלמה זו כ"קודמתה נמכרה כבר במיליונים רבים ברחבי העולם. זו מצלמת כיס קומפקטית, אידיאלית ל"טיולים ומכונה הישירלי בין ה"אינך צריך לחשוש בעניין החשי"פה כיוון שהעין האלקטרונית עושה זאת במקומך, ונעילת ה"סגר עם אות האזהרה בעינית הכוונת מונעת ביובז סרט צי"לום כאשר האור בחוץ חלש מדי. המיקוד הוא בשיטת האי"זור המכוסה כולו. בדוק את ה"דמיות לכיוון המרחק הקצר,

כל הסיפורים במקום ושום דבר מהסוג הזה לא שמעתי. כמעט כל הבחורות במקום היו מה שנקרא „בחורות טובות“ שנספטו על עבירות משמעת קלות.

שום ריח עד כדי עילפון לא נדף מהחדר ריח והמקום היה נקי ביותר. בקשר לארזי חות, הרי שהן היו מתבצעות בצורה תרברר תית ונינוחה ביותר והמוזן אופייני למחנות צה"ל. אני לא יודעת על מה מדברת הן היילת ר. שסיפורה התפרסם אצלכם, אבל אני הוספתי למשקלי איזה ארבעה קילוגרם במשך שהותי שם. האווירה במקום היתה משהו הדומה למחנה טירונות, מבחינת נוהליקמה, מיסדרים, ארוחות וכיבוי אורות.

גם העבודה התנהלה באווירה נעימה ולא כפייתית — כפי שמתארת החיילת ר. — סוהרת אחת היתה בחברתנו, עובדים מעט (שעה בערך) עם 10 דקות הפסקת עישון. מהבחינה הרפואית הרי מי שנוקקה לכדור

(המשך ממעמד 6)

לבנות ואת תוצאותיה כרע הכרחי. הכתבים הצבאיים כמעט ולא דיווחו על ההרס, וכשעשו זאת דאגו תמיד להדגיש את השיקום הנפלא. מעשה ידי צה"ל באיזור. אך כל מי שנסע בכפרים בית-ג'בייל, ראשי, דונין, קאנא, ג'ויא, עבאסייה, באזוריה, נאקורה, ואפילו בתיבנין שנכנעה, לא יכול להחמיץ את מאות הבתים ההרריים, סים, המופגזים, המופצצים, המושככים, הן פרוצים, הבוזזים והנטושים.

למען האמת, צה"ל פעל פה ושם לעזרת התושבים. בשבועיים הראשונים חולק מוזן בכמויות גדולות בין התושבים שנתורו ולא היו תופעות של רעב. עתה הופסקה פעולה זו. הופל מחדש בית-החולים בתיבנין, ומספר אמבולנסים צבאיים סוירו בין הכפרים. מספר קטן של מיבנים טרומיים וצריי פונידיקט ניבנו בכפרים ג'ויא ועבאסייא וצה"ל איפשר לאלפי פליטים לשוב לבתיהם.

אך כמה פעולות הומניטאריות כאלו אינן יכולות למחות את תוצאותיה של זוועה אחת מתמשכת, שהערכות זירות מייחסות לה מעל 1200 הרוגים אורחיים וכ-160 אלף פליטים.

לדעתי יש שתי תוצאות אפשריות מיידיה למילחמת הליטאני:

● שקר עצמי — עם ישראל בעורף ובצבא מגלה נטייה להתכחש עובדתית, ובעיקר ריגנית, למה שקרה. הצרה היא שיותר מדי ישראלים — חיילים סדירים, חיילי מילואים ומטיילים למיניהם — ראו את הנעשה. לעולם לא נוכל לטעון שלא ידענו.

● מוסר הצבא — חוששני שלאחר אמת המידה שנקבעו במיבצע הליטאני יהיה קשה בעתיד לבלום את צה"ל מלבצע פגיעות חמורות ומיותרות באוכלוסייה אזרחית.

אני מאמין שניתן להימנע משתי סכנות אלה על-ידי נטילת אחריות למה שאירע, הכאה רבתי על חטא וניסיון לפיצוי כללי וריאלי של האוכלוסייה שנפגעה.

משה הופמן, ירושלים

סטאלאג החיילות

הודעוהי לקרוא את הכתבה המחרידה מכלא נשים צבאי מס' 400 (העולם הזה 2121). ומעשים איומים ומחרידים כמו אלה המתוארים בכתבה מתרחשים לא אישם, באי-השדים, אלא במחנה צבאי מפורסם של צה"ל, הנמצא בלב המדינה. וקצינת חן ראשית לא מודעת לתנאים התת-אנושיים, בהן מוחזקות החיילות בכלא הצבאי. ומה עם הרמטכ"ל החדש, הדוגל במישמעת ברזל ושמירת חוק וסדר? האם הוא יעבור בשתיקה על הכתבה המזועזעת הנ"ל?

לאור הנאמר בכתבה והנהוגים המחרידים בכלא הצבאי להיילות, האם יש לנו עוד זכות מוסרית להתהדר ב„מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל“? פליאה היא בעיני שהעולם הזה, שפירסם כתבה גדושת פרטים מזועזעים, לא הגיב יותר עליהם אפילו בשורה אחת. האם כל סוהרת מעוותת הישר בעיניה תעשה, ואין פוצה ומצפץ? יוסף פרידלמן (בנצ"ר), תל-אביב

ברצוני להתייחס לכתבתכם „סטאלאג היילות“. אין אני יודעת אלו קריטריונים יש לכם לפירסום כתבה המתיימרת להציג עובדות, אולם למיקרא כתבתכם הנ"ל אני נוטה להאמין כי בכלל אין לכם קריטריוני נים כאלה.

לעצם העניין: בתקופת היותי חיילת נשפתי לשבע ימי מחבוש (לפני שלוש שנים, ואל תבואו לספר לי כי אז והיום זה שני דברים אחרים). כל התלונות שספגתי בצבא היו בקשר להופעת הצבאית. כך היתה גם האחרונה. העבירה: נעילת נעליים אזרחיות במיתקן צבאי. במישפט אחד אנסה להעיד על עצמי איוו חיילת הייתי. חיילת טובה ופקידה מעולה. אולם אישיותי לא סבלה תכתבים ומיסגרות נוקשות, וביחס להופעה נאה לא ויתרתי, ולכן נכנסתי לבסוף לכלא הצבאי. וזאת עלי להעיד: הסוהרות היו בחורות סימפאטיות, רגישות ומתחשבות. לא היו שום לסביות במחנה, כי אם היתה כו היתה בודאי מנסה עלי דבר (בחורה נאה אני, אם נקוט בלשון המעטה). ומכיוון שהתיידדתי עם כל האסירות, ידעתי את

כלשהו, קיבלה אותו מידי הסוהרת, שלא לדבר על תחבושות היגייניות שכל אחת קיבלה מרגע כניסתה למיתקן. שעות ספורט היו, מקלחות היו, ספרים היו, ארור חות מלאות היו ויחס טוב היה. אם כך, מה היו סיפורי הבדים על סטאלאג החיילות בכלא 400?

אין אני יוצאת נגד הדברים שהתפרסמו, מכיוון שנעם לי לשהות במקום או משום שאני גאה שהייתי בכלא. נהפוך הוא, אני מצניעה עובדה זו עד היום. אולם הדעת אינה סובלת שקרים מוגזמים כל כך. ג. ד. תל-אביב

לשנות את ההימנון

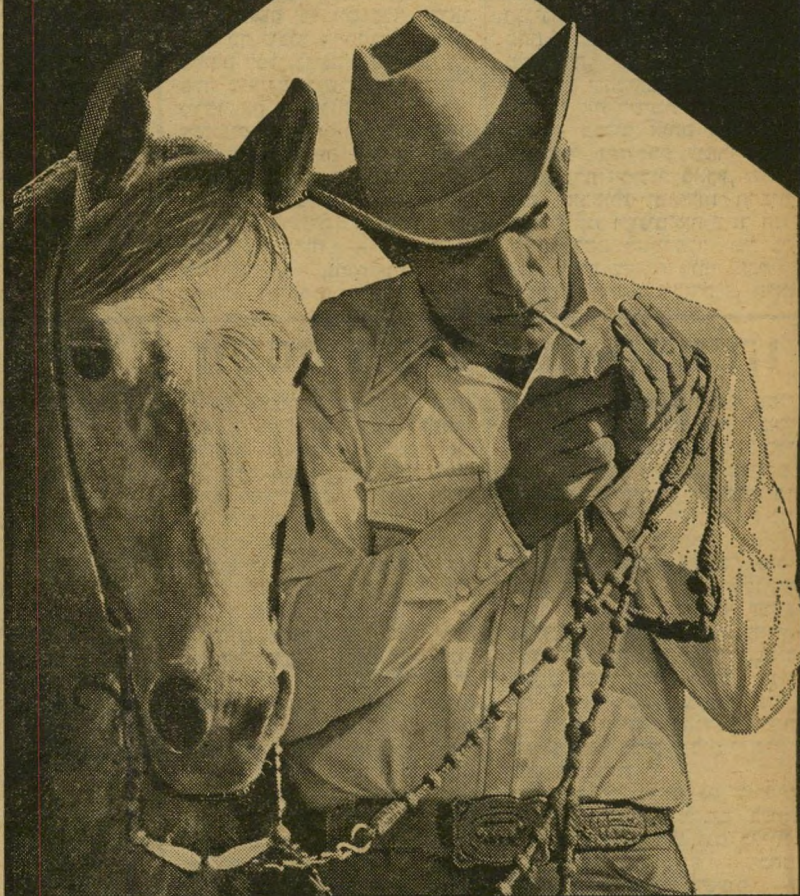
בתור קורא ותיק של העולם הזה ברצוני להביע השתוממות על שמצאתם לנכון לפרסם בדיחה מפולפלת, בנושא כנס הנור דיסטים, שנאמרה ע"י הנשיא המיועד, יצחק נבון בחוג סגור, לדעתי אין פסול בכך שאישי ציבור משמיעים או מאזינים לבדיחה אבל אין לתת לדבר פירסום, מטעם כבוד הנשיא, וכבר ציין היר"ר החדש של רשות השידור, הפרופ' ראובן ירון, כי כל הקשור עם הנשיא חייב להיות מנוטרל מפירסומים הגושים בכלי-התיקשורת. אגב, יש לי הצעה — ואיני בטוח אם היא תקבל — הנוגעת לסדרי ביקור הנשיא במדינות-חוץ: לנגן את ההימנון של אותה ארץ בצד שיר ה„בוסתן הספרדי“. זאת משתי סיבות: הימנונו מיושן והוא מחזירנו אלפים שנה אחורנית, דבר שאינו מקובל בסטנדרטים של הימנונים בעולם הרחב. שנית, הנשיא המיועד לא יטען כי השיר אינו לטעמו.

משה נאווי, חולון

חופר אחריות

במדור פורום (העולם הזה 2120) פורסם מיכתב אנונימי תחת הכותרת: „לבנון — דעתו של ציין“. לאחרונה שמתי לב לתופעה של ריבוי מיכתבים אנונימיים של חיילים המתפרסמים בעיתונכם והמביעים את דיעותיהם הפוליטיות מבלי להזדהות בשמם. לדעתי יש לראות תופעה זו בחומרי

Marlboro FILTER CIGARETTES

בואו אל הטעם, בואו אל מרלבורו הסיגריה הנמכרת ביותר בעולם

Capitol

יש לד אופי ?

רה רבה ואותם כותבים חייבים לעמוד לדין.

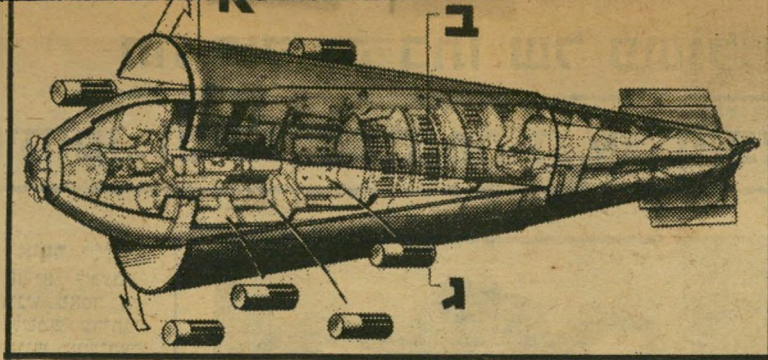
הקצין הצעיר שפירסם את רשימתו הנ"ל פגע בכבודו של צה"ל בצורה חמורה. דבריו מהווים כתבי-אישום חמור מאוד וגדמה לי שעד היום אף כלי-תיקשות לא העזו לפרסם דברים מעין אלה. אם אכן היו תופעות של ביוזה, שוד, או מהדלים צבאיים במהלך המבצע של צה"ל בדרום לבנון, מחובתו של הקצין הנ"ל היתה לעשות כדי שהדברים ייבדקו עד תום בדרגים הבכירים ביותר של הצבא. אולם הטלת קיתונות של רפש בצורת האשמות כוללניות נגד ציבור גדול של חיילים וקצינים הוא מעשה חסר אחריות. אם רוח הלחימה וההתנדבות האופיינית לחיל בו משרת אותו קצין עדיין מפעמת בו, יצא נא למאבק גלוי ויתבע את בדיקת המידע שבידו ורק אחרי שתהיינה הוכחות חותכות לטענותיו שיפרסם את מסקנותיו.

יהודה קונפורטס, תל-אביב

● שמות כל החיילים שמיכתביהם מתפרסמים במדור זה שמורים במערכת. שמותיהם אינם מתפרסמים כדי למנוע מהמדתם לדין ע"י שילטונות צה"ל.

עורו הרווקים!

מאות ואולי אלפי רווקות ורווקים חיים כיום בישראל בהעדור גוף ארצי ממלכתי אשר יאות לטפל בבעיותיהם המתעוררות חליפות לבקרים בסטאטוס החברתי-ציי בורי או הבינאיש. חלק ניכר מהם מכבד בבלות את זמנו בבית בין דפי העיתון, עם תוכניות הרדיו והטלוויזיה השונות. כלום לזה ייקרא תוכן חיים רעיוני וציי-דתי של רווק או רווקה העושים שיגרת חיהם בעבודה ובלימודים ואינם לוקחים חלק פעיל בכל המתרחש סביבם? כלום לרווק אין בעיות דיור או סבך בעיות ביורוקרטיות בהם הוא נתקל בחיי היום-יום?

פצצת המיצרר הברויטית * איך היא פועלת?

צרות המיצרר

קראתי בעיתונכם (העולם הזה 2122), על התגובות בעולם והוויכוח לגבי פצצות המיצרר, שישראל השתמשה בהן בהפצצת דרום לבנון. למרות הצילומים שפירסמתם בכתבה על השלבים השונים של פעולת פצצת המיצרר, לא הבנתי איך היא פועלת ובמה היא שונה מפצצה רגילה. אודה לכם באם תואילו בהזדמנות לתת הסבר מפורט יותר על סוג נשק זה.

יעקב ערמון, פתח-תקווה

● תיאור פצצת מיצרר מתוצרת בריטית, כפי שפורסם בשבועון הגרמני שטרן — ראה לעיל.

אנטישמיות בחוץ

הצטערתי לקרוא מעל לוח-המודעות ה-

* (א) עטיפת הפח, המתנתקת אוטומטית באוויר. (ב) פצצת-הבת לפני הפליה טה. כל אחת מ-147 הפצצות מכילה 225 גרם חומר-נפץ. (ג) פצצות-הבת נפלטות באמצעות אוויר לחוץ, מתפוצצות עם פגיון טתן באדמה.

עירוני בחולון הודעה ואזהרה, מטעם לישיבת הרבנות והמועצה הדתית, הפונות לאזרחי העיר בבקשה להישמר מפני "ציידים נפשות שליחי המיסיון". באותה מודעה הושמצו הברית-החדשה והאמונה הנוצרית בטון הגובל בהסתה ללינץ.

חשבתי לעצמי: כך זורעים אנטישמיות. האם לא מוטב היה להזהיר את הציבור מפני ההתייונות וההידרדרות המוסרית בכל תחומי חיינו? למשל, מפני ההתמזמות בפומבי לאור היום, מפני סירטי-הזנות ב-בתי-הקולנוע, מפני מודעות-הפירסומת ה-פולוגרפיות ברחוב, בעיתונים ובאוטובוסים.

עם ישראל אומנם חי — אבל חיים של פריצות, של שקר, גניבת-כסף ושל גניבת-דעת; חיים של מאפיה זה לזה. על כל אלה אין פקידי-הדת הכשרים מתריעים ומזהירים. רק ישו המיסכן מפחיד אותם. הוא ממשיך להפחידם מאז הסגירוהו לידי חרמאים לצליבה.

עצתי לכם, פקידי-הדת כשרים: קחו דוגמה מהמיסיונרים, צאו וצודו יהודים חילוניים והכניסו אותם אל חיק היהדות. אך זיכרו — עליידי פגיעה בנוצרים לא תשיגו את מבוקשכם. עליידי פגיעה בנוצרים תשיגו רק דבר אחד: תזרעו עוד אנטישמיות בקרב העמים. זיכרו וחירטו במחצכם שעל כל פגיעה בנצרות היום כאן, בארצכם, ישלמו יהודים טובים בדמם בחוץ-לארץ מחר.

אם לא תיגמלו מהאידיוטיות הדתי שלכם, ואם תמשיכו לטפח גזענות על-ידי דריסת אמונות של עמים אחרים — ימשיך עם ישראל לכפר על מעשים אלה בהקזת דמו. כל העולם יודע שאתם עם-נבחר ואור לגויים. אזי הוכיחו שאתם כאלה! אל תוכיחו את ההיפך.

י. שר, חולון

מענין, את smile ניסיתי בפעם הראשונה דוקא בניו יורק.

את smile הציע לי ידיד בניו יורק, דוקא לא ישראלי. ניסיתי — ומיד הרגשתי שיש בה משהו. לקח לי קצת זמן להתרגל אליה, אך היום אני ממש נהנית. סוף סוף מצאתי את הסיגריה-שחיפשת: דלת ניקוטין אך מלאה טעם. זו היתה ממש הפתעה נעימה לפגוש את smile בניו יורק.

האפיקומן. וכיצד הדהימה ה..אל"ףי"בי"ת" את מתחריה

גרעונות. סוכס הנשיא קציר: "כמו המדינה כולה!"

אלוף-מישנה גדעון מחניי" בן, הוא אוהד מושבע של שירה רוסית. באחרונה ערך והגיש בגליציה"ל תוכנית-רדיו מיוחדת שהורכבה כולה משרי רים רוסיים מתקופת מלחמת-העולם השנייה, שמרביתם תורגמו אחר-כך לעיברית והפי כו פופולאריים בארץ. אולם אחרי שהתוכנית שודרה וקצי רה הדים חיוביים רבים, החל מחניימי חושש מתגובות שליליות.

על כך הגיש תוכנית של שירים רוסיים דו"ר קא. כל הלילה שאחרי השידור עבר עליו בחדרה. למחרת ב-בוקר צילצל אליו ראש-לישי כתו של ראש-הממשלה, יחי"א קדישאי.

קדישאי אמר לו: "שמעתי שהגשית אתמול ברדיו תוכנית של שירים רוסיים." "נכון," אישר מחניימי. "אז אולי יש לך סלילה-הקלטה של השירים?" התעניין קדישאי, להפתעתו של היועץ. הסתבר כי קדישאי אף הוא חובב של שירים רוסיים. ביקש בדרך זו להאזין לתוכנית שהחמיץ.

בפגישת עיתונאים ש-נערכה עם שר-המיסחה-התע-שיהיה-התירות, יגאל הור" בייץ, נשאל השר על-ידי עיתונאי הוותיק שמעון סא"ב מדוע צולע הפיקוח על המחירים של עבודות-תיקון ו-שיפוץ דירות. "למה אתה מתר כוון?" שאל השר. כהדגמה סיפור ספור בדבר שרבי רב הזומין לביתו לביצוע תי-קון באמבטיה. בסיום העבודה, כשביקש מהשרברב לקבוע את מחיר עבודתו, ענה לו זה: "שלא אדע מצרות, אינני יודע כמה לקחת ממך." השרברב הסביר כי הוא קובע את מחירי התיקונים שהוא מבצע על פי כושרו הפינאנסי של בעל הדיירה. "אני מעריך באיוו הור צאה הוא יכול לעמוד," אמר לו. הצטחק השר ופסק: "עצ-תי לבעלי הדירות, שיחפשו להם מראש בעלי-מיקצוע זול."

המפיק אברהם ("פסגל") רשא ערך בביתו שבכפר-שמריהו סדר פסח לארבעים אמנים ושחקנים מידידיו. בתו בת השמונה, שירלי, הצליחה לגנוב את האפיקומן. אביה הור דיע לה כי מאחר שמצאה את האפיקומן תקבל כל מה שתב-קש. השיבה לו שירלי: "אתה מבטח שאקבל כל מה שארצה הכי הכי בעולם?" כשהשיב בחיוב, ביקשה: "אני רוצה אופציה של הכשרת היישוב."

לפני שעלו על הבמה כדי לשיר את שירם הנוכח ריכו, יזהר כהן את חברי ה-להקה ויחדיו חזר על הטכס שקיימו בתיאטרון ירושלים, כשהשתתפו בפסטיבל הזמר ו-הפיוזמן. החבורה מעדה, ולי עיניהם ואוזניהם הנדהמות של המשתתפים האחרים צעקה שלוש פעמים: "כיפאק היי!"

לכוכב-הטלוויזיה פול מייקל גלאזר, הלא הוא סטארסקי של האץ, תוצמד בעת סיורו בארץ מלווה מטעם משרד-התיירות. תחיה זו צ"ה גוב, אמו של הזמר גירי גוב, שהיא פקידה בכירה ב-מישרד-התיירות בירושלים.

מישל פוגאן

הזמר-מלחין הצרפתי הנודע, מי שכתב את גראנד באזאר, ארה מאחרי הקלעים של אולם אולימפיה בפאריס את יזהר כהן ולהקת אל"ף ב"ת. בתמונה, מימין לשמאל: ליסה גולה, יזהר כהן, פוגאן ואתי צוברי. להקת אל"ף ב"ת ויזהר יופיעו, החל מהחודש הבא, ככוכבי החודש באולם אולימפיה, כאשר במחצית השנייה של הערב תופיע הזמרת אילנית, היוצאת גם היא לפאריס.

בתמונה שצולמה בדיוק לפני פציעתה. פרדריקה בילתה עם השחקן שייקה אופיר במסיבה, והיתה שרויה במעבירות מרומם. באחד מרגעי המסיבה מעדה ונפלה על פניה, והכוס שבידה התנפצה ופצעה אותה מעל עיניה. פרדריקה הוזעקה לבית-החולים, שם קיבלה טיפול רפואי והוחזרה לביתה.

כשהזומן אשר ידלין, מוכ"ל קופת חולים לשעבר, המרצה כיום עונש מאסר ב-כלא מעשייה, לשמש עדי-הג-נה במישפט שהגיש אישה-ע-סקים מוניה שפירא נגד ה-עיתון הארץ וכתבו זאב יפת, הוא היה מאד בלתי-מרוצה. ידלין טען בפני השופט, ע"י ריא"ל שפי, כי הוא נאלץ לבלות את הלילה שקדם ל-מישפט בבית-המעצר באברו כביר, והוא חושש פן ייאלץ לבלות שם לילה נוסף. הוא סיפר כי בתחילה התכוונו שילטונות בתי-הסוהר שיבלה באבויכביר ארבעה ימים, אך אחרי שהביא את העניין לידי-עת הגוגעים בדבר נמנעה ה-שערוריה, לדבריו.

כאשר ביקש עורך-הדיון של הארץ, שלמה ליבלין, לחקור את אשר ידלין בעניין ההימורים שלו בלאס-וגאס, התנגד לכך בא-כוח התובע, עורך-הדיון רם כספי, וביקש כי לצורך חקירה זו יזמין ליב-ליך את ידלין לחוד. הגיב יד-לין: "לא. לא. עשה לי טר-בה! שיחקור אותי על מה ש-הוא רוצה, רק שלא יביא אותי לכאן שוב!"

ידידתו של ידלין, טליה לבני, ירבה באולם לבושה חליפה ורודה, והספיקה להח-ליף איתו דברים לפני שנקרא אל דוכן העדים, לאחר-מכן, במיסדרון, כשניסתה עיתונאית לשאול אותו שאלות, אמרה לו טליה: "שאל תענה לה, אל תענה לאף שאלה!" כש-נלקח ידלין למעלית ניסתה טליה לשוחח איתו ביחידות, אך השטרים שליוחו לא איפ-שרו לה זאת, ביקשו ממנה לצאת דרך החדרון המוביל למעלית.

האופנאי ג'רי מליץ, מי שתיכנן את מלתחתה של אשת הנשיא נינה קציר, נבחר על ידי אופירה נכון, רעיית הנשיא המיועד יצחק נבון, לתכנן עבורה את ה-שימלה שתלבש בעת טכס הכ-תרתו של נבון כנשיא מדינת-ישראל. אופירה לא סמכה על טעמה האישי. לפגישה הרא-שונה עם מליץ הגיעה בלוויית אחותה, במאית-הטלוויזיה ר"ד דינה ארז, ואילו לפגישה ה-שנייה והקובעת הביאה איתה את בעלה.

אופירה יצחק נבון התי-ליטו, כי גם כאשר יעברו ל-התגורר במשכן הנשיא לא יר-ציאו את ילדיהם, נ"רה ו-ארז, ממעון היום של נענ"ת בשכונת בקעה. הילדים ימשי-כו ללכת למעון, למרות שבת-הנשיא שוכן בשכונת טלביה.

ראשי ההתאחדות לכדור-רגל בישראל נפגשו בשבוע שעבר עם נשיא המדינה היר-צא, הפרופסור אפרים קציר, כדי להגיש לו את ספר 50 שנות הכדורגל בישראל. במהלך הפגישה גילה הנשיא התעניינות בנעשה בספורט ה-כדורגל בארץ. "כמה אנשים משחקים כדורגל בישראל?" שאל. כשהשיבו לו כי בארץ פועלות כ-700 קבוצות וכ-13 אלף כדורגלנים רשומים בהת-אחדות, הופתע הנשיא: "מי ממ-ן את כולם?" הסבירו לו אנ-שי ההתאחדות לכדורגל: "חלק ממומן מתמורת הכרטיסים ל-מישחקים, חלק מכספי המוע-צה להימורים, חלק מהקצבות של מוסדות שונים והשאר זה

לאנשים הנכונים! 777 הברנדי הלאומי שהוא בינלאומי.

כרמל אג מזרחי

אנשים

הילארי בראון
כתבת רשת הטלוויזיה האמריקאית אן-בי-סי בישראל, חגגה את כניסתה לתפקיד מיספר חודשים לאחר שהגיעה לישראל. אורח הכבוד במסיבה היה בעלה, כתב הרשת בקפריסין, ג'ון בירמן.

פאט תולפסון
המפיקה של רשת אן-בי-סי, הגייעה למסיבה הישר מעמקאן, שם זכתה בראיון בילבדי עם המלך חוסיין. פאט הג'ינג'ית פגשה במסיבה את מנהל לישכת-העיתונות הממשלתית, זאב חפץ, בתמונה.

אנט פראטו-שרון

אשתו של ה"כ שמואל פלאטו-שרון, הוכיחה כי למדה להיות במהירות אשת פוליטיקאי. אנט, הנמצאת בחודש השמיני להריונה, הספיקה בשבוע שעבר לאפות עוגות, לארח שלוש מאות איש בחגיגת המימונה ולשפוט בתחרות יופי.

קתרין לה-רואה

הצלמת הצרפתייה הגיעה למסיבה מירושלים, עם חברה העיתונאית הצרפתי, ברנאר קזו.

קתרין וילקנס

אשתו של קונסול שבדיה בישראל, האקמן וילקנס, הייתה האשה הפופולרית ביותר במסיבה התוססת והירבתה לרקוד.

דני ויינרייך

דובר משרד-הביטחון, היה גם הוא במסיבה, בחברת צעירה בלתי-מזוהה, שסירבה להצטלם והתנהגה באיפוק.

עורך "העולם הזה" עונה על שאלה שהופנתה אליו

ע"י עורכי ביטאון הסטודנטים הירושלמיים "פי האתון"

האם יתכן נאציזם בישראל?

הסדרות הסטודנטים באוניברסיטה העברית, ירושלים

"פי האתון" עתון הסטודנטים בירושלים

לכבוד

א.ר. א.ס.

א.נ., ב.נ.,

ערכה "פי האתון" מזמינה אותך להשתתף בדיון

בכתב על הנושא: "האם יתכן נאציזם בישראל?"

בדיון ישתתפו אנשי רוח ואנשי ציבור מכל גוונים

הקשה הפוליטית.

על המאמר פרי עטך להיות בטור גודל של 300 - 500 מילה

ונודה לך מאוד אם יגיע אלינו בדואר או בדרך אחרת עד ה-

20.4.1978

בחודה מראש,

אריק בנדר, רמי אושה

עורכי העתון.

חוויות-הילדות, החרושות היטב בזיכרוני, המריצו אותי לכתוב את ספרי צלב הקרס. על עליית הנאציזם בגרמניה, בו ניסיתי להשיב גם על השאלה הנ"ל. זה היה בימי פרשת-אייכמן. מאז עברו 17 שנים. קרו דברים: מלחמת ששת הימים, התבססותו בשטחים הכבושים, מלחמת יום-הכיפורים, המהפך. הדברים שכתבתי אז טעונים עידכון. אנסה לעשות זאת במסגרת תשובתי לשאלה שהופנתה אלי. אני ניגש אל השאלה הזאת בדחילו-ורחימו. בעיני, אין זה עניין שך פורמזם. הנושא רציני מדי. הוא נוגע לעצם קיומנו כעם. אשיב על השאלה, לפי מיטב מצפוני והבנתי, בקיצור האפשרי. לא אספור את המילים.

הר הפשעים

האם יתכן נאציזם בישראל? קודמת לכך שאלה אחרת: מה זה נאציזם? **האני מאמין כי הנאציזם היה תופעה אחת ויחידה בהיסטוריה: תופעה השייכת למקום מסויים, לזמן מסויים, לעם מסויים.** הנאציזם עצמו טבעו את הסיסמה: "אין פולק, אין רייך, אין פירר" - עם אחד, מדינה אחת, מנהיג אחד. אני מוכן לקבל סיסמה זו כקביעה היסטורית. הנאציזם אכן היה שייך לעם מסויים אחד, למדינה מסויימת אחת, למנהיג מסויים אחד. אני מסרב בהחלט להעתיק את השם הזה לכל ארץ אחרת, לכל עם אחר, לכל תקופה אחרת. אני מאמין כי מי שמשמש בשם זה כדי להגדיר תופעה ישראלית, או ערבית, או סובייטית, או אמריקאית - ותהיה התופעה המורה ככל שתהיה - חוטא חטא חמור. מבחינה זו אין הבדל בין קביעות כגון "הציונות היא נאצית", "אש"ף הוא גוף נאצי", "הקומוניסטים הם נאצים אדומים" וכיוצא-באלה סיסמות קלות-דעת. **כי הנאציזם מתנשא מתוך הנוף ההיסטורי כהר אוררט בארץ של גבעות. הנאציזם הערים הימלאיה שך גולגולות-מתים. ממדי הפשעים שבוצעו עדידו ובשמו מעניקים לו ייחוד נורא.**

ייחוד זה חייב להוסיף ולהודקר לעיני כל בן-אנוש באשר הוא שם, כמצביתי-נצח, כתמרוך, כתזכורת. מי שפוגע בייחוד זה, על-ידי השוואת הנאציזם לתופעה אחרת כלשהי, מפחית מכו-האזהרה של המציבה. הוא עלול להטביע את זכר הנאציזם בים של באנאליות. הוא עלול להפכו, כפי שקרה זה עתה, לסידרת-טלוויזיה קיטשית. יכולתי לומר, בפאתוס שאינו אהוב עלי: מי שפוגע בייחודו האפל של הנאציזם, מחלל את זיכרו של עשרות מיליוני הקורבנות של הרייך השלישי, בני כל העמים, ובראשם ששת מיליוני הקורבנות מבני עמנו. **האם יתכן נאציזם בישראל? לא. לא יתכן נאציזם שני, לא בישראל ולא ככה מקום אחר.**

צורר זרדים

התשובה תהיה שונה אם נמיר את השאלה באחרת, סבירה יותר בעיני: **האם יתכן פאשיזם בישראל?**

על כך אין תשובה כליכך קלה. אמנם, אפשר לטעון: הפאשיזם היה איטלקי כמו שהנאציזם היה גרמני. השם עצמו לקוח מן ההיסטוריה הרומאית. ה"פאש"ף הוא צורר זרדי-הלקאה, ובתוכו גרון. ברומא העתיקה היו נושאים סמל שילטוני זה לפני הקונסול או הקיסר. אולם הפאשיזם האיטלקי, על כל מוראותיו, חסר את הייחוד החד-פעמי שהיה לנאציזם. היו תנועות, לפני ואחריה, שדמו לו. אפשר לשאול את שמו כדי לציין את כל התנועות האלה, ואכן, שימוש זה במילה נתקבל בכל הלשונות. ההגדרה "פאשיזם" שוב אינה באה לציין את הפאשיזם המקורי, האיטלקי, בלבד, אלא את כל התנועות הדומות לו.

7 העקרונות

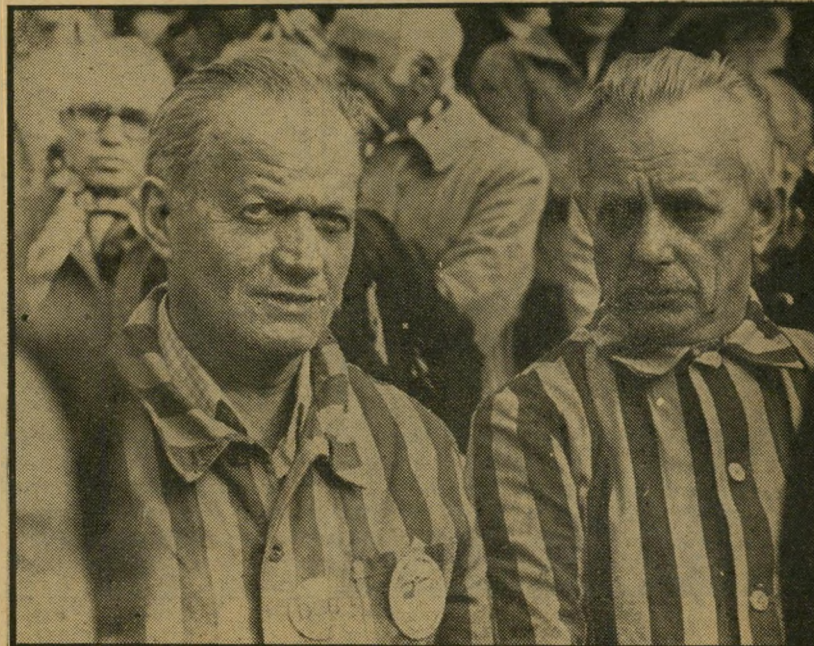
האם יתכן פאשיזם בישראל? אם רוצים להשיב על שאלה זו, יש להקדים לתשובה הגררה מדוייקת של המושג.

ח י"ד הג"א, חבר גוש-אמונים, חשוד בכך שרצח בדם קר בירושלים צעיר ערבי. אותו חייל שמע כי יום קודם-לכן הרגו פידאיון בירושלים חייל ישראלי, שהמתין לטרמפ. על-פי החשד, החליט איש-האמונים לנקום את דמו. הוא הלך בתוצות העיר העתיקה, כחר בצעיר ערבי עובר-אורה, ריה בו והרגו. להגנתו אמר שהיה נדמה לו כי "מאיימים עליו".

כעבור כמה ימים עבר אורה, איש גוש-אמונים, ליד נצרת. הוא נכנס לקטטה עם כמה זאטוטים. בעודו מחליף דברים עם הוריהם, נידמה לו "מאיימים עליו". הוא שלף אקדה, הרג את אחד הערבים. **בשני המוקרים, אנשי גוש-אמונים. בשני המוקרים, רצח לשם, "הגנה עצמית". בשני המוקרים, הרגו ערבים.** למיקרא הידיעות צפה בזיכרוני שאלה שהופנתה אלי לאחרונה. השואלים היו עורכי פי האתון, ביטאון הסטודנטים בירושלים. הם ביקשוני להשיב ב-300 עד 500 מילה על השאלה הפשוטה הבאה: **"האם יתכן נאציזם בישראל?"** נדמה לי שהגיעה השעה להשיב על שאלה זו.

מעין תעודת-זהות

פני שאעשה זאת, הנה תעודת-זהות אישית, הנוגעת לעניין: נולדתי בגרמניה. עליתי עם הורי לארץ סמוך ליום-הולדתי ה-10, כמחצית השנה אחרי עלייתו של אדולף היטלר לשילטון. במשך אותה מחצית השנה למדתי, כיהודי יחידי, בבית-ספר גרמני. באווירה נאצית.

הכנה אנטי-נאצית בגרמניה, 78: עירי מחנות-ריכוז

מיספר ההגדרות לפאשיזם הוא כמיספר המגדירים. אין הגדרה המקובלת על כולם, או אף על רובם. כל הגדרה מושפעת מגישתו ומדיעותיו של המגדיר. מארכיסט אדוק בוודאי מגדיר את התופעה אחרת מאשר חסיד שוטה של זיגמונד פרויד, למשל. ארשה לעצמי להציג כאן, באופן שרירותי, הגדרה אמפירית משל עצמי: אני סבור כי מן הראוי להגדיר כ"פאשיסטית" תנועה אם מצויות בה התכונות הבאות: **מגמה לאומנית קיצונית**, עד כדי התכחשות לזכויותיהם או אף לעצם קיומם של לאומים אחרים. **אידיאולוגיה מיסטיית**, הטוענת כי הלאום של הפאשיסט הוא בעל ערך ייחודי, שגב ועליון, ועל כן מגיע לו להשמיד, לגרש, לדכא או להשפיל את שאר הלאומים. **התנגדות לערך הייחודי של האדם**, והדעה שהפרט אינו אלא תא בגוף האומה, שהיא הערך העליון שיש לשעבד לו את כל צורכי הפרט וזכויותיו. **פסילת השילטון של הרוב** באמצעות מוסדות דמוקרטיים נבחרים, הטענה כי מגיע לפאשיסטים עצמם, כבחירי האומה, לקיים שילטון דיקטטורי. **ההטפה לריכוז המיעוטים**, שנגדם מופנה מלוא השינאה והזעם של המוני הלאום השליט. **הערכת האלימות** כמכשיר השילטון הפאשיסטי כלפי פנים וכלפי חוץ; פולחן המילחמה והצבא וקידום מיסטר של מישטרת פוליטית ומחנות-ריכוז. **השאיפה למונופולרציה של כלי-התיקשורת** בידי השילטון הפאשיסטי, להשתקת כל דיעה אחרת או נוגדת וקיום מערכת-תעמולה בילעדית ומוחלטת. **שיבת הסממנים האלה** אינם באים האחד במקום השני, או בצירוף חלקי. במערכת הפאשיסטית, כל הסממנים האלה באים ביחד, ומשלימים זה את זה. **כרי שמדינה, תנועה, מיפלגה או אף בני-אדם בודדים יהיו ראויים לתואר פאשיזם**, עדיהם להיות בעיני כל שבט התכונות האלה גם יחד.

"זאב, זאב!"

ל מושר: יש תנועות רבות שהן לאומניות קיצוניות, והמטיפות לדיכוי עמים אחרים. זה לבדו הופך אותן לפאשיסטיות, אף כשהן מעוררות בחילה. או: יש מיסטרס טוטאליטריים המקיימים מיסטר של טרור פנימי המבצעים פשעים מחרידים נגד נתיניהם. כזה היה, למשל, מיסטרו של סטאלין בברית-המועצות. אך בהיעדר כמה מן הסממנים האחרים (במיקרה זה: ההטפה לעליונות הגזע או הלאום הרומי) אי-אפשר לכנותו כמיסטר פאשיסטי, כל עוד מייחסים ערך כלשהו להגדרה. מאידך, טעות היא לחשוב כי תנועה פאשיסטית חייבת להיות גזענית, דווקא. הנאצים ניצלו את תורת-הגזע האווילית כדי להצדיק את עליונות הלאום הגרמני כ"עם אדונים". הפאשיסטים האיטלקיים לא דגלו בגזענות, אלא בעליונות המורשה הרומאית של איטליה. הפאשיסטים בדרום-אפריקה מעניקים חשיבות עליונה לגורם

בנינו מוסוליני: דומה לתנועות רבות אחרות בעולם

מחלה זו עלולה לתקוף כל אורגניזם חברתי, אם נחלש כוח-ההתנגדות שלו בשל סיבה כלשהי. בעיתות של מצוקה חומרית או נפשית חמורה, עלולה המחלה הפאשיסטית לגיבור ולהשתלט על החברה. **התוצאה היא תמיד אבדון. כשם שהמחלה אינה מסוגלת לחזק את הגוף, גם כאשר נרמה כאילו היא מעלה בנחיו פומק של בריאות, כך אין הפאשיזם יכול להאדיר את הלאום שהוא משתלט בו. כי הפאשיזם הוא, בעצם מהותו, תופעה של הרס — הרס הזוהר והרס-עצמי.** יש הטוענים כי הלאום הישראלי, או העם היהודי, שונה מכל העמים, בהיותו העם היחיד בעולם שאינו יכול ללקות בפאשיזם. מדוע? משום שהעם היהודי סבל יסורי-תופת כה נוראים מידי הפאשיזם הגרמני (הוא הנאציזם), עד כי לא יעלה על הדעת שהוא יניח לתופעה דומה להשתלט בו עצמו. **לצערי, אין תימוכין לדיעה זו.** נעים לחשוב כי קורבן של רדיפות יהפוך אדם טוב וטהור יותר, וכי יצטיין באהבת-הבריות. נסיון-החיים אינו מאשר הנחה אופטימית זו. ברוב המקרים, אדם שסבל הופך איש לסיבלות הוולת, והוא הדין לגבי עם שלם. מי שסובל נוטה לשקוע כל-כולו ברהמים-על-עצמו והדבר עלול דווקא להביאו למידה של אכזריות ושל קהות-חשים שאינם אופייניים לאדם שלא סבל מעורו. אין חיסון מוחלט, מפני המחלה ששמה פאשיזם. הסבל בוודאי אינו גורם לחיסון כזה. מסורת חזקה מאד של מאבק למען חרות האדם יכולה להעניק כוח-התנגדות חזק יותר. עם שלא סבל במשך מאות בשנים מפלישת אויב עשוי להיות פחות תוקפני ופחות לאומני מעם למוד-סבל. משתי הבחינות, יתכן כי בריטניה מחוסנת יותר מפני פאשיזם מאשר גרמניה. ובכל זאת היתה תנועה פאשיסטית בריטית לאי-מבוטלת בימי היטלר, וישנה תנועה פאשיסטית חזקה ומתחזקת בבריטניה של היום. **לשום עם אין חסינות. גם לא לעמנו.**

מהו בגין?

מ זה קרוב לשנה שולט בישראל מיסטר לאומני-קיצוני, בעל אידיאולוגיה מיסטיית. האם המיסטר הקיים בישראל הוא פאשיסטי? אני מניח שזוהי השאלה האמיתית שעמדה לנגד עיניהם של עורכי עיתון-הסטור-דנטים, שהציגו שאלה סתמית יותר, **אני מוכן להשיב על כך כדאן.** אני מאמין שזהו מיסטר פאשיסטי, איני מאמין שהמפלגה העיקרית בממשלה, תנועת-חרות, היא מיפלגה פאשיסטית. איני מאמין כי מנחם בגין הוא פאשיסט. בלהט ויכוחי העבר הוטחה מילת-הגידוף "פאשיסט" לא פעם בפניו של זאב ז'בוטינסקי, גם נמצאו לכך סממנים היצוניים. האם לא הליבש את תנועת-הנוער שלו, בית"ר, בחולצות חומות? האם לא דגל בפולחן הצבאיות? האם לא הנהיג גינוני-טקס שהזכירו את התנועות הצבאיות-למחצה של התנועות הפאשיסטיות באירופה של אותה תקופה? יתכן כי ז'בוטינסקי הושפע מסיגנון תקופתו, אך ז'בוטינסקי היה רחוק מאד מלהיות פאשיסט, להלכה ולמעשה. הוא סירב להיפגש עם בנינו מוסוליני, בשעה שחיים וייצמן, למשל, לא התנגד לכך כלל. הוא היה לאומן רומנטי מן המאה שעברה, ליברל אמיתי, הומאניסט. פעם יעץ למנחם בגין "לקפוץ לנהר הוויסטה" אם אינו מאמין עוד במצפון האנושות. ז'בוטינסקי גם הבין את התנגדות הערבים למיפעל הציוני, ולא שלל את בסיסה המוסרי, גם כשתבע להקים מולו "קיר ברזל". מנחם בגין אינו ז'בוטינסקי שני. הוא חדר מיסטיקה דתנית-לאומנית, שהיתה זרה למורהו. הלאומנות שלו קרובה הרבה יותר לזו של יוזף פילסודסקי מאשר לזו של ג'וסף מאצ'יני. **אבל בגין הוא דמוקרט בהכרתו. תנועתו אינה דוגמת כמישטר** (המשך בעמוד 46)

אדולף היטלר (למטה מימין) בחוג מעריציו: "חוד נורא

מגותך עוד יותר: צבע-העור. פאשיסט אמיתי מסוגל לתבוע עליונות בשם כל דבר שבעולם — מוצא, דת, תרבות, עדה, מין ומה עוד. **השוב לזכור זאת היטב, אם רוצים להימנע מגורלו של נערי-הרועום, שצעק "זאב! זאב!"** אל לנו להדביק את התווית הפאשיסטית בקלות-דעת, לשם פולמוס חולף, לכל תופעה שלילית המודמנת בדרכנו. שמה לא ישעו הבריות לאזהרות, כאשר יתייצב מולם הפאשיזם האמיתי על כל סכנותיו.

אין חסינות

אם כן, האם יתכן פאשיזם במדינת ישראל? התשובה הכוללת היא: יתכן פאשיזם בכל ארץ, בכל מדינה. **יותר מכן: ישנו פאשיזם בכל ארץ, בכל מדינה, בכל עת.** אומרים כי גוף האדם נושא בקירבו, בכל עת, חיידקים של מחלות רבות. בכל זאת הוא יכול להישאר בריא עד זיקנתו המופלגת. אולם כאשר נחלש האדם מבחינה גופנית או נפשית, משתלטים עליו חיידקי המחלה והם עלולים לגרום לאבדונו. הפאשיזם משול למחלה. אפשר לומר, על דרך המשל: הפאשיזם הוא מחלת-נפש.

תני לו EDDISON DOUBLE II

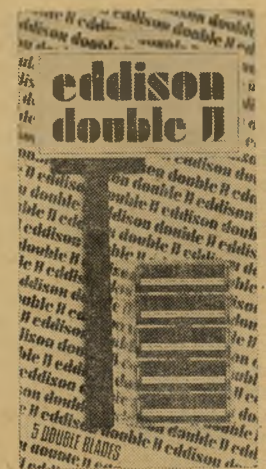
אינך יכולה לדעת איפה תקבלי את פניו.

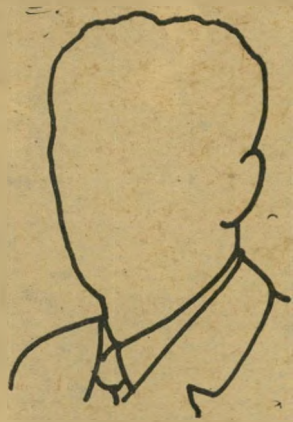
היום את יכולה ליהנות ממנו הרבה יותר.
היום את יכולה לתת לגבר שלך את "אדיסון דבל טו"
— סכין הגילוח המהפכני החדש.
ב"אדיסון דבל טו" שני להבי פלדה מלוטשת בעלי זווית
פעולה מיוחדת, אשר חותכים את השיער קרוב יותר לשורש
ומעניקים גילוח חלק, רענן ונקי למשך כל שעות היום.
תני לגבר שלך "אדיסון דבל טו".
הוא לא יניח לאף שערה אחת להפריד ביניכם.

תענוג בשניים עם
EDDISON DOUBLE II

חדש!

מדוע הוא נרצח?

לפני ארבעה חודשים נרצח בלונדון סעיד חמאמי, יליד יפו בן 37, נציג אש"ף בכירת בריתנו. חמאמי היה המנהיג הגלוי והמוכר ביותר של מחנה השלום בתוך אש"ף. הוא היה הראשון שהציע כגלוי שהעם הפלסטיני יכיר בישראל ויחיה עימה בשלום, בתנאי שתקום מדינה פלסטינית עצמאית לצידי. בראשית 1975 פתח בסדרה רצופה של שיחות סודיות עם אורי אבנרי. שיחות אלה פילסו את הדרך לכינון הוועידה המדינית הרישומי בין נציגי אש"ף וז"ר חותמה בשלום בישראל.

עבור אומיק"ליו למען השלום שילם בחייו. אף שרוצחיו עדיין לא נתפסו, ברור כי הם היו סוכני הזית"ה הסירוב הערבית הקיצונית. הלווייתו החלה בלונדון, ע"י רה לביירות והמשפחה לעומן, שם נקבר. כפי מקום הפכה ההלווייה הפגנה גדולה של הזדהות עם חמאמי ורעיונותיו. בכירות צעד יאסר עראפאת בראש תהלוכתיה האבל, לצידה של אשת הקורבן, האליזה חמאמי. ביום ה' 40 למותו נערכה בלונדון אסיפת-אבל לזיכר

רן. למעמד זה הוזמן גם אורי אבנרי, שנתבקש לשאת בה את דברו. מסיבות שונות נכצר מאבנרי להיענות להזמנה זו.

הנאום המרכזי באותו אירוע היה ד"ר עיסאם סארטאווי, רופא-לב שחונך בארצות-הברית, שהיה לפניו ראש אירגון-פיראיון עצמאי, והמכהן מזה שנים רבות כחבר המוסד העליון של פת"ח. החל מאמצע 1976 עמד סארטאווי בראש המישחת של אש"ף, שקיימה שיחות מדיניות רצופות עם נציגו, המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני. סארטאווי ממשיך בפעולתו למען השלום גם מאז רצח חמאמי, שהיה ידו ופקודו. נאומו של סארטאווי לזכר חמאמי הוא מוסמך, שכל ישראליו ברידעת חייב לקראו. כמה שנאמר — וגם כמה שרק נרמז — בו, הוא מגלה את עוה"מחשבות של חזק ניכר מן המנהיגות של אש"ף, אשר סארטאווי משמש לה לפח. משום כך מפרסם, "העולם הזה" את הנאום במיזאו בעמודים אלה.

עיסאם סארטאווי לא הצטרף מעולם, מטעמי ביטחון.

אילו היה עלי לתאר את סעיד חמאמי במשפט אחד, הייתי אומר כי הוא היה פאטריט פלסטיני אמיץ, שהבין את החווייה הפלסטינית.

ואכן, עלי-מנת להבין את חמאמי, ולהעריך את תרומתו למטרה הפלסטינית, יש להבין את הטראגדיה הפלסטינית, ואת האופן שבו התפתחה היבטיה של טראגדיה זו במשך השנים. הקביעה הפשוטה, המגדירה את הבעיה הפלסטינית במונחים של עם שושל ממולדתו ושהושלך למיזכר, אינה מתארת כהלכה את מלוא היקפם של יסורי הפלסטינים. היא גם אינה מאירה באור הנכון את מרכבותה הגדולה של החווייה הפלסטינית — או את התפתחותם הדינאמית של מרכיביה השונים.

מטרת המאבק הפלסטיני, מאז סוף המאה ה-19 ועד לשנת 1948, הייתה למנוע את השתלטות התנועה הציונית על נחלת האבות הפלסטינית. לרוע המזל לא הוכיחו תרו מאמצים אלה בהצלחה. ובסוף שנת 1949 — בחלקו בשל כיבוש צבאי ובחלקו באמצעות ויתורים טריטוריאליים, שחש"ג גו על שולחן המשא-ומתן ברודוס — הוענקו ארבע-חמישיות מנחלת-האבות ה"פלסטינית למדינת ישראל החדשה. ממה שנתר משטח פלסטין — הגדה המערבית סופחה על-ידי רדן, ורצועת-עזה ניתנה לניהולה של מצרים.

גורל העם הפלסטיני היה קשור בגורל ארצו. לפני חלוקתה של נחלת-האבות הפלסטינית, היוו הפלסטינים יחידה חברתית בעלת זהות לאומית ברורה. הם לא נהנו, אומנם, מריבונות, אך היו להם מוסדות חברתיים, מור"דת, זיכרונות-עבר קיבוציים, שאיזות מוסדות וכן, באמצעות שיתופיות המנדט, מעין ממשלה פלסטינית, שהעניקה לפלסטינים דרכונים כפרטים, ואיפשרה להם להזדהות — כגוף — עם מדינה או מדינה-שברדף.

חלוקתה של פלסטין עירערה את היחידה החברתית-פוליטית הפלסטינית, והביאה לפיזורם של הפלסטינים ולאובדן מוטיביותם החברתיים.

החפיצה הכלסטינית

רעיקבות התבוסה של 1948, התיפרו הפלסטינים ברחבי המיזרח-התיכון. חלק קטן נותר בתחומי השטחים שמהם הורכבה מדינת ישראל, וזכה באזרחות ישראלית מדרגה שלישית. תושבי הגדה המערבית הפכו אזרחים ירדניים, ואתם שברצועת-עזה הפכו פליטים חסרי מדינה, אף שלא נושלו מאדמתם ולא גורשו מבתיים. שאר האוכלוסייה, אותם ש"ח"פשו מיקלט בארצות-ערב השכנות —

בלבנון, סוריה ועיראק — זכו אף הם במעמד של פליטים חסרי-מדינה. מאותו רגע ואילך היה כל חלק של הגלות הפלסטינית עובר חווייה חברתית-יכולית ופוליטית שונה, שעוצבה בחלקה הגדול על-ידי הסביבה החדשה והתנאים המיוחדים ששלטו בה.

הפלסטינים שנתרבו במדינת-ישראל חיו בסיוט — כשהם מנסים להחזיק מעמד בחסותו שלטון מתנשא, ששלל מהם את זכויות-האנוש הטבעיות שלהם ונהג בהם כבמיעוט בלתי-רצוי. את המיעוט הבלתי-רצוי הזה מוכרחים היו לסבול, בחירוק-שיניים, בשל דעת-הקהל העולמית. במערב מד של אזרחים מדרגה שלישית, לגבי פלסטינים אלה, שנתרבו בתוככי חברה מנוכרת ועוינת. היה הצורך החיוני בייצור תר להחזיק מעמד. כדי להחזיק מעמד היה עליהם להסתגל לנורמות וזרות ולר"י בנות זרה. פירוש הדבר היה גם השלמה עם המעמד הנחות בתוך מדינה יהודית, שנהגה אפילו ביהודים בני עדות-המיזרח כבאזרחים ממדרגה שנייה. במשך הזמן רכשה הקהילה הפלסטינית שבתוככי ישראל סממנים מיוחדים משלה, שהבדילו בינה ובין קבוצות פלסטיניות אחרות.

הקיבוץ הפלסטיני בגדה המערבית, גור רלו שפר עליו יותר מזה של כל הקיבוצים הפלסטיניים האחרים. האוכלוסייה המרקורית, להבדיל מאותם הפליטים שנמלטו לגדה המערבית מן הערים והכפרים הפלסטינים הכבושים, לא סבלה את הטראומה של העקירה והנישול. מילבד הסבל הכללי שבא בעיקבות המלחמה, והמהומה ואיר-הסדרים שקדמו לסיפוחו של האיזור לירדן, הייתה חווייתם של תושביה המקוריים של הגדה המערבית, ושל הפליטים שנמלטו אליה, טראומטית פחות מכל מה שסבלו הקיבוצים הפלסטינים האחרים. האזרחות הירדנית חסכה מתושבי הגדה המערבית את כל הכרוך במעמד של חסרי-מדינה, שנפל בחלקו של קבוצות פלסטיניות אחרות.

רצועת-עזה ניתנה לניהול מצרי, כשטח אוטונומי המוחזק כפיקדון. המוסדות ה"פלסטיניים" שם לא דוכאו, אך התושבים קיבלו מעמד של פליטים חסרי-מדינה. זה היה גם גורל הפלסטינים שנמלטו למדינות ערביות אחרות.

פיזורם של האוכלוסיה הפלסטינית, נית, אחרי חלוקתה של המולדת, הוביל, באורח בלתי-נמנע, לפיזור החווייה הפלסטינית. כל קבוצה פלסטינית עמדה בפני בעיות מסוג שונה, כפי שהתחייבו מסביבתה החדשה.

בעוד הפלסטינים, בכל אתר ואתר, חלקו יחדיו את החלום המשותף ואת השאיפה היוקדת להיות יחדיו במדינה שתיקרא פלסטין, פיתחו הקיבוצים השונים הדגשים

האלכות הכל-ערבית

אובדן ארץ-האבות, והגלות שבהם בעיקבותיו, הובילו לידי ייסורים חומריים, לידי הבדלים גדולים בין סוגי ה"חווייה הפלסטינית ולטראומה של חוסר-מדינה.

רק שני קיבוצים נמלטו לחקוקת מגורר זה: זה שבתוך ישראל, שי נבדו באזרחות ישראלית, וזה שי נבדה המערבית, שקיבל אזרחות ירדנית. האחרים, שהיו הרוב, הפי כו — להוציא חרוינים אחדים — פליטים חסרי-אזרחות.

אולם בטוח הארוך הוכיח ניסיונם של הפלסטינים בישראל ובירדן כי אין בכוחה

של אזרחות תחליפית לספק את הצורך האמיתי בזהות לאומית. שהיה והינו הגורם המדריך את מהשבותינו וחלומותינו של כל פלסטיני באשר הוא.

אשר לרוב חסרי-האזרחות, הרס מוסדות הלאומית הפלסטינית הצריך מאמצים ש"לא-ייתאמו כדי להוסיף להתקיים בעולם המתוכנן. ביסודו, לתפקד על בסיס של זהות לאומית. הסבל והקשיים, שנפלו ב"חלקם של הפלסטינים העקורים והמונשי לים, הביאו להתעוררות צורך עז בתחית זהות הלאומית הפלסטינית והמוסדות הפלסטיניים. ואולם בשלב זה לקחה השי-איפה להחייאת זהות הלאומית הפלסטינית והמוסדות הפלסטיניים בפאראדוקס היסטורי.

הטראגדיה הפלסטינית עוררה מיספר שאלות מכאיבות ברחבי העולם הערבי. מדוע וכיצד נכשלו? התשובה, שדיברה ביותר אל דימוינו של הציבור הערבי, הייתה פשוטה: נכשלו מפני שהאומה הערבית הייתה מפורדת ותייה בזהותיות ש"נות רבות, תחת שתהיה מאוחדת תחת ריבונות כל-ערבית אחת.

תפיסה כל-ערבית זו נועדה למלא, מאז חר יותר, תפקיד מכריע בחיי העולם

סעיד חמאמי (באמצע) מה יהיה בעוד עשר שנים?

יאסר עראפאת וחאל'דה חמאמי (במרכז), אלמנת הנרצח, בהלוויית חמאמי בביירות

(המשך מעמוד 15)

העברי, ולחולל תמורות מרחיקות-לכת במיבנה ובהשקפות של מישטרים ערביים ומפלגות פוליטיות רבים.

הפלסטינים היו זקוקים לזהותם הלאומית ולמוסדותיהם הלאומיים כדי להבטיח את המשך קיומם; ובאותה שעה לחצו עליהם להקריב את פלסטיניותם למען האידיאל הכל-ערבי.

וחמור מכך, הציונים, מסיבות משלהם — הצורך להצדיק את השתלטותם על פלסטין ולהגן על השתלטות זו כנגד כל איום עתידי — עמדו על כך שהאומה הפלסטינית אינה קיימת, ומעולם לא היתה כזו. הם טענו כי הפליטים שגורשו מפלסטין לא היו אז, פולשים ערביים שנקלעו לארץ-ישראל, בדרכם מארצות ערביות שכנות, וכי מלכתחילה לא היתה להם כל זכות להימצא שם.

הפלסטינים נלכדו באמצע: צורכיהם והגינם אמרו להם כי הם אומה בזכות עצמה, מסקנה שדווקא טענת-הנגד של אויביהם חיזקה אותה עוד יותר. אך חלק מן העולם הערבי אמר להם שעליהם לוותר על כל דרישה ללאומיות עצמאית, אם ברצונם להחזיר לעצמם את ארץ-אבר-תימה.

היה צורך באומץ-לב גדול ובתבונה אינטלקטואלית כדי להימלט ממכשורת זו.

תנועת-השיחורור הלאומית הפלסטינית, פת"ח, גילתה אומץ-לב ותבונה אינטלקטואלית כאלה כאשר קבעה, כי אין בהכרח סתירה בין דרישות הלאומיות הפלסטיניות לבין הכל-ערביות וכי, למען האמת, ובראשונה, לתחיית הזהות הלאומית הפלסטינית.

יש לציין כי פעיד חמאמי היה אחד מהוגרי-הרעיונות הראשונים שתמכו לפתרונה של בעייה תיאורי רטית באיבן זו.

על-מנת שנקודה זו לא תיראה כתיאור רטית לחלוטין וכמשוללת כל משמעות מעשית, עלי לציין כי הוויכוח הנוקב ביותר כיום נובע מלחצן של מעצמות שונות, הרוצות שהבעיה הפלסטינית תיפתר במישר גרת פיתרון ירדני, על כך עלינו להשיב, כי השקפתנו על הקשר הערבי הרחב

לבעיה הפלסטינית גורם באופן טיבעי לכך שנקבל בברכה כל נוסחה לסיוע ולשיתוף-פעולה, ובמיוחד עם ירדן, שאיתה יש לנו מערכת-יחסים מיוחדת מאד. אבל, עלינו להדגיש כי החלטה כזו לא תוכל להיכפות עלינו עליידי כוח-היצון, כתנאי-מוקדם. יצירת הקשר עם ירדן תהיה פעולה ריבירית שאותה נבצע, מן הסתם, זמן קצר אחרי שהריבונות הפלסטינית תכונן ותוכר.

המישגה של 1947

התקופה שבין מילחמות 1948 ו-1967 היתה פרק-זמן חשוב, שאיפשר התבוננות רגועה באירועים הטראגיים, שיאם היה הקמת המדינה הציונית בארבע-חמישית משיטחה של ארץ-האבות הפלסטינית המקורית. היו שזכרו שישיראל רכישה לעצמה שטח כפול מזה שהוקצב לה עליידי החלטה העצרת הכללית מס' 181 מן ה-29 בנובמבר 1947, אותה החלטה שסיפקה לישראל את הלגיטימציה — ושי הוכרה ככזו במגילת-העצמאות של ישראל. היו שזכרו גם שאותה החלטה קראה להקמת מדינה ערבית-פלסטינית בצד המרדינה היהודית.

רכים מאדה שזכרו, תחו אם אכותינו לא שגו כאשר פנו עורף לאופציה הבינלאומית של 1947. פעיד חמאמי היה אחד המעטים האמיצים שביטאו תהיות אלה בקול.

היו באותה תקופה הרבה הזדמנויות לי אותם שביקשו לבחון מחדש את הניסיון הפלסטיני במונחים של המשכיותו הדינאמית, בניגוד למקורו הסטטי. אך לשם כך היה צורך באומץ-לב ניכר. דרך-הפעור לה הבטחה ביותר היתה לסקור את הריבעייה במונחים של הסיסמות שקדמו לה ב-1948, ולסרב להכיר במציאות החדשה, או אפילו להביט בה.

לפעיד חמאמי היו האומץ והתיבונה לדחות מעליו את הגישה הברחנית הזו. הוא ידע, כי לדבר באמצע שנות ה-60' על מניעת איבדן ארץ-האבות, שמרביתה איבדה כבר ב-1948, כמוהו כסתירה וכהתכחשות תכופות לעובדות מרות אך מציאותיות מאד.

השאלה המרכזית לגבינו היתה: כיצד אשיג בחורה מה שאיבדתי ב-1948? כיצד אשיג בחורה לא רק את נחלת-האבות האבודה, אלא גם את הזהות הלאומית האבודה? כיצד אייצב מחדש את ההמשך-כיות החברתית-גיאוגרפית של עמי המרפור?

התשובה שאליה הגיע היתה: להילחם לא רק באופן צבאי, אלא באופן פוליטי, בשדה-הקרב ובשדה-דעת-הקהל — הפלסטינית, הערבית והבינלאומית. כדי להשיג זאת הצטרף חמאמי בשנת 1965 לפת"ח, התנועה הפלסטינית הלאומית שהלמה, לדעתו, את צרכיו. לא זו בלבד שמצא שם שלווה פנימית, אלא שהוא עתיד היה לתירום תרומה אדירה להתפתחות הפת"ח כסמל ומכשיר להשגת הלאומיות הפלסטינית.

חמאמי הלוחם

סעיד חמאמי בילה את שש השנים הראשונות של הקאריירה הפעילה שלו (1965-71) בשורות כוחות אל-עאסיפה, זרועו הצבאית של פת"ח, בפגישותיו עם האוייב בשדה-הקרב גילה את אותם אומץ-הלב והדימוין שציינו אותו, לאחר-מכן, בעימותיו האינטלקטואליים והפוליטיים. הוא יצא בשלום מקרב כראמה, והוסיף להילחם בקרבות על הקיום הפלסטיני עד שנקרא עליידי ההנהגה, בשנת 1971, לייצג את אש"ף בלונדון.

במהלך הקאריירה הצבאית שלו נלחם פעיד כאורה אחראי ומעורר ריבונות, מעולם לא ציווה לבצע רצח, ולא ירה באוייב נכנע.

עדיין זכורה לי היטב פגישתי הראשונה עם סעיד. בתחילת חודש נובמבר 1976 נסעתי אל המחנה הצבאי שעליו פיקד סעיד. שורחגנו ארוכות, אל תוך הלילה, והוא סיפר לי על חלומותיו למען עמו ולמען המטרה. הוא סיפר גם על פחדיו. הוא אמר שהעתיד מפחד אותם, מאחר שחש כי הבעייה הריפלסטינית מורכבת הרבה יותר מכפי שר בנייה-אדם מבינים.

מה שהרשים אותי ביותר בשיחתנו היה השאלה שעליה חזר שוב ושוב: האם נעמוד בכבוד באתגר, או האם נובס בו.

ונשים בכך קץ למאבקו של דור שלם, כפי שקרה לדורות קודמים של פלסטינים? ואז השתתה רגע, ואמר דבר מוזר: "הלוואי שאהיה בחיים בעוד עשר שנים, כדי לראות בעיני ני היכן נעמוד אז!"

מבחינה מעשית, התגשם חלומו של סעיד. הוא חי עוד עשר שנים ועשרה שבועות, לפני שפגע בו כדורו של רוצח. אך אני יודע שהוא לא מצא את התשובה, מפני שאפילו סעיד — שאיש מבני דורו לא הביין את הטראגדיה המורכבת של החווייה הפלסטינית טוב ממנו — אפילו הוא לא תפס את מלוא מורכבותה.

שאיפותיו ופחדיו של סעיד שיקפו את פחדיו וצרכיו של העם הפלסטיני, בתקופה שאחרי מילחמת 1948 נאלצו הפלסטינים להתמודד עם שפע של בעיות הכרוכות בפיוור, בנישול, בעקירה ובאיבדן מוסדות זהותם הלאומית, והגרוע מכל: מהם, קורבנותיה היחידים של הטראגדיה, נשבללה כל זכות לגבי גורלם-שלהם. מצב עניינים כזה לא היה יכול להימשך לנצח והפלסטינים, משחלף להם הטראגדיה הריידי, עתידים היו ללקט את הרסיסים ולהתחיל לדאוג לעצמם.

הצורך הדוחק ביותר בתקופה שמייך אחרי מילחמת 1948 היה להקים את מוסדות הלאומיות הריפלסטיניות.

אף שתפקיד זה היה קשה ומכאיב, הסי-תמנה התחלתו כבר ב-1952, כאשר הצליח יאסר עראפאת להקים את איגוד הסטודנטים הפלסטיני באוניברסיטת קאהיר. מייסדי האיגוד הם שהקימו, שנים אחדות מאוחר יותר, את תנועת-השיחורור הפלסטינית הלאומית, פת"ח. אחרי שעבר בשר לום מיכשולים אחדים, הפך פת"ח סמל הלאומיות הפלסטינית המתעוררת. ומאוחר יותר היה למישען העיקרי של אש"ף.

המיכנה של כראמה

התפקידים והקשיים שעמדו בפני פת"ח היו אדירים, והעובדה שהצי ליחו להתגבר עליהם נזקפת לזכות לגאון אירגונו של פת"ח, ומדגישה את רעבונם (המשך בעמוד 18)

הסוכן המורשה למוצרי אֵמֶץ מעניק לך -1000 ל"י*

עכשו, לתקופה מוגבלת בלבד, עם כל קניה של אחד ממוצרי אֵמֶץ המעולים: טלוויזיה צבע ושחור לבן, טלוויזיה ניידת, מכונת-כביסה, דיפ פריזר ותנור-בישול ואפיה רק אצל אחד מן הסוכנים המורשים למוצרי "מֵץ" - היחידים המוסמכים להעניק לך תעודת אחריות מטעם היצרן, יוענק לך גם שובר מתנה על סך -1,000 ל"י לתשלום על השבון טיול לחו"ל לבחירתך, למעט: טיולים לקפריסין, טורקיה, רודוס, יוון ואיי יוון וארצות הבלקן.

את הטיול תוכל לבחור מתוך מבחר הטיולים המוצעים לך ע"י מארגני הטיולים השונים, בעתונים ובחוברות הטיולים השונות.

השובר שתקבל בעת הקניה אצל הסוכן המורשה למוצרי "מֵץ" ישמש לך לתשלום ע"ס -1,000 ל"י ע"ח הטיול שבחרת עפ"י המחירון - בסוכנות הנסיעות אליה תופנה ע"י "מֵץ".

זכור!

רכישת מוצרי "מֵץ" שלא אצל הסוכן המורשה למוצרי "מֵץ", לא תזכה אותך בשובר המתנה.

את הסוכן המורשה למוצרי "מֵץ" תוכל לזהות עפ"י תעודת השלט המיוחדת שברשותו (כדוגמא) - וע"י קבלת תעודת האחריות של "מֵץ" בעת ובמקום הקניה.

אמץ את Metz לאיכות ולשירות

מעבדות השירות לשרותך

טלויזיות:

ירושלים, טטרון, דוד ילין 33 טל: (02)222322 באר-שבע, יעד החלוץ 107 טל: (057)74110 אשדוד, י.א.ב. מרכז מסחרי א', חנות 128, טל: (055)32881 דימונה, פנ"ם, הצאלה 8, טל: (057)59573 נצרת, טלטיב 120/5 טל: (065)54318 אילת, שרות מהיר, מרכז חנויות יעלים טל: (059)4852 חיפה, שרות "מֵץ" מסדה 48 טל: (04)530939-510826.

מכונות כביסה, תנורים מקררים, מקפיאונים:

חיפה, שרות "מֵץ", מסדה 48, טל: (04)530939-510826 ירושלים, רפיד, ינאי 3, טל: (04)232940 באר-שבע, מאור הנגב, החלוץ 102, טל: (057)71410 אילת, שרות אקספרס, אילת (059)6616

האדיר של הפלסטינים לסמל של זהותם הלאומית.

פת"ח ידע כי התפקיד שירש מורכב וקשה בהרבה מזה שעמד בפני הדור שקדם לו. אז היתה המטרה השמירה על נחלת-האבות. עתה עמד לפניו התפקיד הקשה הרבה יותר של השגת-המחדש, של פתרון הבעיות הרבות והשונות הנוגעות מסביבם היומי של הפלסטינים, ושל הקמת-מחדש של מוסדות הלאומיות הפלסטינית.

כדי לעמוד בהתחייבויות אלה הציג פת"ח מצע פוליטי שכיסה את הצרכים הבסיסיים ואשר גילה — ועדיין מגלה — פרגמאטיזם המאפשר לו להתמודד גם כיום עם המציאות שלאחרי 1948. מה שחשוב עוד יותר: הפילוסופיה הבסיסית של פת"ח היתה גמישה ובת-התפתחות דיה, כדי לאפשר לתנועה לעמוד במצבים עתידיים.

כאשר פרצה מלחמת 1967, כבר היה פת"ח תנועה-לוחמת מאורגנת היטב. סתם של צבאות ערב במלחמה הותירה את פת"ח כקבוצה הערבית הלוחמת היחידה.

קרב כראמה, שהתחולל ב-21 במרץ 1968, כיסס את פת"ח כמבשר הלאומיות הפלסטינית ואיפשר לו, בצד אירגונים פלסטיניים אחרים, להשתלט על אש"ף ולהפוך אותו הפמל הרישמי של הלאומיות הפלסטינית.

קרב כראמה הצליח, נוסף לכך, להציב את העניין הפלסטיני במוקד הסיכסוך. בעוד שקודם-לכן התייחסו אליו כעל בעייה של פליטים בלבד. אך את ההישגים ש-צמחו מן ההתגבשות הפלסטינית הזאת יש לשקול לעומת ההפסדים של מלחמת 1967. שאר חלקיה של נהלת-האבות הרי פלסטינית נכבשו על-ידי ישראל, נוסף על כיבוש סיני ורמת-הגולן. כתוצאה מכך מצאו את עצמם 1.6 מיליון פלסטינים נוספים תחת הממשל הצבאי של ישראל. מצרים, ירדן וסוריה איבדו שטחים, אולם — כמו ב-1948 — רק הפלסטינים הם ששועבדו לשליטונה של ישראל.

האומות הערביות לא השלימו אף לרגע אחד עם התרחבותה של ישראל. החזרת השטחים הכבושים הפכה התביעה הערבית הדוחקת ביותר. אך ישראל לא התכוונה לוותר אף על שעל אחד מן השטחים שכבשה, מבלי לקבל תמורתם מה שניראה לה מחיר הולם. זמן קצר אחרי תום המלחמה, ב-22 בנובמבר 1967, קיבלה מועצת הביטחון הצעה לפתרון הסיכסוך הישראלי-ליערי. בצורת החלטה 242, שנוסחה במעורפל.

242 והלאה

ה החלטה 242 היתה נוסחת-פרשה, שמטרתה להסדיר את תוצאות מלחמת 1967. היא קראה לנסיגה ישראלית משטחים ערביים כבושים, תמורת הכרה ערבית בזכותה להתקיים, נורמליזציה ביחסים במרחב וקיום מצב של שלום. "השאלה הפלסטינית" נדחקה לצד כבודן-אגב. ההחלטה אישרה רק את הצורך ב"השגת הסדר צודק של בעיית הפליטים". למרות הוויתורים הערביים הכלולים בהחלטה 242, סירבה ישראל להוציאה אל הפועל ולהיסוג מן השטחים הכבושים. כדי לערער את קשי-עורפה נאלצו הערבים לנהל שתי מלחמות-התשה, נוסף על ה-מלחמה הרישמית של אוקטובר 1973.

אך ישראל נותרה עיקשת כפי רובה להיסוג מן השטחים הכבושים, והרחיקה לכת עדיין כך שהיא תובעת — תחת שילטון בגין — ריבונות עני הגדה המערבית וריבונות עין הגדה המערבית.

הפלסטינים לא השתתפו בדיונים שהורו בילו לניסוח ההחלטה 242. באותה עת הם היו טרודים במאמץ להשיג מעמד של ישות לאומית עצמאית; רק זמן-מה לאחר מכן הוכרו ככזו, באירצון בולט. בהגיע העת, הם הועמדו נוכח העובדה שההחלטה 242 הפכה הבסיס היחיד להשגת הסדר לפיתרון בעיית המזרח-התיכון. בעיני ה-מנהיגות הפלסטינית, התעלמה החלטה זו לחלוטין מן השאיפות הלאומיות הפלסטיניות, על-ידי כך שהגדירה את הבעייה

דובק

מלווה את 30 שנות היחידה בעשייה ובפיתוח

כל עשור והסיגריה שלו

1978

1968

1958

1948

חג שמחה

דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ-40 שנה.

פרסום דיר יעקבסון

„אנרי קוריאל נרצח בידי אויבי השלום.

לעולם לא אפגוש עוד באדם כמוהו.

תמזור בדרך

כך חשב. חייב העולם הערבי לשמוע כי יש אצלנו כוחות הדוגלים בהקמת מדינה פלסטינית חופשית לצד ישראל. מילבד שניים-שלושה ישראלים, לא הכרתי או איש בפאריס. מובן שלא היה לי כסף. גם לא קשרים. לא היו בעיות. תוך יומיים אורגנה מסיבת עיתונאים, כדרך פזא. נשכר אולם מתאים במלון בעדיוקרה. הופיעו מיטב העיתונאים שר החב, רציני ומדויק. מאותו רגע יכולתי להיפגש עם כל שר, עורך-עיתון או אישיות ציבורית אחרת בצרפת. וגם, בשקט, עם כל אי-שיות ערבית שנודמה לאירופה.

כי קוריאל לא הגזים. סיפר לי מצרי חשוב, שהיה אז קימוניסט: „כאשר הצטרף פארוק למילחמה, ערכנו נגדה הפגנות. עברנו ברחובות וקראנו קריאות נגד המלחמה. המישטרה לא התערבה, מפני שהיה ברור כי העוברים והשבים היו עימנו. המלחמה לא היתה פופולארית.“

קוריאל נתפס עינידי המישטרה החשאית של המצ, נכדא, עונה קשות, נמדף לאירופה. גם המישטרה הנאצרי, שקם אחרי המהפכה, נלא ועינה אנשים במידה. קוריאל התמקם בצרפת, כלי דרכון וכלי נתינות. מעולם לא עזב מאז את ארצות צרפת, מחשש פן לא ינחלו לו לחזור.

כר תמזור, רוה סגפן. הדבר הראשון שבלט אצלו היה זוג העיניים. הן נצצו מאחרי משקפיים עבים מאד. היה בהן ברק של אינטליגנציה אינסופית. מעולם לא הרים את הקול. אם לא הסכמת לדברים, חזר והסביר את דעתו. בסבלנות עילאית.

מעולם לא השתמש בנימוק רישני או רישני. הוא היה איש ההגיון הצרוף. אולי הגיון צרוף מדי.

ה בעיה הגדולה, בשנים ההן, היתה, כמובן, מילחמת אלג'יריה.

קוריאל היה מסור, כל כולו למאבקי-השיחור. במשך שנים חי — שעה-שעה ורגע-רגע — בסכנה של מאסר, עינויים, גירוש, רצח. הדבר לא ניכר בו. הוא היה מופיע, שקט ומצניע-לכת. בחדרי הקטן בבית-המלון, או שהיה מועיד לי פגישות בבתי-קפה קטנים ונידחים.

כשהכרתיו, היה פרוצאצרי, מתוך ניתוח אובייקטיבי של המצב וראיית המנהיג המצרי כגורם מתקדם. כל זה

הרושם הכללי היה של איש ביישן, נחבא אל הכלים. במבט שיטחי לא ניתן היה להבחין בכוח העצום ששפע ממנו, כוחו של מוח שפעל כמחשב, ושהיה מודרך על-ידי אמנה סמוייה.

מי שראה אותו לראשונה, יושב בפינה בבית-קפה קטן, מסביר ומתוחכם, בוודאי חשב שזהו פרופסור, איש-רוח הכותב ספרים. בוודאי לא היה מעלה על דעתו שזוהי לוחם אמיתי, העשוי לבלייחת, שעבר תקופות ממושכות בכלא, שעונה קשות, שחי בסכנה מתמדת. הסבל לא הטביע עליו כל חותם. מעולם לא ניכר בדבריו שמץ של מרידות.

שום אדם לא נראה פחות כגיבור מאשר אנרי קוריאל. אבל הוא היה גיבור אמיתי. כי גיבור חי, כגיבור מת.

אנרי קוריאל *

בידיעה ברורה שאילו היה חוזר לקאהיר, היה גם הוא משלך מייד לכלא.

עניינים אישיים לא השפיעו מעולם על ההגיון שלו.

הוא ראה במילחמת אלג'יריה את ההזדמנות הגדולה לפרוץ את מעגלי-הקסמים של המלחמה הישראלית-ערבית. ההגיון שלו היה חד וטהור:

אלג'יריה לוחמת על נפשה. המלחמה היא אכזרית מאין כמותה. במצבם הנואש, מוכנים האלג'יריים לקבל עזרה מכל צד שהוא. גם מישראל.

אם ישראל תושיט עזרה כזאת ללוחמים, ייווצרו במהרה המאבק יחסי רעות ואחווה בין שני העמים. אז לא יניבו פירות אחרי הניצחון המהותי-נמנע של הפלן. אלג'יריה החופשית תהיה מעצמה חשובה בעולם הערבי. תהיה לישראל הידורה הערבית החשובה הראשונה, וזו תתווך בין ישראל ומצריים. כך יושג הי שדום.

ה חווייה החזקה ביותר שהיתה לי אי-פעם בי חברתו פקדה אותי עוד בראשית היכרותנו. בסוף שנות ה-50, לאחרונה הזכרתי לו את המיקרה. הוא לא זכר אותה.

קוריאל היה אז אחת מדמויות-המפתח שסייעו למח' תרת הפלן (חזית השיחור האלג'ירית) בצרפת. הוא חי במחתרת. נפגשתי עימו, אחרי חצות-הלילה, בבית-קפה קטן באחת הפינות ברובע נידח. שידחנו שתיים-שלוש על הדרך לכונן קשרים בין כוחות-השלום הישראלים ור תנועת-השיחור האלג'ירית.

פאריס דמתה אז לעיר נצורה. מכוניות מישטרה הררו אנה ואנה. תוך שימוש בלתי פוסק בצופריהן המפזזים, השוטרים שרצו בכך פינה, הסיפורים על מעצרים המוניים וי עינויים שיטתיים הפכו נחלת הכלל.

סמוך לשעה שלוש בבוקר התנדב קוריאל להובילני הביתה. גרתי בבית-מלון קטן לייד כיכר אטואל. בשעה זו היו הרחובות ריקים לגמרי. קוריאל נהג במכונית הי קטנה שלו — נדמה לי דהי-שבו — במהירות מטורפת.

לפתע, לייד שער-הניצחון, הגיחה מכונית מרחוב צדדי. במשך שנייה היה נדמה כאילו ההתנגשות היא בלתי נמנעת. אך קוריאל טסה באלפית-השנייה האחרונה.

הוא צחק געגעי, צחק חרישי. „טוב שרא התנגשנו“, אמר, „כי המכונית הזאת מדאה כי ברזזים של הפלן.“

נדמהתי, ההתנגשות היתה כביאה את המישטרה בי מהירות הבזק. אילו נתפסנו, היה קוריאל מושלך לכלא. בלי ספק היו מענים אותו. גורלי היה, בוודאי, כגורלו. הוא המשיך בדרך באותה המהירות.

הייתי משוכנע שהוא צודק. ניסיתי להטיף לדרך זו מעל עמודי העולם הזה, ובשיחות פרטיות לא-ספור, לשווא. דייד בן-גוריון היה מהופנט מן הסיכוי לקבל מוראזים ואס-אי-קסים מצרפת, וזה נראה לו כפיסגת כל החלומות. שימעון פרס ביברר על „שותפות-האידיאלים העמוקה בין צרפת וישראל, שהיא מעבר לכל אינטרס מעשי“, והבטיח כי צרפת לא תנטוש את אלג'יריה לעולם. גולדה מאיר, בפרימיטיביות הרגילה שלה, כלל לא הבינה במה המדובר.

קוריאל לא נואש. „אם אינכם מצליחים בינתיים לשנות את עמדת הממשלה, הפעלו בעצמכם“ על-פי עצתו יזמתי את הקמת „הוועד הישראלי למען אלג'יריה חופשית“, כדי להגיש עזרה מעשית לוחמים האלג'יריים, ליצור עימם קשרים, להשפיע על מדיניות ישראל ולפרסם בעולם הערבי כי יש ישראל אחרת.

קוריאל בירר אצל מנהיגי המאבק האלג'ירי במה אנחנו יכולים לעזור. כאשר נידע דהם כי עם חברי הוועד שלנו נמנים כמה מראשי דח"י, קפצו על המציאה. הם העבירו דנו שדר, שבו ביקשו לשגר קבוצה של מדריכים לחכמה לימית וחשמלית למחנות-אמונים של הפלן בתוניסיה ובריוגס-בריה.

לצערו לא יכולנו למלא אחרי מישאלה זו. ממשלת ישראל התנגדה, כמובן, ולא נמצאו מתנדבים.

ק שה לתאר מה היה אנרי קוריאל בפאריס. קשה להסביר במה היה כוחו.

הוא היה תופעה פוליטית שאין שניה לה. איש בודד בפאריס. חסר נתינות. אדם שנאסר עליו, על פי החוק, לעסוק בפוליטיקה על אדמת צרפת. אדם שלא יכול היה לזוז. אדם שחי, למעשה, במחתרת. לא היתה לו כתובת. אדם שמעולם לא נכתבה עליו אף מילה אחת בעיתון.

אך האיש הזה ידע את הכל. כל אדם חשוב במרחב, וגם בארצות רבות אחרות, הכיר אותו. אנשים חשובים מכל ארצות העולם הערבי באו אליו. כדי להתייעץ עימו, לבקש את עזרתו. במרוצת השנים פשט שימעו כרחבי העולם כולו. נציגיהם של כל תנועה מתקדמת נדרפת הגיעו אליו, במוקדם או במאוחר.

הוא היה מסיג לעשות את הכן. הקשרים שלו היו פנטסטיים.

באחד הביקורים הראשונים שלי בפאריס החלטנו שעלי לערוך מסיבת-עיתונאים. הוא סבר שעל העולם לדעת על קיומם של כוחות-שלום, מעשיהם ועמדותיהם. בייחוד,

ה סיכרתי אותו ב-1957, זמן לא-ירב אחרי מילחמת סיני, באמצעות עמוט קינן.

ידעתי שהוא יהודי מאד, בן למישפחה עשירה, ושהיה המייסד והמנהיג של אחת המפלגות הקומוניסטיות בי מצריים. לפני המהפכה היו במצריים כמה מפלגות קומר ניסטיות, בעלות גווים שונים. זו של קוריאל היתה מורר כבת בעיקר מאינטלקטואלים יהודיים בקאהיר ובאלכסנדר דריה, ותפיסתה היתה בינלאומית.

במליחמת 1948 התייצבו הקומוניסטים הי מצריים (כמו אחיהם בעיראק) כגזרי נגד הי מילחמה. קוריאל היה אחד מראשי המאבק הי זה, ומאז רכב ברעיון השגום הישראלי-ערבי.

היה זה אחד מעמודי-התווך של השקפתו הפוליטית והחברתית כאחת. השלום היה דרוש, בעיניו, כי בילעדיו לא ייתכן קידמה.

(בביקורי האחרון בקאהיר ביררתי מה היתה עמדת הקומוניסטים המצריים ב-1948, ונסתבר לי מעל לכל ספק

ם כאשר היה כבר ברור כי הנשיא שארל דה-גול עומד להיכנע לאלג'יריים, המשיכה ממשלתי-ישראל במדיניות שהפכה יותר ויותר מטורפת.

בפורומים בינלאומיים נקטו נציגי ישראל קו אנטי-אלג'ירי חריף יותר מאשר ממשלתי-צרפת. באלג'יריה עצמה הצטרפו חלקים גדולים של המחתרת הציונית לאיראה-אס, מחתרת-הרצח של הקולגלים הצרפתיים. באי"ם הצביעה ישראל, יחידה, נגד ההחלטה שקראה לצרפת להעניק לאסירים הפוליטיים יחס הומאני יותר.

מזי נחשוד כזה של טימטוב, היינו חסרי-אונים.

כאשר השיגה אלג'יריה את עצמאותה, זכרו מנהיגיה את המעשים האלה של ממשלתי-ישראל, ועברו למחנה הערבי הקיצוני. אחדם בן-בלה, שהיה כלוא בצרפת וששבת רעב ביום שבו הצביעה ישראל נגד הקריאה ליחס הומאני לאסירים, הפך מנהיג המדינה.

* שחבריו היו, בין השאר, נתן ילין-מור, עמוט קינן, בועז עברון, מקסים גילן ושלמה כהן-צידין.

על פי תמונה זו, שנפוצה שבוע בעולם, כימעט ואי-אפשר להכירו. קוריאל מיטע להצלטם.

בכל זאת עלה בידי קוריאל להפעיל את כוונתו למען עניני טוב. ביקשתיו להביא לפני כוונתו את פרשת מרסל ניניו ושאר אסירי העסקיביש. קוריאל הכיר את מרסל עוד מצעירים, וכמה מחבריו, אנשי השמאל המצרי, ישבו בכלא לצד נדוניקאקאיר. מתוך הכרת-יחודה לקוריאל, ואולי גם לנה, העלה בכוונתו את העניין לפני ידידו, גמאל עבד-אל-נאצר, בפגישתם הבאה. כפי שדיווח לי אחר-כך קוריאל, דחה המנהיג המצרי את הבקשה. תוך השמעת טענה מורה למדי. הוא אמר לכוונתו: "אם אני אשחרר אותם היום, יאסרו אותם אנשי-הביטחון שלי מאחר בבוזר מחשה".

ההתפתחות היתה בדיוק כפי שניכר אותה קוריאל מראש: כרנע שנפתויה המילחמה, נטשה צרפת את ישראל ומיהרה להסתדר עם העולם הערבי. האנג'ירום, מצרים, זכרו את תמיכת ישראל במצרים הצרפתיים. פאריס ואה'יר התייררו, ושתיהן עטפו בישראל.

בכל זאת היו כמה תוצאות חיוביות לפעולתנו. בעזרת קוריאל נפגשתי, בימי המאבק, כמה פעמים עם שליח הפל"ן במרכז הא"ם, דרכו נפגשנו עם חברי הממשלה האלג'ירית הזמנית בגולה, שגרירי המדינות הערביות האחרות ואישים רבים. כך קמה בהדרגה מערכת מסודעת של קשרים אישיים בינינו ובין מדינאים ואנשי-רוח בר ארצות ערביות אחדות. לאחרונה, בעת שהותי בקאהיר, השתמשתי בכמה מן הקשרים שנוצרו עוד אז.

מ אז ועד מותו נפגשתי עם קוריאל בדרך כלל פעם-פעמים בשנה. להחלפת ידיעות, ניתוח המצב וכדיקת האפשרויות ליוזם פעולות. כל פגישה עימו היתה לא רק תענוג איני טקטואלי צרוך, אלא גם הזדמנות בלתי-חלקיף

הוא לא ידע יאוש מהו. אם נחרס דבר בידי, נישג מויד לכנותו מחרש — פעם, פעמים, חמש פעמים, עשר פעמים.

לפני מילחמת-סיני, כאשר גאמל עבד-אל-נאצר היה עדיין מוכן לשלום עם ישראל, הכין קוריאל קונגרס ביני-לאומי גדול למען שלום ישראל-ערבי, בהשתתפות מדי-נאים מארצות רבות, מיסאן ועד דרום-אמריקה. כאשר קוריאל היה מוכן, בא מיבצע-קדש והרס את הכל. אחרי שעברה ההתרגשות הראשונה, נישג קוריאל ליוזם פעולות חדשות. מאחרי הקלעים עור הרבה לכינוס ועידות-השלום בפירנצה, בראשית שנות ה-60, שטרפרו עליידי גולדה. אחרי שהלפה ההתרגשות של מילחמת ששת-הימים, לקח חלק פעיל יותר בסידרת הכינוסים והמיפגשים, שי הגיעו לשיאם בוועידת-בולוניה הגדולה. במיפגשים אלה, מחוץ לצרפת, לא השתתף, אך מרחוק פעל כדי להפגיש בחשאי את הנציגים הישראלים והערביים, עד שנערכה הפגישה הפומבית בבולוניה עצמה.

אחר-כך באה מילחמת יום-הכיפורים, וטרפה שוב את הקלפים. לפני ואחרי כן כן שייבשו פיגועים גדולים של הי-פידאיון יוזמות חשובות ברגעים מכריעים.

אדם אחר היה מרים ריזים כשלב כלשהו. לא כן הוא. אם היה ארבעים מתוסבל, לא הראה זאת. בכל פעם שראיתיו היה מואמרין, מוכן לקדם את היוזמה השוטפת, או לפתח יוזמה חדשה.

מבלי להגיד זאת, אמרה גישתו: העניין חשוב מדי, אנחנו עוסקים בגורלם של עמים ובחיייהם של הרבה בני-אדם. אין אנחנו יכולים להרשות לעצמנו רגשות כגון תיסכול אישי, ועם על כפיות-טובה, מרירות, פחד. יהיה אשר יהיה, צריכים להמשיך. השלום חשוב מכל דבר אחר.

באדר-מיינהוף הגרמנית. מן התיאור עלתה דמותו של קוריאל כאיש שטני, המנצח על מרכז טרוריסטי בינלאומי, איש שידו בכל זיד כל בו.

בעיני אדם שהכיר את קוריאל, היה זה תיאור מיפלצתי. אגדת הקשר בינו ובין קארלוס היא אבסורדית. קארלוס הוא בן-בריתם של אנשי חזית-הסיוע הקיצוניים ביותר במחנה הפלסטיני, מסוגם של אחמד ג'יבריל וודיע חדאד. קוריאל שירת במסירות עילאית את האישים הגזעניים ביותר במחנה-השלום הפלסטיני, אנשים כמו ד"ר עיסאם סארטאווי וסעיד חמאמי.

יתר על כן, תפיסתו של קוריאל — ולא רק בעניני ישראל-ערב — היתה היפך הגמור מתפיסה טרוריסטית. הטרוריסטים הם תמיד ילדותי. הוא רואה את ההיסטוריה דרך חור המעול, ומאמין כי ניתן לשנותה באמצעות מעשים דרמטיים חד-פעמיים. השקפת-עולמו של קוריאל היתה הפוכה בדיוק. הוא לא שלל מילחמת-שיחור, אך כמאמר כסיסט החשיב את התהליכים הפוליטיים-חברתיים הגדולים.

הקשר מהירוסת קוריאל היה מתוחכם מאד, ואין ספק כי הוכן בידי פרובוקטורים מאומנים. קוריאל היה חשוף במיוחד להתקפה כזאת, כי אופי פעולתו המיוזמת-כמינה, קשריו הביני-לאומיים המסועפים והמיסתוריים, ההצנעה הי-עצמית המופלגת שלו — כל אלה יכלו להעניק אמינות לדיוקן של מהג'יט-טרוריסט-קונספירטור בינלאומי.

ממשלת-צרפת, שהואשמה בחוסר-מעש מול פני הטרור ריזים האירופי, ראתה בפרשה זו הזדמנות טובה להראות פעילות. קוריאל הוגלה לעיריה נידחת בדרום-צרפת, עוון עיסוק בפעילות פוליטית. בניגוד לאיסור שחל עליו כעל ור חסר-ניתנות, זה נשמע כבדיחה. ממשלת צרפת ידעה, כמובן, כי במשך 25 שנים ויותר לא עסק קוריאל בשום דבר מלבד פוליטיקה.

שום אדם לא נראה גיבור פחות מאשר אנרי קוריאל. אבל הוא היה גיבור אמיתי. כגיבור חי. כגיבור מת.

החדר את המוח, לרענן את המידע והתפיסות, להשוות ניתוחים ומסקנות.

קוריאל העולם הזה כלל אינם יכולים להעלות על דעתם כמה הם חייבים למותו של איש זה, ולחרימתו לכושרי הניתוח של העולם הזה. אם צדק העולם הזה לעיתים כה קרובות בהערכותיו, מול פני ההערכות של ממשלת-ישראל, על שירותי הביון והמדיעין המסועפים שלה, הרי היה לקוריאל בכך חלק לא-מבוטל.

די אם אזכיר מיקרה קיצוני אחד. בראשית 1973, ערב ועידת-בולוניה הגדולה (שבה נפגשנו לראשונה כפומבי ממשלחות ישראל, מצררים ומאמצות ערביות אחרות), הוהיר אותי קוריאל מפני סכנת המילחמה. על סמך המידע וההערכות שלו, חיוה את דעתו שאם לא יחול שינוי בעמדת ישראל, יהיה אנוואר אל-סאדאת נאלץ לצאת בר-קרוב למילחמה. גם אם תיראה לו אבהה.

השמעתי אזהרה זו מועד רוכן הכנסת. היא נתקפה בליגווג האוויני של גולדה מאיר. כמה אלפים שילמו בחייהם עבור ליגווג זה של האשה, ההונגת עתה את יום-היחודתה ה-28?

אין פירוש הדבר שהסכמתי תמיד עם קוריאל. הוא היה קומוניסט ומארכסיסט, ואני מעולם לא היתתי לא זה ולא זה לעיתים קרובות היו דיעותיני חלוקות.

כך, למשל, מתח ביקורת קשה על תמיכתי במאבק של חבל-ביאפרה. תוך שליטה מוחלטת בעובדות, הוא ביקש לשכנע אותי כי מאחרי מאבק זה עומדים כוחות אימפר-יאליסטיים שחשכים, המעוניינים לשים בדרך זו את ידם על שפע אוצרות-המהצבים של האיזור (התנגדתי לדעתו, בשם זכות העמים להגדרה עצמית).

המחלוקת הגדולה ביותר היתה בינינו כשי נפגשנו מויד אחרי מילחמת ששת-הימים. היה לנו ויכוח מר מאד — היחודי שסיכן אי-פעם את ידיוותנו.

קוריאל, כאיש התגיון, לא האמין כי היה לישראל חשש אמיתי מפני הצבאות הערביים, וכי יצאה למילחמת-מגן כנה. האם לא ניצח צה"ל את הצבאות האלה תוך כמה שעות? אם כן, היתה החרדה כולה מבווימת. תעמולה מתוחכמת של השילטון. המילחמה היתה תוקפנית, ונועדה מראש להפוס שטחים.

ניסיתי להסביר לו כי ההגיון שאחרי-מעשה שונה מן ההרגשה שדפני-מעשה. אמרתי לו כי החרדה היתה אמיתית, וכי בעיני בלונז היתה זאת מילחמת-ימון אמיתית — גם אם הניצחא היתה התעוררות הרתיאסון של תאוות הי-סיפוח וההתפשטות.

לא הסכמנו בינינו. מעודי לא הכרתי אדם שהתאים כמוהו להגדרת הגבר המושלם בשירו של רוידארד קיפלינג. אט.

ניסיתי ללמוד תכונות אלה ממנו. מטבעי, איני אדם סבלני. אני מקווה שמשמחו מגישתו עבר אלי.

א חרי מילחמת יום-הכיפורים החלה פרשת המגעים הישריים בין אנשי אש"ף וכוחות-השלום מישראל.

בניגוד לכמה פירוטומים, לא היה לקוריאל חלק ביצירת הקשרים הראשונים בין סעיד חמאמי וביני. קשר זה נוצר במישרין, כימעט בלי מתווך, והוא נמשך כמשך שנה וחצי מבלי ששותף בהם אדם אחר.

אבל חמאמי היה מקורב מאד לקוריאל החשיב את דעתו. היו ביניהם מגעים רצופים, וייתכן מאד שקוריאל השפיע לא מעט על גיבוש דעתו של חמאמי כדובר הנועז של מחנה-השלום באש"ף (ראה עמודים 15-16).

כאשר סללו השיחות שלי עם חמאמי את הדרך להקמת המועצה הישראלית לחטן שלום ישראל-פלסטיני, התרחבה מיסגרת המגעים והיה צורך באירגון. לא היה קל לארגן מיפגשים סודיים, שאליהם באו מילחמות מביירות ומת"ל אביב, שכללו אישים ידועים בעולם. היה צורך רב בסיוע טכני באירגון מקום לקיום הפגישות ולאירוח המשתתפים, ובקיום הקשר בין הפגישות.

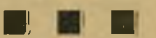
כל המלאכה הזאת נעשתה בשקט, ביעיזות ובהצנעה עצמית עדידי אנרי קוריאל.

(כאשר דלפו פרטים מן הפגישות, השתמשו העיתונאים באופן חופשי בשמו של פיאר מנדס-פראנס. מדינאי נבון זה היה אמנם מקורב לעניין, והעניין מאד את קוריאל, אך לא עסק במלאכת התיווך והאירגון.)

במיפגשים עצמם, ברנע שעברנו לסדר-היום, היה קוריאל קם וסוגר אחריו בשקט את הדלת. הוא רצה במגעים ישירים, פנים-אל-פנים, בין הישראלים והפלסטינים.

כאשר אירעו, פה ושם, תקלות במהלך המגעים, איי הבנות ומשברים-זוטא, פעל בשקט כדי לתקן את הטעון תיקון.

במתווך ובמקשר, היה כימעט אידיאלי.

פני המועצה מחצי שנה נסתבר כי קוריאל נמצא על הכוונת — של משהו. הוא הוצא באופן ברוטאלי מן האלמוניות. שאותה טיפח כל חייו.

בעיתון צרפתי נתפרסמה כתבה עדיי. היה ברור כי זוהי יוזמתו של גורם פמוי — וחשוב.

הכוונה היתה לנצל את ההיסטוריה האירופית הגוברת נגד הטרוריים והשמאלני כדי לחסל את קוריאל מבחינה פוליטית. בכתבה נאמר שהוא מקורב לטרוריסט הדרום-אמריקאי המפורסם, קארלוס. הוא נקשר גם עם כנופיית

חמאמי נהרג, מן הסתם, בידי סוכנים עיראקיים. הי-מתעטפים באיצטלה של פידאיון פלסטיניים. אלה הרגו גם את יוסף אל-סבאעי, העיתונאי המצרי. האם רצחו גם את קוריאל, למרות שזה התנגד ליוזמת אנוואר אל-סאדאת? אפשר להעלות חשדות מחשדות שונים. בהעדר מידע נוסף, אין טעם לעסוק בכך.

דבר אחד ניתן להיאמר בוודאות: אנרי קוריאל נרצח בידי אויבי-השלום. קברו מהווה תמרוז נוסף בדרך לשלום, זרעתי הי-חללים, ליד קברו של סעיד חמאמי. אני מצדיע לו. לעולם לא אפגוש עוד כאדם כמוהו.

מאת אנרי גרורי

חופשת יין ושושנים ברודוס 3950 ל"י בלבד

למשלמים 1/3 ממחיר החופשה עד 31.5.78
מובטח המחיר לפי שער המטבע ביום ההרשמה

כמו כן ניתנת האפשרות להארכת הטיול
לאחונה ל-4 ימים בתוספת של 1800 ל"י
הכוללים: 3 לילות באתונה, חצי פנסיון
(ארוחת בוקר קונטיננטלית ועוד ארוחה
אחת), הסעות לשדה התעופה וחזרה,
כן ניתן לרכוש בתוספת מחיר סוירים
מקומיים.
הנחות לילדים מגיל 2 ועד 12 -
986 ל"י לילד,

4 יציאות לשבוע לרודוס
בימים שני, שלישי, חמישי, ושישי.
לבחירתך מגוון של קבוצות:
ל 7 ימים, 8 ימים, 10 ימים, 12 ימים,
15 ימים ו-22 ימים.

המחיר כולל:

כרטיס טיסה קבוצתי ת"א-רודוס-ת"א
הסעה משדה התעופה ברודוס למלון
וחזרה. בתי מלון ממחלקת תיירות
על בסיס חצי פנסיון. (ארוחת בוקר
קונטיננטלית ועוד ארוחה אחת).

בתוספת מחיר באפשרותך לבחור בחדר
יחיד או במלון בדרגת מחלקה ראשונה -
או זה לוקס.

המחירים מבוססים על 16.50 ל"י ל-\$

בנוסף לטיולים הקבועים לרודוס
בכל תקופת הקיץ
2 טיולים נוספים
יום העצמאות 17.5-10.5 חג השבועות 13.6-6.6

ההרשמה אצל סוכן הנסיעות שלך.

**אופיר
טודוס**

ארגון ובצוע

קופל נסיעות

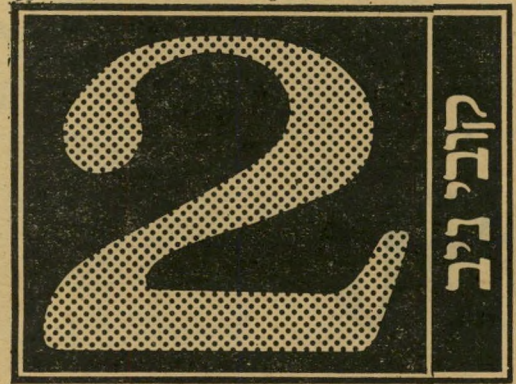

רחוב פרישמן 14, ת.א. טל. 246121 רחוב בן-יהודה 32, ת.א. טל. 299121
סניפים: ת"א - חיפה - קרית ביאליק - ירושלים - נתניה - באר שבע - רמת גן

טריק חדש של דיין בדקה ה־90

ממש בדקה ה־90, שניות ספורות לפני שריקת הסיום, הצליח אמש הקיצוני הזריו משה דיין לשלוף טריק חדש, ולגרום את הארכת המשחק בכמה דקות נוספות. הדבר התרחש כאשר ראה דיין כי השופט תוחב את המשרוקית לפיו ואכן עומד לשרוק לסיום המשחק. הקיץ צוני הערמומי אחז לפתע בביטנו ונשכב על כר־הדשא, כשהוא מתפלל מכאבים וממרר בבכי. השופט הוציא את המשרוקית מפיו וניגש לראות מה קרה לדיין המצויין. בינתיים הוארך המישחק. המשך בשבוע הבא.

הם לא מספרים, וכשדובר צה"ל מספר — גם הם מספרים.

שהרי ברור שאם דובר צה"ל לא היה מבטל את הכחשתו, ועומד על גירסתו ששום־דבר לא התרחש, או באמת שום דבר לא היה נכתב בעיתונות (שלנו), ויכול להיות באמת שצריך לפטר גם את דובר צה"ל בשל המחלל הזה.

מה שמצחיק במיוחד הוא שדווקא עכשיו כמה עיתונאים (ישראלים) מקטרים בעיתונות (שלנו) שהנה, אויה ואבויה, הולכים לצמצם להם את חופש הביטוי, ובכלל — חופש המידע מה יהא עליו? מגבילים את חופש המידע! הושיעו!

להושיע את מי? להציל את מי מנורעותיו של מי? מי מגביל את העיתונאים (שלנו)? מי מפריע להם למסור מידע חופשי? מי מוסר לנו את הודעות

והעיתונות היכן?

דובר צה"ל? מי מוסר לנו מידע מסולף? מי מגביל את חופש המידע?

או שאולי, שוב, כרגיל, אני טועה, ולא מדובר כאן על חופש המידע הזה. אולי, שוב, כרגיל, מדובר על חופש המידע באשר למועדי איסוף האשפה בחגי ישראל ובמועדים לשמחה?

נו, בשביל זה באמת לא צריך רשיון, וגם עיתונות לא צריך בכלל.

פרשת בית ג'אלה — הגואל (1:2, במחצית 1:0) מעוררת כל מיני שאלות ותמיהות. אבל בעיתונות (הישראלית) הופיעה רק שאלה (תשובה) אחת — שאלת עקרון דיווח האמת, עם פרטים ביוגרפיים וקיום לדמותו. משום מה לא הופיעו בעיתונות (שלנו) שאלות אחרות.

למשל: מדוע עקרון דיווח האמת חשוב יותר מעקרון אי־החדרת גוים לתאים שבהם יש אנשים? מדוע על עקרון דיווח האמת אנשים עפים, ואילו על עקרון אי־החדרת הגוים אנשים רק ננזפים? מדוע בכלל דיווח האמת הוא עקרון כל כך חשוב ומוסרי, בעוד שהחדרת גוים לתאים שבהם יש אנשים היא רק מקרה חריג וחפיף?

אפשר גם להביע תמיהות על הדרך בה הועף הגואל. אפשר גם לשאול, אם דווקא רוצים להרגיז, מי נתן להגואל את ההוראה לשקר. אפשר גם לתהות אם במקרה זה שנתן את ההוראה לשקר נתן גם את ההוראה לפטר. וזה עוד לא הכל —

יש עוד כל מיני שאלות שלא נשאלו בעיתונות (שלנו), וביניהם, כמובן, השאלה הפשוטה היכן העיתונות (הישראלית) — איפה היתה העיתונות (שלנו) כשהותקף בית־הספר בבית ג'אלה? מדוע לא שמענו אותה?

זריקת רימוני הגז לתוך הכיתות הסגורות בבית ג'אלה התרחשה לפני חמישים יום. אבל אז לא ראינו ולא שמענו ולא קראנו בעיתונות (שלנו) שום דבר. פשוט שום דבר. בטלוויזיה (הישראלית) לא הראו ברדיו (שלנו) לא הקריאו. בעיתונות (הישראלית) לא כתבו. שום דבר. שקט. הכל בסדר.

למה? כי זו היתה או גירסת דובר צה"ל („שקט שורר בגירות בית ג'אלה, שום דבר לא קרה, הכל בסדר“), וזה מה שאנחנו מקבלים מהעיתונות (שלנו).

והנה עכשיו, פתאום, כן ראינו וכן שמענו וכן קראנו על מה שארע בבית ג'אלה לפני חודש וחצי. פתאום הראו בטלוויזיה (שלנו). פתאום הקריאו ברדיו (הישראלית). פתאום כתבו בעיתונים (שלנו).

למה? כי זו היא עכשיו גירסת דובר צה"ל, וזה מה שאנחנו מקבלים מהעיתונות (הישראלית).

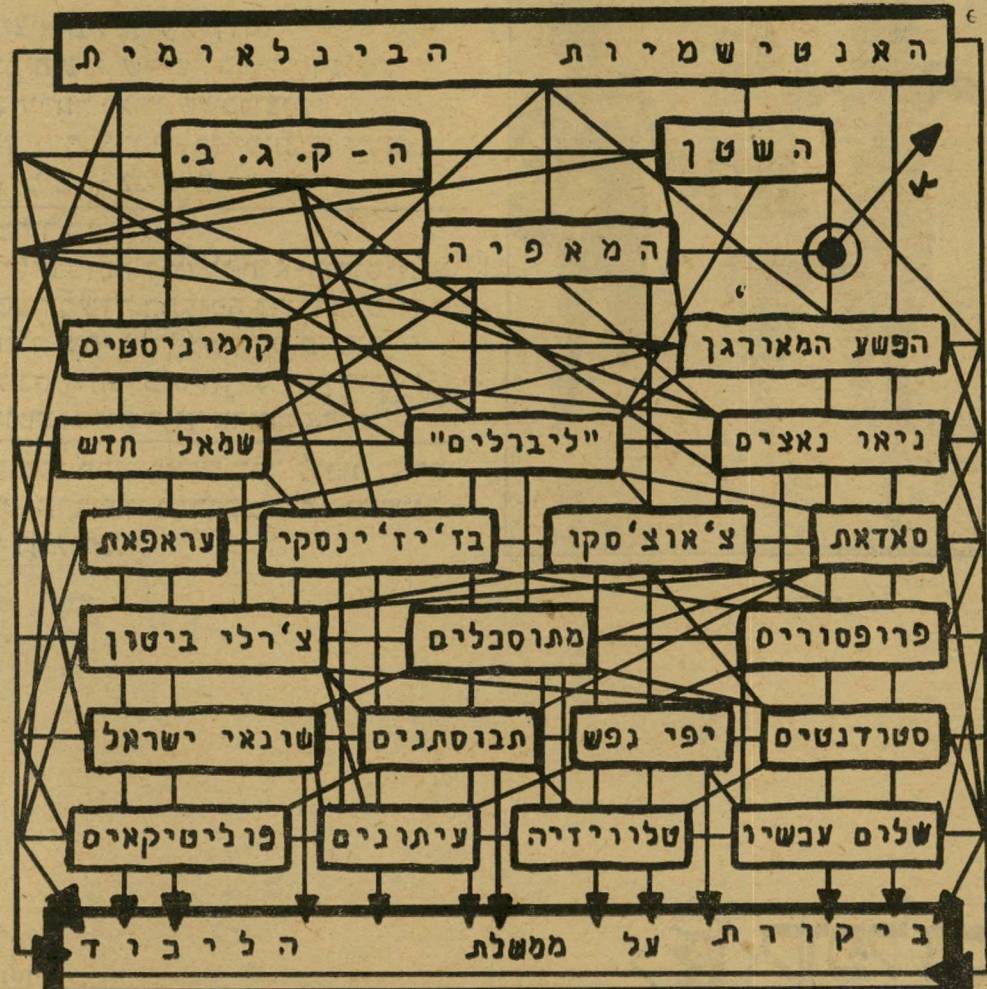
האם בשביל להעביר לנו תמיד את גירסת דובר צה"ל אנחנו צריכים עיתונאים ועיתונות ורדיו וטלוויזיה? האם לא יותר פשוט וזול לחלק בכתים את הודעות דובר צה"ל? האם לא יכלו העיתונאים (הישראלים) לברר ולעמת ולמסור לנו את האמת? אם הם לא יכלו, מדוע יכול היה עיתונאי זר לעשות את זה? ואולי זה בגלל שהוא יודע ערבית יותר טוב? או שבית ג'אלה זה רחוק מתל־אביב? או אולי בכלל זה היה יום גשם, והילד היה חולה, והמכונית התקלקלה?

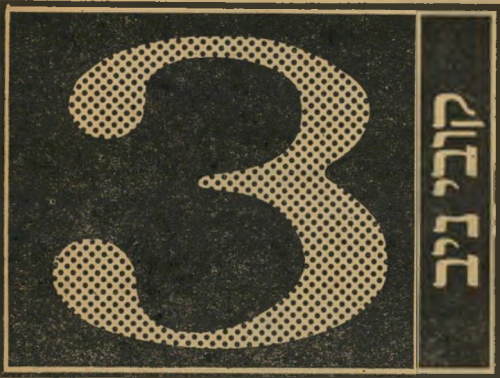
לא. זה לא בגלל זה. זה בגלל שהעיתונאים (שלנו) והעיתונות (הישראלית), לפחות בכל מה שנוגע לשטחים, הם לא עיתונאים ולא עיתונות. הם דוברי דובר צה"ל. כשדובר צה"ל לא מספר —

אם יש ביקורת - תיעלם מיד!

זה שאתה לא יודע שמאחריך מסתתר מי שהו זה סימן שמישהו מסתתר היטב מאחוריך ואתה לא רואה את זה. זה ההוכחה לזה. זה עובדה שאתה לא רואה את זה. זה הרי כחה לעובדה שמאחריך מסתתר משהו רי מאחורי כל משהו הרי מסתתר זה. זה בדיוק זה. זה אומר שתסתום את הפה וזהו זה. זה מה שזה.

זה הודך ככה — מאחורי כל זה מסתתר משהו ומאחורי כל משהו מסתתר זה. זה מישהו שמסתתר מאחורי כל משהו ומשהו שמסתתר אחרי כל מישהו שאומר את זה. זה שאתה אומר את זה אומר שמישהו אומר דך דומר את זה. זה שאתה לא אומר את זה נס־כן אומר את זה. זה כי מאחורי כל משהו יש מישהו ומאחורי כל מישהו מסתתר זה.

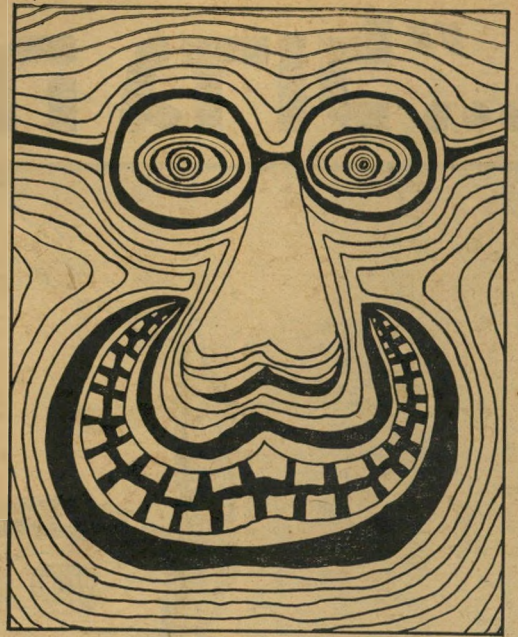
בהיותי משובש ידוע נדמה לי, בזמן האחרון, ש" הלים אצלנו שיבושים חמורים, לאו דווקא בתחבורה הציבורית אלא דווקא בתפיסת העולם.

משהו כל-כך משובש אצלי, עד שאפילו נדמה לי שראיתי ב"ידיעות אחרונות" מיום 25.4, שחור-על-גבי לבן, את הקטע המצורף כאן לבן-על-גבי-שחור, ועוד בעמוד הראשון.

אני, למשל, חושב, למרות שנשתבשתי, שקייפטאון היא עיר במדינה המכונה דרום-אפריקה שהיא, שוב נדמה לי, מדינה גזענית איזומה, שבה שולט מיעוט לבן ברוב שחור בכוח הזרוע הנטויה, ובעזרת חוקי-גזע הידועים, נדמה לי, לשימעה.

והנה, בעיתון כתוב, נדמה לי, שדווקא שם יושב אדון מרכוס ב"טביבה הרגועה של חווילות-פאר", וזה תיכף אומר, אם נדמה לי נכון, ששוב טעייתי והזיתי, ושדרום-אפריקה זה בכלל לא מה שאמרת קודם, אלא

שיבושים

מיומנו של אופטימיסט

06.15 — אני אופטימי מאד. אני מרגיש פריצה. יש רוח-פרצים. זוהי רוח היהדות. אני רואה דרך. אני חש פריצת דרך. אופטימי אני מאד.

07.40 — אופטימי אני מאד מאד. אני שומע קולות פריצה. יש פורץ ויש פריץ. אני רואה פריחה. אני מריח דשא. אני טועם דשא. אני רוצה עוד פיסת דשא. אני דורש דריסת רגל בפיסת דשא. אני מאד אופטימי.

10.10 — אופטימי אני מאד. כואב לי הברך. אני לא רואה פריצת דרך. אני חש פריצת ברך. יש לזה ערך. ברך זה ברגל. זה לא הדרך. זה הברך. אופטימי אני מאד.

13.05 — מאד אני אופטימי. אני מריח פריצת דרך. אני מברך בירכת הדרך. אני אוכל פרי-הדר. זה פרי עטו. זה פרי הדימיון. הדרך נושאת פרי. אני לא פרימדונה. הוא פרימוס. אופטימי אני אני מאד.

15.50 — אני אופטימי. זה אצלי פרינציפ. אני פורט על כינור. זה פריטת כינור. אין שום פריצת דרך. יש רק פריצת כינור. כינור דויד. דויד המלך. דרך המלך. זה לא פריצת דרך. זה דרך המלך. אנחנו כורתים ברית. זו כריתת דרך. זו פריצת ברית. זו כריתת ברית. יש לך דרישת-שלום. מאד אופטימי אני.

18.30 — מאד מאד אופטימי אני. יש פריצת דרך. יש פריקת עול. יש דרך ויש ברך. יש דרך ויש דרג. יש דרג ויש זרג. אין פריצת דרך. אין פריצה. יש פריצות. אני טועם פרי. יש פרי-הדר ויש פרי אסור. יש פריצה ויש פריחה. יש פרה ויש פרהה. מאד אני אופטימי.

20.20 — אני מאד אופטימי מאד. דרך אגב, יש פריצת דרך. אני אוהב פריצה. אני שונא פרוצה. זה עבודת פרך, פריצת דרך. אבל זו הדרך. אני חש בריחת ברך. אני מחזיק דריסת דרך. אני מרגיש פריצת פרך. קצת דרך-ארץ לא תזיק לך. אני אוהו דרישת דרך. אני רואה פריצת ערך. מאד אופטימי, מאד אני.

23.45 — אופטימי אני מאד מאד. עלינו על דרך המלך. זו הדרך לפריצת דרך. אני אוהב קלמנ-טינות. אני נושא פרי. אני עף. אני עוף. אני עופף טימי. אני עופכן. אני עף. אני עוף. אני אוף. מאד מאד אני אופטימי.

— טלג' מאת בני ארנון, כתבנו ביוהנסבורג — בכביבה הרגועה של חווילות-פאר בקייפטאון העירה אתמול הישראלי מירון מרכוס, כן ה"23 זכרונות מ"20 חודשי ההרדה והסבל בשבי קלגסי המישטר המארכסיסטי של מוזאמביק. מרכוס, יליד רוסיה שחי ברודזיה, נלכד על-ידי חיילים אפריקניים עצבניים. שמיהרו ללחוץ על ה-

מקום על הכיף-כיפאק, ושאני באמת כבר משובש לגמרי. גם כתוב שם שתפסו אותי, את האדון מרכוס, "חיילים אפריקניים עצבניים", אבל זה אני עוד איכ" שהו קולט, כן הרי בכל זאת אין להם תרבות, אז אולי בגלל זה הם עצבניים. זה דווקא נראה לי בסדר. ככה לפחות נדמה לי.

אבל מה זה "קלגסי המישטר המארכסיסטי במוזמביק"? זה לא בדיוק הבנתי. פה זה דווקא כן, היה נראה לי, משהו משובש. כי קלגסים זה הרי תמיד נאצים או משהו כזה, ועד כמה שאני זוכר מארכס לא היה נאצי. לא יודע, אבל בגלל שכבר הכל נדמה לי, אז פשוט לקחתי מילון ושם, אולי גם זה נדמה לי, היה כתוב ש"השם משמש בדרך כלל ככינוי שלילי לגודי כובשים ושודדים", למשל "קלגסי רומי הציפו את יהודה הכבושה", או "קלגסי הנאצים פרעו ורצחו וטבחו".

וזה כבר ממש שיבש אותי לגמרי, כי אם זה נכון מה שנדמה לי שראיתי במילון, ואם המילון באמת הת-כוון למה שכתוב בו, ולא עבד עלי, אז לפי זה, כך נראה לי, דווקא אלה הגרים, "בסביבה הרגועה של חווילות-פאר" הם הקלגסים, ולא דווקא "המישטר המארכסיסטי במוזמביק". וגם קראתי בהמשך, שאדון מרכוס עבד משהו במדינה המתקראת רודזיה, שהיא, באמת, שוב נדמה לי, מדינת-קלגסים אמיתית.

אז מה קורה פה? שאלתי את עצמי, אבל עכשיו נדמה לי שאני יודע — אני חושב שגם אני השתבשתי לגמרי מהשיבוש הכללי, ורק נדמה לי שיש הבדל בין ישראל ובין דרום-אפריקה או רודזיה, ושבעצם, באמת ולא בנדמה, אין שום הבדל, ורק לי זה נדמה שיש הבדל. ואם זה באמת ככה, אז נדמה לי שהכל בסדר, ובאמת דרום-אפריקה זה, "בסביבה רגועה של חווילות-פאר", ובמוזמביק החיילים הם קלגסים, אבל ברודזיה וביהודה ושומרון לא, ואין שום שיבושים בתפיסת העולם שלכם, וכל השיבושים הם אצלי בראש, כרגיל. ברגע האחרון — פתאום אני רואה שלא כתבתי שום דבר, לא על יום השואה (והעולם שתק!) ולא על יום העצמאות (לא עוד!) — לכן, ממש מחוסר-ברירה, אני מקדיש את הקטע הזה (שיבושים) הן ליום השואה והן ליום התקומה, בסיסמה: "לא עוד העולם ישתוק — כי עם ישראל מתוק!" חג שמח.

כמה שנים עוד תגיד "כשאהיה גדול..."

...אתה כבר בן 30!

יש לך זכויות להלוואות,
ועוד הטבות אחרות.
יש לך זכות לרכוש ביטוח חיים
"אופק" עד 500,000 ל"י
ויש לך עתיד בטוח.
אתה כבר מספיק גדול,
כדי לדאוג לעצמך.
עשה זאת.

להצטרף אל חברי "תמרי" היגפני,
לחסוך היום — למחר.
תוכל לראות את הרווח שלך
צומח לעיניך — ופטור ממס —
בדו"ח שתקבל מידי שלושה
חודשים.
הכסף שאתה חוסך — צמוד למדד,
ומוכר כהוצאה במס־ההכנסה.
יש לך ביטוח חיים אוטומטי,

שלושים שנה.
סיבה טובה מאד לחגוג.
סיבה טובה מאד בשבילך —
לחשוב על השנים הבאות,
שיבואו לטובה.
"תמרי" היגפני
קופות הגמל של בנק דיסקונט,
יעזרו לך להביא שנים טובות,
וכדאי לעשות משהו כבר עכשיו:

טוב לעבוד עם

» בנק דיסקונט

הצד האנושי של המטבע

עסקי הורביץ והתחייבויות

הממשלה

לפני זמן מה הזמינו מחלבות "טרה" כמות גדולה של גביעי פלסטיק, במיפעל הגביעים שהוקם על-ידי "המחלבות המאוחדות" של משפחת השר **יגאל הורביץ**. הזמנה זו מעוררת סימני שאלה. כאשר אישר שר המיסחר והתעשייה הקודם, **חיים בד-לב**, מתן ערבות ממשלתית לביטוח שער נגד פירות, להלוואה שביקש אז יגאל הורביץ לרכישת הציוד למיפעל הגביעים מפלסטיק, התנגדו כל התעשיינים להקמת המיפעל החדש. הנימוקים שלהם, שאומצו על-ידי מישרד המיסחר והתעשייה, היו כי בארץ קיים עודף ייצור לגביעי פלסטיק והקמת המיפעל הנוסף היא ביוזבו משאבי המדינה.

כאשר הורה השר בר-לב לאשר את הבקשה, בניגוד מפורש לעמדת התעשייה ומישרדו, הוא הצהיר מפורשות כי המיפעל לא ייצר עבור אחרים ולא יתחרה במיפעלים קיימים. שכן, "המחלבות המאוחדות" טענו כי הציוד דרוש לצרכי המיפעל בלבד.

עתה הופרה התחייבות זו. השר הורביץ אישר לפני כחודש הלוואות חריגות ל"פרוטארום" בנימוק כי עליו לכבד את התחייבויות הממשלה הקודמת. מדוע אינו שוקד על מילוי ההתחייבות של השר הקודם, ומורה לבטל את עסקת מיפעל הפלסטיק של משפחתו עם "מחלבות טרה"?

אגב, מבקר המדינה משלים בימים אלה את בדיקת החומר שהועבר אליו על-ידי היועץ המיטפטי לממשלה, **אהרון ברק**, הנוגע להעלאת מחירי הגבינות הקשות שנעשו באחרונה. העלאת המחירים היא בניגוד לסיכום על העלאת מחירי מוצרי החלב, עליו הוסכם בין מישרי החקלאות והתעשייה. הוסכם על ייקור הגבינות הרכות, ולא הקשות. מישרד התעשייה, המיסחר והתיירות הפר הסכם זה והורה להעלות את מחירי הגבינות הקשות. חקירת המיטפטה העלתה כי אין הוכחה שהשר עצמו היה מעורב במתן ההוראה והחומר הועבר למבקר המדינה.

בכירים

"בתדיראן"

חרגו ועזבו

שלושה מנהלים בכירים בקונצרן "תדיראן", שנתפסו על-ידי ביקורת ה"פנים על חריגות שונות. הסכימו לפרוש מן החברה.

היועץ המיטפטי של החברה, **אהרון קרדוש**, נחשד על-ידי מבקר הפנים במ-

מנכ"ל כספי ביקורת פנים

שיכה של הוצאות-יתר בסך רבע מיליון לירות, באמצעות דיווחי אש"ל כוזבים. במהלך הבדיקה שמה החברה יד על מכוניות של קרדוש, כדי להבטיח על-תוף-פעולה מצידו. קרדוש היה מקורב ביותר למנכ"ל החברה, **אלקנה כספי**, שהציע לו לא מזמן להקים מישרד עצמאי שיטפל בכל הייעוץ המיטפטי של החברה.

המנהל השני שנחשד באותן עבירות הוא **אורי מן**, נציג החברה באיראן; והשלישי הוא **משה אילוני**, נציג החברה בדרום-אפריקה ולשעבר מנהל בתעשייה האווירית. מנהל בכיר בקונצרן אישר פרטים אלה והוסיף, כי מתקיימות חקירות נגד שני פקידים בכירים נוספים בחברה "תדיראן-שיווק".

האוטובוס הישראלי

יהיה גרמני

בעוד שר-הביטחון מבטל את הזמנת האופנועים מתוצרת גרמניה, החליטה חברה ישראלית על האוטובוס המיועד לשימוש בישראל יושתת על האוטובוס הגרמני של חברת "מאן". ממשלת-ישראל אל הקימה חברה ממשלתית בשם "פיא" (פיתוח ישראלי לאוטובוס), המנוהלת על-ידי **דן חירם**, לשעבר מנכ"ל משרד התחבורה. חברה זו בחנה את האפשרות לייצר אוטובוס ישראלי והחליטה כי הוא יושתת על האוטובוס הגרמני הנ"ל. החלטה זו עוררה תמיהה רבה, שכן חברות אירופיות אחרות הציעו אוטובוסים באותה הרמה ובאותו המחיר. נודע כי החברה הישראלית כבר הזמינה כמה עשרות אוטובוסים מתוצרת "מאן" לניסיון.

מנכ"ל משרד-התחבורה, **אוהד שי"ל**, אמר כי האוטובוס החדש יהיה ללא שילדה, וכי הצעת "מאן" היא הטובה ביותר. הוא אמר כי האוטובוסים והמשאיות שהוצעו על-ידי חברת "לוי" לנד" הבריטית אינם מתאימים לתקן ה-נדרש, ולכן לא אושרו על-ידי משרדו ליבוא לישראל.

הואשם בקבלת

שוחד

ומאשיך לעבוד

מפקח העתיקות הארצי באגף העתיקות הממשלתי, **שמעון נחמני**, ממשיך בעבודתו למרות שהוגש נגדו כתבי-אישום על קבלת שוחד מסוחר עתיקות. העסקתו מנוגדת לתקש"ר, הקובע כי עובדי-מדינה שהוגש נגדו כתב-אישום פלילי יושעה מתפקידו. נראה כי ראשי אגף העתיקות חוששים מעדותו של נחמני, ולכן הם ממשיכים להעסיקו.

הבורסה

שוק עצבני

אם לפני כמה חודשים המלצנו קניות ויציאות חפוזות, כאשר הגל היו בני שבוע-שבועיים האחד, הרי הן פעם של גלים אלה חוזרת על עצמה אולם, הפעם מגיע הגל משיא לשפל חזרה לשיא בתוך יומיים-שלושה.

הדבר מחזק את הדעה כי שערי הנ"ל יות הנוכחיים הם ריצפה חדשה, המני להתניצב — אם הממשלה לא תפנה לה בשורות שלום ומלחמה או בפחות שות בין שר-האוצר לנציב מ-ההכנסת התגובות החריפות של השוק נובות מעצבות המשקיעים, שאינם רואים הזדמנויות לעשיית רווחים בשיטות ישנות והטובות של תפיסת מניה בשווקים נמוך והעלאת שערות. כיום, המחיר כה גבוהים והשוק כה עצבני עד שהזדמנויות להרוויח היא להמתין לב יותר טובות כגון מאזן או חלוקת ב"ס. הדבר מגדיל את חשיבות הממוקדם, אך כל הדלפת מידע כזה פוערת רק לטווח קצר. המניות עול או יורדות בהתאם למידע, ומייד נות את עצמן.

ביאושם ניסו כמה משקיעים להש על שערי המניות בארץ באמצעות סה בני-יורק, שהחלה פורחת. "מיפעלי נייר חדרה" רשומות בשתי בורסות. לפתע הוחל במיסחר בהן בני-יורק, בכמויות גדולות פי-עשרה מן המחזור בשנתיים האחרונות. מד בביוקשים של חצי-מיליון דולר לי הכוונה היתה להעלה באמצעות בני-יורק, את שערי המניות בתל-אב

המכס יעבור

מנמל יפו

מדינת-ישראל רכשה מחברת "בית-מלון ברחוב יפת 42, לשם יוע מישרדי המכס ומס-ערך-מוסף, שני מנמל יפו. בית-המלון טרם הופעל לון, ומישרד התיירות נתן הסכמתו שינוי.

השר פת ותוצרת הארץ

ממשלת הליכוד, הקרובה לתעשיינים, משתפת בתקציבי פירסום ענקיים התעשייה לעידוד רכישת תוצרת-הארץ, במיבצע הקרוי: קנה כחול-לבן. והנה, בממשלה משקיעה כספים כדי לשכנע את אזרחיה לקנות מתוצרת הארץ, נוהג השיכון והבינוי, **גידעון פת**, בדרך הפוכה.

ביום החמישי שעבר השגיח השר אישית, במשך שלוש שעות, על פריקת מכוני משא ענקית שהביאה מנמל אשדוד לידרה של הורי אשתו, **במיגדלי המלך** בתל-אביב. לא היה פריט אחד במשאית שהוא מתוצרת-הארץ — כל הרוץ לדירת משפחת השר היה מיובא.

שר השיכון הציע באחרונה לבנות דירות למיעוטי-יכולת, בשטח של 30 ממ הצעה שעוררה תמיהה רבה, שכן דירות בגודל כזה אינן ראויות למגורי אדם. נר כי השר אינו יודע מהי משמעות הצעתו, שכן אלו רצה להכניס לידרה כוז הריהוט שחביא מחו"ל, היתה הדירה נסתמת מייד עם הכנסת הכורסאות.

השר פת והתריחום המיובא כחול לבן

כיתן באופנה אביב האביב.

"חגיגה לעין - שמחה לבו"

זאת היתה ההתרשמות של כתבת האופנה יהודית חנוך ב"מעריב" (9.3.78) זאת תהיה גם ההתרשמות שלך למראה שמלות האביב ומערכות הלבוש החדשות של כיתן - הצאיות פרחוניות עם חולצות טריקו, חצאיות קלילות בצבע אחיד עם חולצות טריקו בצבע תואם.

הכל בהתאם לאופנה האחרונה. במחיר... 250 - 390 ל"י לשמלה! קשה להאמין. אולי אבל בהחלט משמח. לבחירתך גם מבוחר חצאיות (165-295 ל"י), חולצות סריג (65-175 ל"י) ושמלות חוף מסריג (165-180 ל"י).

כיתן מביא את אופנת האביב לתחום יכולתך. התחדשי!

כיתן
תקניצת כותן

להשיג בחנויות חשק"ם, כל-בו שלום, המשביר לצרכן ובחנויות כיתן ברחבי הארץ:

רמת-גן: שטיינהאוז, ביאליק 28. חולון: מיורצ'ק, סוקולוב 70. בת-ים: סלוקי את עיני, בלפור 108. פתח-תקווה: עזיז, חובבי-ציון 25. נתניה: סמו אפרים, ככר העצמאות 13. הדרה: נגבי, רוטשילד 17. ראש-ליצ: כדורי, פסג' חיים, רחוב הרצל. רחובות: פיינגנבאום-גליקמן, הרצל 161. רמלה: מרקוביץ, הרצל 102. ירושלים: ניסן, שלומציון 13. אשדוד: בייך-גוטמן, רוגוזין מרכז א' אשקלון: הוד סברין, רח' העבודה פינת רח' הרצל. חיפה: "כיתן", יפו 42; קולטון, ככר זיו; בנו אשל, חיאל 4. קריית-אטא: קינסט, זבולון 7. באר-שבע: שבירו, מרכז גילעת. קרית-גת: חדד וקנין, מרכז מסחרי. ערד: ארז, מרכז חדש.

יום העצמאות ה-30

היה צריך להיות

חג גדול של התאישות

ושלום. הוא לא יהיה כזה

בראשית השנה ה-29, היה נדמה כי יום העצמאות ה-30 יהיה חג עליו ומרגש. זה עתה חל המהפך. שהבטיח שינוי כללי באווירת המדינה. השתררה ההרגשה כי אחרי תקופה של קיפאון וניווך, הכל מתחיל לתפקד ביתר מרץ ובהתלהבות. כאשר ערך הנשיא המצרי אנוואר אל-סאדאת את ביקורו ההיסטורי בירושלים, הפכה התקווה לוודאות. השלום עמד ב"שער. המהפך הניב פירות שאיש לא העז לקוות להם מראש.

יום השנה ה-30 היה צריך לחול באמצע תהליך ההכרזה וההתאוששות. על סף השלום המיוחל. הוא צריך היה להיות חג גדול של הגשמה והודיה. סיום של שלושים שנות חרדה ועמידה על הנפש.

שימחה שיגרתית. בפרוס הגהעצמי מאות ה-30, שונה התמונה לגמרי.

האווירה בארץ רחוקה מלהיות אופטימית. התיקוה לשלום מהיר התברר כליאל, ובמקומן באה מציאות של קיפאון מדכא. סידרה ארוכה של כישלונות וטעויות הרי כיוחה כי ממשלת בגין אינה מיטיבה לתפקד מקודמתה, ואולי אף גרועה ממנה. פעור לתלבנון הוכיחה כי המילתמה נמשכת. ומעולם לא היתה ישראל כה מבודדת.

בשביל המוני העם, יהיה זה יום-עצמי את שיגרתו, עם השימחה המאורגנת הרשיגרתית. הוא יישכח למחרת היום.

בשביל בעלי-המחשבה, יהיה זה יום של חשבון-נפש והתלבטות. הם ימצאו דברים רבים להתברך בהם - עצם קיום המדינה, מצבה האיתן מבחינת הביטחון השוטף, הישגים לא-מבוטלים בשטחים הרשונים. אבל הם יראו בעין פקוחה את הבעיות העצומות, שלא התקרבו במשך 30 השנים לפיתרוןן: ההתווסף הרובצת בין ישראל והעולם הערבי הסובב אותה, הפער החברתי שלא הצטמצם במאומה, הניער המחריף בין דתיים וחילוניים, כישלון הציונות כתנועה המסוגלת להביא לעליית ההמונים מארצות-הרווחה. ירידת הסטנדרטים בשטחים רבים.

30 שנה הם פרק קצר בתולדותיה של מדינה. ב-30 השנים הראשונות לא נפתרה אף בעייה אחת מן הבעיות הגדולות של מדינת-ישראל. כולן כאחת ממשיות לעמוד על הפרק סדר היום הלאומי, בפרוס השנה ה-31.

הממשלה

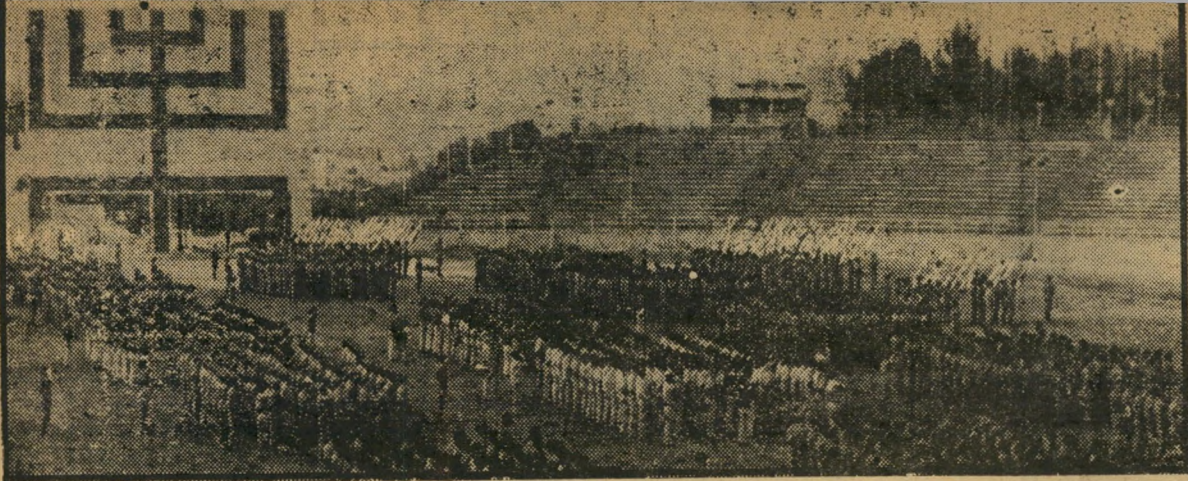
רצינותה של השיחות

רמז שקוף מצביע

על הערפל לגבי עתידו

של וייצמן במשרד-הביטחון

החדשה הפוליטית החשובה ביותר של השבוע היתה חבויה בידיעה מוצנעת, חסי

מיסדר חיילי צה"ל ביום העצמאות ה-30 (בחזרה) מה הושג, מה לא

כפר-קאסם, שמתנוסס עליה, הדגל השחור של אי-החוקיות. ושכל אדם סביר מוכרח לדעת שהיא בלתי-חוקית. שום חייל גם לא הזעיק, אחרי מעשה, את העיתונות. אין גנוס מן המסקנה כי בשנה ה-11 של הכיבוש סבורים כל החיילים כי מעשה כזה הוא בסדר, חוקי וסביר. משמע: אין זה מעשה חריג ויוצא-דופן, המקומם את הרחיילים הנאלצים לבצעו. אלא מעשה הנר את בעיניהם רגיל ושיגרתית. במילא מתעוררת השאלה: כמה מעשים מסוג זה, ובסיגנון דומה, מבוצעים בשטחים המוחזקים, מבלי שישגועו לידיעת הר

למנות את קולין לסמנכ"ל משרד-הביטחון? קולין עצמו היה הסבר פשוט: "עור היה איש עשיר לפני שהתמנה כשר-הביטחון. עכשיו הוא איש חשוב אך עני. אני אצטרך להיות, אם אמכור את עסקי, לאיש עני אך לא כל כך חשוב." סדים כספיים ניכרים הוא שמנע את מינוי לתפקיד הסמנכ"ל. אולם מצב מעין זה היה קיים גם כשהועלתה לראשונה שאלת מינויו. גם אז היה ברור שאם ירצה בתפקיד שמציע לו וייצמן יאלץ לנטוש את עסקיו הפרטיים. לא היה צורך בהרהור של מספר חודשים על מנת להגיע למס"קנה מעין זה.

ההנחה היא כי סיבה שונה לחלוטין היא שחוללה את השינוי בתוכניותיהם של וייצמן וקולין. אחד ההסברים דאפשריים לכך הוא שהמצב הפוליטי כיום מציב סימן שאלה בפני המשך כהונתו של וייצמן ב"משרד-הביטחון.

וייצמן עצמו נוהג לאחרונה להביע ספקות בחוגים שונים באשר לעתידה של הממשלה הנוכחית. "אם לא תושג התקדמות במו"מ לשלום לא תחזיק הממשלה מעמד יותר משלושה חודשים", הוא קובע. מצד שני מוזכר שמו בכל מיני צירופים אפשריים על הרכב קואליציוני חדש של הממשלה.

ההנחה הרווחת היא שעל רקע אי בהירות זו לגבי עתידו של עור וייצמן במשרד-הביטחון נמנע מינויו של קולין בשלב זה, הוא הגיע, ככל הנראה, למסקנה שאם ימכור את עסקיו ויצטרף עתה למשרד-הביטחון הוא עלול למצוא את עצמו בעתיד הקרוב במצב של קרח מכאן ומכאן. על רקע זה החליט להמשיך בעסקים הרטיים.

ומי שרצה יכול היה להתבסס על החלטתו זו כעל אינדיקציה לגבי מה שצפוי בממשלה בחודשים הקרובים.

השטחים המוחזקים

דגל שחור של אי-חוקיות

אף חייל אחר

לא סירב למצא

אחר הפקודה המזתי-חוקית

לכאורה, היה זה ניצחון הצדק הישראלי על מעשי-עוול. בהחליטם להעביר מתפי קידו את ראש "מיפקדת יהודה-ושומרון", הוכיחו שר-הביטחון, עור וייצמן הרמטכ"ל החדש, רפאל איתן, שמנוי וגמור עימם ל"שמור על טהרה הנשק של צה"ל."

ברחבי העולם הביאה החלטה זו הישג גדול להסברה הישראלית. היא הובילה בכל כליה-התיקשורת, הוכיחה שוב כי שילטורנות-הכיבוש הישראליים הם ליבראליים. אולם מבחינה ישראלית, נשארנו כמה סימני-שאלה חמורים מרחפים על פני הרפרשה כולה.

מעשה שיגרתית? מעשה בתיגאללה היה מעשה-זוועה בוועיר-אנפין. חיילי צה"ל, בפקודת קצין בכיר, ביצעו אותו בדם קר. הם פקדו על התלמידים להיכנס לכיתות ולסגור את הדלתות החלונות. לאחר-מכן זרקו לתוך הכיתות מיכלי גאז-מדמיע. הם ראו כיצד קופצים התלמידים מחלונות הרקומה העליונה הנפוצים.

עד כמה שידוע, לא סירב אף חייל אחד למלא אחר פקודה זו, כפי שהיה חייב לעשות. על פקודה מעין זו אמר השופט בנימין הלוי, בפסקה-דין ההיסטורי במישפט

מורח הגואל

מה הוכחש, מה לא

ציבור? מעשה מוסיים זה פורסם רק תור דות לאומץ-ליבה של העיתונאית הפלסטית ניה מרמאללה, רמונדה אל-טאויל, שינענשה על כך (ראה איגרת העורך לקורא) ולמסירותו של כתב טייס, בוב סליטר, "פויה!" למפקד. שאלה נוספת מתעוררת בעיקבות החלטת השילטונות להסתר פק בנוזפת המפקד המקומי בבית-לחם רי סגנו, שהיו האחראים הישירים למעשה. שניהם נשארו בתפקידהם במקום. הדבר נראה כאיתות ברור, הן לחיילי צה"ל והן לתושבים בגדה המערבית, כי המעשה לא היה חמור.

ההחלטה להגיד "פויה!" לשני קצינים שביצעו מעשה-זוועה מסוג זה בוודאי לא תרמיע את אחריותם ופקדיהם מלבצע מעשי שים דומים בנסיבות דומות. מבחינה חינוכית, זוהי החלטה הרתי-אסון.

שקרנות כשיטתה. ישאלה אחרת נוגעת לשיתת ההכחשות האוטומטיות, הנהוגה ב"צה"ל לגבי המתלחש בשטחים המוחזקים. שר-הביטחון נרגז מפני שהמטכ"ל קיבל דיווח כוזב, ומפני שהוצאה עליהם הרעיה כוזבת. תת-אלוף דויד הגואל הועבר מתפי קידו מפני שהעביר דיווח זה והסתפק ב"חקירה שהייתה כוזבת בעליל.

אולם החלטה זו אינה מסלקת את סימני (המשך בעמוד 30)

רת חשיבות לכאורה, שהתפרסמה בתחית עמוד החדשות האחרון של אחד מגילי יונת ידיעות אחרונות. הידיעה עצמה ספרה על כך שמנכ"ל משרד-הביטחון, פרופסור פנחס ("סיקו") זוסמן, לא יתפטר מתפקידו אלא יפרוש, כפי שתוכנן מראש, בחודש אוגוסט הקרוב. אלא שלא זו היתה החדשה המרעיש. לאותה ידיעה היה גם ספיה, בו נמסר כי המיועד לתפקיד סגן המנהל הכללי של משרד-הביטחון לתפקידים מיוחדים, דוד קולין, "לא יבוא בשלב זה למשרד הביטחון ומינויו נדחה לזמן בלתי מוגבל." קולין הוא ידידו האישי של שר-הביטחון עור וייצמן ואחד האנשים המקורבים לו ביותר. בעבר היה קולין שותפו לעסקים של עור וייצמן בחברת סוכנויות הנשק אלור, שהיתה משותפת לשניהם. כאשר התמנה עור וייצמן לשר-הביטחון הוא מכר את חלקו בשותפות על פי עצת היועץ-המישפטי מממשלה, כשם שמכר את חלקו גם בעסקים אחרים.

לפני מספר חודשים ביקש עור וייצמן למנות את קולין לתפקיד בכיר במשרד-הביטחון. לצורך זה ביקש את חוות דעתו של היועץ-המישפטי. גם במקרה זה פסק היועץ כי על קולין יהיה להיפטר מכל עסקיו הפרטיים לפני קבלת תפקיד רשמי במשרד-הביטחון. על מנת שלא ייווצר מצב של ניגודי אינטרסים או חשד של הפקת טובת הנאה לחברתו כתוצאה מ"מינויו.

עד לקבלת חוות דעתו של היועץ-המישפטי מינה עור את קולין לדובר משלחו משרד-הביטחון לשיחות קאהיר, נטל אחרו עמו לקאהיר כמעט בכל ביקוריו שם. מינוי זמני כזה לא היה בו כדי לאלק את קולין להפטר מעסקיו הפרטיים. אלה, התרחבו מאוד מאז יצא עור וייצמן מן השותפות. פחות ופחות עסק קולין בייצוג סוכנויות נשק, הפך לנציגן של חברות המייצרות ציוד מדעי וטכנולוגי.

לא חתול שחור. הידיעה על כך שמינויו של קולין נדחה או בוטל עוררה מיד גל של ניחושים. האם עבר חתול שחור בין עור לקולין? האם נפגמה ידי דותם ובשל כך בוטל המינוי?

התשובה על שאלות אלה היתה שלילית. היחסים בין קולין לייצמן לא התקררו. גם היום נמנה קולין עם המקורבים ביותר לייצמן, הנוהג להתיעץ עמו בעניינים שונים. אם כך, מדוע בוטלה התוכנית

אישעמקים קולין והשר וייצמן מי עשיר, מי חשוב

המיצעד עלה

50 מיליון

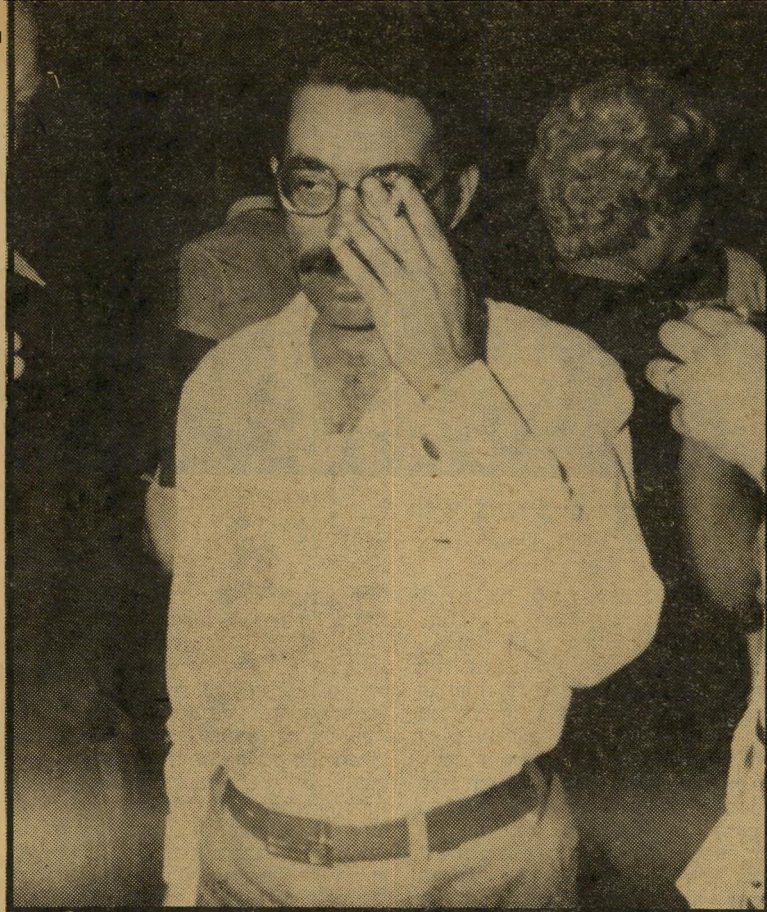
מנכ"ל חגיגות העצמאות, דויד ארמון, מסר כי ההוצאה הכספית על מיצעד הלוחמים לא תעלה על מיליון וחצי לירות. ואמנם, מתקציב הוועדה יצאו לא יותר מ-2 מיליון לירות. אך המיצעד כולו יעלה למעלה מ-50 מיליון לירות, וזאת רק בימדה ולא תהיינה הוצאות נוספות של הרגע האחרון. יתרת הכסף באה כמובן מתקציב הביטחון.

בסכום ענק זה שיפצו את האיציטדיון של האוניברסיטה בירושלים, בונים מחדש את מסלול הריצה מפחם, מתקינים במות מיוחדות לפמליית ראש-הממשלה, מקימים קישוטי ענק שרק ההוצאה עליהם עולה 650 אלף לירות, הקימו עיר אוהלים עצומה, שבה הותקנו שירותי מים, השמל וביוב, כדי שתחילת צה"ל יוכלו להתאמן, ויישרו מיגרשייחניה גדולי ממדים. בסכום זה הגם כלולה ההוצאה על מטס היל-האוויר.

כיסאות

מוסיקאליים

על-פי הוראותיו של מזכיר הממשלה ר' יושבראש ועדת חגיגות ה-30, אריה

קימסופר נאור
אפשר בלי בוגוריון

מנייים יעלה למשלם המיסים למעלה מ-3.5 מיליוני לירות, החליט כידוע וייצמן למכור את האופנועים, שהיו מונחים עד עתה במיגרש החנייה של המיטרה הצבאית בצרפין.

בוגוריון

מת פעמיים

כשעבר מזכיר הממשלה אריה נאור על הטכסטים שייקראו יום ידיו ולעריכת פאר במהלך מיצעד הלוחמים, הבהין בו קטע מדבריו של ראש-הממשלה הראשון דויד בן-גוריון. נאור הורה להוציא קטע זה.

הסודיות

של האצ"ל

לקראת מיצעד לוחמי המחתרות — הד מהדורה הסופית של מיצעד צה"ל, בו רצה בזמנו ראש-הממשלה מנחם בגין — הוציאו לקהל הרחב 12,000 הזמנות על-פי החלוקה הבאה: 4,000 ללוחמי הד הגנה והפלמ"ח, 4,000 ללוחמי האצ"ל והד לח"י ו-4,000 נוספים נעלמו במישרד ראש-הממשלה. רק אחר כך התברר כי גם הם נמסרו לאנשי האצ"ל.

כוונת המארגנים שהלוחמים ירדו, לא-חר המיצעד הצבאי, מהבמות של הד איציטדיון אל המסלול ויצעדו בסך, כשהם מחולקים על-פי המחתרות אליהן השתייכו בעבר.

בעוד אנשי ההגנה והפלמ"ח קיבלו את ההזמנות לטכס, והם יקחו עימם את בני

בידיו הועצמות

מישפחותיהם, גילו אנשי האצ"ל והלח"י כי הם עדיין אמונים על מסורת המח"ת. בסודיות מוחלטת הם העבירו הח"לטה לכל חבריהם, שלא לשתף באירוע בני משפחה ולהכפיל על-ידי זה את מספר חברי המחתרות שיצעדו. מפה לאוזן ובשיחות טלפון התבקשו כולם לבוא במידים: הולצות לבנות וברטים שחורים. כך יראה כאילו האצ"ל והלח"י היו שתי המחתרות הגדולות ביותר, ואילו חלקה של ההגנה בהקמת המדינה היה מיוערי.

בגין עצמו עומד להפתיע, ואם מצב בריאותו יאפשר זאת, יירד מהבמה המיירי חדת שלו ויצעד בראש גוש לוחמי האצ"ל.

ידיו הוריד

את המחיר

כאשר דרש השחקן יוסף "יוסי" ידיו, אחיו של סגן ראש-הממשלה ייגאל ידיו, סכום של 12,000 לירות, דמי קריינות במיצעד הלוחמים, הבינו אפילו אנשי ועדת החגיגות כי הסכום מופרז והחליטו שלא לשתף. הם פנו אל קריין הטלוויזיה אריה אורגל.

ייגאל ידיו פנה אל אריה נאור ואמר לו, כי נודע לו שאחיו מוכן להסתפק בסכום נמוך יותר. מנכ"ל החגיגות, הד פירסומאי דויד ארמון, פנה שוב אל ידיו והשניים סיכמו על סכום של 8,000 לירות. הקריינית השניה שתשתתף יחד עם ידיו בקריאה, תהיה עורכת תוכנית הרדיו זה איכפת לי, ערנה פאר. היא תקבל עבור השתתפותה רק 2,500 לירות.

טנק המרכבה

לא ינוע

אחת ההפתעות אותה ביקש בגין להור ציא מהשרוול במיצעד הלוחמים היתה צריכה להיות הופעתו הראשונה של טנק המרכבה הישראלי. בבדיקות שערכו אנשי השיריון וההנדסה התברר כי אם ינוע

קימסופר מודעי
אפשר בלי הגבלת תקציב

נאור, שונה סדר כניסת הכוחות לאיצ-טדיון האוניברסיטה העברית בירושלים. בעוד שקודם לכן נכנסו הכוחות בכיוון הרשון, עתה הם יכנסו ויצעדו בכיוון הרפוך.

הכיוון שונה מפני שעל-פי לוח נגינת הד הימנונים ושירי המהתרות, יבואו שירי האצ"ל לאחר שירי הפלמ"ח וההגנה. נאור ביקש כי המיצעד יעבור בפני בימת הד כבוד, עליה ישב מפקד האצ"ל מנחם בגין, כאשר התזמורת תגיע לנגן את שירי האצ"ל והלח"י ולא כאשר היא תנגן את הימנון הפלמ"ח. אפילו לנאור היה ברור כי הדבר ייראה מגוחך אם בתחילה ינגנו את שירי האצ"ל והלח"י ורק אחר כך את שירי ההגנה והפלמ"ח. לכן הוא פשוט הפך את סדר הצעידה.

האמת

על האופנועים

פרשת אופנועי ב.מ.וו. הגרמנים, אשר היו צריכים ללוות את ראש-הממשלה מנחם בגין בשלל הופעותיו ביום הד עצמאות, סבוכה הרבה יותר מאשר הצורה שבה היא הועלתה על-ידי ח"כ יוסף שריד.

על-פי יוזמת אנשים בלישכת ראש-הממשלה התבקש שר הביטחון עזר וייצמן לרכוש 22 אופנועים, ולא 20 כפי שטען שריד. המדובר באופנועים בעלי עוצמה של 10 כוחות-סוס, אשר כל אחד מהם עולה 160 אלף לירות.

וייצמן פטר את המקשים בזה שטות. רק אחר-כך הודיעה המיטרה הצבאית כי אין לה מה לעשות עם אופנועים כאלה, בימים רגילים, וכי הם טובים רק לטכסים. אז פנו אנשי לישכת ראש-הממשלה אל מרדכי "מוטקה" ציפורי, מי שהיה תת-אלוף בצבא והיום סגן שר-הביטחון. ציפורי, איש אצ"ל ותיק, שלא ידע על הפנייה המוקדמת לשר-הביטחון, אישר את הרכישה.

כאשר התפוצצה הפרשה, והתברר כי הדענוג ללוות את בגין עם אופנועים גרי

הטנק על מסלול האיזטרוק. ידרוש הדבר אתרכך שיפוצים נוספים בסכום של 10 מיליון לירות. אנשי ועדת החגיגות מיהרו לאשר את התקציב, אולם כשגודע הדבר לשרהביטחון עזר וייצמן הוא הורה ש- לא להסיע את המרכבה. הטנק הישראלי הראשון אמנם יוצג בפני מוזמני מיצעד הלוחמים, אך לא ינוע על המסלול.

80.000 ל"י

לייעוץ

כדי להכין את איצטדיון האוניברסיטה העברית בירושלים לקראת מיצעד הלוחמים, נקרא לארץ בגרמניה איש התאורה ארנון אדר. התאורן אדר כבר שוהה כמה שנים בגרמניה, עובד ומתפרנס בארץ זו. למרות שכמעט ולא היתה עבודה ב- הכנת תפאורה, מלבד הכנת שער גדול דרכו יכנסו הכוחות, קיבל אדר בשביל הייעוץ שלו 80.000 לירות.

קוראיה

במקום שלום

כאשר היה יצחק ("איזו") רגל מנהל ועדת חגיגות ה-30 הוצאה כרוזה לקראת החגיגות אשר המוטו המרכזי שלה היה שלום. היה זה בעת השימחה הגדולה על ביקור אנוואר אדיסאדאת בארץ. עתה הוציאו כרוזה אחרת וביטלו את הקודמת. על-פי הוראות אריה נאור, יושב-ראש ועדת החגיגות, הוחלט לאמץ ככרוזה רשמית ציור של ילד קוריאני הר מראה אנשים רוקדים סביב תומות ירו שלים. נאור אמר למקורביו, בהסבירו מדוע החליפו את הכרוזה: "השלום הוא כבר לא מה שחשבנו שיהיה, והוא לא מסמל את כל מה שעבר על המדינה הזו ב-30 השנים האחרונות".

וייצמן קילל

בערבית

כאשר הוחלט על המיסגרת הסופית של מיצעד הלוחמים, הבטיח ראש-הממשלה מנחם בגין לשרהביטחון עזר וייצמן, כי המיצעד לא יהיה למעמסה על צה"ל, לא מבחינה תקציבית ולא מבחינת כח אדם.

בשלבים מאוחרים יותר התברר כי ה- מעמסה נופלת על צה"ל וייצמן התלונן על כך בפני בגין. ראש-הממשלה השיב לו כי זו אשמתו: "אתם התנגדתם למיצעד של צה"ל, או לפחות תעוררו בה". וייצמן השיב לו ב"כן המפקד!" אולם כשיצא מ- הלישכה הפליט קללה ערבית עסיסית.

קולק קילל

בעברית

כאשר הציג ראש עיריית ירושלים, מדי קולק, לערוך קונצרט חגיגי בבריכת ה- סולטאן, במוצאי יום העצמאות, הקציבה לו ועדת החגיגות סכום של 200.000 לירות. קולק הגיע במהירות למישרדו של שר האגרייה והתשתית, יצחק מורעי, הי ממנה מטעם הממשלה על חגיגות ה-30, ערך שם שערוריה, כשהוא מכנה את מור דעי, שהיה חיוור כסיד, בשם התואר "שמוק". אחר-כך יצא מהמקום עם תקציב של 3.5 מיליון לירות, שבו שיפץ את ה- בריכה העתיקה, ללא קשר לקונצרט.

מיליון לירות

לחרות

מכיוון שתקציב החגיגות הוא כבור ללא תחתי, מבלי שאיש יודע כמה הוצא עד כה וכמה יוצא ומאין, מחלקת הממשלה תקציבים ומענקים שונים מתקציב התגייסות גות למישרד ממשלה השייכים לתנועת החרות. מישרד הקליטה, בראשותו של השר דויד לוי, קיבל למעלה ממיליון לירות מתקציב החגיגות, מבלי שהציג תוכנית להוצאת הכסף ומבלי שדיווח כלל על ה- הוצאה עד כה.

החגיגות -

עונש למפד"ל

שר-החינוך זכרון המור החרים את ה- הכנות לחגיגות העצמאות. המר טוען, כי באופן טבעי הוא היה צריך להיות האחראי על החגיגות, הן משום שהוא שר-החינוך והתרבות והן משום שהזרוע המבצעת - מרכז ההסברה - נמצאת במישרדו.

המר לא היסס כלל לומר בישיבת ה- ממשלה, כי ברור לו שהוא מתאים יותר מהשר לענייני אגרייה ותשתית לערוך את חגיגות העצמאות וכי ההחלטה להפקיד את החגיגות בידי יצחק מורעי היא ב- בחינת מתנה של ראש-הממשלה לליכוד- לים, המבליטה רצון להעניש את המפד"ל.

צ"צ' משכתב

את ההיסטוריה

אפילו ראש עיריית תל-אביב, שלמה ("צ"צ") להפ, נדבק בבולמוס של עוזרי ראש-הממשלה להפקיע את כל מה שאירע לפני שלושים שנה לטובת האצ"ל. חלקו של האצ"ל בכיבוש יפו הסתכם בכיבוש מנשיה. יחידות של גבעתי וקריית כבוש את יפו וכניעת ראשי העיר בפני נציג ההגנה מונצחת על גבי סרט. העובדה שצ"צ' עצמו היה אז חייל ב-

חזרה המדינה בנימין זאב הרצל.

העיתונים, שכה התגאו בשירות שהם נתנו לקוראיהם, שכחו לספר כי כל אחד מהם קיבל סכום הקרוב ל-200.000 לירות מוועדת החגיגות ה-30, לשם מימון המיבוי צעים הללו. הוועדה אף לא טרחה להתנות את המענק בפירסום העובדה, שהשי ל- קוראים ניתן למעשה מטעם המדינה.

738 כישלונות

אחד מסודות המדינה השמורים ביותר הוא 738 ההצעות לסיסמות שנת ה-30 ש- הוגשו הוועדה. הוועדה לא הצליחה למצוא ביניהן אף אחת שתהיה ראויה לאימוץ ממלכתי. דויד ארמון, אריה נאור ו- קבוצת הבחורות שגייס ארמון ללישכתו, בחרו ב-100 הסיסמות הפחות גרועות, והם מתכוונים להדפיסן בחוברת מיוחדת שתחולק לציבור הרחב. ההוצאה המשו- ערת: כ-100.000 לירות.

מחיר כל גולה:

400 לירות

אחת המגמות של ועדת ה-30 היא לציין בהבלטה פעולות שנעשו על-ידי האצ"ל ולהתעלם מפעולותיה של ההגנה. כל אחד מגולי קניה, למשל, ביניהם שר-המישפטים שמואל תמיר, קיבל מוועדת החגיגות סכום בן 400 לירות. כנס גולי קניה, שמנו 500 איש, יערך על-יפי התוכנית כשהתקציב

ולהמעיט מחלקו של מרכז ההסברה. השייך למישרד החינוך. יחד עם ארמון הופיעו במסיבת העיתונאים אלוף פיקוד-המרכז, משה לוי, ומפקד המיצעד. כשצילם כתב הטלוויזיה רפיק חלבי את מסיבת העיתונאים הוא החליט, מטע- מים השמורים עימו, שלא להכניס לתמונה את ארמון. מנכ"ל החגיגות הגיב בשיחת- טלפון צעקנית אל חלבי, גם כלפי העיתון- נאים שדיווחו על המסיבה ולא הזכירו את ארמון הופגן יחס דומה. ארמון טילפן אליהם וגנף בהם. כתבת ירושלמית אחת הוא שאל: "מה, לא ראת את אותי במסיבת העיתונאים?"

לירה אחת =

3 מיליונים

כאשר מונה דויד ארמון מנכ"ל ה- חגיגות, הוא הודיע כי יקבל משכורת של לירה אחת לשנה. זה אומנם נכון, אולם ההוצאות סביב ארמון ולישכתו יגיעו, בי- תום שנת השלושים, ליותר מ-3 מיליוני לירות. ארמון גייס כתישעה עוזרים בשכר, ביניהם אחדות מהצעירות היפות בעיר. הלישכה תופסת כמה חדרים במישרד ראש-הממשלה בירושלים. משתמשת ב- מכוניות - ביניהן מכונית השרד מסוג קורטינה שהועמדה לרשות ארמון עצמו. רק בתחילת השבוע האחרון הוסיפו ל- לישכתו של ארמון קוויטלפון ישירים גור- ספים, בהוצאה בלתי-מבוטלת.

טנק וילדים בעיר האוהלים אפשר גם בלי המרכבה

כל ההוצאות האלה נעשו בעוד שבידי הממשלה מנגנון מוכן, הערוך לניהול חגי- גות כאלה. זהו מרכז ההסברה השייך ל- מישרד החינוך והתרבות, שברשותו ה- כלים, הידע והניסיון באירועים כאלה.

2 מיליונים

במודעות

תקציב הפירסום של כל שנת העצמאות הוא 950 אלף לירות. עד היום הוצאו כבר למעלה מ-2 מיליון לירות. בעיקר על מודעות-ענק ראוותניות בעיתונים. הערכו פנימית בלישכתו של הפירסומאי דויד ארמון אומרת, כי הסכום יוכל עד ל- סיום החגיגות.

שלו הוא 200.000 לירות. פעולות חשובות של ההגנה, כמו עליה ב-, הפריעה למחנה עתלית ופעולת הרדאר, כלל לא יצוינו.

מילחמת הפירסומת

העצמית

בתחילת השבוע שעבר תיאמו ביניהם מנכ"ל החגיגות דויד ארמון ומנהל מרכז ההסברה, יהודה איהן, לערוך מסיבת- עיתונאים משותפת, כדי לפרט לפני מש- תתפיה את אירועי יום העצמאות. משום- מה שכת ארמון להזמין את איהן למסיבת- העיתונאים, אפילו שהיה אחד משני המ- חותנים הראשיים בה. וזאת כדי להדגיש את חלקה של הוועדה באירגון החגיגות

גבעתי לא הפריעה לו להשתתף בהפקעת ההיסטוריה לטובת האצ"ל. אירוע ממלכתי אשר יציין את כיבוש יפו על-ידי האצ"ל יעלה למשלמי המיסים חצי מיליון לירות: 300 אלף לירות מקופת הוועדה לחגיגות ה-30 ו-200 אלף לירות מקופת עיריית ת"א.

מתנת המדינה

לצהרונים

שני הצהרונים מעריב וידיעות אחרונות הוציאו ביום הששי האחרון, לקראת יום העצמאות, שי לקוראיהם. מעריב הוציא מהדורה חגיגית של עיתון רשמי, מעוטרת על-ידי ארתור שיף, ואילו ידיעות אחר- רונות את הספרון מדינת היהודים של

שאלה המרחפים על ההודעה המקורית של דובר צה"ל, מהיז באפריל, השבוע לא צא אף עיתון אחד לנכון לפרסמה מחדש גמלוה.

הנה לשונה:

בתשובה לשאלות לגבי אמיתות תוכנו של המאמר תחת הכותרת, "פיצוח בתוככי גדה", המתפרסם מעל דפי השבועון טיים בגיליון האחרון (מה-34.78), הכולל ידיעות אילו חילי צה"ל פגעו באורחים ערביים יהודה ובשומרון (בגדה המערבית) מוסר ובר צה"ל את הדברים הבאים, לאחר דיקה מקיפה שנערכה במקום האירועים:

(א) בין ה-15 וה-25 במרס, 1978, בזמן עולת צה"ל בדרום-לבנון, היו כמה תחיליות בלתי-חוקיות, והסדר הופר מיספר עמים בהגדה ובשומרון. בין השאר הוקי מחסומים בכבישים ראשיים, רכב צבאי אזרחי נרגם באבנים, נעשו נסיונות להעי ות רכב באש וכד', נתחורר כי עם מארגני התקהליות הבלתי-חוקיות ומפירי-הסדר ימנו בעיקר תלמידים ממסודות לימוד שר ים, אשר עשו כן למרות נסיונות של נכבי ים מקומיים לפעול למען הרגעת הרוחות.

תוך כדי הפרות-הסדר נפצעו חיילים ונפגרו זרחים, ואילו תיירת מארצות-הברית נפגרה בראש, כן נגרם נזק לכלי-רכב צבאי וזרחים.

(ב) ידיעה לכל מידת רגישותו של צה"ל חיי אדם וכבודו, בהקשר זה קיימות הורו ות קדמוניות באזור כולו, האסורות על יילי צה"ל להפעיל כוח נגד אזרחים, מעט השימוש בגז מדמיע, אמצעי הגנה כל העולם כדי לפזר התקהליות בלתי-וקיות ולמנוע הפרות-סדר.

(ג) בית-הספר בבית-ג'אללה שוכן על יריה-תנועה הראשי ירושלים בית-לחם, ר למידול הקימו מחסום-אבנים על אסיר-הדרך, תוך כך יידו אבנים על כלי-רכב שנודמו למקום, ומנעו את מעברם. מפקד הכוח ישראלי, שהוזעק למקום, ביקש לחדול יידוי האבנים, אולם כתגובה על-כך ניתך ליו מטר של אבנים, בהתאם להוראות קבע נאלץ המפקד להשתמש ברימוני-גז ין כל אמת בידיעה כאילו רימוני-הגז וטלו לתוך כחות התלמידים, הבדיקה יאתה כי רימון אחד בלבד הוטל לחצר ית-הספר, ואף חייל לא נכנס לבית-הספר.

(ד) גם בבית-לחם הוסרו מחסומים, בדרו ה לאלה שהיו כאמור בבית-ג'אללה.

(ה) אשר ל"גילוי" בדבר תספורת, הרי שירות בת-הספר נהג מטעמי הגייגה ישית לספר את האסירים, בכלל זה אסיר ים יתודיים. בסיפור על מיספיידישא אין מץ של אמת, והוא חסר כל היגיון.

(ו) עצורי רמלה לא הובאו לניקוש עשי ים במיפקדה.

דובר צה"ל סבור כי מכתב מכובד אפשר יה לצפות כי יביא בכתבתו גם את תגובי של הנוגעים בדבר, אומנם נמסרה ל תב תגובתו של דובר צה"ל על המאמר ודם פירסומו, אולם הכתב לא מצא לנכון, שוסימה, לפרסם תגובה זו ואת פרטיה, וסתפק אך ורק בפטוק הקצר, "צה"ל מכי י"ש" חבל.

עד כאן הודעת דובר צה"ל.

כל עיתונאי מיקצועי, מחונן באינטור יציב מיקצועית מנימלית, יכול היה קבוע בעליל שהודעה זו אינה סבירה, היא שיקרית בעליל ושהיא תפורה כלי ילה כדי לחפות ולטשטש, מה גם שקודם ין פירסם טיים כי בתי-החולים ברמאללה יפלו בתלמידים שסבלו משברים ברגליהם.

ההרגיע את המצפון. הסעיף האופייי ביותר, המעיד על כולם, הוא דווקא ה יציף החמישי, הטענה (הנכונה) היתה כי יילים השתמשו במיספריגון כדי לגזוז ין עשרות העצירים שביל קרח רחב (ראו חודים 47-46).

התשובה המתחמקת בי יציף (ה) היא כה מגוחכת, עד שגם ה יבנית במישר דובר-צה"ל היתה צריכה וזש שזוהי מלאכת-טישטיש סגה.

הנוסח של הודעה זו מזכיר מאות הודעות שמיית דומות על המתרחש בשטחים, רק יק קטן מהודעות אלה וזכה בבדיקה רצי ית, כמו, למשל, בכתמי-פישט צבאיים*.

אבל הם עוזרים להרגיע את מצפוננו של האורח הישראלי ולמנוע את תיקון המצב. הם גם מכניסים למערכות צה"ל שיגרה הרתיאסון של הודעה שיקריות. החלטת שר-הביטחון השבוע, שהכירה בעובדה זו, בוודאי אינה מספיקה כדי לי בער את הנגע.

אילת

הכריש שבא להכחיש

התייר-הצוקי

ננשך בידי מצלמה

ולא בידי כריש

תעשיית הבדיחות על מיפגשים בין כרישים לבין שחייגים בים אילת היא אחת התעשיות הפורחות במדינה, אלא שאת תושבי אילת אין בדיחות אלה מצר חיקות כלל. כל בדיחה כזאת בדבר כריש שים המהווים, כביכול, סכנה לנופשים באילת, פוגעת בכוח תיירים מהעיר הר דרומית, פוגעת ישירות בעסקיהם של הוושבים המקומיים.

משום כך לא צחקו תושבי אילת גם למיקרא הידיעה שהתפרסמה בשבוע שי עבר במערב, מאת כתבו באילת, אלי דנון, שהכריזה כי: "כריש פצע צוללן ליד אופירה". הידיעה סיפרה כי "תייר, צוללן ותיק, נכנס למים עם חברו ועמו מצלמה תת-מית משוכללת. הוא חיפש אתרי צלילה חדשים שטרם צולמו וצלל לעומק רב. כריש תקפו והוא נפגע ברגלו. חברו חש לעזרתו והוא חילץ אותו".

הידיעה היתה בגדר בדיחה כיוון שהי תייר, עליו נמסר בידיעה במערב, לא הותקף כלל על-ידי כריש. התייר הגרמני, יהו צלניקר, נפצע אומנם בשעה שצלל בים אילת, ליד אופירה, אולם תעודה רפואית שהוצאה בידי הד"ר מיכאל לוי, מנהל המחלקה האורטופדית במרכז הרפר אי באילת העירה: "הנ"ל התקבל לטי פול בבית-החולים בזמן שצלל בעומק של כ-50 מטר עם מצלמה למטרת צילום תת-מימי. בבירור שנעשה לאחר מכן לגיי לוי גורם הפציעה, התברר ללא ספק ש הפציעה נגרמה עקב שבירת הזכוכית של קופסת המצלמה שלא עמדה בלחץ של 5 אטמוספרות ורקמות הירך נמעכו ורוט המצלמה, כתוצאה מתת הלחץ הפתאומי שנוצר בחלל הקופסה".

תחילה הועלתה סברה כי אלי דנון נפל שוב קורבן למתיחה. רק לפני כחודש הוא פירסם בעמוד הראשון של מעריב ידיעה בדבר גילוייה, כביכול של צוללת אלמונית במיפרץ אילת, מול כפר הנופש של רפי נלסון. אז היתה זו תוצאה של מתיחה מתוכננת, שנועדה להקדים אז מתיחות הראשון באפריל. היא עוררה תגו בות של צחוק באילת. אבל הידיעה על הכריש עוררה גלים של זעם. היא הועתקה בעתוני חוץ פגעה, לדעת גורמי התיוות באילת, באופן ישיר בתיירות לעיר.

גם בזמנו, לפני כשלוש שנים, כאשר הותקפה תיירת גרמניה בשיני כריש אסי תי בים אילת גרם הפירסום לי זכתה התקרית לנזק לתיירות במקום. כריש לא נישך, בעקבות הפירסום פנו גדי כרזאב, יושבי-ראש התאחדות בתי-המלון באילת וראש-העיר גדי כץ לחעריב במיברקים, ביקשו להכחיש בהבי לטה את הידיעה המטעה. גם רפי נלסון עצמו התגייס לימצע, שיכנע את עירכי מעריב בנזק שבפירסום הידיעה, תבע את העברתו של מפרסם הידיעה מאילת.

מעריב התכוון אומנם לפירסום את ההכי חשה ביום הראשון השבוע, אולם כריש, אירע משהו ששיבש את ההכחשה. כריש, שאורכו חמישה מטר, נלכד ברשת דיי גים שהיתה פרושה במרחק של כ-200 מטר מחוף הרחצה של אילת. המדובר היה אומנם בכריש שמשקלו למעלה מטון, אולם בכריש לא מסוכן שאינו תוקף מתי רחצים בשיניו, אלא כוח המתגונן באמי צעות מכות-נוב.

במקום ההכחשה פורסמה כותרת נוספת על לכידת כריש באילת, בשליה נמסר, כבדרך אגב, כי התייר הגרמני שנפצע לפני ימים מספר, נפגע בהתפוצץ מצלמי תו, ולא מנשיכת הריש. באילת היו מוכרים לחיך שוב, החו שבים התלוצצו כי הוכריש שניכד בשבת נשלח ע"י תבריו להכחיש כי מי מהם נשך תייר כלשהו במים.

סגן ראשי-הממשלה ירון (בין בגין, ישעיהו והרב קוק) מי קובר — את מי ?

אולם המכה הגדולה ביותר הונחתה לפני כ-10 ימים: יותר מ-600 חברי ד"ש פירסמו מודעה על עמוד שלם במוסף הארץ, ובה דרשו מידין להוציא את ד"ש מהממשלה — ובעקיפין אף להתפטר. על המודעה היו חתומים חברי ומצביעי ד"ש מן השורה, אם כי פה ושם ניתן היה למצוא בהם קרובי-מישפחה של מנהיגי תנועה זו, כמו קרוביו של ח"כ אמנון רובינשטיין, אשתו של ח"כ מרדכי יורשובסקי ואחרים. לפתע החלה מתגבשת אופוזיציה של ממש לידיו, את נס המרד נשא דן ביברו.

ה אולם הגרז של בית סוקולוב בתל אביב ראה כבר את הרגעים היפים ביותר של ד"ש. פעמים רבות עמד מנהיג מיפלגה זו, הפרופסור יגאל ידיו, על הבמה הקטנה, נשא נאום מבריק וזכה במחיאות כפיים שגבלו בהיסטוריה ממש. מעל אותה הבמה ובאותו האולם, נבחר יגאל ידיו ברוב עצום כמועמד המיפלגה לתפקיד ראשי-הממשלה; הד"ר ישראל כץ הביס ארבעה מועמדים, ביניהם דן ביברו, וזכה בתפקיד שר-הרווחה; מאיר עמית לא היה צריך להילחם רבות כדי לזכות

ידיו מתבצר * הצעירים מורדים * עמית נאלם * ורובינשטיין נעלם

פשיטת הדרגל

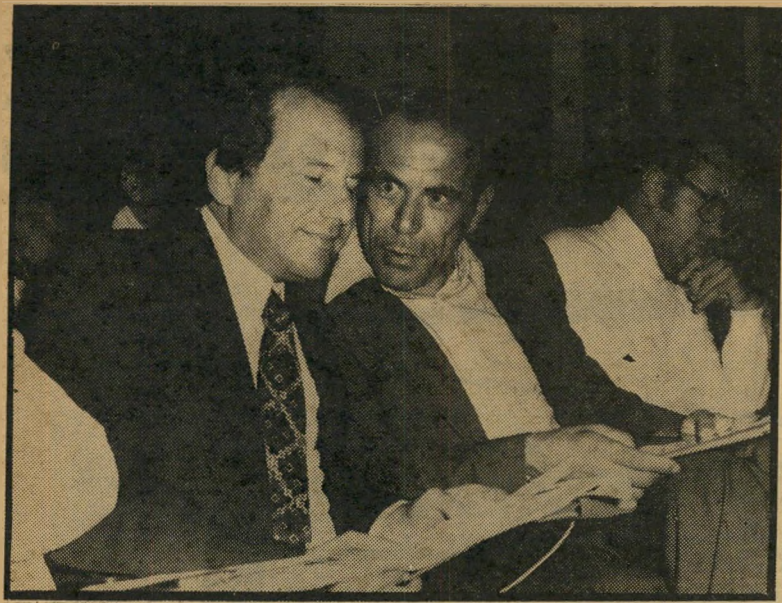
מי שנבחר כמוכר התנועה, הוא צירף אליו את עורר-הידיו אוריאל רייכמן, שבה יתו יושבי-ראש ועדת הביקורת של ד"ש יש לו מעמד מוסרי גבוה בתנועה, ואת רואה-החשבון דן בבלי. למורדים ניראה טיבעי ביותר כי חבריי הכנסת משינוי אשר בד"ש, יצטרפו אליהם. הם פנו אל אמנון רובינשטיין, וזה טען כלפי הפונים אליו: "אומנם, נפשות אינני מוכן להיות עם ידיו, אך משום שאני יושבי-ראש סיעת ד"ש בכנסת אינני יכול לתמוך בקריאה נגד החלטות הסיעה".

בית-התיקשורת והתחבורה ואילו שמואל תמיר, בתמיכה מאסיווית של ידיו, הביס את הד"ר בנימין הלוי וזכה בתפקיד שר-המישפטים. ביום השני האחרון שימשו אותו האולם ואותה במה כאות הרישמי, לאחר אזהרות מרובות, לסוף דרכה של ד"ש. תחת כרוזה האומרת, "ד"ש: שלום ועקרונות או שלום לעקרונות", הניפו 120 אנשים הקוראים לעצמם, "אנשי ד"ש האמיתית", את נס האות הראשון למורת-הרוח מהנהגת ד"ש. מקרב שורות החברים והמצביעים, בא לפני מיספר שבועות — דווקא מהצפון. סניף חיפה, שהוא הסניף הגדול ביותר של ד"ש (כרבע מצביעי חיפה כולה הצביעו עבור מיפלגה זו לכנסת) החל מפרסם בעיתונים מודעות שרמוזו לידיו לצאת מהממשלה משום שהיא מרחיקה את הר שלום.

השיר של טולידאנו

ח"כ וירשובסקי תמך בהם. הוא אומנם לא הופיע בכנס של המורדים, אך שלח מיכתב-ברכה. גם ח"כ שמואל

יושבי-ראש מוזכרות סניף ד"ש בחיפה, הד"ר ראובן סיני, שהוא ממנהלי חברת אלסינט ואשר בא לתנועה הדמוקרטית לשינוי מן החלק של התנועה הדמוקרטית ולא משינוי, ידוע בדיעותיו היוניות והיה הראשון שהצביע על כך שיישבתה של ד"ש בממשלה מניצה את ד"ש ואינה עוזרת להפוך את ממשלת בגין מתונה יותר.

ח"כים ורטהיימר ורובינשטיין
הימנעות מופגנת?

המאבק נגד ייגאל ידין מתרכז סביב שני נושאים מרכזיים: הנושא הפוליטי — מתנגדי ידין מתונים יותר, מוכנים לפשרות טריטוריאליות ומן המתנגדים החריפים ביותר לראשי-הממשלה, מנחם בגין. הנושא השני הוא התמטטותה של התנועה, בכל הקשור בדרכה, רעיונותיה ועקרונותיה. בין שני הנושאים העיקריים קיימת, כמובן, גם הבעיה האישית: האהבות והשינאות בין האישים השולטים בד"ש. נראה כי דווקא נושא זה הוא שיספק את הכותרות בשבועות הקרובים. אוריאלי רייכמן כבר רמז שני רמזים עבים ביותר בכיוון זה.

חלוקת הכוחות בד"ש אינה קבועה, משתנה מדי יום ביומו ומבלבלת אפילו את העסקנים של מיפלגה זו. מול ידין, המחזיק על-ידי דה-שליט, כ"ץ וקבוצת תמיר, ניצבת קבוצה של חובכים פוליטיים, אך משכנעים בכנותם, בראשותו של דן ביברו. קבוצה אחרת, המתנגדת לידין אך אינה רוצה להצטרף לביברו, היא סניף חיפה. הנהגת שינוי של רובינשטיין עדיין מהססת, ומתנינה לראות איך יפול דבר, בעיקר בגלל אופיו של רובינשטיין עצמו. ואילו מאיר עמית אינו מוכן לכל צעד שהוא, בגלל דבקותו בכיסאו.

שר עמית

מי הבובה של מי?

אחרון ("אהרל'ה") יריב — כמתנגד לידין, אולם עמית מאוהב בכיסא השר שלו, ואינו מוכן לעשות דבר העלול לסכן את מעמדו בממשלה. או למען הוצאת ד"ש מהממשלה. לגבי שר-העבודה-הרווחה, ישראל כ"ץ, המצב ברור בהחלט. למרות שלא נחשב איש מובהק של ידין כאשר הצטרף לד"ש, כיום ידוע כ"ץ כקדוש יותר מהאפיפיור בכל הנוגע לידין. הוא היה השר היחיד מד"ש שניצב ליד מנחם בגין על הבמה בעת הגיגות העשור לקריית-ארבע וזאת, ללא ספק, משום אמונתו שהדבר תואם את הקו של ידין, למרות שידיו עצמו לא נכח בהגיגה זו.

טולידאנו לא בא לכנס, לדבריו, משום שיומיים קודם-לכן חזר ממסע בן חמישה שבועות בארצות-הברית, אך הוא שלח שירת-מיכה למורדים. כישרונו של טולידאנו כמשורר מוטל אומנם בספק, לאור שיר זה, אך אין ספק ששורותיו מבטאות דיעה של רבים בד"ש:

ד"ש מפורדת, חלושה ומהססת,
ד"ש שעל עקרונותיה אינה מתבססת,
ד"ש ללא חזון ומטוף,
ד"ש ללא אומץ ומנוף,
ד"ש שכזו תמשיך על כיסאותיה לשמור,
אך מאחריות את עצמה לא תוכל לפטור.
לגבי שר-התחבורה-התיקשורת, מאיר עמית, עמדתם של המורדים מעורפלת עד היום. אין ספק כי עמית נחשב על-ידי שריו הקבוצה הקרויה "קבוצת עמית" — האלוף (מיל.) צבי ("צביקה") זמיר, ח"כ דויד ("דויד ק.") גולומב והאלוף (מיל.)

מיליונים

מתגלגלים בבורסה

ע רב האסיפה בבית סוקלוב ערך גאי-מנו של ידין, מאיר ("ממי") דה-שליט, גישה של תומכי ידין בביתו אשר בי הרצליה-פיתוח. לפגישה הופיעו, נוסף לידין עצמו, גם חברי-הכנסת של המרכז החופשי, בראשותו של שר-המישפטרים שמואל תמיר, ירימינו הפוליטית של ידין. להפתעת הכל הופיע לפגישה גם ראובן סיני, אם כי טען שבא אליה "רק משום שהומיניו" אותו.

גיזבר דה-שליט
מי משקיע איפה?

הרמז הראשון היה לגבי כוחה האמיתי של ד"ש. חברי המיפלגה משלמים דמי-חבר מדי חודש בודדו, באמצעות הוראת-קבע לבנק שלהם. באופן זה מתקיים מעקב מתמיד אחר מיספר החברים שביטלו את הוראת-הקבע שלהם ועל-ידי כך פרשו מד"ש. רייכמן גילה כי 30 מתוך 40 אלף חברי התנועה פרשו ממנה, והיא נותרה כיום עם חייל בן 10,000 איש בלבד. היה זה גילוי שהדהים אפילו את משתתפי הכנס, שכולם יצאו נגד מנהיגותו של ידין.

גילוי השני של רייכמן היה בנושא הכספים. כשהוא תוקף את כניעת ד"ש ואת ויתורה על אחד מעקרונותיה, זה הנוגע לביטול ההקצבות הממשלתיות ל-מיפלגות, סיפר רייכמן כי ד"ש משקת במיליונים רבים בבורסה, ומשקיעה אותם בניירות-ערך. היתה זו הושטת אצבע מאי שימה לעבר נאמנו של ידין, דה-שליט, שהוא גיזבר המיפלגה. כל הנאספים ידעו כי רייכמן יודע היטב על מה הוא מדבר, בתוקף תפקידו כיושבי-ראש ועדת הביקורת של ד"ש.

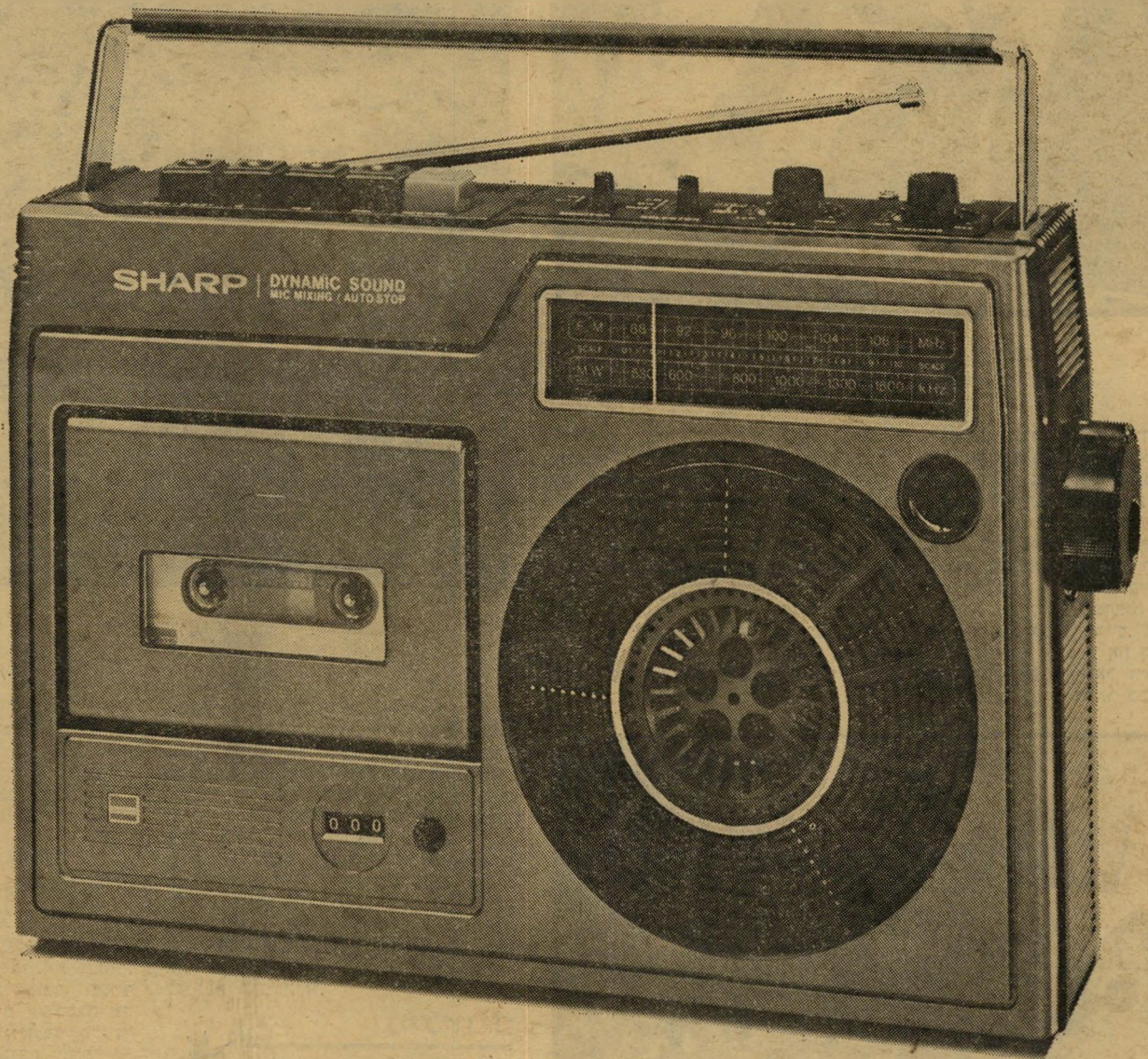
אין ספק שהמרד יוכנע על-ידי המנגנון של ידין, אולם עצם הנפת הנס שלו מצביע על פשיטת-הרגל של ד"ש.

מורדים ביברו, רייכמן ובכני

מי מגוייס למען ד"ש?

GF1600X: אם תרצה תוכל לשדר את מצעד הפזמונים בעצמך...

את ה-GF 1600X ואת מוצרי האיכות האחרים של שרפ חמצא בשק"ם. במשביר המרכזי בכל בו שלום. במשביר לצרכן, בש.א.ל. ובחנויות מובחרות למכשירי חשמל. איך אומרים אצלנו? בקרוב אצלך.

המכירה גם לעולים חדשים.

ב-GF 1600X מנגנון אוטומטי לבקרת הקלטה (ALC), מנגנון עצירה אוטומטי ושכלולים מכניים נוספים, המאפשרים הקלטה והשמעה חוזרת באיכות מקצועית.

יצירה של ענק

ב-GF 1600X מיוצר ביפן על ידי ענק האלקטרוניקה מיפן - שרפ. כבכל מוצריו של ענק רבי-סוגי זה, מושקעת גם בו טכנולוגיה מתקדמת והוא עובר סידרה של תהליכי ביקורת איכות המבטיחים איכות ואמינות ממדרגה ראשונה.

תוכל להיכנס באמצע השידור...

בחר את המצעד האהוב עליך; אייבי, גימל או צ.ה.ל. והקלם. רוצה להחליף את הקריין? בבקשה! תוכל להכנס באמצע השידור ולהקליט את עצמך. ללוות את הזמר האהוב עליך ובקיצור להקליט ולשדר את מצעד הפזמונים הפרטי שלך.

GF 1600X - המקצוען הנייד.

בצד מקלט משוכלל ורב עוצמה (2,000 MW), חמצא בו טייפ קסטות משוכלל, המצויד במיקרופון פנימי בעל רגישות גבוהה ובמתקן MIX, המאפשר לך להקליט את עצמך ואת תחנת השידור בבתיאחת.

SHARP

שרפ. ענק האלקטרוניקה מיפן

הרב הצבאי הראשי גד נבון (במרכז) בחר ברב זמל כסגנו. צעירי המפד"ל הפעילו לחצים על מערכת הביטחון כדי למנות את הרב צמל

רב גד קוצנו של יו"ד, כך מקובל במסורת היהודית, היו יהודים מאמינים מוכנים להתנצח ולהתנגח, ואולי אפילו למסור את נפשם. כיום אולי קשה למצוא כאלה, המדקדקים עד לקוצו של יו"ד. לעומת זאת יש כאלה המוכנים להילחם בחירוף נפש בגלל ההבדל שבין זי"ן לצד"י.

זהו, לכאורה, ההבדל שבין שני רבנים צבאיים, הרב זמל והרב צמל, שבגללם רוגשת הרבנות הצבאית מזה כמה חודשים. במשך חודשים אלה נטוש מאבק איתנים בצה"ל ומחוצה לו סביב השאלה הגורלית: מי יהיה סגנו של הרב הצבאי הראשי לצה"ל, הרב האלוף גד נבון? האם יהיה זה הרב הפיקודי של פיקוד המרכז, הרב אברהם זמל (אבידן), או שמא ייטב לצה"ל ולמדינה כולה, שהאיש שימונה לתפקיד סגן הרב הראשי לצה"ל יהיה הרב אפרים צמל, הרב הראשי של גייסות השיריון? בעיני הילוני עשויה סוגייה קשה זו להיראות אולי כפחות-ערך, אולם היא הצליחה כבר לגרום למהומה גדולה, להסעיר את חוגי היהדות הדתית, להטריד חברי כנסת ואפילו את שר הביטחון בכבודו ובעצמו. אך מה שחשוב מכל: היא הצליחה להחדיר, אומנם בדלת אחורית ולתחום הנראה לכאורה כחסר חשיבות, את הפולרי טיוציה אל תוך צה"ל.

כי ההבדל בין זמל וצמל אינו כהבדל שבין שני קוני למל, המאבק ביניהם, על תפקיד סגן הרב הצבאי הראשי, אינו רק מאבק על תואר ודרגה. זהו מאבק

שני קוני זמל

תגיע שעתו לפרוש מתפקיד. נבון כבר כי זכותו לבחור כסגנו את האדם הנראה בעיניו מתאים מבין הרבנים הצבאיים המכהנים בצה"ל.

בחירתו של נבון נפלה על הרב סגן-אלוף אברהם זמל (אבידן), הרב הפיקודי של פיקוד המרכז. זמל, בן למש" פחה ירושלמית ותלמיד חכם, שרכש לו הערכה בחוגים דתיים כבקיא מופלג בתורה וכתב צבאי היודע לשלב הלכה למעשה, שימש בשעתו כרב הצבאי של חטיבת ירושלים, לפני שש שנים מונה כרב הפיקודי של פיקוד המרכז.

לפני כארבע שנים עלה הרב זמל לכותרות, כאשר עמד במרכזה של שערוריה שזכתה להדים בינלאומיים. זמל היה אחראי לעריכתה של הוברת רשמית של צה"ל, שהוצאה לאור על ידי הרבנות הצבאית ומפקדת פיקוד המרכז, שנישאה את השם בעקבות מילחמת יום הכיפורים וכללה "פרקי הגות, הלכה ומחקר".

החוברת, שהוצאה לזיכרם של חיילי הפיקוד שנפלו במלחמת יום הכיפורים, כללה בין השאר גם מחקר הלכתי שנכתב בידי הרב זמל עצמו, שבו עסק בבעיית הרג אורחים במלחמה על-פי ההלכה. בין השאר כללו קביעותיו גם את המסקנות ההלכתיות הבאות:

● "כאשר כוחותינו נתקלים באורחים, במלחמה או במירדף או בפשיטה, כל עוד אין הערכה ודאית שאין בכוחם ושל אותם אורחים לגרום נזק לכוחותינו, מותר ואף חייבים על-פי ההלכה להרוג אותם!"

הרב זמל השר ביטל

הרב צמל הרמטכ"ל חתם

● "בעת מלחמה, כאשר כוחות ישראל מסתערים על האוייב, מותר להם והם אף חייבים על-פי ההלכה להרוג גם אורחים טובים, כלומר אורחים הנראים כטובים. כגון דא אמרו: טוב שבגויים הרוג! ואין לתת אמון בגוי, שהוא לא יביא נזק לכוחותינו."

● "לפנינו מקורות ברורים המצביעים על כך שאין לתת אימון בגוי, ואפילו לא בגוי מתקדם ובן-תרבות, וכן תמיד יש לחשוש שמא אותו גוי, שגראת לכאורה כגוי טוב, יתן סיוע לאוייב, ומכאן גם עולה בצורה הותכת, שדינו של סיוען כדינו של אוייב, כלומר: עצם העובדה שהוא מגיש סיוע לאוייב הופכת אותו לאוייב ויש ענין ודינו כאוייב שמתור להרוג."

הדברים הנוראים שפורסמו בחוברת ושנתנו נשק תעמולתי בידי האוייב, הגיעו לידיעת הפיקוד העליון של צה"ל רק אחרי שהוחל כבר בהפצתה, אך מאחר שמלבד הנזק העצום שיכול היה פירסום תוכן החוברת לגרום לישראל, מנוגדים הדברים שהתפרסמו במחקרו של הרב זמל לתפיסה המקובלת והמקודשת של טוהר הנשק בצה"ל, ניתנה הוראה לחפסיק את הפצת החוברת (החשך בעמוד 42)

מנעים מלהתגייס לצה"ל, היה זה רק טבעי שהרבנות הצבאית הראשית מאיישת בצעירים מהזרם ממנו שואבת המפד"ל את המלאי האנושי שלה. משום מה היה נדמה לכמה מעסקי המפד"ל, שכתוצאה מכך הם יכולים לשלוט ולקבוע גם את המינויים בתוך הרבנות הצבאית עצמה.

כשכון הרב שלמה גורן בתפקיד הרב הצבאי הראשי, היה הרב מרדכי פירון סגנו. לפני שבע שנים, כשהחליף פירון את גורן בתפקיד, הוא מינה לו כסגן את הרב גד נבון. נבון ירש את מקומו של פירון לפני כשנה. עם מינויו הצטמצמה מעט השפעת המפד"ל על הרבנות הצבאית, כיוון שהרב נבון אינו מקורב לעסקנה השלטת כיום במפלגה זו.

אנשי המפד"ל לא יכלו להתנגד למינויו של גד נבון, כיוון שהוא היה המועמד הטבעי לתפקיד, בתוקף כהונתו כסגנו של פירון. אולם הם ביקשו שלפחות כסגנו של נבון ייבחר אחד מאנשיהם. אלא שהרב נבון לא מיהר למנות לו סגן, כשם שעשו קודמיו בתפקיד. בכך נמנעה זמנית ההתמודדות בינו לבין המפד"ל. לפני מספר חודשים צצה ועלתה שאלת מינוי סגן הרב הצבאי הראשי, כשברור לכל כי הסגן שייבחר הוא המועמד למלא את מקומו של הרב נבון בן ה-56, לכשי

שמנהלת המפד"ל על אחת מעמדות-הכוח החשובות הנמר צאות בידיה.

מאז ימי כהונתו הממושכת של הרב האלוף שלמה גורן בתפקיד הרב הצבאי הראשי של צה"ל, הפכה הרבנות הצבאית לאחד המיבצרים של המפד"ל, היא לא הפכה אומנם לגוף פוליטי, ופעולתה הצטמצמה בצה"ל בתחום הדתי בלבד, אבל מעצם טיבעה היא היתה יחידה שאליה נוקו בוגרי תנועת בני-עקיבא ובוגרי הישיבות שבשפעת המפד"ל.

הרבנות הצבאית יכולה להציב אותם בג'ובים של סמליית וקציני-ידת ויחידות צה"ל השונות, או כמשגיחי כשרות במטחי צה"ל, כתוצאה מכך הפכה הרבנות למעין מכשיר-עזר בידי המפד"ל, באמצעותה ניתן היה להבטיח את שיחורם משירות מילואים של בוגרי היחידה, שהפכו כבר לעסקנים מפלגתיים, בימי בחירות פנימיות או פעילות מפלגתית אחרת. בתוך המפד"ל נמצאו גם כאלה שהתלוצצו, שניתן היה להשתמש ברבנות הצבאית כדי לגייס למילואים את אנשי הסייעות היריבות להם, כדי למנוע את נוכחותם והשתתפותם בהצבעות המפלגתיות. מאחר שמרבית צעירי המפלגות הדתיות החרדיות

זהו השם של הקטע

השבועי בסידרה

סטארסקי והאץ':

כיצד חטף פלאטו

את סטארסקי

סטארסקי הגיע! השוטר האמיץ והקשות, הכהה והמתולתל, כפי שהוא מכונה בכלי-התיקשות האמריקאים, הגיע לישראל וגנב את ההצגה אפילו מיוהר כהן והאירוויזיון שלו. עם ישראל דורש כמה התרגשויות בשנה, וסטארסקי הגיע כדי לספק לו לפחות אחת מהן. שמו מתנוסס מעל-גבי לוחות-המודעות ובעיתונים לצד שמותיהם של להקות הצמרת האירופיות באקארה ובוני אס. הקהל קונה כרטיסים במחירי-עתק, ואינו יודע כי סטארסקי האהוב שלו שדין אינו מבין מה יהיה עליו לעשות, בעצם. בהופעה שנועדה לו, לא, זה לא הוא ששר, זה השני, האץ'.

סטארסקי הגיע לישראל, קצת קשה להאמין, כאורח משרד-התיירות, והוא ולא אחר יהיה זה שיכבד את מדינת ישראל בנוכחותו ביום הולדתה ה-30.

עד היום לא ברור מי שילם עבור הכרטיסים של פמלייתו של סטארסקי, שיש לו גם שם אמיתי בחיים, פול מייקל גלאור — משרד-התיירות, או האמרגנים יהודה טלית ואריה סבן, המתלווים אליו ושומרים עליו כעל רכושם הפרטי? סטארסקי עצמו לא ידע להשיב על השאלה, כשנשאל, חייך במבוכה והשיב: „הממשלה ויהודה טלית”. ברור רק כי מלון שרתון, שהוא מלון אמריקאי למהדרין, קפץ על המציאה והחליט לארח את סטארסקי על חשבוננו בדירת הנשיאות בת שני החדרים, שבקומה העשרים של המלון. לא צריך לדאוג ל-שרתון, הפירסומת שווה את הכסף.

את הפרינציפ תפס גם ח"כ שמואל פלאטו-שרון, הוא טורח למהר להצטלם עם כל מי שמגיע לישראל וששמו פורסם אי פעם בעיתונות או פרצופו נראה אי פעם בטלוויזיה. אין אפס מהיגס שהאמרגנים טלית את סבן רואים עצמם כחבריו הטובים ביותר של פלאטו-שרון. על-מנת ל-הבטיח כי יהיו לו יד ורגל באירוחם של

הקומאנדו של פלאטו

זרז וירימינו של ח"כ שמואל פלאטו-שרון,

מיבצע סטארסקי

סטארסקי הנ"ל, חברתו הצמודה מזה שני ימים אליזבת מאייר, המתגוררת איתו ועם שלושת כלביהם בביתם שבהוליווד ואת הוריו, דורותי וסמואל גלאור שבאו איתו, נידב פלאטו את מזכירתו הפרטית אביבה תירס ואת עוזרו, שבתאי קלמנוביץ', למיבצע סטארסקי. ואכן, אחרי מיבצע שיח-רורו של מירון מרכוס מכלא מוזאמביק, מה זה סטארסקי אחד קטן בשביל המנגנון הפלאטואי המשומן?

יד ורגל

לפלאטו

כ? היום כולו התרוצצה המזכירה, אביבה, במלון שרתון ודאגה שכולם יידעו ויראו שהיא בתוך העניינים. היא דאגה לאבא סמואל גלאור, שהוא אדריכל מפורסם מבוססון שיצא בדימוס ולאמא דורותי, אידישע מאמע דור שני באמריקה שמוצאה מלינגנרד שברוסיה.

היא היתה גם בנמלי-התעופה והגיעה דוורת, נושפת ונתנשפת, דקה אחת לפני הסטארסקים למלון בתל-אביב והביאה איתה את כל הרוח שנשבה בחוץ. מייד אחריה הגיע קלמנוביץ', איש-המיסתורין של פלאטו, וכמו שהגיעו סטארסקי פלוס הפמלייה, דיווח ליהודה טלית על התוכ-

נית: „שבתשע ורבע בדיוק סטארסקי יהיה למטה. אירגנתי בשבילו את המיסעדה הכי טובה בתל-אביב!”

מבעוד יום טרם האמרגן טלית והעביר את המסר שסטארסקי הנ"ל הוא איום ונורא, וקאפריזי, ושונא עיתונאים, והודיע שיחזור באותו מטוס שבו בא אם יראה גם עיתונאי אחד בנמלי-התעופה. אך קורת-הרוח שנשפכה על פרצופו למראה סוללת הצלמים, העיתונאים וציוותי הטלוויזיה שהמתנינה בלוד, ניפצה כן-רגע את הדימוי הנוראי שיצר לו כאן האמרגן הישראלי. בדיוק בתשע ורבע ירד פול מייקל גלאור מתדרו כשהוא לבוש בחליפה לבנה, ועל זרועו, תלויה אליזבת, לבושה באותה השימלה שבה הגיעה במטוס, שעתיים קודם-לכן. גם אבא-אמא גלאור היו במקום. קלמנוביץ' החליף בגדים והביא איתו את אשתו, גם האמרגנים טלית את סבן התהדרו בחליפות לכבוד האירוע. פלאטו-שרון לא הצליח להגיע, הוא היה באותה שעת בי-חקירה אצל היועץ-המישפטי-לממשלה אהרן ברק, אך תיכנן קוקטייל מפואר בוילה שלו בסביון למחרת היום.

למחרת היום התרוצץ קלמנוביץ' ללא-הרף ודאג לסדריומו של הכוכב. הוא טלפן לגולדה מאייר, אך הגברת הזקנה הודיעה בצער, אליבא דקלמנוביץ', כי אינה יכולה לקבל את פני כוכב הטלוויזיה, שספק אם היא יודעת בכלל מיהו, כיוון שהיא חולה ויש לה חום גבוה. „לא נורא”, ניחם

על מיבצע סטארסקי. הוא קבע באיזו שעה יירד סטארסקי מחדרו וגאיו מיסעדה ילך. משמאל מזכירתו של פלאטו-שרון אביבה תירס. באמצע, בינה לבין פול מייקל גלאור, האמרגן יהודה טלית.

מימין: שבתאי קלמנוביץ', עוזרו של פלאטו, נטל את הפיקוד

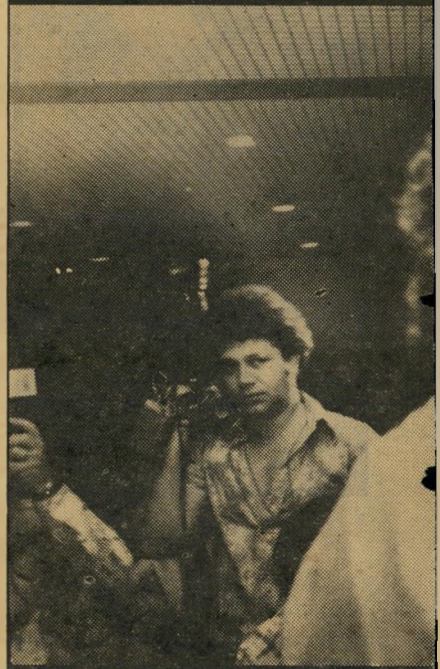

סקר

קלמנוביץ' יודע את מלאכתו. הוא הכי חיש מכלי-כול כי לפלאטו היו יד או רגל באירוחו של השוטר המפורסם מלוסי-אנג'לס, ואמר: „אם משרד-התיירות היה יודע שלפלאטו יש איזושהי דריסת-רגל, ולו הקטנה ביותר במיבצע סטארסקי, הוא לא היה מארח את פול מייקל גלאזר.“ ומי שיחפש טוב עשוי למצוא כי ב"מישפט זה קבור בעצם הכלב. רדיפתו של ח"כ פלאטו אחר פירסומת

את האמרגן המאוכזב טלית, שהחליט להפ"גיש את סטארסקי — אם ירצה או לא ירצה — עם כל גדולי האומה: „סידרתי לו פגישה עם לילי ואריק שרון אצלם בבית, ברחובות, בשעה חמש אחר-הצהריים.“ כשנשאל סטארסקי במסיבת-עיתונאים אם דרש להיפגש עם ראש-הממשלה, השיב: „אני רוצה להיפגש עם כמה שיותר אנשים בישראל. מציעים לי להיפגש עם

החברה הקבועה
אליזבת מאייר, המורה שאיתה חי סטארסקי יחד עם שלושה כלבים בהוליווד, אינה נראית כלל כנערתו של כוכב. אליזבת, בעלת המראה הרגיל, הצטננה ובזמן שסטארסקי נפגש עם ה"עתונות הצטלמה איתו לדקה והסתלקה לעריכת קניות. **צילום: שלמה סתר**

היא מן המפורסמות, שאינה טעונה ראייה. מלבד לתיק שר-האוצר הוא משתוקק כנר-אה גם לתואר „המארח הרשמי של ישרי אל“. הוא יודע שבתפקיד זה יזכה לפרסומת מירבית בעתונים, כשהוא מופיע לי-צידם של בדרנים המבקרים בארץ. אלא שעד עתה הוא נזקק לחסדיהם של הבדרינים, מטינה צ'ארלס ועד לאנריקו מאי-סיאס, כדי שיארתו להסתופף בצילום. הפעם, החליט פלאטו, יהיה האורח ה"מפורסם כולו שלו. הדרך להבטיח זאת היתה פשוטה ביותר. כל מה שהיה עליו לעשות הוא להתנדב לממן את כרטיסי הטיסה של גלאזר הבן, ידידתו ותורו ל"ארץ ובחזרה, והתהילה תהיה כולה שלו. כך הגיע למעשה סטארסקי לארץ על ח"כ פלאטו-שרון, שהוכיח פעם נוספת כי הוא לא חוסך בשום הוצאה כדי לשעשע את עם ישראל.

כל מיני אנשים, ואני מוצא את עצמי אומר כל הזמן כן, כן, כן!

מי המארח הרישמי?

פלאטו לא ויתר. חקירה או לא חקירה, רה, הוא ייפגש עם סטארסקי, לא ברור אם סטארסקי ידע כי האיש שביקש לארח אותו במיסעדת-הפאר התל-אביבית, אחרי שהחליט משום-מה לבטל את מסיבת-הקוקטייל, מבוקש על-ידי השילטונות הצרפתים. מה שברור הוא שהוא יידע שפלאטו הוא חבר-כנסת מכובד של מדינת ישראל. אך אוי לאותה אכזבה! ארוחת-הערב נדחתה מטעמי עייפות. אחרי יומיים ביש-ראל ביקש סטארסקי להישאר בדירת הנשיאות שלו עם החברה שלו — לבד.

שרית ישי

צ'יפים
אזרחים וילדים שבאו עם פרי חים בידיהם כדי לראות את הנערץ, ולא הורשו להיכנס לחדר האנשים, מנסים להציץ מתחת לידו של השוטר בר-הרואה את סטארסקי פנים אל פנים.

אבא
סמואל גלאזר, ארכיטקט נודע מבוסטון שפרש לדימוס, עליו מעיד הבן פול מייקל שהוא גאה בו מאד, פגש את אליזבת חברתו של סטארסקי אשר קיבלה ממנו נשיקה כבתי-מישפחה.

אמא
דורותי גלאזר, אמו של הכוכב ושל שתי אחיותיו שבא גם היא, דור שני באמריקה ומוצאה מלנינגרד.

לצ"צ' (ימין) יש צרות.

שני עוזריו חנן בן-יהודה

ועמיקם שפירא

(משמאל) מאשימים

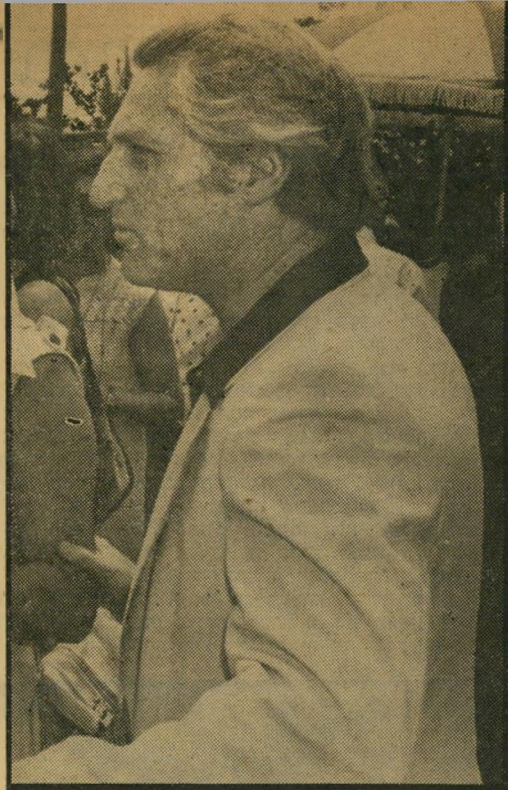
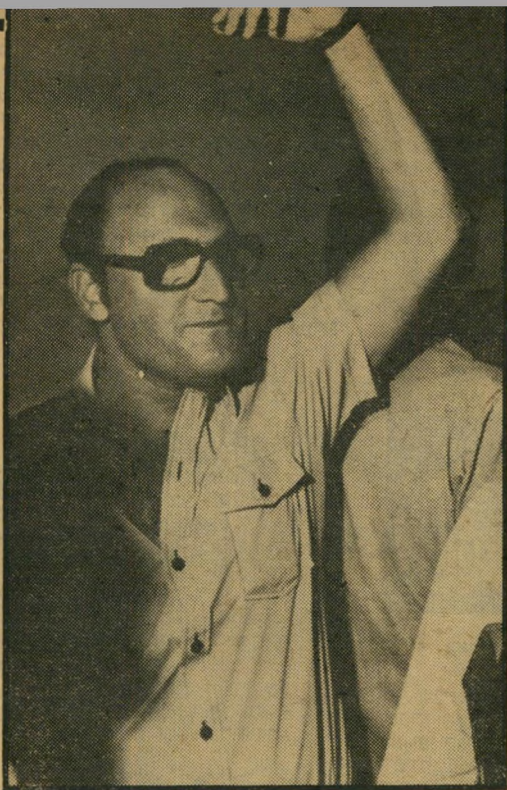
זה את זה בחתירה נגדו

כשהם מערבים בעניין

את ראש-לישכתו

ומישרד-חקירות

פרטיים

מה מסעיר את לישכת ראש-העיר?

צ"צ' אומנם כתב את המכתב בסודי סודות, ובכתב-יד, כדי שלא יצטרך למוסר לו לכתבנית, ואף הביאו במרידיו לחדרו של עמיקם, אולם כדי לנגח את בן-יהודה הראה עמיקם את המכתב לכל מי שהיה מוכן להקדיש זמן לקריאתו, תוך שהוא משביע את הקורא שלא לספר לצ"צ' ש' הראה לו אותו.

התגובות לא אחרו לבוא. יוסי אדר נכנס לחדרו של צ"צ' והודיע לו כי אם אשת ראש העיר, זיוה להט, תיכנס עוד פעם אחת לחדרו (של אדר), הוא יעזוב את העבודה. אדר התלונן לפני צ"צ' כי זיוה להט מתערבת בעבודתו, ומנהלת לו את המחלקה, כאילו העירייה היא של אמה שלה. מקורבים לבן-יהודה ידעו לסי פר לצ"צ' כי היה זה שפירא שהסית את אדר להתלונן על אשת ראש-העיר.

במלון זה בסוף השבוע לפני 10 ימים, וכן גם נאוה דיסנצ'יק, אך כל אחד מהם היה עם בן-יוגו תחוקי: זיוה להט ורוני דיסנצ'יק.

אין ספק כי שמועה זו, כאחרות בעירייה, מקורה במערכת-היחסים ה' מתוהה השרורה בין בן-יהודה לשפירא. נאוה דיסנצ'יק משמשת דמות-מפתח בי יחסים אלה. מצד אחד היא מקורבת לראש-העיר ועובדת לצידו יחד עם בן-יהודה. מאידך היא מיוודדת גם עם עמיקם שפירא ובכלל הודמנות, כשצ"צ' נמצא מתוך לבניין העירייה, היא יושבת בחדרו של שפירא ומדווחת לו על המתרחש בלישכת ראש-העיר.

שפירא טען כי מאחרי המכתב של צ"צ' נגדו בהארץ עמד חנן בן-יהודה. לדיברי שפירא, בן-יהודה היה זה שלא רק הסית את צ"צ' לשלוח את המכתב אלא גם ניסח אותו עבורו למרות זאת שלף שפירא מתיקו האישי מכתב, שנש' לח אליו על-ידי צ"צ' בשבוע שעבר, ובו מבקש ממנו ראש-העיר, בתחנות ממש, סליחה ומחילה וטען כי, לדעתו, הוא (עמיקם) הדובר הטוב ביותר בארץ.

בעיני עמיקם לא נשאו חן היחסים ההדד' קים בין ניר לבין הבוס שלו, והיה מי שדאג להדליף לעתוננים כי יש קצת יותר מיחסירעבודה גרידא בין ניר לבין צ"צ', זיוה להט החלה בוחשת אף היא בקלחת, וניר נאלצה לבסוף להתפטר.

עמיקם עט על המישרה הפנויה, והביא לצ"צ' ידידה קרובה שלו, נאוה דיסנ' צ"צ', אשתו של רוני דיסנצ'יק, שהוא מנהל חברת-ייבוא ובנו של מי שהיה עורך מעריב אריה דיסנצ'יק.

בינתיים, "גילה" צ"צ' את חנן בן-יהוד' דה. היחסים בין השניים התהדקו, ולכל עובדי העירייה ברור כיום כי בן-יהודה תפס את מקומו של שפירא כאיש המקורב ביותר לראש העירייה.

מן הצד האחד התהדקו יחסיו של צ"צ' עם ראש-הלישכה שלו יותר ויותר. עד כדי כך שהלשונות הרעות החלו מתגל' גלות, אם כי שלא בצדק, כמוכן, בתחילת השבוע שעבר נפוצה שמועה כי צ"צ' ביי' לה עם נאוה דיסנצ'יק סוף-שבוע במלון הפאר פלאזה בטבריה, אולם, כמו בשמור' עות מסוג זה, התברר כי גם זו היתה נכונה רק בחלקה. צ"צ' אומנם בילה

פני כשלושה שבועות חגג ציבור הדוברים והעיתונאים בארץ את התי' פוצצות אחת השערוריות המיקצועיות ה' גדולות ביותר, ראש עיריית תל-אביב, שלמה ("צ"צ'") להט, פירסם במדור' המיכתבים של היומון הארץ מכתב, שבו הוקיע את דוברו עמיקם שפירא, וטען כי מידע שנמסר על-ידי שפירא לעיתונות לא היה נכון ושלא על דעת ראש העיר, המדובר היה בהערכה שמסר שפירא, כשהיא רומז כי היא באה מפי צ"צ' עצמו, לגבי הבטחות-לא-אבהטוהו שפירא שרר המיטפטים שמואל המיר.

שפירא מיהר לצאת לתופשת זעם, תוך רמיזה שהוא עומד להתפטר. אולם כעבור ימים אחדים כבר חזר לעבודתו. אך פרשת המיכתב, משעשעת ככל ש' תהיה, היתה רק קצהו של קרחון במע' רכת היחסים הסוערת והמפותלת הקיימת בלישכתו של ראש-עיריית תל-אביב. מע' רכת המכילה את כל הסממנים של סרט פוליטי דרגה ד': הלשונות, תככים, שמור' עות, נשים, בילויים, ובלשים פרטיים.

תמונת הפתיחה של התסריט היא ערב הבחירות, כאשר צ"צ', בעזרת מסע-בחי' רות שהוגדר כבעל סיגנון אמריקאי ובעז' רת צבא של חתיכות שנוהלו על-ידי עמי' קם שפירא, כבש את העירייה, במשך חז' דשים טען צ"צ' כי זכו בבחירות תודות לכישרונות יחסיה-ציבור של עמיקם.

מי בילה

עם מי?

אולם החודשים הלפני, והתלחול שחזר החל מטיל בין צ"צ' לבין דוברו הנאמן.

כל אמתה עת היה לצ"צ' עוזר אישי אפור ששמו ישראל גרווינסקי. התחרות בין גרווינסקי לבין עמיקם שפירא היתה חריפה, אולם לבסוף היתה ידו של עמיקם על העליונה וגרווינסקי סולק מתפקידו. תחתיו הובא איש חרות מובהק, חנן בן-יהודה, מן שהיה יושב ראש אגודת הסטור' דנטים מטעם חרות.

בעייה אחרת שהציקה לעמיקם היתה ראש-לישכתו של צ"צ' דאג, רות ניר.

הגננת

העירונית

שפירא לא קפא על שמריו, היה מי שדאג לספר לראש העיר כי ידי' דים של בן-יהודה, שלהם מישרד-חקירות, בולשים אחר עמיקם ואוספים חומר נגדו. הסיפור הנגדי לא התמהמה. שפירא, ש' חשב כי הסיפור על תבלשים בא כהלשנה עליו בפני צ"צ' שמע, כמו רבים אחרים בעירייה, את הסיפור על עמיקם ו"השדר' כן". לפי הסיפור, שהופץ על-ידי מקורביו של בן-יהודה, שלח עמיקם את אחד מ' עובד העירייה שהוא גבר גרוש, למישרד' שידוכים כדי לקבל כתובות של נשים המבקשות להכיר גברים. שפירא, על פי הסיפור, מקפיד לעבור על כל הכתובות המופיעות ברשימות השדוכים, ואף לחלקן לחבריו. הסיפור הגיע עד לאוזני ראש העירייה עצמו, שהתבדה עליו עם מוכי' חתו, נאוה דיסנצ'יק: "כדאי להיות חבר' של עמיקם ולקבל כתובות של חתיכות". עדיין לא ברור מתי וכיצד, אם בכלל, יסתיים מאבק הכוחות בלישכת ראש-עיר' ריית תל-אביב, כבר עתה ברור שצ"צ' מקדיש חלק גדול מזמנו, שהיה אמור להיות מוקדש לטיפול בענייני העירייה, לשמש כגננת לעוזריו.

ראש הלישכה נאוה דיסנצ'יק עם עמיקם שפירא

צלע המחלוקת

(המשך ממעמד 36)

וגם זאת רק בעת תפיסתו בעת מעשה הכיסות.

תלונתה של עורכת-הדין לידסקי חמורה, שכן אין היא מייצגת מיקרה בודד אלא תופעה הידועה מזה זמן רב בבית-המשפט השלום בתל-אביב.

כך בקשה התמורה. התמונה של איש מיטרה, הניגש אל שופט-מעצרים התורן בשעת דיון כלשהו, לוחש משהו על אוזנו, לפעמים מציג לפניו „חומר סודי“ ולפעמים נמנע גם מכך, ומבקש מהשופט להוציא צריחיפוש נגד חשוד פלוגי, שכיחה ביותר. מרבית שופטי בית המישפט מוציאים את הצו מייד, וללא הצגת שאלות מיותרות לנציג המישטרה. יוצאים מכלל זה שופטי-השלום התל-אביבים יהושע גרוס ודוד בר-אופיר, המרבים לברר את מידת הצידוק של כל צריחיפוש שעליו הם מתבקשים לחתום. לבד ממיקרה בודד, שבו התבקש שופט לאשר חיפוש בביתו של שר (בפרשת ידליון), לא נודעו בשנים האחרונות מיקרים

השבתת הלימודים עד שיימצאו האשמים. **אקרה מסמרים.** בכיתה המושבתת יש 28 בנות ו-10 בנים. אך חשדה של המנהלת מתרכזת רק בבנים. תחילה ביקשה המנהלת כי הכיתה תדאג לתיקון הנוק בידי איש מיקצוע, המסוגל להשתמש באקדח-מסמרים כדי לקבוע קורה חדשה בקיר הבטון. אולם לפי מחירי השוק, ידרוש כל פועל מיקצועי לפחות אלף לירות כשכר-עבודה וכדמי-הוצאות לרכישת חומרים. לכן הציעו התלמידים: נתקן אנו את הנוק כמו ידנו. ענתה המנהלת: לא! השימוש באקדח מסמרים הוא מסוכן מדי!

עד שיוכרע בשאלה הסכימה המנהלת בית-הספר כי התלמידות, הנקיות מכל חשד, תחזרנה לספסל הלימודים. אך ההצעה נדחתה מטעמים של סולידיאריות בין הבנות והבנים. אלא שמלבד הסולידאריות קיננה בקרב הבנות גם הדאגה, שמא ההשבתה הממושכת תפגע בהן בסוף השנה, בעונת הבחינות. לכן נמצאו כמה מהן שניגשו בחשאי למישטרה, כדי שי חוקייה יואילו לגלות את זהות התלמידים

הקורה השבורה במסדרון בית-הספר ששיבש על המדרכה

המחבלים. אך לכך לא הסכימה המנהלת. **תיבת ששיבש.** בעוד ההשבתה נמשכה טענו כמה מן התלמידים, כי המנהלת מנסה לסחוט מהם הלשנה על חבריהם לכיתה, באמצעות הבטחות להעלות צירי גים. המנהלת דחתה טענות אלה בתוקף, ותבעה ממשמיעיה שיביא את הוריהם לשיחה, כדי שתוכל לספר להם על המתרחש. התלמידים התנגדו להכנסת ההורים לקלחת ההשבתה וכמה מהם הביאו עימם, למחרת היום, תיבת ששיבש, בהפגינם גם עלידי כך נכונות להתמיד במאבק, גם אם יארך זמן רב. לעומתם נמצאו תלמידות שפנו בחשאי למערכות עיתונים, בתקווה שפיצוץ הפרשה בפומבי יחזירם במהרה למסלול לימודים תקין.

סיפרה אחת התלמידות: „תחילת הפרשה במעשה קונדס סתמי, אך עכשיו, כאשר העניין קיבל ממדים כאלה, חושש התלמיד האחראי להוצאת הקורה מן הקיר למטרות במעשה. גם נסיגות הסחטנות של המנהלת החריפו את היחסים בינינו לבינה. באחד המיקרים פנתה הגברת יעקובוביץ אל אחד התלמידים ואמרה לו: אינני מבינה אותך — עם ציונים כמו שלך אינך מוכן להלשין?“

המנהלת הכחישה סיפור זה מכל וכל. לדבריה לא איימה ולא סוטה. רק ביקשה להבהיר ולהזכיר כי מועד הבחינות הולך ומתקרב וכל יום נוסף בו בטלים התלמידים מלימודיהם יפגע בהשיגיהם. **פרס החינוך.** בינתיים התבצרו שני הצדדים בעמדותיהם. מוציאי הקורה מן הקיר אינם מודים במעשה ואינם מזדהים, חבריהם אינם מלשינים. ההנהלה מתנגדת להצעת התלמידים, שהם לבדם יתקנו את הנוק. תחת זאת קבעה: „זהו מעשה קונדס נבוי, יש גבול לחוצפתם של התלמידים. אנו לא ניכנס לתחביביהם!“ בעמדתה זו נהנת המנהלת, המועמדת, אגב, לזכות השנה בפרס החינוך, מגיבוי מישרד החינוך ואגף החינוך בתל-אביב. ואילו תלמידי י"ב זוכים בינתיים בחופש גדול, שאיש מביניהם אינו חפץ בו.

אם תסמכי על האינסטינקטים הבריאים ואפילו על הפחות-בריאים ששלך, תוכלי להפיק תועלת מרובה מקשרים חדשים שיתגלו לך, בתחילת השבוע הבא, אם ילדיך יקרים לך, מוטב שתעפפי עליהם עין ביום א', אל תת פתה להאמין לידיד ותיק. הוא רוצה בטובך, אך לפעמים שיי קולו הוא בלתי-מאוזן. לבשי כהה.

שבוע לא-נורמלי; סוף כל סוף הצלחת להשיג את הדבר ש-אליו שאפת זמן כה רב. אך היוזרה ממייב-רק-שווא שיסנוור את עיניך ונייח לך להאמין כי מעתה יתנהל הכל מעצמו, חדי-חלק. הת-חל, אפוא, כבר ה-שבוע, בהתוויית דרך לעצמך, ואל תתפתה לזנוח מה שנראה ב-ענין כעבודה קשה — אתה התגבר.

עוקר
27 בינואר

עוקר
27 בינואר

זהו, פגישה אחת נוספת, שהוא שלך. עשית עליו רושם כביר ואם תדעי להיות טיבעית ולוותר, פעם אחת לפחות, על חישובים ושיקולי-שיקר לים, תמצאי בו את ה-אפשר. כוח-הרצון שלך עוזר לך השבוע, לסיים עיסקה או לקבל מישרה אשר בה רצית עד מאד. השבוע הוא שבוע טוב ליהודים, אולם השמן מבזבזות יתר.

קשת
27 בינואר

הורים קופים

הגירעון הכספי אינו מוצא שבוע פית-יון, בכלל, יהיה זה שבוע איטי, חסר-קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות, מאחר והחודש יירוש את כל כושר הניתוח האינטלקטוא-לי שלך, בתוספת לי-מידה לא מבוטלת של אומץ-לב. עד כמה ש-תוכל, התרחק מאל-מות והתרכז בצד ה-עיוני של החיים. בת גוי: אהבה גדולה ומכאיבה תחילת השבוע להאיר את דרכך.

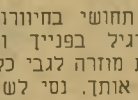
נדי
27 בינואר

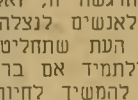
נדי
27 בינואר

את נוטה להגמנות בגדרונותיך, סיגנון דיבורך ופזרוני-תך, על אף תכונות בל-תייחוביות אלו, היתה החיבה אליך גדולה השבוע מתמיד. אתה מעסיק את עצמך ב-פעולות רומנטיות ש-נות כאמצעי לברוח מ-הנערה המעסיקה את מוחך. הגומה בעיניך זה עולה להויק לך. נהג בעדינות והתחשב גם ברגשותיה.

העבודה בוערת, ויש אפילו תוצאות די מפתיעות לעבודתך. אבל ההמולה שאתה מקים סביבך, מחשי-דה אותך שאתה יותר מדובר על העבודה מ-אשר מבעל אותה. ה-דבר היחיד ששולם ו-מוסרן אותך הוא בעצם שותפתך, המצביעה על-מניח כל הזמן על-נקודות-החולשה שלך. כל שעליך לעשות הוא להתרכז יותר.

עליו
27 בינואר

עליו
27 בינואר

אל תיתפסי לדאגה אם תחושי בחיזורך בלתי-רגיל בפניך ו-רגישות מוזרה לגבי כל זכותב אותך. נסי ל-לוט בהרגשה זו, ואל תחני לאנשים לצולה. הגיעה העת שתחילי-אחת ולתמיד אם ב-צונכם להמשיך לחיות יחד, או להיפרד. מרי-בות והתפיסיות חוז-רות ונישנות אינן פ-תרון. הפסק לנהוג באגרסיביות. לך — בת שור, עתה הזמן לקחת חיפשה קצרה.

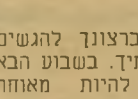

שור
27 בינואר

שור
27 בינואר

המצב מעורפל ביותר; אל תמשיך לגשש באפלה — אלא ארוש הסברים, ותבע ביצוע החלטות שיעזרו לך ולסובבים אותך לצאת מן הסבך. אם אתה ממונה על אח-רים — מוטב שהשבוע תהיה פחות קשוח, ו-יותר נוח. גם צעד מסוג זה יגרום לתזוזה מועי-לה לענייניך. בת תא-מים: הזנחת לאחרונה את נושא הופעתך. את ודאי אינך יודעת, שהופעתך החיצונית היא כרטיס-הביקור שלך. לבשי בהיר.

תאומים
27 בינואר

תאומים
27 בינואר

אלה הם ימי-שיא, אם ברצונך להגשים תוכניותיך. בשבוע הבא עזלי להיות מאוחר מדי. בת סרטן: קשר עם אדם בעל קומה גבוהה הופך בהדרגה חיוני עבורך. היהרי לא להיתפס במקום בלתי-מתאים. אם יש לך התחייבויות כספיות, שלא יעברו את החתך, שלקי את חובותיך. הפני השבוע את כל מרצך לשיפוצים.

סרטן
27 בינואר

סרטן
27 בינואר

רגש-הנקמות לא יעזור לך, ועלול אף להזיק לתוכניותיך לטווח רחוק. מיכתב שגיגע אליך ביום א', בת-אריה, יכעיל אותך כ-ליכך שמוטב כי תשי-קלי ימים אחרים את תוכנו, בטרם תנקטי פעולה או תשני תשרי-בה, זאת או לכאן. לעומת זאת אין ספק שאפשר לגצל את ה-שבוע הזה: לשקול בו מחדש את כל ה-בעיות הכספיות והמישפחתיות שלך, ל-אור הגילויים עליהם לא ידעת קודם-לכן.

כך אוספים תרומות באמריקה (2):

ב חודש מרס 1977 הגיעה לישראל תיירת עזירה וחטובת-רגו בשם אנדר־ריאה דיימונד. היא ננתה מאוד בביקורה. הביקור לא עלה לה בפרוטה. כל הוצאות הנסיעה, מעל ל-1000 דולר, שולמו על־ידי אגודת היידים, על־פי הוראת יושב־ראש האגודה, יוסף (באדי) סטרליץ. לפני חודש פוטרה אנדר־ריאה מעבודתה, ושליחה מיכתב לעורך־הדין של האגודה, ג'ק וילקוסק, שהוא גם עורך־הדין האישי של יושב־ראש האגודה, באדי סטרליץ. למיכתב צירפה העתק מיכתב ששלחה לי אשתו של סטרליץ, איירין.

במיכתביה נטען, כי יושב־ראש האגודה מציע לה טובות־הנאה שונות ומעניק לה סכומי־כסף נכבדים, כדי לרכוש את ליבה, נסיעתה לישראל לבדה באה כפיצוי על נסיעה שהציע לה עם משפחתו לברי־מיצווה של בנו, שבוטלה.

מיכתבים אלה לא היו ראויים לאיזכור לולא שימשו דוגמה טובה לשימוש לרעה בכספי אגודת היידים וברצון הטוב של התורמים. אולם אין זה מעשה חורג.

מלון

בחינם

ח וק מס־ההכנסה האמריקאי אוסר לחלוטין על אגודות־צדקה מסוג אגודת היידים לשלם תשלומים כלשהם לחבר־רי האגודה. רק עובדים שכירים של האגודה, או מי שמכהן כנשיא, זכאי לתשלום הוצאות או משכורת, אם הוא שכיר.

האויברסיטה כי מותר הדבר, שכן סטר־ליץ הוא נשיא הזכאי לחזור הוצאותיו, ואלמוג הוא שכיר. אולם סאקלר הינו לק חבר באגודת היידים, ולכן אסור לו לקבל ממנה כל מתת או תשלום.

מי שסבור כי אגודת היידים שימשה בעיקר מכשיר להעברות לא־חוקיות של סכומים קטנים, טועה טעות מרה. לפני כמה שבועות שלחה אוניברסיטת תל־אביב מיכתב אל הוועדה לתיכונן ותיקצוב של המועצה להשכלה גבוהה, המפקחת על כל ההוצאות וההכנסות של מוסדות־החינוך בישראל, והמאשרת כל השתתפות ממשלתית בתקציביהם. למיכתב נמסר כי בטעות דיווחה האוניברסיטה כל השנים, וכן גם רשמה במאזניה ובספרייה, סכום של כמיליון דולר, כתרומה שהתקבלה מסוכנות הפיתוח האמריקאית הבינלאומי (איי־איד), בעוד שעתה מתברר כי זוהי הלוואה, ולא תרומה.

מנהל הוועדה, גיורא יעקובי, אמר לי על כך, כי רואי־החשבון של הוועדה טרם סיימו את בדיקת החומר הנוגע לרישום הלא־נכון, ולכן אינו יכול להתייחס לעניין. נשיא האוניברסיטה, חיים בן־שחר, הסביר את הפרשה, החושפת שורה של פרשיות תמורות אחרות, כך:

אגודת היידים קיבלה בשעתו הלוואה של האי־איד בסך שלושה מיליון דולר, כדי להעבירה לאוניברסיטה למטרות מוגדרות ביותר, ביניהן הקמת בית־התפוצות. האגודה פרעה חלק ניכר מן הלוואה, בסך־הכל 1.6 מיליון דולר. יתרת הלוואה בוטלה במאמץ של שתדלן אמריקאי בשם

שהיא בילבד החליטה עליה. עצמאות ורי־בנות האגודה חשובות במיוחד כאשר התרומה ניתנת לגופים בארצות שאין למס־ההכנסה האמריקאי שליטה בהן.

קובעים רואי־החשבון לוב־טופר: "על האגודה האמריקאית לשלם בהעברת התרומה עד למטרה הסופית של ההוצאה. תקנת מס־ההכנסה 252-63 מגדירה בב־הירות את חוקי־הפיקוח על התרומות עד לנקודת ההוצאה."

אחרת, אמרים רואי־החשבון, "האגודה תהיה חשופה להתקפה של מס־ההכנסה. אם זה יקרה, עלולים התורמים לאבד את הזכות לנכות את התרומה מהכנסתם. בלשון בני־אדם, ניתן לומר כי הכוונה היא להתייחס לתרומה כאל מישלוח חביב לה מבית־השולח לבית־מקבל. מכאן, שכל שימוש בכספים שנאספו למטרות מוגדרות, שעלין חליטה האגודה, למטרות אחרות, מסכן את התורם ואת מעמד האגודה."

עיסקה

סיבובית

מ ה שקרה בשנים האחרונות הוא ש־האוניברסיטה לקחה מן האגודה כס־פים למטרות כלליות, ולא למטרות המוגדרות, שאושרו לצרכי תרומות.

הדבר נעשה כך: הכספים נשמרו בקרן נות סגורות, למטרות המוגדרות שהוחלט עליהן. תחת להוציא אותם למטרות אלה, נמשכו הכספים כהלוואה לאוניברסיטה. גם הלוואות האי־איד הועברו לקרן כללית.

או לסאקלר עצמו, החייב לקנות חזרה תמורת 1.5 מיליון דולר. וילקוסק לא קיבל טיעון זה ואמר כי ניתן לבטל את הניירות בכל רגע, תמורת 1.5 מיליון דולר.

הנה, זמן־מה אחריו מתן המניות של חברת סאקלר־פוטשן, לקח אותם סאקלר חזרה, והמרים במניות של חברה בשם מונדי אינטרנשיונאל. אחרי זמן החליף מניות אלה במניות של פורדו פרדריק, ולאחרונה הוחלפו גם אלה בשטר־יהון.

דרך זו של החלפת המניות מעלה ספקות לגבי קבילותה מבחינת החוק האמריקאי. שהרי תרומה היא תרומה רק אם חדלה להיות רכוש נותנה, מהרגע שניתן בה. כאן עשה סאקלר בהרומה־כתתון שלו, החליף את המניות שנתן כראות עיניו ונהג כאילו הן עדיין רכושו שלו, ולא רכוש אגודת־היידים. כיוון שהאגודה קיבלה ממנו רק מניות שתוכל לממשן כעבור שבע שנים, והוא קיבל על־כך זיכוי לצרכי מס בסך 1.5 מיליון דולר, הילווה סאקלר במקביל לאוניברסיטה 1.5 מיליון דולר לשבע שנים, שאותם תפרע האוניברסיטה כעבור שבע שנים בכסף או בהחזרת המניות, על הלוואה זו היה צריך לקבל רבית של 5% לשנה והנה, משום מה, שילמה את הרבית אגודת־היידים.

תורם סאקלר

אגודת היידים

שנתי הירוק

יור סטרליץ

והי עבירה ברורה על החוק האמריקאי. אגודת־היידים לא קיבלה כל הלוואה מ־סאקלר, והתשלומים שהעבירה לו כל שנה מנוגדים לחוק, האוסר על אגודה לחת כל מתת כספי לחבריה. לא לחינם עוררו תשלומים אלה את זעמם של רואי־החשבון ומנהלי אגודת־היידים, שביקשו למנעם. מדוע נעשתה התרומה של סאקלר בצו־רה כה מסוכנת — אם כי חוקית? אפשר רות אחת היא ששווי המניות בפועל היה גבוה בהרבה מ־1.5 מיליון דולר. ניחן שהמניות היו עשרה אחוזים מרכושו של שווי האמיתי הוא 100 מיליון דולר. על־ידי הקטנה מלאכותית של שווי חלק המגד יות הניתן כתרומה, הוא יוכל כעבור זמן־מה לטעון כי שווי הרכוש כולו נמוך מהשווי בפועל. דבר זה חשוב כאשר מע־כירים מניות ממיסגרת אחת לשנייה, וצ־ריך לשלם מס על העברות אלה.

עורך־דינו של סאקלר אישר כי החלפות המניות התכופות נעשו בגלל ריאורגני־זציה במיבנה החברות של סאקלר, אולם סירב להתייחס לאפשרות שהעלית. אם נכונה אפשרות זו, הרי שהדבר איפשר לסאקלר — בצורה חוקית לגמרי — לשלם פחות מס בעת העברת המניות שעשה תוך הסתמכות על שוויין המוקטן, שהרי תרם מניות ששוויין הוא רק 1.5 מיליון דולר. איהו תורם, יכול סאקלר לומר לפקיד השומה, יקטין את שווי התרומה, שעליה הוא מקבל זיכוי מס? כך או כך, האוניברסיטה קיבלה ניירות שהוחלפו בתכיפות, דבר המסכן את מעמד התרומה, חייבה את האגודה לעבור על החוק בשלמה תשלומים לסאקלר, והעמיי דה את האגודה ככלי בידי סאקלר למטרות תיו הפרטיות.

על תרומות אחרות — ברשימה הבאה. יגאל לביב

למרות שניתנו למטרות ספציפיות, לכן גם נרשמה בשעתו כתרומה לבית־התפוצות, שכן ביקשו אותה עבור הקמת הבית. אולם לאחר מכן לקחו את הכספים, באמ־צעות הקרן הכללית, ולא באמצעות הקרן הסגורה של בית־התפוצות.

לפני האוניברסיטה ניצבה בעייה: הא־גודה אספה כספים למטרות מוגדרות, ואלה הוצאו למטרות שונות לחלוטין, אם כי לגיטימיות מבחינת האוניברסיטה. בית־התפוצות הוקם בסכום קטן בהרבה מן כיוון שלא היה ניתן להוכיח כי אכן סכום המקביל לכספי התרומה הוצא על בית־התפוצות, לא היה מנוס משינוי רישום הסכום מתרומה להלוואה סתם.

סבך זה נוצר בגלל מערכת הניהול של אגודת־היידים והאוניברסיטה עד שנת 1976, שבה נכנסו לתפקידים בן־שחר, סטרליץ, אלמוג וסאקלר. בעיקבות דו־ח רואי־החשבון, החלה האוניברסיטה לתקן את המעוות, ולהקיף את עצמה ואת האגודה להעברת של מס־ההכנסה האמריקאי. עד היום טרם יושרו כל ההדורים. למשל, התרומה שנתן סאקלר, בסך 2.2 מיליון דולר, ושחוארה ככתבה הרא־שונה בסידרה זו (העולם הזה 2122), סאקלר לר תרם ניירות־ערך של חברתו הפרטית. בשם סאקלר־פוטשן 57, שאותן העריך ב־1.5 מיליון דולר, להקמת בית־הספר לרפואה. ניירות אלה היו מניות מועדפות, נושאות 12% דייווידנד לשנה, ועורך־הדין של סאקלר, ג'ק וילקוסק, טען כי הן יכולות להימחק על־ידי סאקלר בכל עת, ואז ישלם תמורתן 1.5 מיליון דולר במזו־י. סאקלר התחייב כי במשך שבע שנים ישלם 12% לשנה על הניירות. אחרי י שנים, אמרים ראשי האוניברסיטה, הא־זכאית למכור את המניות למרבה במחיר

רוברט נתן, שטיפל בביטול הלוואות של האי־איד לשורה של מוסדות ישרא־ליים, ובסך־הכל כ־40 מיליון דולר. לאחר שבוטל חוב בסך 1.4 מיליון דולר, נשאר האוניברסיטה חייבת לאגודת הי־יידים את מה ששילמה עד כה על חש־בון החזר ההלוואה — 1.6 מיליון דולר. במשך שנתיים היו דיונים בין האגודה לאיר־גיברסיטה, כיצד להסדיר את החוב, ולדב־רי בן־שחר רק עתה, אחרי שצבי אלמוג הפסיק להפריע, הוסדרה הפרשה כך שעל הנייר נרשם שהאוניברסיטה העבירה את החוב לאגודה, זו רשמה בספרייה כי החוב החוזר, והיא עומדת להחזיר סכום זה לאוניברסיטה כתרומה למטרות מוגדרות. לדברי בן־שחר, תוך כדי כך התברר כי הלוואה של האי־איד, שניתנה לאגודה, ושזו העבירה אותה לאוניברסיטה, נרשמה בספרי האוניברסיטה כתרומה במקום כהל־וואה. עתה מתקנים גם דבר זה.

פרשה זו טומנת בחובה את המציה העניין בפרשיות איסוף התרומות בי־אמריקה על־ידי אגודת ידדי האוניברסי־טה וגופים אחרים.

מסתבר כי הפירוש שנתנו ראשי האו־גיברסיטה לחוק האמריקאי לגבי התרו־מות לא היה שלם. לאחר בדיקה עם רואי־חשבון, עיון במיסמך שהכינו רואי־החש־בון של אגודת היידים באמריקה, לוב את טרופר, ניתן לתמצת את החוק במילים באות, המקובלות גם על חוק האמיל־ברסיטה: תורם, הנותן תרומה לאגודה הזכאית לקבל תרומות, אלו לר להתנות את התרומה בתנאי כלשהו. צדקה היא צדקה לפי החוק האמריקאי, בהיותה כלי־לית.

כאשר מגיעה תרומה לאגודה, רק האגור־דה לבדה מחליטה לאיזו מטרה יוצא הכסף, ועליה החובה לפקח כי אכן יוצא למטרה

הצלחה כזו עוד לא היתה!

יופי וחצי

מקררי תדיראן מעוצבים בחדשנות לפי הקו החדש בעולם. במקררי תדיראן תכנון פנימי העונה על כל צרכי עקרת הבית. מקררי תדיראן מותאמים במיוחד לדרושות הצרכו הישראלי.

מקררי תדיראן 400 ותדיראן וחצי במבחר דגמים - הראשונים בארץ שיוצרו בצבעים.

חסכון וחצי

לתדיראן וחצי תא הקפאה ענק - יחיד מסוגו במקררים מתוצרת הארץ עם מדפים מתכווננים שגיבהם ניתן להתאמה ולשינוי. במקררי תדיראן בידוד פוליאוריתן המגדיל את שטח האחסון. מקררי תדיראן חסכוניים בצריכת חשמל. למקררי תדיראן חלפים מקוריים ואורגניליים גם לאחר שנים רבות מיום הקניה.

מקררי תדיראן וחצי - הראשון בארץ עם הפריזר הענק.

הצלחה וחצי

שכלול וחצי

מקררי תדיראן עומדים באמת בתקן הבינלאומי של 4 כוכבים (לפחות 18°C - מעלות בתא הקפאה, כושר הקפאה מהיר). בתא הקרור שוררים תנאים אופטימליים לשמירת טריות ורעננות מוצרי המזון השונים. מקררי תדיראן פועלים היטב גם בתנאי מזג אוויר קשים במיוחד והוכיחו עצמם זה שנים ביעילותם. במקררי תדיראן מיוגון שיכלולים וחדושים - דושה לפתיחה ברגל, מפסק שבת, גלגלים בגוף המקרר, שטח אחסון גדול במיוחד ומדפים מתכווננים. **מקררי תדיראן - היחידים בארץ עם מיוגון כזה של שיכלולים**

שרות וחצי

למקררי תדיראן השרות האמין והמהימן של תדיראן, לרשות הלקוחות צוות טכנאים מעולים, רשת שרות מהטובות בארץ עם מרכזיה אוטומטית בעלת עשרות קווים ומכוניות המצויידות במכשירי קשר ליעול השרות. מאות אנשי שרות מיומנים עומדים לרשות לקוחות "תדיראן", להענקת שרות מהיר ונאמן בכל יום, בכל עת, ובכל מקום - שרות תדיראן.

תדיראן 400

ותדיראן וחצי

מקררי תדיראן - מקררי ההצלחה

צל"ש

לכתב הטלוויזיה רפיץ חבלי, על הר סקופ שלו שהסעיר את הארץ, על אודות העברתו מהתפקיד של מפקד איזור יהודה ושומרון, תתאלוף דויד ("ג'וקי") הגור אל ועל העמדתם של שני קצינים בכירי רים נוספים לדיון.

חלבי הצליח לקשור קשרים מצויינים עם אישים בגדה, ערבים כאנשי-ממשל ישראלים, וכל מאמציהם של ראשי משרד-רדיהביטחון בשעתם, על-פי הוראת שר הביטחון לשעבר שמעון פרס, לאסור

כתב חלבי צל"ש

את כניסתו לשיטחי הגדה המערבית, עלו בתווה.

חלבי לא הסתפק, בשבוע שעבר, ב"פיצוץ" הסקופ שלו. הוא אף ליווה אותו בכתבה ממצה, שהיתה ראוייה לצל"ש בזכות עצמה, על מה שאירע בבית-ג'אלה. אגב, חלבי עומד לצאת להשתלמות ב"ארצות-הברית בנושא תיקשורת המונית וטלוויזיה.

סערה של חן

מינויה של יעל חן כעורכת השבוע יוון אירוטיים (העולם הזה 2122) עורר סערה בבניין הטלוויזיה. העובדה שחן אף ערכה את היומן ששודר ביום השישי האחרון, למרות שהיתה צריכה להתחיל בעבודתה זו רק ביומן של ה-19 לחודש, ליבתה את הסערה הגדולה. חן ערכה את היומן האחרון, משום שרם עברון הודיע לפתע כי הוא חולה ולא יבוא לערוך אותו.

הממורמר הראשי הוא מי שערך והגיש את היומן לפני שנים אחדות, יורם רוזן. הוא רוצה בתפקיד, ואף דגא כי שליחים מטעמו יודיעו על כך למנהל המחלקה חיים יבין. מקורבי רוזן טוענים, כי יבין לא נתן לו את התפקיד משום שזכר לו את החיכוכים שהיו ביניהם כאשר רוזן שימש מנהל מחלקת החדשות ויבין קריין בלבד. יבין עצמו טוען, כי על-פי שיקר ליו המקצועיים התאימה חן יותר מרוזן, לערוך את השבוע.

ממורמר אחר הוא חיים ("קיימול") גיל, הכתב לענייני אווירה של מחלקת החדשות. גיל אומנם לא שלח שליחים אל יבין לא נתן לו את התפקיד משום שזכר התפקיד מוצע לו, הוא היה מקבלו. ביום השישי האחרון אף ערך גיל שיחה בעניין זה עם מנהל הטלוויזיה אריזון צוקרמן, שבה הביע את רצונו לעזוב את המחלקה. אולם השניים החליטו להמתין לשובו של יבין מליסבון כדי להגיע ליו החלטות. ממורמר שלישי על המינוי הוא יאיר אדוני, שאומנם אינו פוצה פה, כיוון שהוא מקווה שיבין יטיל עליו בסופו של דבר להגיש את השבוע, אולם אין ספק שהוא נשא את עיניו אל התפקיד.

הצעירה שעוררה עליה את חמת הוותיקים, היא פנים חדשות-יחסית בטלוויזיה. חן בת ה-34 היא אלמנת מילחמת ששת הימים, ומי שהיתה עד לפני ארבע שנים יועצת בכיתה-ספר לתלמידי חוץ-לארץ של האוניברסיטה העברית בירושלים. קודם לכן למדה סוציולוגיה והיסטוריה

באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת ברנ' דייט, ובנו של בוסטון בארצות-הברית. לפני ארבע שנים היא הגיעה לטלוויזיה, והוצבה לתפקיד של עורכת חדשות-חוץ. אחר-כך עברה לשמש עורכת-מישנה ב-מחלקת החדשות. תוך תקופה קצרה, יחד-סית, הצליחה חן להוכיח כי היא עורכת-חדשות מעולה. הטובה שידעה הטלוויזיה מעודה ולאנשי החדשות, מאלה שלא רצו בתפקיד, ברור לחלוטין כי השבוע יומן אירוטיים אינו תחנתה האחרונה במחלקה. אגב, בחירתו של דניאל ("דני") פאר להגיש את השבוע האחרון היתה מיקרית ביותר. החליט על כך יעקוב אחימאיר, משום שפאר בין כה וכה נמצא בבניין כדי לערוך את המהדורה המסכמת של אותו ערב, כאשר עברון הודיע על מחלתו. עברון, שידע כי לא יאמינו לו שהיה חולה באותו ערב, בגלל פעמים קודמות שבהן הודיע על מחלה ואחר-כך התברר כי ניראה ברחובות תל-אביב, הביא לישיבת מערכת החדשות שהתקיימה ביום הראשון השבוע אישור מרופא. המעיד על מחלתו.

בגין לא רצה להתראיין

ערב נסיעתו לליסבון פנה מנהל מחלקת החדשות חיים יבין אל ראש לשכת ראש הממשלה יחיאל קדישא, וביקש את הסכמתו של מנחם בגין להתראיין ערב יום העצמאות. ראיון עם ראש-הממשלה ערב יום העצמאות הפך כבר מסורת בטלוויזיה הישראלית.

אך להפתעתו של יבין, סרב בגין להתיי ראיון. היו מי שרמזו כי אינו רוצה לעמוד בפני "שאלות קשות". נימוק זה תמוה, מאחר שבגין אינו חדל להעניק ראיונות לרישיות-טלוויזיה זרות.

כן ביטל בגין ראיון לרדיו, עם הכתב המקובל עליו שלום קיטל, למרות שהיה ברור לו כי קיטל לא יכבד עליו ביותר. תחת כל אלה עומד בגין לנצל את זכותו, על פי חוק רשות-השידור, להופיע בטלוויזיה בנאום לאומי, דווקא בערב יום-העצמאות. את ראיון יום-העצמאות עצמו יעניק לטלוויזיה הרמטכ"ל החדש, רביאלוף רפאל ("רפול") איתן, שאותו יראיין הכתב הצבאי של הטלוויזיה עמירם ניר. הראיון עם איתן לא יהיה כשידור חי.

הרס"ר אלני

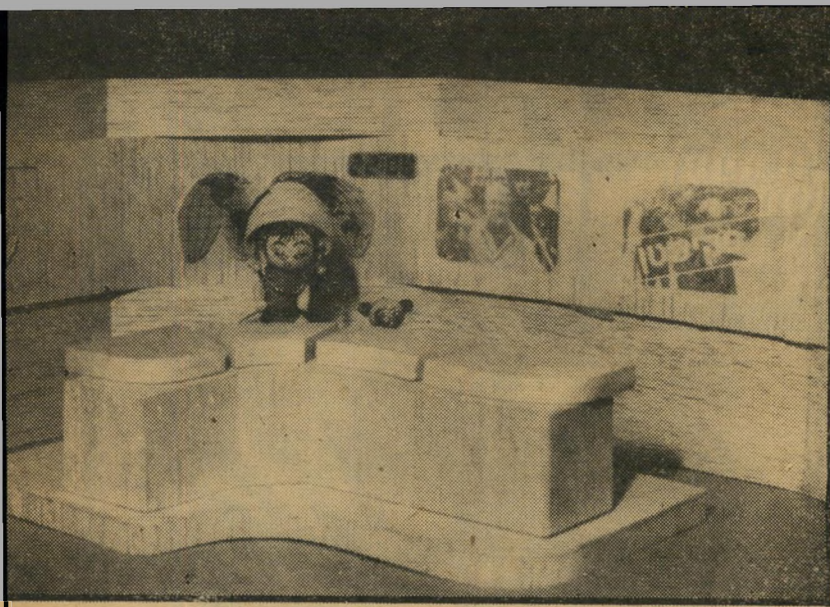
ישיבת מחלקת החדשות שנערכה ביום השישי האחרון היתה, ללא ספק, הישיבה המצחיקה ביותר בתולדות מחלקה זו. בהיעדרו של חיים יבין, ומשום שנושא הישיבה היה סיקור חגיגות יום-העצמאות

עורכת חן סערה

ויוסי-הזיכרון, ניהל אותה יאיר אדוני, שמונה על מיבצע יום-העצמאות של מחלקה.

אלוני חילק לכל הנאספים פקודת-מיבצע משוכפלת שהיתה מנוסחת בלשון צבאית, לפחות כמו הפקודה למיבצע אנטבה, ושלטו בה מונחים כגון "מטרות", "משימות", "יעדים" ו"לימוד השטח". כשקרא אלוני באוזני הכתבים את הנייר שבידו, הם

התפאורה החדשה של "מבט" חידוש

נהנו מכל לב והיה מי שהעיר לו שחסר לו בפקודת המיבצע רק, "הסיוע האווירי". הצחק פסק כאשר כתב המחלקה, אלי יערי ("ג'ור") העלה תמיהה יסודית. יערי הבחין כי מלוא מעמסת סיקור יום-העצמאות ויום-הזיכרון מוטלת על שמונה כתבים זוטרים של המחלקה, בעוד הכתבים הבכירים וראשי הדסקים אינם משתתפים כלל במשימה או, כפי שיערי הגדיר זאת: "אף אחד מהבכירים לא נשלח לכסות ריקודי-עם בבית-שאן". קריאה מדוקדקת של המיסמך מראה גם כי אותו הצוות עצמו יצטרך לכסות בעת

מזכירה כהן הלואה

ובעונה אחת שלושה או ארבעה אירוטים, שיערכו במרחק רב זה מזה.

הלואה למזכירת הסמוכיל

נראה כי כדאי להיות ידידו של סמנכ"ל רשות השידור לענייני מינהל וכספים, שלמה עבאדי הידוע כבעל יד קפוצה בכל הנוגע לתשלומים לעובדים ולאישור העלאות בדרגה. אולם לא כן לגבי מזכירתו האישית, נאוה כהן.

נאוה נשואה למנהל-הפקה בטלוויזיה, אבי כהן, שהוא בנו של עובד ותיק של רשות השידור, יוסף כהן, מי שהיה בשעתו נהג וכיום הוא מפיק ברדיו. הלשונות הרעות ברשות טוענות, כי ל-"יחוס" של נאוה לא היה כל קשר ל-"הלואה" שהיא קיבלה מרשות השידור, וכי ההלואה ניתנה לה רק תודות ליחסו המיוחד של עבאדי כלפיה. בתלונה שהגיעה אל מנכ"ל הרשות, יצחק ליבני, נאמר כי נאוה כהן קיבלה הלואה של 30 אלף לירות שלא כדיון. ערב נסיעתו לחוץ-לארץ ביקש ליבני בהבהרות מעבאדי לגבי ההלואה למזכירה שלו, אולם אלה עדיין לא ניתנו.

לא צריך פרוטקציה

הכתב הכלכלי של מחלקת החדשות, אבי אנה"ר, ביקש ללוות מיכלית מנמל אילת אל קידוח-הנפט החדש, עלמה 2. הוא פנה אל שר-האנרגיה-וההשתתפות, יצחק מודעי, וביקש ממנו אישור לכך.

מודעי השיב בחיוב, אולם מאוחר יותר סיפר על כך לראש הממשלה, מנחם בגין. בגין הטיל וטו על הרעיון שצוותי טלוויזיה יצלם את המיכלית ואת עלמה 2, ולכן היה מודעי נאלץ לבטל את האישור.

אולם אנג'ל החליט לערוך את הכתבה והתיימה. הוא הצליח לעלות, יחד עם צוות, על מיכלית, ולערוך את הכתבה. כשזו שודרה בהשבוע האחרון, הורה השר יצחק מודעי לחקור כיצד הצליח אנג'ל להגיע לעלמה 2.

אלי ניסן ימשיך

ברשות השידור קיימת נטייה להאריך את תפקידו של אלי ניסן ככתב הרשות בווינגטון בחצי שנה לפחות. ברשות מתמרמרים על כך, כיוון שכמעט לכל הדיעות נכשל ניסן בתפקידו בווינגטון טון, אולם ההארכה תדחה בוודאי בעיה חשובה אחת: מה יעשה בניסן כאשר יחזור לארץ.

אולפן חדש לה"מבט"

ההכנות לאולפן החדש של מבט עומדות לפני סיומן. מנהל מחלקת החדשות, חיים יבין, אישר כבר הצעה לתיפאורה חדשה באולפן בעת שידור מבט, אשר הוכנה על-ידי אמנון גרוי, איש התיפאורות של הטלוויזיה.

באולפן החדש יהיו ארבעה מושבים תחת שלושה, והוא מתוכנן כך שאפשר יהיה להגיש את מבט בגיטרות שונות. גם אות הפתיחה של מבט ישונה. עדיין לא הוחלט באיזה אות חדש לבחור, אך יבין משתעשע ברעיון להזמין את החדש אצל מלחין ישראלי. תחת לחפש אות המצוי כבר בתקליטיה.

מי יתה את הארוזיון

בשיחות שנערכו אצל מנהל הטלוויזיה, אריזון צוקרמן, הועלו שמות של שני מועמדים לתנהיגת הארוזיון שיערך בשנה הבאה בישראל. צוקרמן סיפר כי מנתח פסטוביל הזמר, רבקה (רבקה-הלה) מי-בארי, התקשרה אליו והודיעה לו כי היא דוברת גם אנגלית וגם צרפתית. "הרמז היה ברור", טען צוקרמן אחרי השיחה. שם נוסף שהועלה הוא זה של השחקן מרבית צפיר.

כמו כן נקבע כבר צוות ההפקה. המפיק יהיה חנוך חסון, הבמאי שלמה צמח, אחראי על הקשר עם האי-ביו יהיה יצחק ("צחי") שמעיני והממונה על התיקשורת אלכס גלעד.

(המשך מעמוד 33)

ולפתוח בחקירה כיצד יכלו דברים מעין אלה להתפרסם בחוברת רשמית של הצבא.

כ אשר נודע שהרב נבון מבקש למנות את הרב זמל לסגנו, קמו מייד מתנגדי דים לכך. אולם לא שערויית החוברת שבמרכזה עמד הרב זמל היא שהולידה את ההתנגדות. בעיקר היו אלה צעירי הי"מפד"ל שהתנגדו למינויו של הרב זמל. מאחר שהוא אינו מקורב לחוגיהם, הם חששו שעלול להיווצר מצב שבו יעמוד בעתיד בראש הרבנות הצבאית מי שאינו מוגדר כנאמנם, העלול להקשות עליהם את ניצול הרבנות למטרותיהם המפלגתיות.

למעשה לא ראו אנשי המפד"ל נחת גם ממינויו של הרב גד נבון כרב ראשי בי"צה"ל. הם התנגדו בשעתו למינויו כיוורשו של פירון, אלא שאז לא הועילה התנגדותם. עוד בתקופת כהונתו של נבון כסגן הרב הראשי בצה"ל הוא היה לצנינים בי"עיניהם. שורש הסיכסוך נעוץ בשאיפתו של מי שהיה הרב הצבאי הראשי הראשון בצה"ל, שטבע את חותמו על הרבנות הצבאית. הרב שלמה גורן, לשמור לעצמו השפעה במוסד זה גם אחרי פרישתו מהי"צבא.

הרב גורן ביקש לעצמו מינוי חירום במילואים ברבנות הצבאית, כך שבעתות מילחמה יגויס לשירות ומתוקף סמכותו כרב ראשי יהיה למעשה הרב הצבאי הראשי בפועל בימי חירום, אולם במלחמת יום-הכיפורים, "נעלם" לפתע מנוי-החירום של הרב גורן ולמעשה לא ניתנה לו דריסת-רגל ברבנות הצבאית.

על רקע זה הושמעו טענות במפד"ל כי הרב נבון אינו מתאים לכהונתו. אולם אנשי המפד"ל היססו לצאת נגדו בגלוי בגלל מוצאו, כליד מרוקו, שמא תתפרש התנגדותם כהתנגדות לרב צבאי ממוצא מזרחי. לכן העזו לצאת נגדו רק כאשר עלתה בעיית מינוי הסגן על הפרק.

למרות ההתנגדות הצליח לבסוף הרב נבון להעביר את ההחלטה על מינויו של הרב זמל לסגנו. הרמטכ"ל, רב-אלוף מר"דכי גור, אף עמד לחתום על המינוי הרשמי, שכלל גם את העלאתו של הרב זמל מדרגת סגן-אלוף לדרגת אלוף-מישנה. כאשר נודע על כך לצעירי המפד"ל הם החלו להפעיל מערכת לחצים כדי לבטל את הגזירה ולגרום למינויו של נאמנם, הרב אפרים צמל, לתפקיד.

צמל בן ה-43, הוא יליד ירושלים, שלמד בישיבות אורי-ישראל בפתח-תקוה, פוניבז' בבני-ברק וישיבת חברון בירושלים. הוא לא שירת שירות חובה בצה"ל, מאחר שכתלמיד ישיבה היה פטור משירות צבאי. הוא הגיע אל הצבא במסגרת שירות הי"מילואים שלו, כשנשלח להרצות בפני חיילים. פגישתו עם הצבא שיכנעה אותו להתגייס. הוא התגייס לרבנות הצבאית, היה אחד מחבביו של הרב גורן, מונה כרב הצבאי של גייסות השיריון. בתפקיד זה הוא שירת מאז מילחמת ההתשה. הוא מתגורר בבני-ברק ואב ל-11 ילדים.

כ ראה כי התנגדותו של הרב נבון לי"מינויו של צמל לסגנו נבעה בגלל יריבותו הנושנה לגורן. "הוא לא רוצה סוכן של גורן ברבנות הצבאית", אמרו עליו במפד"ל. אולם צעירי המפד"ל לא היו מוכנים להשלים עם מינוי זמל במקום צמל. הלחצים שהפעילו הגיעו עד לשר-הביטחון, עזר וייצמן, ולסגנו מרדכי צירי פורי, ציפורי, איש שיריון בצה"ל, שהכיר את צמל מקרוב, ושצמל אף השיא את שתי בנותיו, תמך במינויו. עזר וייצמן לא שש לבטל מינוי שכבר נחתם בידי הרמטכ"ל, אולם הלחצים שהופעלו עליו היו כבדים. בעיקר הצטיין בהם ח"כ יהודה בר-מאיר.

לבסוף נפלה ההכרעה. לא זמל ולא צמל ימונו לתפקיד סגן הרב הראשי של צה"ל. לגד נבון פשוט לא יהיה סגן. אולם גם זמל וגם צמל יועלו לדרגת אלוף-מישנה, ייהי פכו בכך לקצינים הבכירים ביותר ברבנות הצבאית אחרי נבון. ההתמודדות ביניהם, על כהונת הרב הראשי לצה"ל, לא תוכרע עתה. היא תידחה עד לפרישתו של נבון. אילו חי המחזאי היהודי אברהם גולד-פון בימינו, יתכן שהיה מוצא בסיפור זה השראה לקומדיה נוסח שני קוני-למל או שני קוני-צמל. בינתיים מעוררת הקומדיה הירחורים שאינם דווקא משעשעים. היא מספקת הוכחה להתערבות פוליטית מפלגתית גסה במינויים בצה"ל, ומכתימה את הצבא ככתם של פוליטיזציה.

הצבעתי בעד בגין,
עכשיו משכורת שווה חצי
לכן אקרא
במרחב
כימת מחנה השלום -
הופעה בקרוב

קול
השלום -
הקול
שלך!

השבות טוטו
ספורט טוטו

מינימום הפרס הראשון

1 1/4
מיליון ל"י
כולל העברה

3
מיליון ל"י
כולל העברה

לדגל יום הנצמאות הקדימו לחסוד הטכסים.
חג שמח!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

אנחנו לא לבד

מפגשים מהסוג השלישי

CLOSE ENCOUNTERS OF THE THIRD KIND

13.5 בכורה ארצית החל ממוצ"ש
צליל סטריאופוני מלא

„דקל" ת"א 7.00 - 9.30
„אוריון" ירושלים 4.00 - 6.30 - 9.00

ד.ה. מטלון ושווד בע"מ

3 שבועונים במכה אחת

החל בשבוע הנא נ-לאשה

שבועון הטלוויזיה והבידור הגדול ביותר בישראל

- * פירוט מלא ונרחב של כל תוכניות הטלוויזיה בישראל
- * מה הולך בטלוויזיה הירדנית
- * ראיונות עם הכוכבים
- * כתבות על הסדרות החדשות
- * מה מתרחש מאחורי הקלעים של המסך הקטן

גליון מיוחד ליום העצמאות

- * מה עושות הבנות שלך בצה"ל
- * כיצד מתלבשים הכוכבים הישראליים - על הבמה וברחוב
- * השערוריה בבית המלוכה הבריטי
- * מבט נוסף על המועמדות הסופיות לתחרות מלכת היופי 1978
- * עשרות כתבות, סיפורים ומדורים

לאשה
הטועמדות הטובות בתחרות מלכת היופי

מסטיבל בחירת מלכת היופי 1978 - הולדת הבכורה סערתי

השבועון לנואכתיד ותחביבים

- * פאריז מציגה את אופנת החורף
- * כיצד להכין כרזת-ענק לקישוט המרפסת ביום העצמאות
- * הוראות לסריגת חולצה אלגנטית
- * שולחן מקורי מגילי-קרטון
- * מירשמים, עצות לחיסכון, הוראות תפירה והדרכה רפואית

לבית

- שולחן עגול
- פגיון-קטן
- כיסוי ערסות
- לחם השיריים
- חולצה אלגנטית
- סוגה לרוב
- כרזת ענק
- יום העצמאות
- אמני כלימה
- בלגורים שונים
- אנזים פפטיים
- של טרנג'ים
- כרזת ערסות
- את איכות החורף
- תפריט לעצור
- תפריט לעצור
- פנורמה מנצח
- פנורמה מנצח

כל זאת ועוד בגליון החדש של **לאשה** השבועון הגדול ביותר והנקרא ביותר בישראל

בבב
בבב
בבב

ההה
ההה
ההה

דיאן קריין

אשתו אומרת:
רק באיסתא
חושבים גם עלי.
כל מה שמציעים
לבעלי.
ניתן גם לי
ולילדינו.
במחירי סטודנטים.

הסטודנט אומר:
באיסתא חושבים
רק עלי.
כל מה שמציעים
לי.
מתאים לגילי.
לחלומותי.
ובעיקר לכיסי.

אנחנו אומרים: כשטובת שניכם לנגד עינינו. בואו אלינו.
חופשה ביוון היא כבר לא חלום באיסתא זו מציאה:
כרטיס הלוך ושוב ליוון רק 1.518 ל"י.

סטודנט, ממש כמו שחלמת ומותאם ליכולתך: טיסות למזרח הרחוק,
אוסטרליה ואמריקה, במחירים מיוחדים לך ולבני משפחתך.

חושב על שילוב באירופה הקיץ? נסה אותנו טיולי איסתא אופירטורס
הסימן שאתה צעיר, זהו גם הסימן של הטיולים שלנו.

איסתא ISSTA

תל אביב - רח' בן-יהודה 109 (ב' שד' בן-גוריון) טל: 247164/5 • ירושלים - רח' אלישר 5 (ע"י קפה אלסקה) טל: 225241
חיפה-בית הקרנות רח' הרצל (חדר 245) טל: 669139

לפני 3 שנים בדיוק נשא האסיר הביטחוני אודי אדיב

את סיליביה קלינגברג לאשה. עכשיו זה מסתיים

גירושין בין סורגים

אני אחכה לך, ולא חשוב מתי ישחררו אותך. אני אחכה לך. כך הבטיחה סיליביה קלינגברג, בדיוק ביום העצמאות לפני שלוש שנים לאהוד ("אודי")

בקיום מגע עם קבוצות טרור על-מנת לעזור להן בפעולות מילחמתיות. היה שיאה של פרשת הריגול שבה היו מעורבים, לראשונה בתולדות מדינת ישראל, צעירים ישראלים בני הארץ.

סיליביה אדיב הכירה את אודי לראשונה כאשר היתה חברה בתנועת העולם הזה. היא נהגה להפיץ את כרוזי התנועה ולהשתתף בהפגנות ומאוחר יותר, כאשר פרשה קבוצת צעירים מהתנועה והצטרפה לחצפן, הלכה סיליביה בעיקבותיה. בתו של הפרופסור, שהוא מן המומחים הנודעים בארץ ובעולם לחקר המגיפות, היתה כנסת זר בחברתה החדשה. היא, בניגוד לחברות חצפן האחרות שחשבו כי חברותן בתנועה מחייבת אותן ללול בהופעתן החיצונית, הקפידה על הופעה נאה ומרשימה. והיא, בניגוד לרבים מידידיה, לא ניתקה את יחסיה עם הוריה. אודי אדיב, צעיר בגילה, היה מחונן בכשרונות רבים. בעל רמה אינטלקטואלית גבוהה ויפה-תואר, היה אחד האנשים הקיצוניים ביותר בחצפן. סיליביה, שלמדה או פילוסופיה באוניברסיטת תל-אביב וסיימה תואר שני, הלכה שבי אחר קיסמו של הצעיר.

הם התאהבו, ונודעו כזוג קבוע. בתוך תקופת חברותם נסעה סיליביה ללונדון ולמדה שם במשך שנה. בעת שהותה בי אנגליה שמרה על קשר מיכתבים עם אודי. כשחזרה ארצה חל פילוג בדיעותיהם הפוליטיות, וביקבותיו גם קרע ביחסיהם. אודי פרש מחצפן והקים את החזית הארומה, הקיצונית יותר, ואילו סיליביה נשארה נאמנה לתנועתה.

מקום בלב

בכל מחיר

ב עיקבות פרידתם נוצר גם ריחוק גיאוגרפי. אודי החל לומד באוניברסיטת חיפה, ואילו סיליביה עברה ללמוד בירושלים. בינתיים פגש אודי בסטודנטית חיפה בשם חיה, ואל סיליביה הגיעו שמועות כי השניים מנהלים רומן סוער. ידידיה סיפרו כי הדבר הכאיב לה מאד. היא לא יכלה להשלים עם העובדה שצעירה אחרת תפסה את מקומה בליבו.

כאשר נחשפה רשת הריגול שבה היה אודי חבר, הוכיחה סיליביה כי נותרה נאמנה לו. היא נכחה בכל ישיבות בית-המשפט, אך בספסל מאחוריה או לפניו ישבה תמיד גם חיה. סיליביה התייסרה ללא-הרה, ואמרה לידידיה: "אני אשמה בכך שדווקא בזמן שאודי נמצא בצרה אני לא תופסת מקום בליבו. אם הוא היה אוהב אותי עכשיו כמו שאהב אותי אז, היה לו הרבה יותר קל לעבור את הימישפט".

משנידון אודי ל-17 שנות מאסר, נעלמה חיה מחייו, אולם סיליביה הוסיפה לשמר לו אמונים. היא הקפידה לבקר בבית-הכלא מדי שבועיים. לפעמים גם על חשבון תקציב-הביקורים של הוריו, עודדה אותו, יעצה לו והלמה יחד איתו על השיחור. כאשר הוצע לאודי שיחרור מוקדם בתנאי שיעזוב את הארץ, היתה סיליביה מאלה שעודדו אותו שלא להסכים ליעסקה, כשהיא מבטיחה לו שתחכה לו עד יומו האחרון בכלא.

כאשר הואשם אודי על-ידי נציבות בתי הסוהר בהתפרעות ובהסתת אסירים ערבים בכלא שאטה, שבו ישב, הרגיעה סיליביה את הרוחות והצליחה להשפיע על שילטר-נות בתי-הסוהר שיעבירוהו לכלא רמלה. ואז הגתה סיליביה תוכנית, שלדעתה היתה עשוייה להביא לידי שיחרור-ה-מוקדם של אודי מהכלא. היא אמרה לו: "אני אוהבת אותך ואחכה לך עד שתשי-"

אסיר אדיב
17 שנים

אדיב, כאשר נישאו באותו יום בחדרי-התרבות של כלא רמלה בנוכחות הוריה, הפרופסור אהרון משה קלינגברג ואשתו, והוריו של אודי — טובה ומשה מגר שמואל.

כיום, שלוש שנים אחרי ההבטחה שנתנה לאודי, עומדת סיליביה להתגרש מבעלה ולא בגלל שאינה רוצה עוד היות אשתו. להיפך: אודי אדיב הוא שאינו מוכן עוד להיות בעלה של סיליביה, ומעדיף לרצות את עונש המעצר בן 17 השנים שהוטל עליו באשמת בגידה במולדת, כגרוש ולא כשנוי.

סיפור נישואיהם של בת הפרופסור חברת חצפן ושל הצעיר בן ג'ושואה, שהואשם

תחרר. למה שלא נתחנן ונביא ילד? זה יקל עליך לקבל שיחרור מוקדם." אודי סרב. היה ברור לו כי הנישואין יגזרו על סיליביה הצעירה שנים ארוכות של המתנה בבדידות. אך הקיבוצניק הרקשוח לא יכול לעמוד בפני התלהבותה ולהיטותה של סיליביה, והוא הסכים. כשיגילתה את תוכניתה להוריה, הם קיבלו זאת ללא הפתעה. אביה החל מייד בעריכת הסידורים הרישמיים שיאפשרו חתונה כזאת. הפרופסור קלינגברג אף העניק לזוג הצעיר מתנת חתונה: דירה בת שלושה חדרים ברמת-גן, הרשומה על שם שניהם.

איפשרו לה להתייחד עימו. סיליביה גייסה אותה למאבקה, אך לא הצליחה לשכנע את שילטונות בתי-הסוהר. גם טיעונה כי כאשר ישתחרר בעלה מבתי-הסוהר תהיה היא כבר בת 43 ולא תוכל עוד ללדת, לא שיכנע איש. סיליביה לא הסתפקה במאבקה הפרטי. היא הצטרפה גם למאבקים ציבוריים. כך, למשל, עמדה בראש מאבק לשינוי סידרי העבודה של האסירים בכלא רמלה, שבו מרצה בעלה את עונשו. היא נטלה על עצמה את תפקיד הדוברת של המאבק, הפיצה כרוזים, כינסה מסיבות-יעיתונאים

סיליביה בדרכה לחתונתה בכלא רמלה
"אני אחכה לך"

והאשימה את שילטונות בתי-הסוהר כי הם מנסים להפוך את קהל האסירים לעדר מטומטם ועייף.

אודי יבקש גט

א ודם כל אלה לא הצליחו לשפר את יחסיה עם בעלה. לאודי הסתבר כי העובדה שהוא בעלה של סיליביה, רוממה את קרנה בעיני קבוצות פלשתיניות קיצרניות שאיתן נפגשה במסעותיה בחו"ל. סיליביה, חברת הליגה הקומוניסטית המהפכנית, הפכה מאז נישואיה לאודי גיבורה בעיניהם של חברי קבוצות רדיקאליות מהפכניות בחו"ל. בכל מקום התקלה בכבוד מלכיים, וככל שכיבדה יותר כן הירבתה לשהות בחו"ל. וככל ששהתה יותר מחוץ לישראל פחתו ביקוריה אצל בעלה בכלא.

בימים אלה שוהה סיליביה בשליחות אירגונה בפאריס. אודי יושב מאחרי סורג ובריה, ונודע כי במשך השנה האחרונה התערער כושר-הראייה שלו באופן המחמיר ביותר. לידידים שביקרו אצלו באחרונה סיפר, כי ברצונו להתגרש מסיליביה, עוד סיפר, כי בשנה האחרונה תפס שהוא מנצלת את העובדה שהיא אשתו לתועלת אירגונה, ומשתמשת בשם-מישפחתו לצר-כיס פוליטיים. לדבריו, העניין נמאס עליו והוא רוצה גט. כעת, כך אמר, הוא מחכה לשובה של סיליביה מחו"ל כדי להגיש בקשת גירושין רשמית.

בדירה זו, כך חשב האב, תמתין סיליביה 15 שנים עד לשיחרורו של בעלה. אולם העתיד טמן בחובו הפתעות. למרות שסיליביה נהגה, במשך שלוש שנות נישואיה לאודי, לבקר אצלו לעיתים תכופות ככל האפשר, לא התירו להם שילטונות בתי-הסוהר להתייחד אפילו בלילה-הכלולות. כאשר תם טכס החופה, שנערך על-ידי הרב ישראל גלור, ניתן לסיליביה ולקרואי החתונה לבלות בחברתו של אודי ארבעים דקות בלבד. נציב בתי-הסוהר דאז, אריה ניר, שנפטר בינתיים, סרב בכל תוקף לאפשר לשניים להתייחד בלילה-הכלולותיהם, למרות הסברו של הרב שהדבר מחוייב מבחינת ההלכה ומבחינת המוסר. הסביר ניר: "אינני יכול להרשות לגברת ללון בתוך כותלי בתי-הסוהר, ואינני יכול לתת לאודי אדיב חופש. לא מגיע לו."

אף רגע של התייחדות

א ודם סיליביה לא ויתרה. על זכותם השנים נאבקה שוב ושוב על זכותם להתייחד עם בעלה. היא הביאה תקדימים ודוגמות, שהוכיחו כי גם ברוסיה מאפשרים השילטונות הקומוניסטים לאסירים פולני-טיים להתייחד עם נשותיהם. לפני כשנתיים הגיעה מרוסיה לישראל אשתו של אסיר פוליטי, עם תינוקת בורעותיה. כאשר נשאלה של מי התינוקת, כיוון שידעו שבעלה מרצה עונש מאסר מזה זמן רב, סיפרה כי השילטונות הסובייטיים

האזינו!
 ברשת ג'
 ביום
 העצמאות
 11.5.78
 מתשע בערב ועד
 אחת אחר חצות
 "היום אני שמח"
 מסיבה רדיופונית עם:
 להיטי זהב, שעשועונים
 ומערכונים
 ועשרות פרסים
 משגעים!
 בגדי ים
 דיוה
 יצרני בגדי ים-דיוה
 ובגדי ים פייר קרדן-פריז
 אריות שי של:
 בשם ותכשירי טיפוח;
 אד ג'יו
 אפטר שייב וסבון;
 בוגרט
 או דה טואלט וסבון;
 ארפז'
 מתנת חברת מ. קליפר
 חולצות
 אופנות יח
 ניה
 יצרני ויצואני
 "אפנת הנשים היפות"
 ועלי
 "קוויקרס"
 עם סמל הנער הגולש על
 "סקט בורד" מתנת
 ועלי אלים
 ועלי מרנו
 הנעליים "הולכות" עם
 כל שגעון אפנתי
 נעלי מרנו
 יצרני נעליים, סנדלים
 וקבקים לנשים
 אלעזר ושות' פרסומאים בע"מ

(המשך ממחזור 13)
 של טורר פנימי, של בודשת פולי
 טית ושל מחנות-יריכוז — לפחות
 לא כלפי היהודים. כשנתחשקו
 הראשונה שיה לא חלו שינויים
 משמעותיים במישור הפנימי כי
 מדינה.

(כאשר הגיע הטלר לשילטון, השתנה
 הכל בן-לילה. השינוי בוצע בדרך פשוטה:
 המון גרינג העניק לרבבות הבריטנים של
 פלוגות-הסער מעמד של "שוטר-עזר",
 ובכך התחיל מישור מחרד של טורר,
 עינויים ומחנות-יריכוז. משהו דומה אירע
 לפניכן באיטליה, עם עליית מוסוליני
 לשילטון.)
 למרות המהפך כתבתי כי הקיץ הקץ
 על "הרפובליקה הווימארית" הישראלית.
 הוספתי שאין פירוש הדבר שעלה לשילטון
 מישור פאשיסטי. כיום, כעבור שנה, אני
 סבור כי שתי הקביעות היו נכונות.

אבל...

הייתי מועת בתפקידי אילו סיימתי
 את התשובה כאן.
 אבל יש שתי נקודות, שאסור
 להתעלם מהם, והקשורות זו בזו.
 ראשית, אנו עומדים רק בראשיתו של
 תהליך, העלול לשנות את כיוונו בהמשך
 הדרך.

שנית, אף כי תנועת-החרות ומנהיגה
 העליון בודאי אינם פאשיסטים, יש בתנועה
 ומחוצה לה אלמנטים שניתן בהחלט להג'
 דירם כפאשיסטים — הדיינו, כבעלי גוון
 פאשיסטי מובהק.
 שתי הנקודות ראויות לתשומת
 לב, ומחייבים עמידה מתמדת על
 המישור.

מבשרי רעות

ורם כה, באשר לתהליך,
 בכמה משפטי-חיינו מתקדם
 תהליך הדרגתי של הידוק הברגים,
 המבשר רעות.

דוגמה לכך היא המרחש במערכת
 החינוך. אין דברים דרמטיים. אבל יש
 תהליך איטי, רצוף, עיקבי של כפיית
 המיסטיקה הדתית-לאומנית על בית-הספר.
 תוך דור אחד ייעלם מבית-הספר הישראלי
 כל שריד של מחשבה רציונלית, הומאניס'
 טית, ליברלית.

התהליך גדול יותר במערכת ה'
 תיקשורת הממלכתית. עם כניסתם
 של הקומוסארים החדשים, בהנ'
 הגת הפרופסור ראובן ריון, לרשות
 השידור, מתהדקים הברגים במהיר
 רות. כאן יש התפתחות שמגמתה
 בודדה: מונופולוויזיה של התק'
 שורת במסגרת מיניסטריון-ית'
 מונה סמוי.

הדבר קשה יותר לביצוע בעיתונות
 הכתובה. אך כאשר תובע הרמטכ"ל כי
 אמתימדה היחידה לפירסום ידיעה
 תהיה יכולתה לשמח או לא לשמח את
 לב הערבים, וכאשר תישר של הליכו'
 מציע להנהיג רישוי של עיתונאים, יש
 בכך מאותות הזמן.

מגמות כאלה קיימות בשטחים רבים,
 אך הן רחוקות עדיין ממימוש. ייתכן מאד
 כי הנוגדנים בגוף הלאומי הם חזקים די
 צורכם, וכי המגמות האלה תיעצרנה ברא'
 שית דרכן.

אך הדבר מחייב עמידה מתמדת
 על המישור, מעין עיקוב מתמיד
 אחרי מודרי-המגמות-הפאשיסטיות.

פאשיזם ישראלי

עומת מגמות סמויות אלה, יש תופ'
 עות פאשיסטיות ופאשיסטיות גלויות
 בזירה הפוליטית הישראלית, בצורת קב'
 צות רעיוניות, אישים ואידיאולוגיות.

גם כאן יש להיזהר בהגדרות. המיבחן
 צריך להיות אובייקטיבי ככל האפשר.
 הייתי מציע להשתמש בסממנים שמנתי
 לעיל (או ברשימה אלטרנטיבית, אם רוצה
 מישור הוסיף, לגרוע או לשנות), כדי
 לבחון כל תופעה לגופה. האם יש בה כל
 הסממנים האלה?

נקה את הרב מהנא והחבורת
 הסידיו, כאן אין כל ספק. הם מצ'
 טיינים בכל התכונות המנויות.
 אפשר לומר: זהו הפאשיזם הישר'
 אלו בהתגלמותו.

במיגוון אחר מופיעות התכונות האלה
 באישים כמו אורי-צבי גרינברג, ישראל
 אלדר (שיב) וגואלה כהן, וכנראה גם
 משה שמיר. זה האחרון מדגים כלל ישן:
 שקל מאד לאנשים בעלי אופי מסויים
 לעבור מקומוניזם לפאשיזם. (כאשר הגיעו
 הנאצים לשילטון, ציווה הגאוליטר של
 ברלין, יוזף גבלס, לקבל בלי בעיות לשר
 רות פלוגות-הסער כל קומוניסט המבקש
 זאת, אך לא לקבל אף סוציאלי-דמוקרט
 אחד. הוא סבר כי תכונות-האופי של
 חסיד-סטאלין מאימות לתנועת היטלר
 יותר מאשר התכונות של איש המרכז
 המתון.)

אלדר הטיף במשך שנים לשילטון של
 "בחריים", להבדיל משילטון ה"נבחרים".
 הוא סוגד לאלימות. הוא דוגל במושגים
 פאשיסטיים מובהקים כמו "מרחב-מחיה",
 ושואף להקמת "מלכות-ישראל" מהילוס
 עד הפרת — חזון של רייך ישראלי. כאן
 הוא נפגש, באורח מזור, עם אנשים שהגיעו
 לאותה נקודה מן הכיוון ההפוך — הכני'
 ענים, הדוגלים בשילטון עברי ב,ארץ
 עבר", עד הפרת ומעבר לו, תוך הכחשת
 עצם קיומן וזכויותיהן של אומות ערביות.

יותר קשה להניע להגדרה מדוי'
 ייקת של התנועה העממית הקר'
 ייה "גיש אמנוים". האם היא פאי'
 שיסמית?

הגוש הוא לאומני-קיצוני. הוא מתכחש
 במפורש לזכויות הערבים, ולא רק בארץ-
 ישראל, "ההיסטורית", האידיאולוגיה שלו
 היא מיסטיה, הדתית-לאומנית, והוא חדר
 אמונה כי עם ישראל הוא עס-נבחר ועס-
 סגולה, מרומם מכל העמים. באידיאולוגיה
 הזאת אין מקום לאדם כערך עליון. הגוש
 הפר בהכרה מלאה את החוק, וכופר בהחלט
 בזכותו של הרוב להטיל עליו את מרותו.
 יחסו למיעוטים נחגלה בקריית-ארבע ובמ'
 קומות אחרים. הוא מוכן להפעיל אלימות
 ככל הדרוש להגשמת מטרותיו.

מכל הבחינות האלה מהווה הגוש תנועה
 פאשיסטית קלאסית. אם נותר לי ספק
 ביחס להגדרה זו, הרי היא נובעת מאי-
 הבהירות לגבי יחס הגוש למתנגדיו בציבור
 היהודי. עד כה לא הפעיל נגדם אלימות,
 ואין הוא מטיף למישור של מחנות-יריכוז.
 ייתכן שזהו מחדל הנובע רק מחולשתו
 של הגוש, המהווה עדיין תנועה-שוליים
 קולנית, ואולי זה מעיד רק על תיחכום
 תעמולתי. ייתכן שגם מבחינה זו היה הגוש
 מקבל ציביון פאשיסטי מובהק, אילו הגיע
 לשילטון.

אך נדמה לי שיש כאן מקום די
 ספק.

יש בשפע

מ כל זה ניתן היה לקבל את הרושם
 כי הפאשיזם הישראלי, במידה שהוא
 קיים בכלל, הוא תופעה שולית, חסרת-
 חשיבות ובלתי-מסוכנת.

מסקנה זו אינה נכונה, והיא
 מסוכנת ביותר.

הממדים הקטנים של הקבוצות, שנודף
 מהן ריח פאשיסטי, מטעים, יש בציבור
 מיספר גדול מאד של פרטים, שהם פאשיס'
 טים מובהקים, אף כי אינם מדעיים לכך.
 די לעיין במדורי המיכתבים של עיתונים
 כמו מעריב וידיעות אחרונות, ואף של
 הארץ, כדי להיווכח כי מיספר מפתיע מהם
 הם פאשיסטיים מובהקים, בתוכנם ובסיג'
 גונם. הוא הדין לגבי רבים מאד מן
 המטלפנים לתחנות-השידור, בתוכניות ה'
 מיועדות לכך.

אנשים מסוג זה אינם חסרים בתנועת'
 החרות, ומעניקים לאיפעם טעם-ליואי פאי'
 שיסטי להתבטאויות הדרגים הנמוכים בה.
 הם פזורים בכל רחבי המערכת הפוליטית.

חשוב גם לציין כי כל הקבוצות
 הפאשיסטיות והכימעות-פאשיס'
 טיות נהנות ממימון נריב מידו אי'
 לייזון בארץ ובפזורה היהודית. גם
 זוהי תופעה חשובה ואופיינית.

יתכן שהחסרות תכונה אחת מן הסממנים
 המאפיינים את הפאשיזם, כל התנועת'
 הפאשיסטיות המוכרות נהנו מתמיכת אילי-
 הון, היטלר הגיע לשילטון רק אחרי שכרת
 ברית סודית עם ראשי הון הגדול הגרמני,
 ולפני כן נהנה מתמיכתם של כמה אילי-הון
 ידועים. מוסולוני, שהתחיל את דרכו
 כמחפזן מאלני, הגיע לשילטון ברית
 עם הון האיטלקי. הוא הדין לגבי המארכ'
 סיסטים רואים בפאשיזם רק ביטוי קיצוני
 של השילטון הבורגני, הלוחם על קיומו.

גישה זו נראית לו פשטנית מדי,
 ואיני מקבל אותה. אך התופעה
 עצמה מעוררת למחשבה — גם בי
 ישראל.

ריח מסויים

זכף עלי כל הקריטריונים האובייקטיבי
 ביים, יש אמת-מידה שקשה להגדיר
 אותה. זהו עניין של סיגנון.
 יש "סיגנון פאשיסטי". מן הגוף
 או המעשה הפאשיסטי נודף "ריח"
 מפוויים, שבעד אף רגיש מבחין בו
 בנקל, גם אם יקשה עליו להפכיר
 את הדבר. מי שמכיר ריח זה, ורי'
 גיש בו מיד, ולא יטעה לעולם.
 ממש כמו ריח נבלה.

אתן דוגמה:
 ערב מעצרה של רמונדה אל-טאויל,
 העיתונאית הפלסטינית הפעלתנית מרמא-

פדאקאט נאצי המישאדעם
 להטיל רימוני גאז

פדאקאט נאצי אנטי-שמי (בהולנד)
 לגזח שערות

ללה, ביקר אצלה המיורחן יוסי אמיתי,
 מקיבוץ גבולות. הוא ראה אצלה צעיר
 ערבי חובש כובע-גולף. כאשר נתבקש
 הצעיר להסיר את כובעו המזור, נתגלה
 כי במרכז רעמת השיער שלו, מן המצח
 עד לעורף, נגזו "שביל" ברוחב של המשיה-
 ששה-סנטימטרים.
 הנער סיפר כי היה בין העצורים שנתפסו
 אחרי הפגנה והובלו לבניין המושל הצבאי.
 בטרם החלה החקירה שלף אחד החיילים
 זוגי-מספרים וגזו את שיער-ראשו במת'
 כונת זו. הוא גם סיפר שאין זה מיקרה
 יחיד.
 זהו מעשה פאשיסטי מובהק.

עדיין תופעה שולית. מבחינה פוטנציאלית, הוא תופעה הרבה יותר נפוצה. האם יתכן שיקטון פאשיסטי כי ישראל?

זה נראה רחוק. אך זה יתכן. אם המצב החומרי והנפשי, החברתי והפוליטי יתאים להתפרצות פאשיסטית, זה יתכן בישראל. כמו בכל ארץ אחרת.

חשוב לציין זאת. לא כקביעה תיאורית טיפה, אלא כהלכה מעשית, המצווה עלינו דריכות מתמדת, ונכונות מתמדת להיחלץ למאבק בכל תופעה פאשיסטית, בכל הסוואה ובכל גילגול.

הפאשיזם הוא אויב עמנו, אויב ייב האנושות. יש למחות אותו בכל אשר ירים את ראשו.

(נכתב ביום הזיכרון לשואה ולמרד, תש"ח.)

הבעת הפנים של הקלגסים (שלנו!) למראת הילדים הקופצים מחלונות הקומה העליונה ושוברים את רגליהם. יש לברך את שריהביטחון עד התנוכה המוחצת, בהיורדע הכר. אך גם תנוכה זו אינה יכולה למי חוק את עצם המעשה, את העובדה שיש בישראל מפקדים וחילים הי מוכנים לבצע מעשה שפל כזה או לשקר כדי לחפות עד מבצעיו, ואת העובדה שדעת-הקהל הישראלית לא התקוממה כאיש אחד כאשר פורסמו הדברים לראשונה.

זה יתכן!

האם ייתכן פאשיזם בישראל? הן יש פאשיזם. בצורתו המגובשת. הוא

ערבי — מזכירה תמונות דומות מארצות אחרות.

כמה תקריות שאירעו בקריית-ארבע, מעוזו של "הרב" משה לוינגר, נודף מהם ריח נאצי אופייני. התקרית שבה שיסו המתנחלים כלב-התקפה בערבים. התקרית שבה הם הכריחו שייך זקן לסלק סלעים מן הכביש. (מי אינו זוכר את תצלום היהודים הזקנים, שכרעו על מדרי כות וינה וניקו אותן במיברשות-שיניים, כאשר קלגסי פלוגות-הסער עומדים עליהם וצוחקים?)

התקרית שנחשפה השבוע בכל כיעורה — אטימת הדרייהכיתות המלאים בבית-הספר בבית-ג'אלה וזריקת רימוני גאז מדמיע לתוכם — היא בעלת אופי פאשיסטי מובהק. אין צורך לפרט את מה היא מזכירה. די אם נתאר לעצמנו את

מדוע? קשה להסביר. נודף ממנו ריח מטויים.

אין בכך אכזריות גופנית. השערות תצי מחנה מחדש. אך יש כאן כל חדות-ההשפלה של הפאשיסט המצוי. היחס אל "האדם הנחות", השינאה למיעוט או לעם האחר, האלימות הסרת-התכלית, הדריסה הרוננת של כבוד האדם. הסיפור מזכיר מייד תצלום מפורסם, שבו נראים כמה אנשי אס-אס מקיפים יהודי זקן וצוחקים בכל פה, בשעה שאחד מהם גוזז את זקנו. יש רבבות תצלומים אכזריים יותר מימי השואה, אך דווקא תצלום זה הוא הנחרת בזיכרון. הוא מביע את הסיגנון.

הוא הדיון לגבי שני המיקרים שהבאתי בראש דברי. התמונה של איש גושי-האמונים, המתהקך המושך בקרב ציבור של ערבים ויורה כי אחד מהם — אך ורק משום שהוא

"פלתורס" לוקחת אותך למזרח-הרחוק על 58 שנות נסיון דינמיות.

את קסמי המזרח הרחוק החלו לגלות מטיילים והרפתקנים כבר לפני אלפי שנים. ואולם, עד היום נשאר המזרח הרחוק, פינה חלומית, מלאת קסם ואופנת מסתורין.

חלום "המזרח הרחוק" יכול ליהפך למציאות ממשית. יש מי שראג להפוך את החלום למציאות כבר הקיץ — "פלתורס". "פלתורס" — חברת הנסיעות הגדולה והותיקה בישראל, למדה ב-58 שנות נסיונה, להכיר את המזרח הרחוק ולתכנן עבורך את הטיוול המתאים לך ביותר. "פלתורס" — תביא אותך למקדשיה הקסומים של תאילנד, לאיי הפיליפינים האקזוטיים, לארץ השמש העולה, לסינגפור הצעירות, לנפאל, הודו, פרס ועוד, וכל אלה, במסלולים מגוונים.

תאריכי יציאה: 4.7.78 16.10.78
מחירים: החל מ-34,950 ל"י

* המחירים כפופים לשינויים בשער המטבע

היכנס לאחר מסניפי "פלתורס" הפזורים בכל רחבי הארץ. אנשי "פלתורס" יודעים "לתפור" לך טיוול מושלם לכל מקום במזרח הרחוק, בכל מסגרת — פרטית או מאורגנת ולכל מטרה, תוך דאגה לכל פרט.

סניפי פלתורס לשרותך:

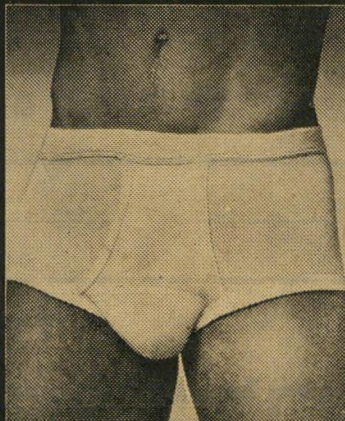
- תל-אביב
- אחר העם 28, טל. 50851
- בן-יהודה 49, טל. 221226
- מלון הילטון, גן העצמאות, ירושלים, טל. 246832
- שלומציון המלכה 2, טל. 234318
- מלון הילטון, טל. 534097
- מלון "פלז'ה", המלך גורג' 47, טל. 224622
- זיפה
- דרך העצמאות 82, טל. 660981
- חזרה
- סמטת הרברט סמואל 66, טל. 22927
- רחובות
- הרצל 167, טל. 51080
- נתניה
- דיזנגוף 33, טל. 22724
- הרצליה
- מלון השרון, חוף הים, טל. 938777

פלתור נסיעות ותיירות בע"מ

פלתורס מארגנת - אתה נהנה!

ילג' שרחת פרסום בע"מ

רוטקס
Rotex

רוטקס תמיד קרוב אליך
מבחר טרנזיטריקו ולגברים ולנשים - חולצות, ולגנים, פיגמות, גרביים ושחלות ארוכות

לות להקדיש, פעם נוספת, שבוע לקולנוע הגרמני החדש. עזרתו הפעילה של גרהרד שנברנר, מנהל בית-התכנות שליד שגרירות גרמניה, גרמה שהקולנוע הגרמני הצעיר וזה בהזדמנויות רבות, אם לא על בדי הקולנוע המיסחרי הרי לפחות בסינמטקס, וגם הפעם מבטיח המיבחר להיות מעניין במיוחד. מה שיכול לעניין עוד יותר הוא הסיכוי שאחד הבמאים הכישרוניים והפורים ביותר בדור הגרמני הצעיר, פיטר ליליינטל, יגיע לישראל כדי להציג את השבוע כולו.

***

תעודת-פירסומת אחד לא ייצא אל הפועל בנוף הסרטים הישראלי. חברת וורנר התכוונה לשלוח, לקראת הצגת ה"בכורה של הקומדיה הו אלזהיים, סידרה של גלויות מודפסות ובהן הזמנה בזו הלשון: "אלוהים מוכן להעניק לך ראיון ברח' ישעיהו 1 בתל-אביב, במוצאי השבת הבאה, בשעה 7 בערב. נא לדייק".

הכתובת היא, כמובן, זו של בית-הקולנוע פאר שבו יוצג הסרט (המספר על הזמנה דומה שאלוהים שולח לזוכן בסופרמרקט, אותו החליט להפוך שליח שלו). אם ה"גלויה לא תופץ, בסופו של דבר, הרי זה משום שיועצים מישפטיים רמזו לחבר רת וורנר כי בגלויה כזו יש משום פגיעה ברגשות הדתיים של אנשים מסויימים ב"ישראל. ואם אלה ימצאו לנכון להגיש תביעה הם עוד עשויים לזכות בה.

תדריך

חובה לראות:

תל אביב — ג'וליה, קריאת העורב, הרומן שלי עם אנני, התמימים והפראיים, **ירושלים** — הרומן שלי עם אנני, בארי לינדון, **חיפה** — רשת שידור, בתו של רייאן.

תל אביב

*** **ג'וליה** — (סטודיו, ארצות-הברית) — סיפורה האוטוביוגרפי של ליי ליאן הלמן, על הידידות האמיצה שקשרה אותה לפני המלחמה לחברה ללימודים שהפכה ללוחמת אנטינאצית במחתרת. משי

סרטים

לפתח את כולם

הירושה הוא סרטו החדש ביותר של מאורו בולוניני, המוצג בהצגה מיסחרית, לאחר חודש שלם שבו הוצגו סרטיו ב"סינמטק בתל-אביב.

מי שביקר בסינמטק ובסרטי בולוניני יכול כבר לדעת מה צפוי לו: סרט שי עלילתו מתרחשת בסוף המאה הקודמת, עיצוב תמונתו בעל חוש אסטטי, מפותח, תערובת של מלודרמה ופוליטיקה.

הפעם מדובר בבעל מאפיה המשלה את צאצאיו (שני בנים ובת) מן הבית, מחליט למכור את רכושו ולהנות מן הכסף עד יום מותו, מבלי להשאיר אחריו דבר, מתוך שינאה גלויה ליוצאי חלציו. לת מונה נכנסת בתה של מישפחה בורגנית מרוששת, הנישאת לבן הצעיר. היא נוטת לת על עצמה את התפקיד המקיולי של פיתוי כל בני המישפחה, עד שהיא מגיי עה לאב. בטענה שהיא מנסה להשלים בינו לבין שארי הבשר שלו, היא דואגת שכל הירושה תועבר על שמה.

מעטפה של ערפד. הסיפור עצמו דר מה קצת יותר מדי לרומנים של עיתוני ג'ניו, ובולוניני אינו עושה מאומה כדי להסתיר את הרגעים הבומבסטיים המייד תרים. השחקנים נסחפים גם הם בעוז ומשחקים הרבה יותר מן הדרוש. כולם — פרט לדומיניק סאנדה (שזכתה לפרט המישחק בקאן על הופעתה בסרט זה), ש" עושה רושם כאילו לא החליטה עד סוף הסרט באיזו דרך בדיוק עליה לגלם את התפקיד שלה.

מעלתו העיקרית של הסרט היא צורתו הפלאסטית. בולוניני משתמש ברחובות רומא כביתאורה. החדרים והדירות מלמדים יותר על הנושא מן הדיאלוגים. והצי למ, אניו גוארניארי, עוטר את הכל במעט טה של ערפל נוסטאלגי, שמוסיף מרכיב של געגועים לביקורת על אותה תקופה.

בקיזור

כיום שבו ראתה אור הכתבה (העו" לט הזה 2122) על סרטו החדש של עוזי

פולן - מחייה מתים למיניהם

(מאת: אודטה דנין מתוך "העולם הזה" 1 במרץ 1978).

מי שמעוניין בעוד פרטים על הלהיט הטיבעוני החדש - בבקשה.

חסידיו נשבעים עליו כי הוא מעיר את היצר. זה דווקא טוב, כיון שיצר זה הולך ל" שון לפעמים, בחוסר-תיאום משווע עם בן הזוג. כפית פולן - ושהשם ירחם.

עיקר שכחתו, הפולן הוא המרכיב הזכרי של הפרח. צר רתו בטבע: אבקה בעלת גרי גרים עדינים, בגוונים מצהובי בהיר עד חום כהה. הוא מכיל אחוז גבוה של פרוטאינים, מינרלים, חומצות ואנזימים היוניים ביותר, אשר איונם בגוף, של אלה האחרונים, הוא פעולתו החשובה. רצוי לאוכלו שלוש פעמים ביום, כפית לפני כל ארוחה.

הפולן, המלוקט על ידי הדבורים, נקלט בקלות בגוף כשהוא מוגש בתוך דבש טיב" עי. בארץ, משווק אותו קיבוץ שמיר בתערובת

נפץ: פולן + מזון מלכות, בדבש טיבעני.

כשנים האחרונות נעשו נסיונות טיפול במיקרי פרוס" טטה (בלוטת הערמונית) על ידי פולן. הניסיונות הוכתרו בהצלחה, שכן הושגו תוצאות ריפוי מרשימות אצל חולי פרוסטטה כרוניים, כשהפולן מוכיח את יתרונו על תרופות כימיות סינתטיות.

הדוקטורים אריק אנסן ואופרק מאוניברסיטת אופס" אלה בשוודיה, וד"ר מיכאיל סקו מאוניברסיטת טיטן, בבר קרשט רומניה, פורסמו עבר דות-מחקר רציניות ביותר על העסק. בין השאר פורסמו עבודות אלו בסיפרות ה"אפי מוגדית", אשר למרות השם המפואר, אינה תורה לחקר הסרטן או משהו, אלא פשוט שמו של האירגון הבינלאומי של כוורנים.

מחקרים מבולגריה, צרפת ויוגוסלאוויה, תומכים בגי" רסה זו, ומופיעים בדו"חות הדיונים של מחלקת האפיתר-אפיה באירגון זה - שהיא תורת ריפוי המחלות על ידי דבש. אז זהו זה. למי שיש פרוסטטה נבולה קצת, שיאכל, ותחיי.

פולנית מוצר "גליל" מכוורת קבוץ שמיר להשיג בצמחוניות בבתי המרקחת, סופרמרקטים ומעדריות מעולות. בקש פרוספקט חינם.

פאכיו טפטי ודומיניק סאנדה ב"הירושה" פשרות ושחיתות

חק מעולה של גיין פונדה וואנסה רג" רייב.

*** **הרומן שלי עם אנני** (סי" נמה 2, ארצות-הברית) — השלם והמגובש בסרטיו של וודי אלן, מפגיש חרדות של יהודי משכיל, עם חרדות של ידידתו ה" פרוטסטנטית. ארבעה פרסי אוסקר מוצי דקים.

*** **קריאת העורב** (חקטים, סרד) — חוויות ילדות בספרד של היום משמשים הסוואה לבמאי קארלוס סאורה. כדי להביע ביקורת חריפה על המעמד הבינוני שם, ועל המישטר הפוליטי (הסרט נעשה לפני מות פראנקו). הופעה מרשימה של הילדה אנה טורנרט.

פרס, דומה, לא דומה, ובה תחזית פסימית על סיכוייו של הסרט להיות מוצג בארץ בהצגה מיסחרית, החליט מוזיאון תל-אביב לקחת את הסרט ולהציגו בהודשים ה" קרובים. מעניין לציין שסרט אחר שמדור זה הביע ספק ביחס לסיכויי ההקרנה שלו בישראל, פרובינדנס, יוצג במוזיאון החל מן השבוע הבא. אם זו תהיה הסגולה להצלת סרטים אבודים עבור הקהל ה" ישאלי, מוכן מדור הקולנוע של העולם הזה להודיע מדי שבו על סרט שאין לו סיכוי לעלות על מסכי הארץ.

***

במחצית השנייה של חודש מאי עומדים הסינמטקים בשלוש הערים הגדור

הופיע

דו"ח הוועדה לבירור נושא הפשיעה בישראל

דו"ח שימרון

להשיג בכל הקיוסקים והדוכנים

198 עמודים • המחיר: 70 ל"י בלי מ.ע.מ.

הפצה "גד", יד חרוצים 7 ת"א, טל. 33680

קול השלום -

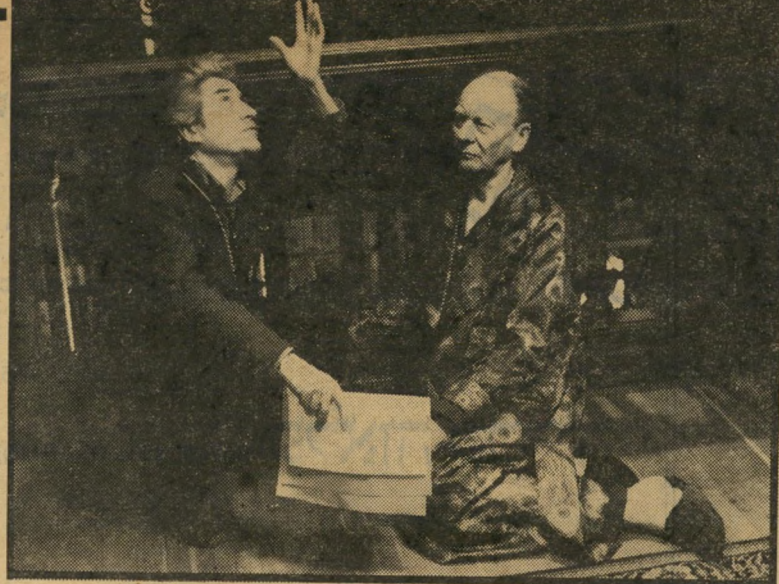
הקול שלך!

סרט השנה:

"פרובידנס"

פרובידנס (מחזאי: תל-אביב, תל-אביב, צרפת) — בדרך-כלל, נהוג בארץ לפרסם ביקורת על סרט רק אחרי שהוא מוצג כבר על הבד. הפעם מתפרסמת ביקורת זו עוד קודם-לכן, לא משום ה"יצון לסטות ממינהג ישן ובדוק, אלא מפני שמדובר בסרט השונה מכל הסרטים האחרים, ורק מעטים כמותו בכל ספרות

שחקן גיגורד ובמאי רנה הלם בפעם הראשונה

שני ערים כמו בריסל, אנטוורפן, לונדון, והאחוזה בדרום צרפת הנושאת את השם פרובינס, שבה מתגורר הסופר. ואם הכי נוסה לחדר מלון נראית רגע אחד נור"מלית, ובצילום שלאחר-מכן צריך לרדת במדרגות בתוך החדר אל הדלת, הרי זה רק משום שהסופר החליט, בינתיים, לשי"נות את הרקע לסצינה (בדיוק כפי שהוא מחליף, מאוחר יותר, גם את המלון, ומע"ביר אותו מן העיר הגדולה אל הוף הים).

אפשר להמשיך ולכתוב על סרט זה עד אין קץ. על הדרך שבה נבחר הצלם ריי קארדו אהרונוביץ, גדול צלמי אמריקה הדרומית, לצלם את הסרט, אחרי שה"במאי אלן רנה ראה את חשיבותה של אהבה; או על בחירת המלחין מיקלוש רו"ה לכתובת פסקול הסרט.

אמת או שקר. אפשר לדבר, כמו אלן רנה, על סרט שהוא כמו יצירה קאמרית לחמישה כלים, אפשר להזכיר הש"פעות של היציקוק, וולס, בוניואל, לה"ר"ביה, מן הקולנוע, או פרוסט (בכל פעם שמדברים על רנה מזכירים את פרוסט), פרויד, בורחס או לובקראפט מהסיפרות. כל זה נכון, ובוודאי קיים. אבל אין אלה אלא אבני-יסוד שעליהן בנו דייוויד

כל הממות לפניו

מרט, התסריטאי, ואלן רנה, הבמאי, מיבנה שהוא כל-יכולו שלהם בלבד. מר"סר, מחזאי בריטי מבריק שכתב בשעתו את התסריט למורגאן, הצליח להשתמש הפעם במילים (והרי הסרט כולו מבוסס על שפה, מעצם היות גיבורו סופר) בדייק"נות ובכריזמות הפוגעות תמיד במטרה, ללא החטאה. ואילו רנה העניק למציאות ולדימ"יון את המישקל השווה, המביא בסופו של הסרט את הצופה עצמו לידי מצב שבו הוא שואל את עצמו: מה אמת ומה שקר? רנה הוא אחד מגדולי היוצרים של ה"קולנוע היום, שליטתו במדיום מעולם לא היתה מושלמת כמו בסרט זה. וכדאי להד"גיש, לאלה הסבורים כי הוא תמיד משחק עם עבר והווה, שסרט זה מתרחש כולו בהווה. פרט לסצנה קצרצרה שבה נזכר הסופר בהתאבדותה של אשתו.

פעם בכמה שנים יוצא לאור סרט ש"אותו צריך לראות פעמים אחדות, לא רק משום שהוא יפה לעין, משוחק להפליא (דירק בוקארד, ג'ון גילגוד, אלן בורסטיין, דייוויד וורנר) או מפני שעיצובו הוא יציר"רת מופת בפני עצמה (פרובידנס מצטיין בכל הנתונים הללו). אלא מפני שיש בו חומר למחשבה המספיק לצפיות רבות. לכן, מי שאוהב קולנוע באמת לא יוכל להרשות לעצמו להחמיץ את פרובידנס.

להדיגש עוד יותר את הגשר שבין ההז"יות על אודות בניו לבין חייו שלו, מס"תבר במהלך הסרט שפילגשו של הבן הבכור בהיות הסופר, אינה אלא אשתו של ההוה, כלומר אמו של הבן (דוקטור) פרויד ודאי היה שבע נחת מכל העניין). בכך, כמובן, עדיין לא תמה הפרשה. ההזיות אינן עניין המשכי, מגובש ומסור"דר, נובלה מוכנה לקריאה שעברה סינון שיטתי. להיפך, הן פרי מוחו הפורה של סופר, הבודה דברים מליבו מרגע לרגע, מערב אמת בשקר ומציאות בדמיון, חוכך בדעתו מה יעשה עם הדמויות שהמציא, מתערב מדי פעם במהלך העניינים, בתוך ההזיה, כדי לשנות דברים. **דילוג בין ערים.** כדי להפוך את התמונה מורכבת קצת יותר, משתנים ה"רחובות, הבתים והחדרים ללא הרף, כאילו במאי מטורף נדד מאולפן אחד למישנהו ובילבל בין תיפאורות של עשרה סר"טים. אין זה כך. הכוונה היא להצביע על כך שהסופר הרואה בגיבורי סיוטיו את חומר הגלם לסיפורו הבא (כי הרי זוהי כוונתן המוצהרת של ההזיות), ומתקשה להחליט על האתר המתאים למיקומם. משום כך מתערבת הארכיטקטורה של שני צידי האוקיינוס, אולבני ועיר בשם פרו"בידנס בארצות-הברית, מצד אחד, ומצד

שחקנית אלן בורסטיין בתוך חבר-מושבעים דימווני "אדם חי ממעיו ונת ממעיו"

שחקן גיגורד מביט בפני אשתו שהתאבדה העבר בראי הזיכרונות

לים באופנים אחרים, ובצורה של ניתוח פאתולוגי של גופת ישיש (אמיתית), ש"הוא אחד הדברים המזעזעים ביותר בסרט. בחלקו השני של הסרט (הבוקר שלמחרת ליל הסיוטים) מוצגות הדמויות — אלה שתפסו את התפקידים המרכזיים בהזיו"תיו של הסופר — ללא העדשה המעוותת של המוח הקודח והדמיון המשתולל, והצופה מוזמן להבחין בהבדל התהומי שבין שני החלקים. **מתחת לקליפה.** עד כאן, זה נראה די פשוט. אלא שזו רק הקליפה החיצור"גית, כאשר צועדים צעד אחד קדימה, מסתבר שמדובר באדם העורך חשבון"נפש לעצמו ולמקורביו, חשבון שבו הוא מנסה לעמוד על מעלותיו כאדם, כסופר, כאב וכבעל. מתחת למעטה הציני של האינטלקטואל שגופו משלם את מיטי"רמת-החיים הגבוהה שממנה נהנה כל חייו, מתגלה אדם המתפש נואשות אחר קולבים לתלות עליהם את האשמה בכל מה שהוא עושה בעבר. הקולבים הנוחים ביותר הם שני בניו האחד חוקי, האחר בלתי-חוקי, שהאחד מהם הופך התגלמות הסרקאזם הציני של האב, והשני נוטל לעצמו את החולמנות הפיוטית. משום כך, הראשון הוא פרקליט והשני יצור חולמני ההורג אנשים מתוך רחמים וחולם על הצעדים הראשונים בחלל. הנשים בחייהם של שני אלה מחפשות — לשווא — את תשומת הלב והחום האנושי, ביטוי לריג"שי האשם הרודפים את הסופר על יחסו במשך השנים לאשתו (שהתאבדה כמה שנים קודם-לכן, אחרי שהסתבר לה כי היא סובלת מסרטן ואין לה תיקוה). כדי

הקולנוע כולה. זוהי יצירה עשירה ומורכ"בת כל-יך, עד שהיא עשויה להפחיד צופים מסויימים עם ראייה ראשונה, ולי"צור אצל אחרים רושם שיוצריה פשוט התבלבלו. אחרי שלוש צפיות בסרט, אפשר לומר ללא היסוס שאין בו שום בילבול, מיקריות או שיכחה מצד הבימאי או התסריטאי או מעצב התיפאורה. כל מה שקורה בסרט זה, קורה בכוונה-תחילה, כולל אותם הרגעים של פיזור-נפש כביכול. כל המוצג בו תוכנן בקפידה רבה, ואם התוצאה עשויה להכות את הצופה בהלם בפעם הראשונה, כדאי מאד ללכת לראותה שנית. כי זהו אחד מאותם סרטים יחידים-סגולה שבהם מתגלה, בכל צפייה נוספת, רובד חדש ש"קיומו אף לא נחשד קודם-לכן. במבט ראשון ניתן להבחין שפרובידנס הוא סיפורו של סופר בריטי ישיש המת"גורר בדרום צרפת. ליתר דיוק, זהו סי"פור של לילה רדוף סבל וסיוטים, ושל הבוקר שלאחריו הבא כאשר מישפחתו של הסופר מצטרפת אליו על-מנת לחוג את יום-הולדתו ה-78. הסופר הולה בסרטן בפניהטבעת. "אדם חי על מעיו, ומת על מעיו", הוא אומר, שעה שהוא מנסה לשכך את כאביו בזרם בלתי-פוסק של יין שאבלי (יין בורגונדי לבן) והוא שוקע בהזיות שהן, אולי, ה"סקיצות לספר הבא שלו, ואולי יישובי"חשבונות פנימי עם עצמו ועם בנימישי"פחתו. מה שאינו מוטל בספק הוא העוב"דה שהפחד מפני המוות בא לידי ביטוי ברוך במשך ההזיות כולן, בדמיוניהם של ישישים המוצאים להורג או מחוס"

(המשך מעמוד 18)

הפלסטינית כבעייה של פליטים בלבד. הנושא כולו טובך עוד יותר על-ידי הר עובדה שיותר מ-1.5 מיליון פלסטינים סרו עתה לשילטון הכיבוש של ישראל, והדבר הציב בעייה מיוחדת שבה צריך היה לטפל תוך השתתפות והבנה.

המנהיגות הפלסטינית. שזכרה היטב את ליקחי העבר, הציגה לפני המועצה הלאומית הפלסטינית - בשנת 1969 - את מטרתו של המאבק הפלסטיני: הקמת מדינה חילונית דמוקרטית, שבה יהיו לערבים וליהודים זכויות שוות לפי החוק. ככל שחלף הזמן, ותוך ציות לדעת-הקהל הר בינלאומית, החליט אש"ף במועצה הלאומית הפלסטינית, ב-1974, להקים שילטון פלסטיני לאומי בשטחים שישוחררו מן הכיבוש הישראלי.

אותה התחלטה אושרה וחוזקה שוב על-ידי המועצה הלאומית הפלסטינית ב-1977, כאשר זו החי דימה להקים מדינה פלסטינית בשטחים הפלסטינים שמהם תאוי לך ישראל להיסוג.

„בדרכי שלום“

ס עיד המאמי העלה תרומה חשובה לעמדות פלסטיניות מתקדמות אלה, והיה גם פרשן מוסמך של העמדה הפלסטינית לגבי העולם הרחב. לספקנים ברחבי העולם, אותם שראו סתירה בין ההחלטות של 1969 ו-1974, הוכיח סעיד כי אין כל סתירה בין השתיים.

הוא הצביע על כך שאחרי שי המדינה הפלסטינית תוקם, היא תדגול מהקמת מדינה דמוקרטית חילונית בדרכי שלום.

תרומתו הגדולה ביותר של סעיד היתה השתתפותו בסיבלם ובצרכיהם של בני העם הפלסטיני בשטחים הכבושים. הוא היה מודע היטב להשפעתו המדכאת של כיבוש ממושך ולסכנות הכרוכות בו. הוא חשש שאם יחלוף זמן רב מדי, יהפוך הכיבוש לעובדת-קבע, וגורלם של השטחים יהיה כגורל סיפוחיה הבלתי-חוקיים של ישראל במלחמת 1948. הוא היה מודע היטב למציאות הצבאית במרחב, ולי עמדתן וחשיבותן של מעצמות-העל.

ידיעה זו שיכנעה אותו שהאופצייה הצבאית הטובה, שגלה מטיי פים אחדים, איננה אלא עמדה מיי דולית, שאין לה סימוכין במציאות. היה בו האומץ לטעון שדרוי ששה אופציה פוליטית, נוסף על זו הצבאית.

על יסוד אמונתו זו, סבר סעיד יש לגייס את כל הכוחות התומכים בהגדרת העצמיות של הפלסטינים - כולל אלה שבישראל - לתמיכה בעניין הפלסטיני. מלאכתו החלוצית בתחום זה ידועה ומוכרת מכדי שיהיה צורך לפרט. מאזינו ברור שפערי דותו זו היתה שנויה מאד במח' דוקת, ועוררה התנגדות וביקורת חריפות מצד ערבים ופלסטינים מסויימים. הוא, והמעטים האמרי צים שחלקו עימו את השקפותיו, הואשמו אף בכנידה.

אך כלפי כל מבקריו היה בפיו של סעיד נימוק איתן אחד. אם הפגישה עם ישראלים ממחנה-השלום נחשבת כגידה, כיצד יוגדרו שני מיליון הפלסטינים - הן בישראל-גופה והן בשטחים הכבושים - הנפגשים עם ישראל מדי יום ביומו ?

סעיד-חאמאמי נאלץ לבסוף לשלם בחייו עבור חונו, אומץ-ליבו ואהבתו העזה לעמו. סעיד חאמאמי אהב את כל הפלסטינים, אף את אלה שאולי הרגוהו. אולם, יותר מכל, היו בו השתתפות ומסירות חסרי-גבולות לפלסטינים שבשטחים הכבושים.

אל אותם מבני-עמנו, החיים תחת כיבוש צבאי, החשים יותר מכל באיבדנו של סעיד, ברצוני להפנות את דברי מעל במה זו: סעיד מת למען פלסטין. אבל, מעל לכל, הוא מת למענם. אנו נמשיך לדאוג לכם, כפי שעשה הוא.

ויום אחד, יכבדו הדורות הבאים את סעיד כאדם שאהב את ארצו ואת עמו בכנות ובהתב, שאינם זקוקים לתיאור מידולי.

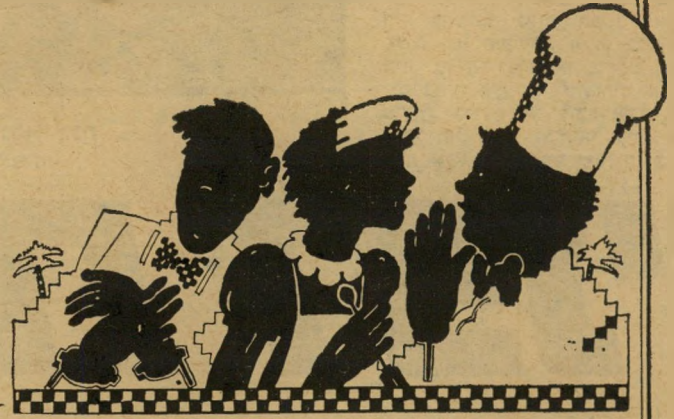
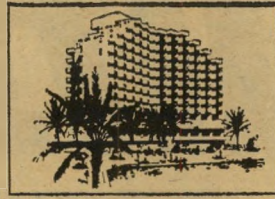
**היום הרביעי
הינם**

משהו קורה על שפת הכנרת.

בואו להשתתף בחוויה מיוחדת על שפת הכנרת במלון "פלאזה טבריה" החדש - 4 ימים בלתי נשכחים, בסוף שבוע ארוך או בתחילתו, באווירת נופש מפוארת, במחיר 3 ימים בלבד! היום הרביעי - מתנת "פלאזה טבריה" להשלמת חופשתכם. זה קורה על שפת הכנרת. כל שבוע.

המבצע ימשך חרשיים: 20.5 - 20.7

הזמנות: טל. 067-92233 **פלאזה טבריה**

CP Hotels

הנשף „הכחול“

ליל עצמאות אירוטי

ב „דרייב-אין“ תל-אביב

ליל העצמאות 10.5

3 נשפים בשעות: 9.00 - 11.30 - 1.45

בתכנית:

* **רקודים לצלילי „להקת האריות“**

* **”ין למצב רוח הולם**

* **והסרט האירוטי**

הנועז

„זעקת

התאווה“

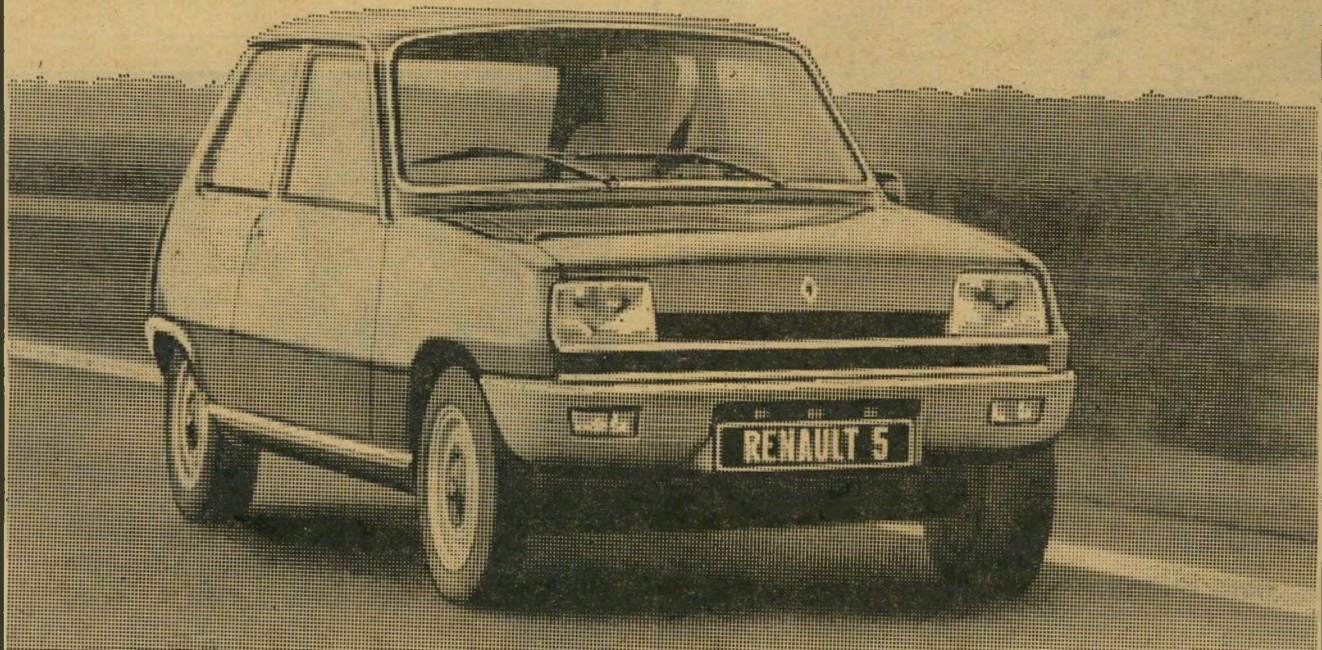
צילום צנוע מתוך הסרט

אזהרה! לא יורשה מעבר ממכונת אחת לשניה באמצע הסרט.

— הכניסה למבוגרים בלבד! —

המקומות במספר מוגבל • סיפוק מלא מובטח

חסכונית כזאת אמינה כזאת וחמודה כזאת רק רנו 5 יכולה להיות

המרווחים, הדלת האחורית הענקית, מעצורי הדיסק, מערכת הבלמים הכפולה, התאוצה הפנטסטית - זאת ועוד רק רנו 5 יכולה לתת. בוא ראה אותה, בוא נסה אותה, בובה של מכונית.

העיצוב החדשני הזה המעורר הערצה וקנאה כאחת. - רק רנו 5 נותנת.

הקומפקטיות, השוכבות המושב האחורי המחקפל והופך לתא מטען ענקי, רק רנו 5 נותנת.

התענוג הזה לא להתרוצץ במוסכים

ובחחנות סיכה, מפשיר האדים בחלון האחורי, הבטחון בהתנעה, סיידית בכל בוקר, רק רנו 5 נותנת.

ההרגשה הנפלאה הזו לנסוע ולנסוע קילומטרים ארוכים בידיעה שמיכל הדלק אינו מתרוקן, כאילו מחירי הדלק לא עלו בכלל, רק רנו 5 נותנת.

דנו בחסכון ראשון!

המונע המשוכלל והפיקת, 5 המושכים

RENAULT 5 דנו

בני משה קרסו תל אביב: רחי ריביל 22-26, טל. 33241 ירושלים: הס 4, טל. 226491 חיפה: רכב חיפה, יפו 32, טל. 510296 נתניה: סבררלוב, הרצל 54, טל. 23852 באר שבע: עמינל בע"מ, החלוץ 124, טל. 74533 ראשון לציון: ברניצקי, הרצל 52, טל. 941008 נצרת: מוסך ארנאן, אזור התעשייה נצרת, טל. 56861 אשקלון: מוסך פאר, מרכז מסחרי אפריר, טל. 22743 רמת גן: רנו ריג - קיבל, ובוטווסקי 111, טל. 798474 קרית גת: מוסך גליצור, אזור התעשייה, טל. 91395 הריתשמונה: מוסך הנחיל העליון, טל. 40713.

בגלל שהם כל הזמן נלחמים וככה מתים להם אנשים ואנחנו כובשים להם אזורים ששייכים להם.

● „יש ערבים טובים ויש ערבים רעים. הערבים שפוצצו את האוטובוס למ של הם ערבים רעים.”

● „הם די בסדר, אבל תלוי מי.”

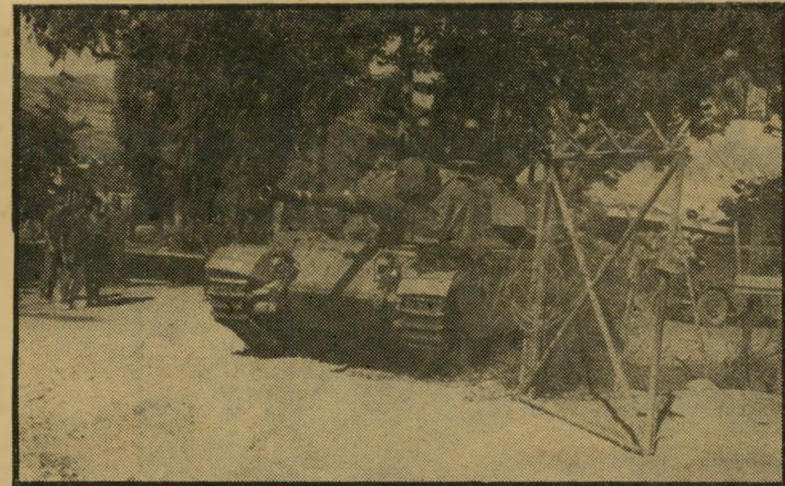
● „בכלל, אלו שבסדר הם נוצרים.

הם לא מוזיקים לישראל. והמחבלים זה דבר נורא. רק לחבל ולהציק לנו הם יודעים, ויש להם מנהיג ששמו עראפאת.

ויש לו פה גדול ומלוכלך, ובסך הכל הוא פחדן גדול.”

● „אפשר להגיד שהם טיפשים. הארץ היא שלנו, ועוד מימי ההיסטוריה, ואני לא מבינה — הם ערבים ויש להם עוד יותר מ-7 מקומות וארצות שיש בהם ערבים ולנו אין עוד ארצות יהודיות אלא רק עיירות או ערים, אבל לא כל כך גדויות עד כדי כך.”

● „הערבים הם אנשים רעים. הם

טנק של צה"ל בגבול הצפוני. הילד הוא האבא של האיש.

רוצים להרוג הרבה אנשים ולכן גם מתים להם הרבה אנשים. בגלל שאנחנו עושים להם פעולות תגמול.”

● „אבל יש ערבים שהם טובים, למשל: הפועלים שלנו הם ערבים טובים...”

היסטוריה

הארמנים והשאלה היהודית

חוקר פלסטיני חושף פרשה

עדומה בתזודות הציונות,

שכמרכזה חוזה מדינת היהודים

הרעיון שנלחש על אוזנו של תיאודור הרצל היה פשוט. אם יצליח לפייס את הארמנים — כך נאמר לו — ויחד עם זאת ישיג הלוואה לאוצר התורכי המדולדל ומכתבי-המלצה מן המנהיג הגרמני הקיסר, אוטו (קאנצלר הברזל) פון-ביס-מרק — ייפתח בפניו השער העליון בקושטא. או, או יאזין הסולטאן עבד אל-חאמיד לדבריו, ויתן לו זיכיון על חבל-ארץ נידה בממלכה העות'ומאנית, ה־קרוב בשם פלשתינה.

הזמן: יוני 1896, ארבעה חודשים אחרי שהרצל פירסם את חיבורו הידוע „מדינת היהודים”.

המקום: קושטא. בירת הקיסרות העות'ומאנית.

הלחשן: פיליפ מיכאל נווליונסקי, אציל פולני שירד מנסטיו, דיפלומט אוסטרי לשעבר, עיתונאי לעת-מצוא, סוכן-להשגת כיר ובעל קשרים עם הסולטאן.

ברקע הצעתו של איש-ההיסטוריון התמ-הוני לחווה מדינת היהודים, ניצבה, השאיפה הארמנית, שהטרידה אז את השליט התורכי ומיקדה את תשומת-ליבם של מדינאי פאריס ולונדון, ברלין ווינה.

אגודות-סתר. הרצל עט על הרעיון כמוצא שלל רב. גורלו המר של העם הארמני לא הטרידו כלל מן הבחינה האנושית-מוסרית. אך האפשרות לנצל את „השאלה הארמנית” כדי לקדם את רעיון נותיו, שנועדו לפתור את „השאלה היהודית” קטמה לו ביותר.

הארמנים נאבקו באותה עת להשגת (המשך בעמוד 54)

המילחמה

„פה גדול ומלוכלך”

ידי קיבוץ יראון מספרים

על פחדיהם, משיחים על

דאגותיהם ומביעים את

דעתם על הערבים

„אני מפחדת בלילה כאשר יש מילחמה ואני צריכה לשירותים, הודתה זאטוטית מקיבוץ יראון, שעל גבול הלבנון. ואני גם מפחדת שאני על משהו גבוה. ואני גם מפחדת מכלבים.”

לא היתה זו הילדה היחידה ששחה על פחדיה בגילוי-לב, בעיצומה של מילחמת הליטאני. דברי הילדים, בקיבוץ השוכן מול הכפרים הלבנונים ירון ומארון אל-אס, לוקטו בידי חברי הקיבוץ המבוגרים

ופורסמו, עם תום הקרבות, בעלון הפנימי של המשק.

„אני מפחד מתי שאני הולך לחדר שיש מילחמה ובומים, סיפר ילד מיראון, ואני חושב שהנה יפול לידי פגז או שיפגע בי כדור.”

„ואני מפחדת כאשר אני חושבת שאני ישנה עם הפנים לקיר, סיפרה אחת הילדות. מראות המילחמה הצטיירו בדימוי נה כסכנה אישית, שהיתה אופיינית לעידן הטרום-טכנולוגי: „אני מפחדת שיבוא מישהו ויתקע לי חרב בגב או יכרות לי את הראש.”

ילדה אחרת שחה כאחד המבוגרים: „אתמול ושלשום הרגשתי פחד ודאגה כי אני דואגת לחיילים שלנו ופחדת ש-”יהרגו.”

„נמאם לשבת במיקלט”. ילדי הקיבוץ סיפרו לא רק על פחדיהם, אלא גם על הרגשותיהם ודאגותיהם. על השאלה שהציגו המבוגרים — על מה חשבת כאשר היית במיקלט? — ניתנו התשובות הבאות:

● „על המילחמה, ומה החיילים עושים, ואיפה אבא שלי, ואיך נראות הפצצות, וכמה הרוגים, וכמה פצועים, ואם כבר כבשו את מארון אל-ראס. ואיפה מעמידים את התותחים.”

● „על אבא ואמא במיקלט שלהם.”

● „על מה שקורה בדרום לבנון, מה החיילים עושים שם, כמה נהרגו חיילים, כמה פצועים יש ועוד כמה זמן תיגמר המילחמה, כי נמאס לשבת במיקלט.”

● „על צה”ל שהם צריכים לפעול בכוח ואני מרגישה פחד. אני חושבת ש- אפשר להרוג או לתפוס את מנהיגיהם, אבל יפתח סיפר לי שהם מרמים, למשל נכנעים או מתחפשים לנשים ובינתיים המנהיגים שלהם בורחים.”

● „שלא ייכנסו עוד פעם למיקלטים כי זה משעמם.”

„פחדן גדול”. כאשר נשאלו ילדי יראון לדעתם על הערבים, הוכיחו בתשובותיהם עד כמה נכון הפיתגם האנגלי הידוע, האומר כי „הילד הוא האבא של האיש”. שכן הזאטוטים מן הקיבוץ השיבו בלשון אופיינית למבוגרים רבים בישראל. „הערבים הם בכלל לא חכמים, ●

שיפוודים, דגים ויין

• בית רצון •

רח.בן יהודה 73, ח'א. טל: 235607

השבוע בהגרלת הפיס

מיליונר בלי שזתפים

סך כל הפרסים 7.212.000 ל"י

פרס ראשון 1.000.000 ל"י

קנה לך כרטיס ובוא לטכס ההגרלה

מפעל הפיס

„אזנפן גרג” בהנהלת המורה הידוע מר חיים כר-קמא פותח ב־16.5.78 קורס ערב של חודש אחד בלבד ל-

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

ההצלחה מובטחת! כיתות קטנות — הירשמו מיד: תל-אביב: רח' וייצמן 22, טלפון 254826. חיפה: ב"ס „במעלה”, שמריהו לוינ' 30, טל. 664922.

מורלה

הטפטים המעוצבים כיצירת אמנות

רובקס

המתנה היפה ביותר

אליפות ישראל בשש-בש

בחסות **דובק**

יצרני
לוחות
שש-בש

וחברת

העולם הזה

מטעם

בשיתוף האגודה הישראלית לשש-בש

תיערך במלון "רמדה" ת"א החל ב-28 למאי 1978 ותמשך שבוע

שלושת הזוכים הראשונים באליפות ישתתפו בתחרות בינלאומית שתתקיים באירופה

פרס ראשון: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-10,000 ל"י

פרס שני: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-5,000 ל"י

פרס שלישי: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-2,500 ל"י

כל משתתף יזכה בהחזר במזומן בסך -300 ל"י על כל קנייה של אחד ממוצרי "מץ": טלוויזיות צבעוניות, טלוויזיות שחור לבן וניידות, תנורי בישול ואפייה, קולטי אדים, מקפיאונים (Deep freezer) ומערכות סטריאו.

מטוסי **OLYMPIC** יטיסו את הזוכים לתחרות הבינלאומית

בין כל הנרשמים לאליפות ישראל בשש-בש תוגרל טלוויזיה ניידת. מתנת חברת

גזור ושלה:

רצ"ב צ"ק/המחאת-דואר על-סך 280 ל"י כדמי השתתפות באליפות ישראל בשש-בש 1978.

שם פרטי

שם משפחה

מס' תעודת זהות

כתובת

תאריך לידה

טלפון

כיצד להשתתף באליפות

כל שחקן ושחקנית שש-בש מעל גיל 18 רשאים להשתתף באליפות. עליכם למלא ולגזור את התלוש שמשמאל, לצרף אליו המחאת-דואר או צ'ק על סך 280 ל"י לפקודת "אליפות ישראל בשש-בש" ולשלוח לת.ד. 31211 - תל-אביב, או להרשם בתחנות ההרשמה: מלון "רמדה" תל-אביב, משרדי הכרטיסים, "הדרון" תל-אביב, "כהנא" ירושלים, "גרבר" חיפה, "פרגוד" באר-שבע.

אירגון והפקה:

מירי זכרוני * נחי לאור * רפי זכרוני

משרדי הפקה: רח' גלבוע 4, ת"א, טל. 247428 - 230856

במדינה

(המשך מעמוד 52)

חרותם הלאומית. כבני עם קטן ויודע סבל, הקדישו מאמצים לא מעטים כדי לרכוש את אהדת דעת-הקהל האירופית ולגייס לצידם את מדינות מערב ומרכז אירופה, כנגד העריצות העותומאנית. הם הקימו מועדונים תרבותיים, אגודות-סתר, אירגוני נים פאטריוטים ומפלגות לאומיות, בדומה לתנועות לאומיות אחרות, וייסדו ועדים בבירות אירופה כדי להפיץ את דבר הארץ מנים בעולם. וכך, חרף היותם עם קטן, הטרידו את תורכיה, שנודעה אז בכינוי "האיש החולה של אירופה".

באותו הזמן ניסה הרצל להיפגש עם הסולטאן, כדי לקדם את תוכניותיו. אך

הרצל

עיטור — תמורת מה?

לשווא. גם נסיונות התיווך של נווולינסקי לא הועילו. ראיון עם עבד אל-חאמיד לא הושג אז, אך תחת זאת זכה הרצל בעיטור תורכי נכבד של מיסדר המאג'ידי ייה.

קינאת חוקרים. כשמונים שנה לאחר קבלת העיטור זכתה הפרשה לבחינה מדויקת דקת מצד היסטוריון, שנבר ביומניו של הרצל ולמד את סודות התקופה. אלא שמחברו של המחקר — הנושא את השם "תיאודור הרצל והשאלה הארמנית" — אינו ישראלי ואף לא יהודי. הוא גם אינו ארמני. זהו מארוואן בוחייירי, פלסטיני המכהן כפרופסור באוניברסיטה האמריקאית בבירוקה. מחקרו התפרסם בג'ורנל אוף פלסטין סטדיס, (כתבי-עת לעיונים פלסטיניים), ריבעון המוקדש לעניינים פלסטיניים ולסיכסוך הישראלי-ערבי. המורפץ בחוגים אינטלקטואלים בעולם הערבי, במערב-אירופה ובארצות-הברית.

כתבי-העת, הנהגה מיוקרה רבה, מעורר את קינאתם של חוקרים ישראלים לא מעטים, המודים כי המחקרים המתפרסמים בו מעידים על רצינות בעליהם ועל המאמצים הכבירים שמסקיעה התנועה הפלס-

* הרצל הצליח להתקבל לראיון אצל הסולטאן רק כעבור 5 שנים, במאי 1901.

חסוך לחינוך גבוה ב"גחלת"

כדאי מאד לחסוך לחינוך גבוה ב"גחלת", לכיסוי הוצאות שכר-לימוד במוסדות להשכלה גבוהה בישראל ובחו"ל.

החסכון לחינוך גבוה ב"גחלת" נושא 7% ריבית נצברת, הקרן והריבית צמודים 100% למדד המחירים לצרכן; כל הטבות פטורות ממסי-הכנסה; ביטוח חיים להבטחת המשך התשלומים.

בעקבות הנהגת חינוך תיכון חינם: הטבות מיוחדות תוענקה לחוסכים לחינוך תיכון, שיעבירו את חסכוניהם מחסכון לתיכון לפתיחת חסכון לחינוך גבוה.

בואו ל"גחלת", שם יכול כל אחד, לחסוך ולהשכיל עד ל"דוקטוראט", וכל המתרשל להירשם ב"גחלת", כל ימיו יצטער על האוולח...

למען הילד-חיסכו ב"גחלת" - הטובה בתכניות החסכון במדינה -

גחלת תכנית חסכון לחינוך גבוה מיסודה של עיריית תל-אביב-יפו. ההרשמה - בכל לשכות המודיעין העירוניות וב"גחלת", אלגבי ופ, ת"א.

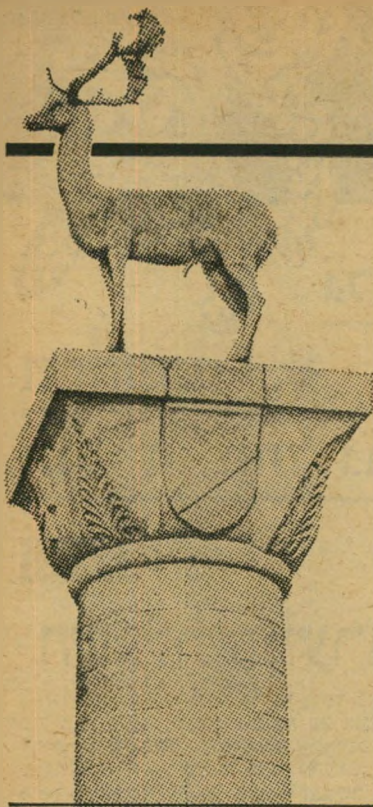
לשוויץ
מו טיסות לשוויץ -
מצע פרסים ענק
של TISSOT

במנאח נה 125 שנים, מציעה חברת "טיסו" לכם רכוש עטון מתוצרתה, תודמות חידה להות משטון שוויצרי תזוכה ולזכות בטיסה לשוויץ.
פרטים בחמיות השמונים המובחרות.

טוס עם טיסו

TISSOT

זהו השנה!

אולימפיק ואל על מגישות לך חופשה משגעת ברודוס בטיסות ישירות

- * חופשה מקסימה ביוון
- * במחירים הנמוכים ביותר באירופה.
- * חופים נפלאים.
- * אתרים היסטוריים מעניינים.
- * הווי ים-תיכוני מלהיב.
- * נוף מרהיב ומרגע.
- * בתי מלון מעולים במחירים סבירים.
- * חיי לילה סוברים (גם קזינו).
- * קניות טובות וזולות במיוחד.

טיסות יומיות ישירות
לרודוס או לאחונה.

OLYMPIC
AIRWAYS

פנה אל סוכן
הנטיסות שלך

אלעל

טינית בלימוד בעיותיה של החברה הישראלי.

בוחרים לא מסתיר את גאוותו המיקצועית, על שאפילו עמוס אילון, שפירסם לפני שלוש שנים ביוגרפיה מרשימה על הרצל, לא טיפל כלל בהתייחסותו של חוזה המדינה לשאלה הארמנית.

איצרות ננוזים. בוחרים מצביע על העובדה, כי השאלה הארמנית עמדה במרכז של אחת הדיופלוטיות הראשונות של התנועה הציונית המתהווה. לדבריו הקדיש המנהיג הציוני הראשון שלושה חודשים תמימים, במהלך שנת 1896, למאמצים להגיע אל הוועדים הארמניים המודרניים, במטרה להשקיעם ולהניאם מהתנגדותם הנימרת לסולטאן.

ההיסטוריון הערבי קובע אומנם, כי מאמצים אלה של מחבר "מדינת היהודים" עלו בחוזה, אך הוא מחמיא להרצל על כי היה מודע לכוחה ולהשפעתה של העיתונות, בעיקר זו האנגלית, וידע לנצל לה בעזרת עיתונאים התופסים עמדות מפתח במערכות העיתונות. מן האפיונות הארמנית בקאריירה של הרצל מסיק החוקר קר מסקנה חד-משמעית ואקטואלית: ל-מנהיגים הציוניים יכולת רבה להתערב במהלכי הדיופלוטיה של העולם המערבי, גם אם הדבר כרוך בניצולם של בעלי-קשרים הרפתקניים ותמהונים.

בעל המחקר מודה כי לא כל התעודות והמיסמכים הנוגעים לפרשה נמצאו תחת ידיו. חלקם נמצאו, לדבריו, בארכיונים חסיים. עובדה זו מהווה אתגר לחוקרים ישראלים, שלהם קל יותר מאשר לעמיתיהם בחוץ-לארץ, להגיע אל האוצרות הגנוזים של ההיסטוריה הציונית ולהביאם לידיעת הצבור.

מישפט

אהבה בסיגנון הסטאלאג

הבעל אינך את אשתו

החבריו הכרוזת נאציות

ואחריכך קיים עימה

מגע מיני לעיני בתם הקטינה

"הנתבע מעיר את אשתו בלילה, מצוה עליה לרדת מהמיטה ולהכריז: הייתי כלבתו של קולונל שולץ". הנתבע מכריח את אשתו לקיים עימו יחסים מיניים בתם המשותפת. טענות בלתי-שיגרתיות אלה, ונוספות, היו כלולות בכתב-התביעה שהגישה ש. נגד בעלה, בחיק מוזנות שפתחה נגדו.

פרקליטה, עורך-הדין עזריאל בכר מישרד עורכי-הדין דרור מקרין, תבע בשמה מהשופט המחוזי חיים פורת, שיוציא צו שיאסור על הבעל להיכנס לדירתם, וכן שיפסוק לה סכום מוזנות חודשי. **ההצגה שיכנעה.** לפני השופט גולל פרקליטה של ש. פרושת נישואין אומללה הנמשכת זה 11 שנים. "הבעל הוא אדם אלים, עברין מועד, נרקומן ושיכור היוצא ובא בבתי סוהר", סיפר. "הוא נשפט בעבר פעמים אחדות בשל עבירות שביצע.

"בין מעצר אחד למישנהו היה הבעל מתעלל באשתו ובילדים, מכה את האישה, מאלץ אותה למלא את מישאלותיו הסאדיסטיות ומקיים עימה יחסים מיניים לעיני הילדה בת התשע.

"בינתיים עזבה האשה את הבית ועברה לגור אצל קרובי-משפחתה, מפהד בעלה. הוא אינו מפרנס אותה, ולפיכך מתבקש השופט להיבד בתשלום המזונות ולאסור עליו את הכניסה לבית."

השופט פורת, עדיין המום ממה שמעו אוזניו, ביקש להביא את הבעל לפניו, אך התברר שזה שוהה בבית-המעצר באבר כביר, לשם הובא בחשד של סחר סמים.

המישטרה הביאה אותו, והוא הוכנס לאולם.

אך עוד לפני שפתח פרקליטה של האיש את פיו על מנת לחקור את הבעל, התפרץ זה כלפי השופט הנדהם: "...אני מוכרח לברוח... יש כאן על הריצפה חשמל... אני רואה נחשים! קחו אותי מכאן..." ובאומרו זאת, ניסה להימלט.

השופט הביט בעיניו האדומות של הר איש, שניכר בו כי הוא מצוי תחת השפעת סמים.

"אין צורך לטעון, העובדות ברורות", קבע השופט, והוציא את צו-המניעה הרבוקש בר-מקום.

* השם המלא שמור במערכת.

מורלה
הסעטים המעוצבים כיצירת אומנות

רובקס
המתנה שבאופנה

ארומוזר
ציפוי דלתות וקירות

ישר מהיבואן
17 סוגי אקדחים
באיכות גבוהה להגנה עצמית לכל אזרחי הארץ במזומן וגם בתשלומים

"יוניק" טל. 821477
תליאביב, העליה 34

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן בבירול 110 תליאביב (פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

נאמר של נייר

גלות ומולדת עליפי עמוס קינן * ספר החושף את הרהב

המהפכני * מסיכת המוות של תרבות יהודי גרמניה * האהבה

תולדת „פחד גבהים” * „הקאמרי” משכיח את שמו של יוסף מילוא

תרגום

השפלת המערב

הדרכון של וידיאדור סוראז'פרד נאי... פול בריטי, למרות שהוא נמנה עם אומות רבות. הוא נולד בטרינידאד למושפחת מהגרים מהודו, ונחשב כיום החשוב ביותר סופרים הבריטיים. הוא בן 45, ובמשך 23 שנים פירסם 14 ספרים, שזיכוהו בפרסים ספרותיים רבים משל יותר מסופר אחר בדרומנו. ו.ס. נאיפול מגדיר עצמו כאדם „לא עבר, בלא שישלתי יחסין ונפול מסורת כלשהי”, מצב אנושי שהוא מתאר בכל ספריו עד כה.

ו.ס. נאיפול משמש באנגליה סמל לניקמת ילדי האימפריה הבריטית על התרבות הבריטית. הוא החשוב והבולט בקבוצה של סופרים „ילידים” השומרים על גחלת החיוניות של הסיפור הבריטי, שבלעדיהם הייתה הופכת סיפורת פרוכונצ'יאית לית, הנחותה מסיפוריות רבות וביניהן העברית.

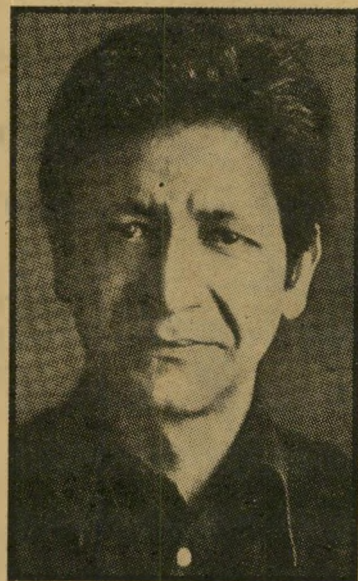
בימים אלה ראה אור לראשונה ספר פרי עטו של ו.ס. נאיפול בעברית. הספר הוא אנשי גרילה, ועלילתו מתרחשת באי שטוף שמש שבו מתמודדים יצריהם והשקפות עולמם של לבנים, הודים, שחור רים ובני גזעים מעורבים. במהלך הילכך דותם במערבולת מהפכנית.

הנפש הפועלת המרכזית באנשי גרילה היא זו של רוש, גבר לבן, גיבורי-מחלת מדרום-אפריקה, ליבראל לוחם שנמלט מהכלא, חי תקופת-מה באנגליה, ומצא לבסוף מיקלט באי בים הקאריבי. בעיקר בותיו מגיעה לאי פילגשו האנגליה, ג'ין, שהיא מהפכנית-של-טרקלינים טיפוסית.

עלילת הסיפור נפתחת במסע שעורכים בני הזוג במכונית, ברחובות האי, המוכי תמים בסיסמות כמו: „שחור בסיסי, אל

* ו.ס. נאיפול, „אנשי גרילה”, תרגום: אהרון אמיר, הוצאת „מזמרה ביתן מודן”, 201 עמודים (כריכה רכה).

תצביע, פיקוח על הילודה מוסימה נגד הגזע ה„כוש” שניהם נוסעים לבקר ב- „חזות תראשקוס” שהיא „קומנה עמי מית למען הארץ והמהפכה” המנוהלת על-ידי ג'יימס אחמד (תאג'י) ומופעלת בידי קבוצת נערי שוליים בני האי. ג'יימס אחמד משמש דגם טיפוסי של מהפכן בן „העולם השלישי” שבנה את דימויו ה-

ו.ס. נאיפול

ניקמת ילדי האימפריה

מהפכני בטרקליני השמאל הלונדוני, וגו' רש מהאיים הבריטיים בשל מעשה מגונה.

* „חזות תראשקוס” היא החווה שמשך כיר היתקלף ב„אנקת גבהים” תוך שהוא מעדיף להתגורר בטרסה שעל שמה קרוי טיפיה המפורסל של אמילי ברונטה.

אותה, כאקט ברור של השפלת המערב, ערכיו, וגם המהפכה שהוא מתאמץ לייבא ל„עולם השלישי”.

אנשי גרילה הוא ספר מעולה ביותר, הבוחן מבעד לשני צידי המטבע את ריקן גות האדם בשנות השיבעים למאה העשרים, תוך שהוא חושף את קטנוניותו בין גלגלי ההיסטוריה. נאיפול מצליח להוקיע, בעזרת סיפור מרתק, את הרהב והלעג של הסיסמות המהפכניות לשינוי פני העור. לם. זהו אחד הספרים הכנים והמעולים שתורגמו לעברית בשנים האחרונות, וזאת למרות תרגומו ה„סיפורתי” היומריימדי של אהרון אמיר.

ספרים מומלצים

שורשים

אחד המאפיינים של חברת מהגרים ש- השלימה את תהליך גיבושה הפוליטי, הוא הניסיון לצאת אל שורשי-התרבות של ה- קבוצות האתניות השונות המרכיבות את- תה. במגמה של שימור ואיזוהר המקורות- כפי שהדבר נעשה — בשיא מיסחורו — בשורשים של היילי.

מיפעל חשוב ביותר באיכותו וברמתו, שתכליתו הבאת המורשת התרבותית וה- רוחנית של עדות ישראל השונות במערב ובמזרח. נעשה על-ידי הוצאת עם עובד ואברהם שטאל בספר עדות ישראל* הקובץ מכיל פרקים על הקהילות היהודיות בגרמניה, מארוקו, עיראק, תורכיה ותימן, תוך שכל קהילה מוצגת בעזרת יצירות סיפורת, פירקי הוי ותולדות שלה. הפרק הראשון בקובץ עוסק ביהדות גרמניה, תוך תיאור עובדות ומעשים המי שקפים את איכותיה של יהדות זו. מעור

* „עדות ישראל, פירקי סיפורת, הווי והיסטוריה” בעריכת אברהם שטאל, כרך א, הוצאת „עם עובד”, 460 עמודים, (כריכה קשה).

עמוס קינן

הוא ידע שאין לו מולדת

ועתה היו לו ארונים חדשים. הארון החדש לקח לעצמו את הנער החדש. ליהוא לא היה אכפת, והוא לא ידע אם טוב לו או רע, ולא ידע שאינו יודע אם טוב לו או רע, אבל עכשיו ידע בכיבוד את הדבר שחש כל ימיו. הוא ידע שאין לו מולדת.

אנתולוגיה ישראלית

גבו והווה את לילות הכוכבים הרחוקים, של המולדת הרחוקה. יום אחד הצתה פלוי נתו של הכשדי נהר קטן, ונאמר לו שזה נהר הירדן.

מעבר לנהר היו נקעות עטורות כרמי זיתים, והיה ריח מוכר. שוב לא יכול היה להירדם. הריח היה מתפשט מסביבו ואי אפשר היה לעמוד בו. כיום היו הולכים, איש לא ניסה לעצור אותם. היו נדרות אבנים קטנות ועל הנדרות היו מטפסות גפנים. ויום אחד ראה יהוא איי-לה נסה אל חורש אלונים עבות, ואשה צעירה שחורת עין וצמחה עולה מן המעיין וכד מים על ראשה. ליד האשה הלך נער קטן, כבן שבע.

כמעט זה נעצר הנצח והפך למראה קפואה, וכמראה ראה יהוא את מותו. הארון לקח את האשה, וליהוא נתן את הנער הקטן. האשה לא הכירה את יהוא. כמעט הראשונה בחייו, חדל יהוא להי-זות. ליבו היה ריק, מוחו היה ריק, שום תשוקה לא היתה בו. הוא היה ממולל עלה, מנפה להריח אותו, ובפילו ארצה בחינם הדעת. המילחמה הפתיימה לפתע, הצבי-את החלו את מצערים צבחה. במקום נותר, כרגיל, חיל מצב, אך הארון הכשדי העדיף את נחלתו הרחוקה. הוא מת כמה שבועות לאחר שהצו את הירדן, במדבר,

ועושים בו ככתוך שלהם. הוא היה הווה כרם זיתים, חולם מעין מפכה בין הפל-עיר, רואה איילה נכהלה נסה אל חורש של אלונים, ואשה צעירה עולה מן המעיין עם כד על ראשה. הוא ידע שאותה אשה צעירה, היתה אמו.

גם בכפר הנאה בעמק המזרחי, היו כרי-מי זיתים והיו עונות מים, ונשים צעירות היו עולות מן המעיין וכד מים על ראשן ולפעמים היתה איילה נכהלת נסה אל חורש האלונים העבות. אבל הזיתים היו אחרים, ואף אחת מן הנשים הצעירות שחורות העין והצמחה, לא היתה אמו.

כאשר החליט יהוא לברוח, כבר היה מאוחר. הוא ידע היטב היכן הוא המי-לדת. הרחק הרחק, דרומה ומערבה, מעבר לנהרות אדירים ומעבר למדבר הגדול והנורא. הוא גם ידע שאי אפשר לו כלל לברוח, ושכל מי שניסח למצוא את מולדתו, היה מוקע על כלונס ונשמתו היתה יוצאת בייסורים קשים. ואף על פי כן החליט לברוח. אלא שכבר היה מאוחר. המלך גיים את צבאו למילחמה. אדונו הכשדי רכב על סוף אביו, ויהוא היה עם נישואי הבליים. הצבאות נעו כמו נחילי ארבה עצומים, צלחו נהרות וטיפפו על הרים ובדרכם אכלו את טוב הארץ. כלילות הכוכבים, היה הוא שוכב על

גלות

בגיליון החדש של פרחה — עיתון ספרות (גיליון 21), רואים אור שיבעה סיפורים קצרים מאת עמוס קינן. אחד מהם, גלות, רצ"ב במלואו:

בן שבע, יהוא נעקר מזרועות אמו. הבשירי, אשר לקח אותו בשבי, בכפר קטן ליד עזמרון, הוביל אותו הרחק הר-חק, לאם לאם, אל הצפון הרחוק. שמו של הכשדי לא נודע לנו. הוא קיבל בכפר על שירותו הצבאי הממושך, נחלה קטנה בכפר, בעמק קטן מזרחי וגשום, לא הרחק ממצואו של נהר ה-חדקל.

היום הכפר שוב אינו קיים, ואפילו תל אינו מתנשא על חורבותיו. אבל אז, בימים ההם, היתה בכפר מירה נאה בניה אבן, ובה גר אדון האחוזה. באחד האג-פים, היו כמה עשרות נערים ונערות. אלה היו מסופקים לאורחים רמי המעלה, שהיו מגיעים למקום בעסקי הממלכה, יהוא לא ידע כלל אם רע לו או טוב לו, כי אלה היו חיוני. ואף על פי כן, אף על פי שלא ידע אם רע לו או טוב לו — ואפילו לא ידע שאינו יודע אם רע לו או טוב לו — מפעם לפעם היו עולים בו געועים עזים, ככירים. בתקופת אותו הגעועים, היה זקוק בש-תיקה, אנשים היו מלטפים את אבריו

מדינת היהודים

ציטוטון

את הקונטרס מדינת היהודים פירסם ד"ר תיאודור (בנימין זאב) הרצל בשנת 1896. הקונטרס, שנתקבל בהתחלה כהזייה מטורפת, פעל פעולה רבה בדרך הגשמת הציונות המדינית. השבוע, 30 שנים אחרי ההכרזה על הקמת מדינת ישראל, דומה שערכם של כמה קטעים מתוך קונטרס זה עומד כבשעה שבה חזברו:

רוצים היום לייסד ארץ, אין לעשות זאת באותו אופן, שהיה האפשר היחיד לפני אלף שנים. סכלות היא לחזור אל שלבי-תרבות נור שנים, כפי שכמה ציונים מתאווים. אילו היינו מזומנים, דרך משל, לטהר איזו ארץ מחיות-פרא, לא היינו עושים זאת על דרך האירופיים מן המאה החמישית. לא היינו יוצאים ביחידות על דובים, עם חנית וכידון, אלא עורכים צייד גדול עליו, כונסים את המפלצים ומטילים בהם פצצות מיליטנטיות... בכך תהיה לנו בסוף תיאוקרטיה! לאו! האמונה מחזיקה אותנו ביחד, המדע קורא לנו דור. משום כך לא נניח לנהיות תיאוקרטיה של אנשי דת שלנו שיצופו. אנו נדע לרתקן באיתן אל היכל-יקודש שלהם, כשם שנחזיק את הצבא המקצועי שלנו בקסרקטינים. צבא וקלירוס (המשמשים-בקודש) יכובדו ברומום כנדרש וכיאה, מכוח פונקציות נאות שלהם. בענייני המדינה, המרוממת אותם אין קולם נשמע, מפני שיערבלו עליה קשיים פנימיים וחיצוניים. הכל חופשיים ולא-גזורים בהתמכרותם, או באפס-אמונתם, כפי שהם בלאומיותם. ואם יזדמן, שיהיו מתגוררים בתוכנו גם שמאמינים בש"ו, לאומיותם בשונה, בכך נעניק להם הגנה מלאה כבוד ושיוויון זכויות. אנו למדנו את הטוליראנס באירופה. אף איני אומר זאת בליגלוג...

(עיברית: צבי ברמאיר)

תיאודור (בנימין) הרצל לא נניח לנהיות תיאוקרטיה

רבותה והשפעתה בתרבות המערב, וחלקה בהגות הציונית. בעד לזיכרונות של איי שים בולטים ביהדות זו כסמי גרונמן*, ישראל יהושע זינגר (אחי של יצחק בשר וויסנינגר), עזריאל קרליבך, נעמי פרנקל, עקיבא ארגסט סימון, יעקב צור, יהודה עמיחי ובצלאל רות. מובאת תרבות והווייה שאינה עוד. בולט ביותר בפרק זה, הקטע "בין שתי ערים" מתוך סמוך ונראה של ש"י עגנון. אלא שדומה כי אברהם שטאל החמיץ, בקטע המצוטט מתוך סיפורו של עגנון, את העיקר, והוא תיאורו של עגנון המהלך בין עירות וערים בגרמניה, ומל"קט ספרים על-ימנת שהפכו מסיכת-מוות של תרבות ההולכת וגוועת מן העולם. יחד עם זאת, מבלי שים לב, דומה שבין השיטין של הפרק על יחודי גרמניה, מת"נפצת לה "אגדת הנרייטה סאלד", ומתב"רר שלא היא ייסדה את "עליית הגוער" אל גברת בשם רחה פרייר**.

ש"י עגנון

מסיכת-מוות מעשה ידי יואל תומרקין

של הפרק מביא אברהם שטאל לוח תאריי כים חשובים בתולדות קהילה זו, שמתוכו ניתן ללמוד כי מיהדות שמנתה הצימיליון יהודים עד לפרוץ מלחמת-העולם השנייה לא נותר דבר.

פרק מאלף בספר הוא זה המוקדש ליה"ד דות מארוקו, שקטעים ניכרים מתוכו מוק"דשים לרבי יעקב אבן-חצירא, מגדולי הצדיקים שבמארוקו (עם צאצאיו נמנה שר"הסעד הנוכחי) סיפורים שהם פנימי סיפורות ומורשת. גם תיאוריהם של מבק"רים יהודים, כיוסף ישראלס (הצירי) וה"סופר אליאס קאנאטי (מחבר אוטו-ה"פה) ואחרים, על שורשיהם ומינהגיהם של יהודי מארוקו, מרתקים ומעוררים פליאה נוכח עושרה התרבותי של קהילה זו. בפרקים המוקדשים לקהילות עיראק, תורכיה ותימן, דומה שהוכשל אברהם שטאל על-ידי יועציו, שמצאו לנכון לרצף פרקים אלה ביצירותיהם תוך הימנעות מ"פרופורציות של איכות. תקנות שבכרך השני של עדות ישראל, שיעסוק בקהילות גרונזיה, דאגסטאן, הונגריה, פרס, רומניה ותוניסיה, תוצגנה עדות אלה בצורה הור"למת. על כל פנים, גם קובץ זה מהווה נכס תרבותי, ובעיקר תודות לפרקים על יחודי גרמניה ומארוקו, שבהם הצליח אב"רהם שטאל להגיע לשורשים שלהם.

בעולם

שורש אהבה

לפני כשנתיים ריגשה הסופרת והמשוררת האמריקאית ממוצא יהודי, אריקה ג'ונג, את עולמם של קוראי הספרות בארץ. היה זה על-ידי ספרה פחד גבהים, שתיר"גמו העיברי הביא לקורא את עולם היור"תיה המיני של נפש פועלת יהודיה, ואת האתנחות שבין הזיותיה שנדדו בין פסי"כיאטריה לשואה.

באחרונה ראו אור בארצות-הברית ובי

* מחבר "שלמה המלך ושלמי הסנד" לר"ו, מיומנו של יקה", ששימש במשך שנים כמבקר, הסוכנות היהודית" בארץ. ** שעודה חיה בירושלים, אמו של הפרופסור שלהבת פרייר.

באלה ששלחה באחרונה נכתב, "שלום בכל הקוסמוס — אריקה וג'ון", ובדש המקביל של הגלויה, תצלומים של אריקה וג'ון כשהם ניזונים משורש האהבה.

בחסף

שואה 3

● בהוצאת-הספרים המסונפת לשנתון הסיפורות סימן קריאה ליד הוצאת הקיבוץ המאוחד, עומדים לראות השבוע אור הספר חיי נישואים מאת ד"ר פוגל, מיבחר שירים של ברטולד ברכט ב" תרגומו של בנימין הרשובסקי, הנר"בלה הצל של גופו של העגלון מאת פטר זייס מחבר מארה/טאד, ספר-שירים טרוצ"קי בגלות של המשורר יוסף שרון, וה"גיליון השמיני של שנתון סימן קריאה ● בתוכנית-רדיו שבה רואיין הסופר יצחק בן-נר, הוא סיפר, כאשר נשאל על סיפורו האיש משם, העוסק בגידם השהיה בעיריזה בגבול סיני בשיליה מלחמת '48: "באה אשה לבית הורי בכפרייהושע לבדוק אם אני גידם" ● בשיחת-רדיו באותה תוכ"נית, סיקר פרופ' דן מירון את סיפורו החדש של המספר בנימין תמוז, דק"וויאס לנעמן. אחרי כמה שבחים, הוא הוסיף וציין כי "האיכות ההגותית הרדודה שבספר היא שנותנת טעם לפגם..." ● רבי-המכר מיספר 1 של ארצות-הברית בימים אלה, הוא ספר הרשימות מאת דיוויד וולצ'נסקי שנכתב בשותפות עם אירווינג זאמי וואלס. בספר, המורכב מרשימות של שיאים והישגים יוצא-ידופן, מונה המספר האמריקאי א"פ" מון סינקלר את שמות 15 השיכורים הגדולים במאה ה-20, וביניהם: הסופרים תיאודור דרייזר (טרגדיה אמריקאית), שרוד אנדרסון (וינסבורג, אוהיו) וה"משוררת ערנה סט. זינסנטי-מילי ● שדרה-רדיו תום לוי גילה, כי מן המופע הנוסטלגי המופק על-ידי התיאטרון הקאמרי, ת"ק בשיר, שבו נכללים שירים שהושמעו בהצגות שונות של התיאטרון במשך 30 שנות קיומו, נפקדו באורה מוזר השירים ששובצו במחזות שביים מייסד התיאטרון ומנהלו משך שנים רבות, יוסף מילדזא. לאות מחאה השמיע תום לוי בתוכניתו שירים מתוך הפקותיו של מיי"לוא, שלא נכללו במופע ת"ק בשיר ● על הגובתו המזורה של הסופר-השואן אלי ויזל על סידרת-הטלוויזיה שואה שחזברה בידי הסופר ממוצא יהודי ג'ראלד גריין, אמר משורר תליאביבי נודע: "הקטעים שפורסמו בעיתונות העברית לא רק ש"אינם נופלים מיצירותיו השואניות של ויזל, אלא מתעלים מעליהם, וברור שאם היו פונים למחבר המשולח מירושלים לכתוב את התסריט לסידרת השואה, הרי שואה 3 לא היתה נופלת מקודמ"תיה" ● בירושלים מבקר בימים אלה ליון ברימון בנו הבלתי-חוקי של המשורר האמריקאי המנוח ג'ון ברימון ●

במקביל לרומן פירסמה אריקה ג'ונג את ספרה-שירים שלה הקרוי שורש אהבה*, הרצוף שירים שהארוטיות היא ממרכיביהם העיקריים. איזודורה היא בת-דמותה של אריקה ג'ונג, והגבול בין ספריה לבין חיה דק מאד. אריקה ג'ונג היא משוררת שחיפשה "חרות כלכלית" ומשום כך כתבה את סיפור חיה בפחד גבהים. סיפרה החדש, כיצד תצילי את חייך, הוא סיפור האהבה האמיתי שבו עוברים חיה האמיתיים. זהו סיפור אהבתה לתסריטאי ג'ון פאסט, בנו של הווארד פאסט (אחי גיבורי התה"ל) המבקר בימים אלה בארץ כאורח מישר-החוף. לאריקה ג'ונג ידידים אחדים בישראל, ואלה זוכים מעת לעת לגלויות ממנה.

* Loveroot, Erica Jong, Secker & Warburg.

אנגליה שני ספרים חדשים פרי-עטה של ג'ונג: האחד רומן, האחר ספר-שירים. הרומן כיצד תצילי את חייך* ממשיך את הרפתקתיה של איזודורה, הנפש הפור עלת המרכזית מפחד גבהים אחרי שפיר"סמה רבי-מכר אירוטי, שהעניק לה פירסום עולמי וחירות כלכלית. איזודורה נוטשת את בעלה הפסיכיאטר לטובת משורר הי"פי: "הייתי בדרכי לפגוש מאהב וגו"רל..." ובדרכה לפגישה זו, היא מספיקה לעבור חוויה לסבית מרגשת. המאהב והגורל של איזודורה מתגלמים בג'וש, המביא אותה לידי סיפור אהבה רומנטי שבשורתו לכל הנשים היא: ה"י מאושרת, עליה, רומנטית, והתחמקי מ"ציניות.

* How To Save Your Own Life, Erica Jong, Rinehart & Winston, 310 pages.

אריקה ג'ונג וג'ון פאסט שלום בכל הקוסמוס — אריקה וג'ון

לפני 25 שנה

גיליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקריש כתבת-תחקיר וניתוח מריני - תחת הכותרת "מיסטר ראלס בא למרחב" - לתיאור ביקורו הראשון של מזכיר המדינה האמריקאי החדש ג'ון פוסטר דאלס באיזור הביקור נועד להפוך את ארצות-הברית למעצמה הראשונה כחשיבותה במרחב. מדור הקולנוע של השבועון הוקדש לכיכבת ריטה היוורת. רשימה מיוחדת, תחת הכותרת "שישה שגרמו לסערה", הוקדש ריטה לשערויה של החזרת 6 מחניכי עליית-ההגירה למארוקו, בשל אי-קליטתם בארץ.

השבוע לפני 25 שנה סיקר, "העולם הזה" את הכרתם של שני מלכים צעירים במרחב: חוסיון בורדו, ובן-הודו פייסל * בעיראק. "רו"ח מיוחה" סיקר את המשד פרשת הפילוג בקרב בן עין-חרוד, בין אנשי מפא"י ואנשי מפ"ם. הרשימה סוכמה

במילים: "עין-חרוד ידועה בארץ כמשק החכי". הוא הקיבוץ הכי ותקי, בעל האקלים הכי גרוע, מיוזאין הכי יפה, בריכת שהיה הכי גדולה, האדמות הכי נרחבות, שלא לדבר על הכנות הכי יפות והכנים הכי מפותחים. עתה התברר הקיבוץ הזה, לדעת מזלו, גם כפיכסוף הכי מנוער... מדור התיאטרון הוקדש לסיקור המחזה "ועקי ארץ אהובה" של המחזאי הדרום-אפריקאי אלן פייטו.

כשער הגיליון: כוכבת הקולנוע ריטה היוורת.

..עבודה יהודית" ו..המימשל הצבאי" * אישיות גרמנית ראשונה מבקרת בארץ * קאהיר: ..השפה העברית אינה אויב"

העם

היד רצתה

אם תרצה, זאת ירך המחושלת, ייעצור כל גלגל במדינה! (שיר ה'1 במא')

במדינת ישראל 1953 לא היה כל צורך במלה "אם". היד המחושלת של כל אורח ישראל, בלי הברד דת, מין וגזע, מוכנה לעצור כל גלגל בשם כל אמתלה שהיא. בחמשת השבועות האחרונים בלבד, נעצרו הגלגלים בחמש שבתות, בארבעה חגים ובשלושה הצאיימים של חול המדינה. הדת, המדינה ומעמד הפועלים חברו יחד, מצאו שלושם את סמלם העליון באבטלה כללית. בעוד שבועיים יספק חג הטבע - שבועות - את ההמשך הרצוי. במדינות אחרות, מסכנות יותר, הוסיפה היד המחושלת לעבוד למען המולדת. בכי ריטניה דתו הפועלים את חג ה'1 במאי ליום הראשון, כדי שלא להפסיד יום עבדו. דה. ברחבי בריית-המועצות הכפילה הפור עלים את הגורמות. לכבוד היום הגדול, אולם מדינת ישראל אינה כה אומללה. כשגלגליה נעצרים, אין בניה גוועים כי רעבו להיפך, הם יכולים לאכול מנתיח: את החשבון משלם עדיין הדוד העשיר באמריקה, המשלש את דולריו לתוך קופר סת הנדבות.

דגל האחוה

כשעבדאללה סאלאמה היה נער, התגנב אביו אל פרדסי ראשון-לציון, הציע את עבודתו לפרדסן. הלה הסכים בהתלהבות:

* הוצא להורג בהפיכה ב'1958, ששמה קץ לשלטון השושלת ההאשמית בעיראק.

אביו של עבדאללה היה מוכן לעבוד תמורת כמה גרושים ולא דרש את השכר הגבוה של פועלי ההסתדרות השנואה. חוץ מזה ידע אביו של עבדאללה גם לעבוד - דבר שהיה נדיר למדי ביישוב. כדי להתגונן מפני סאלאמה האב, גילו הפועלים היהודים את עקרונ "העבודה העברית": אל יעבוד ערבי במשק עברי. הודות לעקרון זה, שדם רב נשפך עליו בתיגרות אינסופיות, קם במושבה מעמד של פועלים עברים, שמזכירם היה זמן-מה גבר נמוך קומה בשם דויד גרין, או בן-חוריו. הודות לעקרון זה קמה גם מתיצה גורת-שער בין שני העמים בארץ. שכל אחד מהם חי בגטו כלכלי מסוגר משלו. **הסכנה לכחשוך**, השבוע, כשעבד עבדאללה סאלאמה, שחום העור ומגודל השפם, בפרדס בראשון-לציון, קרבה אליו חוליה של מיסטרתי-ישראל, מודרכת על ידי פקיד מועצת פועלי המושבה, ואסרה אותו. אומנם, עדיין אין חוק האוסר על יהודי להעסיק פועל ערבי, אולם אין גם צורך בחוק ברברי כזה. הפועל הערבי חי באיזור סגור של המימשל הצבאי, זקוק לרשיון כדי לצאת ממנו. אין הוא מקבל רשיון כזה כדי לעבוד באיזור יהודי. עבדאללה יצא בלי רשיון, הואשם בעבירה על חוקי ביטחון המדינה.

היה זה פתרון נוח למדי לפועלי ראשון-לציון המובטלים, שלא יכלו להתחרות בתפוקת העבודה של עבדאללה. הם השי-תתפו בסריקות, חיסלו את התופעה המר-ארת. אחר הלכו הביתה, והתכוננו לחוג את ה'1 במאי, לנופף את דגל הסולידריות של פועלי כל הארצות.

עיתונות

סקופ

"סקופ" (מתחרו בערך עם זנב) הוא המילה העיתונאית * לידיעה סנסציונית שעיתונאי זוכה לפרסמה הראשון, למורת

* שמקורה במילה האנגלית: לטוט.

רוחם של חבריו למקצוע. שום עיתונאי אינו חולם אפילו להחזיק ב"סקופ" אלא במשך שעות מיספר, עד לגיליון הבא של העתון המתחרה. שיעוט עליו ויעתיקו. להחזיק "סקופ", במשך שבועיים תמימים, תוך הסכמה אילמת של כל העיתונאים להתעלם ממנו - דבר זה חורג גם מגבור לות הדמיון העיתונאי. אולם הדבר קרה החדוש, בישראל.

שעות מעטות אחרי שפירסם העולם הזה (808) כי הגרמני הנוצרי אריך ליט שוהה בארץ, צילצל הטלפון במערכת. הדובר היה אחד מכתבי קול ישראל.

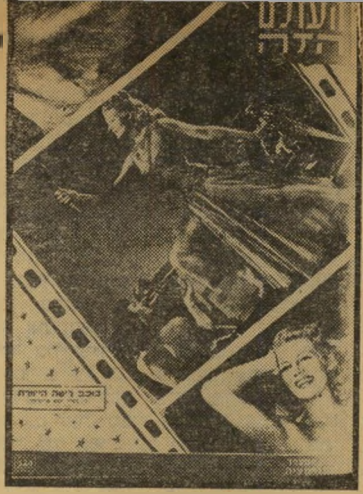
"מניין לכם הבלוף הזה?" שאל.

כשהוסבר לו שלא היה זה בלוף, פרץ הכתב בצחוק וסיים את השיחה. היתה זאת, פחות או יותר, תגובת כל הכתבים הישראליים. בה בשעה שהתייר "הנרי ליטל" או "אריך המבורגר" סייר לאורכה ולרוחבה של הארץ, נהנו העי-תונאים מן הבדיחה המוצלחת. אף עיתון אחר לא חקר את הסיפור.

כשהודיעה השבוע סוכנות ידיעות זרה, כי אריך ליט חזר זה עתה למינכן, כשהוא מלא התפעלות מן המיפעל הציוני בישראל, פרצה דממה דקה בכמה משרדי מערכת. הבעות הפנים של העורכים לא הצחיקו את הכתבים, גם בלי מבטי הזעף, המלווים בהסכרות תמאימות, ידעו כי סיפור השנה נשמת מידי כל העתונות הישראלית.

אולם העיתונאים לא היו היחידים. שבור עיים אחר פירסום הידיעה הראשונה שוחח קצין מישטרה גבוה עם כתב העולם הזה, וליגלג עליו על הסיפור הבדוי. כשעמד הכתב על דעתו, הרים הקצין, תוך כדי צחוק, את השפופרת והתקשר עם אגף אחר של המוסד. מייד השתנתה הבעת פניו. נודע לו שאריך ליט המריא זה עתה לגרמניה.

סיבת הסוד: אחרי הכישלונות האחרון-נים בפיענוח פעולות טירור שונות, חשי-ההממשלה להעביר את השמירה על הארחה החשוב לידי המישטרה, ומסרה אותה לידי סוכנות ממשלתית אחרת. הי-מישטרה, כשאר המוסדות, לא ידעה בכלל על קיומו של האיש.

"העולם הזה" 811 חאריך: 7.5.53

במרחב

קול חדש

השידור הראשון של קאהיר בשפה הי-עברית גרם אכזבה רבה לערבים: לא היתה בו אף התקפה אחת על ישראל. גם בישראל רבה ההפתעה. הכל הניחו שהקול של קאהיר ישמע את אותם הגיי-דופים והאימים של קול דמשק בעיברית. ההסבר ניתן בפניה נידחת של עיתון צרפתי היוצא לאור בקאהיר: אין מצריים רואה בשפה העיברית אויב. היא מפרידה בין התרבות העיברית-יהודית לבין מדינת-ישראל.

אם הפרדה זו זמנית או קבועה, איש עדיין לא קבע.

לדנחי

בשליה יש לומר:

- 1. כי לעיתים הרחקתם לכת במידת הביקורת הטוטלית, שהיא חדה במיוחד.
- 2. שהתרכזתם למעלה מהמידה בציבור קוראים צעיר, מבחינת שלילת תופעות מסוימות בחיינו הציבוריים, מבלי לשקוד על העלאת רמת הידיעות ושיפור האווירה התרבותית שבה הוא חי.
- 3. כי בהתווקכם מכשיר עיתונאי חשוב לא השתמשתם בו במידה מספקת לייפוי סיגנון החיים החברתיים, ולא שקדתם די להתדרת יחס כבוד בין אדם לחברו ומידת הסבלנות בין חסידי זרמים פוליטיים וחבר-רתיים שונים.

לחויב יש לי לומר:

- 1. כי גיליתם כישרון ויכולת במתן צורה מודרנית וחיה לשבועון ישראלי.
- 2. ביצעתם ללא משוא-פנים מסע-צלב נגד השחיתות וקלקול המידות בשירותים הציבוריים, והחדרתם עלי-ידי כך ללבות הקוראים את ההכרה כי יש דין ויש דיין לרע ושכר לטוב.
- 3. בשורה של רפורטזיות מוצלחות הור-ספתם ערך לזכות מעמדה של הרפור-ט'נה הישראלית.
- 4. הייתם ברוב המקרים בלתי-תלויים במלוא מובן המילה, והשכלתם להביא לפני הקוראים את שני צידי המטבע.
- 5. הנכם גוף צעיר, ובתור שכאלה אפשר לתבוע מכם הרבה, אולם גם הרבה לצפות.

ח"כ שדום זיסקין *

אנשים

- תיקון טעות רבי-משמעות בוצע על-ידי ח"כ מנחם בגין. באחד מימי השבוע שעבר הודיע היומון חרות, כי בגין ינאם על הנושא "ציון כולה שלי". למחרת היום הופיעה אותה הודעה בנוסח מתוקן: "ציון כולה שלנו".
- העיר המשורר משה טבנקין המ-נהל את בית-הספר של הקיבוץ המאוחד בעין-חרוד, כשסיפרו לו שצה"ל הנהיג כובע אמריקאי לקציניו: "מתאימים את הכובע לראש".

* חבר-כנסת מטעם הציונים הכלליים (כיום הליברלים בליכוד).

הפגנת האחד במאי באלנבי לפני 25 שנים: "יחי השלום"

גם כשהם קטנים הם לא מוכנים ללבוש כל דבר.

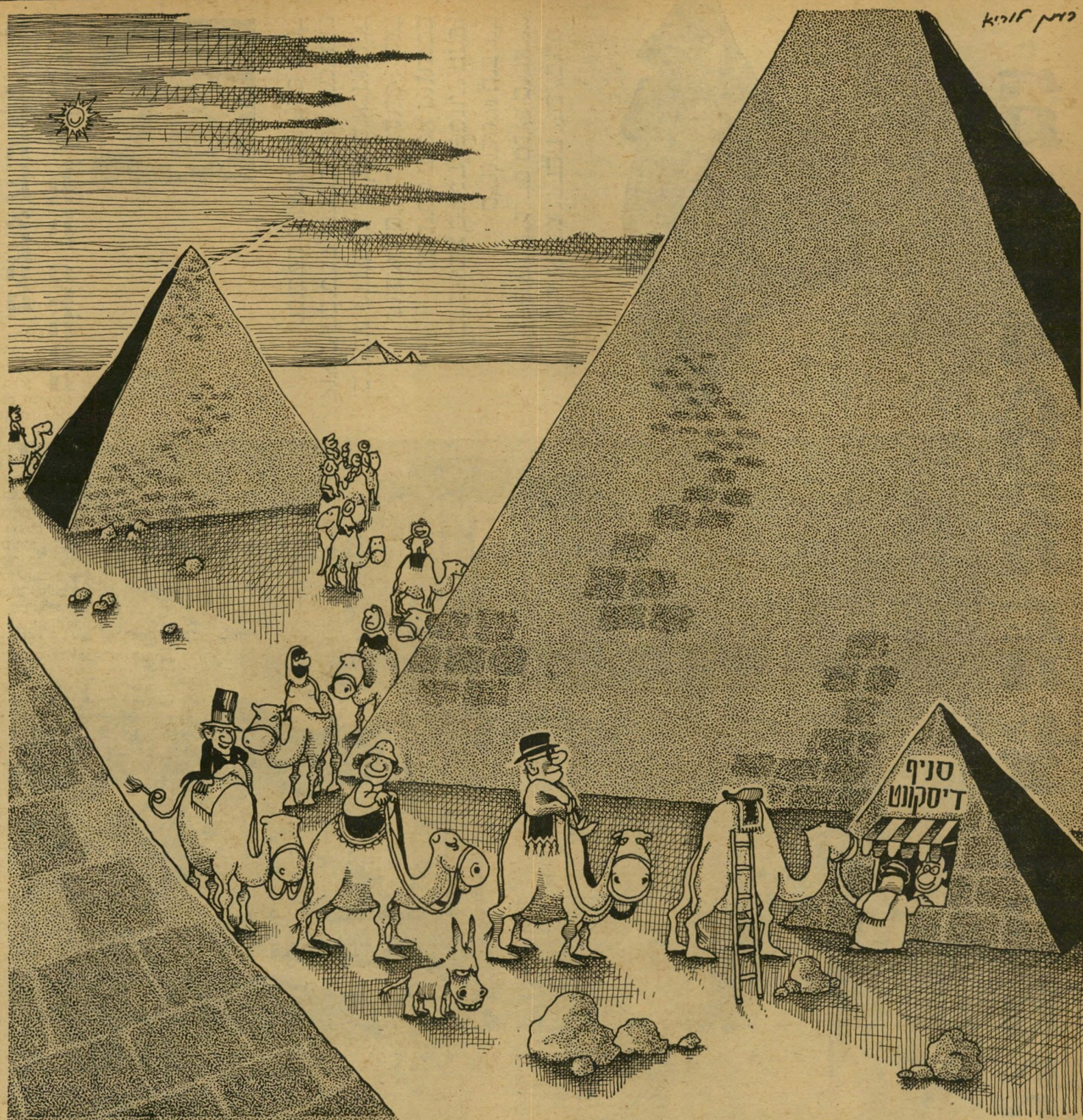

"סנוב" בלי הבדלי גיל או מין
מייצרים ג'ינס בדגמים זהים
לילדים ולמבוגרים.
ועתה יתווספו דגמים צבעוניים
בסגנונות אפנה מגוונים.
דגמי "סנוב" מכנסים, חולצות,
חליפות, אוברולים, ברמודות, ווסטים.
מתאימים לכל מטרה: למסיבה, לטיול,
לבית ספר ולמשחקים בשכונה.

בג'ינס של "סנוב" מתלבשים
כמו שהחברה אוהבים.

להשיג בחנויות המובחרות.

וכשיבוא, יבוא שלום...

מצרים אולי אינה רחוקה כל כך
כמו שהיתה פעם...
ויום פתיחת הסניף
של בנק דיסקונט בקהיר
יהיה יום יפה
לך, לדיסקונטאים ולעם ישראל.
אינשאללה!

נכון. ואנו גאים על כך!
אנו גאים ב-222 הסניפים
שאחד מהם ודאי קרוב למקום מגוריך
או לעסקך
או למקום עבודתך
ואם יש לך עסקים בעולם
תמצא אותנו גם שם.

עוד לא, עדיין לא!
אבל השלום בוא יבוא
גם אם היום, הוא נראה
עדיין קצת רחוק.
מכל מקום צריך להתכונן...
והדיסקונטאים תמיד נמצאים צעד
אחד קדימה.
לזה מתכוונים כשאומרים:
"בנק דיסקונט הוא בנק דינאמי!"

בנק דיסקונט

הצד האנושי של המטבע

מישפט

בין פרידמן לזקן

סיכסוך-שכנות רגיל שעניינו כבסים ואבק הגיע לפני תקיפה והתגלגל לבית-המישפט

כשקרא התובע המישטרהי לחנה פרידמן להתייצב בפני שופט-השלום, שאליו הובי אה לשם הארכת מעצרה, לא הצליחה האשה בת ה-40 לעמוד על רגליה וזקקה לתמיכתה של הסוהרת שיסבה לידה. בין חמש הנשים שישבו לידה על ספסל החשודים, באולם המעצרים בבית-המישפט השלום בתל-אביב, נראתה חנה פרידמן יוצאת-דופן. ארבעת הנשים האחרות לא התרגשו מהעובדה שהן יושבות על אותו ספסל. חלקן עשו את ההצגה המוכרת לכל שופט ושיפשו את עיניהן כדי שיאיר דימה, כאילו מכבי אחת מהן, בלונדית פרועת-שיער בעלת אף גדול ועיניים שהי איפור נמרח עליהן והותר על פניה כתי מים מכווערים, היתה קוקסינל שנעצרה עליידי המישטרה בעת שעסקה בעבודתה ככביש-רשפון לשעבר.

התובע המישטרהי סיפר לשופט כי חנה פרידמן נעצרה אחרי שהוגשה נגדה תלוי-נה מישטרה על-ידי שכנתה, יפה זקן. הוא סיפר כי יפה זקן מתגוררת קומה אחת מעל חנה פרידמן, בשכונה החדשה קריית-אביב שליד כביש הטייסים. הסתבר כי מזה חודשים קיים סיכסוך בין שתי השכנות, כיוון שפרידמן טוענת כי זמי תולה במירפסת המטבח שלה כבסים רווי-מים המרטיבים את כביסתה הנקייה שלה, ומכתימים אותה. עוד טוענת פרידמן, כי זקן מנקה שתיים על מירפסת הסאלון שלה, והאבק והליכלוך חודרים לדרי-האורחים וחודריהשינה שבדירתה שלה. "אני אמות שם!" ימים אחדים קודם שנעצרה, שוב הרטיבה הכביסה של זקן את זו של פרידמן. הפעם לא הסתפקה פרידמן בצעקות המסורתיות, אלא עלתה לדירתה של זקן כשבידה דלי מים, וכשזו פתחה את הדלת בפניה הטיחה את המים ישר בפרצופה. זקן לא ויתרה, אחזה ב-שערותיה של שכנתה והחלה מושכת בהן, ועוקותיהן של שתי הנשים הבהילו לדירה את כל השכנות בכניין. הבעלים והילדים היו אותה שעה בעבודה ובבתי-הספר. פרידמן לא ויתרה, הלמה בבטנה של זקן וזו איבדה את הכרתה. נוסף על אמבולנס שהוזעק למקום, הוזעקה גם המישטרה, שעצרה את חנה פרידמן ברובמקום. לפני השופט פרצה חנה פרידמן בכבי קורע-לב, וסיפרה כי זו הפעם הראשונה בחייה שבילתה בבית-הסוהר. עוצמת הי-ועווע ניכרה היטב בפניה. היא דיברה בקול חנוק, שנבעה כי לא התכוונה לפגוע בשכנתה לרעה, רק להזהירה לבל תוסיף להטריד אותה עם הכבסים הרטובים והי-אבק.

היא לא יכלה להסתיר את שאט-הנפש שאחזה בה למראה חברותיה לספסל החשודים ואמרה לשופט: "אדוני השופט, אני עקרת-בית, אם לשלושה ילדים. בעלי עובד בעירייה. המישפחה שלנו תמיד שמרה על החוק, ועכשיו שמים אותי עם זונות וגנבות באתר המקום?"

"אדוני השופט, אני מתחננת לפניך. תן לי ללכת הביתה, אל תשלח אותי עוד הפעם לאביר-כביר! אני אמות שם!"

לא ברור אם זה היה הדבר ששיכנע את השופט, אך הוא החליט לבסוף לשלח ריה בערבות של 3000 לירות, אותה שילם בעלה שנכח באולם בית-המישפט.

דרכי אדם

מישל רוצה להיות גבר

הוא נולד בן,

גודל כבת — מכרזי

עד עצמו בעד הומו ומשתוקק

ההקים בית בישראל

הגבר המשוועם שטייל באחד מרחובות צפון תל-אביב בשעת-לילה מאוחרת, הבהין בצעירה הסובת-גוף שטופפה על געליה גבוהות-עקב בעברו האחר של הרחוב. "היא מוצאת-הן בעיני", חשב לעצמו, "אולי יילך לי איתה?" — והוא ניסה.

"גם אתה מוצאת-הן בעיני", היתה תגו-בתה המהירה. "אבל אני לא מה שאתה חושב. אני גבר".

ארבעה גילוחים. מישל מרום בן ה-21 רגיל למשוך תשומת-לב גברית בשעות הערב והלילה בגיורתו הנשית המושלמת. בפיאותיו, באיפורו המדויק עד לפרט האחרון, בבגדיו ואביזריו, שהם המילה האחרונה באופנת הנשים.

הגברים, לדבריו, אם אינם הומוסקסור-אליים, תמיד מצטערים שהוא לא אשה, אחרי שהם מתאוששים מההלם הקל ל-מראהו. "חבל", הם אומרים לו, "היית יכול להיות אשה מושלמת". בשעות היום הוא נאלץ, בלית-ברירה, ללבוש ביגדי גבר ולעבוד באגף החשבון-נות של חברה תל-אביבית גדולה. אבל גם אז אינו עוזב את הבית לפני שהוא מתגלח ארבע פעמים בזו אחר זו, מזין את עור פניו בחלב-פנים, מתאפר בעדינות ומושח שפתון לח חסר צבע על השפתיים. **לירת טעות.** מישל נולד בקובלנקה, מארוקו, ובהיותו בן שנתיים עלתה המיש-פחה — הכוללת נוסף עליו שני אחים ושתי אחיות — לארץ. והתישבה בקריית-גת. אביו משרת בצבא הקבע

אמו מנהלת ביוציו המקומית. **סיפר מישל השבוע:** בטעות נולדתי בן. טעות זה לא מילה.

מישל בחיל-האוויר "הכנות אהבו אותי"

ולא רק שאמי יצרה אותי בטעות, היא גם חינכה אותי כמו ילדה ועשתה אותי הומו. למרות שהיו לה כבר שתי בנות, היא רצתה בת שלישייה. הורי כאילו ידעו מה עומד לצאת להם, ובלי כוונה קראו לי בשם שמתאים גם לבחורה.

אמא שלי נהגה לקרוא לי למיטבח, כדי שאלמד לבשל. היא היתה מבקשת שאעזור לה לסדר ולנקות את הבית, ושאעזור לה להתלבש. סבתא שלי לימדה אותי לסרוג, ועד היום אני סורג נהדר: אפור, דות, שאלים, מעילים ארוכים, כובעים וכיטויים לבקבוקים.

מדי פורים התחפשתי לילדה, ואמא שמ-חה להלביש אותי בבגדים הכי יפים של האחות שלי. למישחקים של בנים לא התקרבת. כדורגל מפחיד אותי עד היום. תמיד שיתקתי עם הבנות בקלאס ובחבל. אבא ידע שאמי עדין, אבל נתן לי לחיות כמו שרציתי רק עם הערות פה ושם, כגון למה אני מכניס מיכנסיים בתוך המגפיים ולבוש חולצות רועשות מדי. הוא דווקא גברי מאד. אני חושב שהוא לא יודע את האמת עלי, אולי קצת חושד. בגיל עשר הבנתי שאני הומו, ובגיל 12 התחלתי להתפרפר. הייתי לוקח טרמפים לבאר-שבע ומחפש בחורים בגנים הציבוריים. אבל רק כאלה עם קלאסה. מהסטייל שאני אוהב: יפים, קצת גבריים. תמיד היו סביבי בנות. הן אהבו אותי, הייתי בדרך נהדר. בחתונות הייתי ניגש לזמר של התזמורת, מלטף לו את הגב מבלי שירגיש, ומבקש את רשותו להופיע בריקודי-בטן וצ'ארלסטון.

פמד בחיל-האוויר. בגיל 16 נסעתי בפעם הראשונה לתל-אביב. באתי ישר לגך העצמאות. גברים התחילו להסתובב סביבי,

מישל בבגדי-אשה "גדלתי כמו בת"

מישל בבגדי-גבר "לא בא לי על נשים"

לא יודע מה הוא מפסיד. התחלתי לדבר על זה בחופשיות, ואבן נגולה לי מעל הלב. התייחסו אלי בכבוד. אז כבר הייתי סמל ורציתי לחתום קבע, אבל לא נתנו לי. זה לא בסדר שלא נותנים להומאים לחתום. אנשי חיל-האוויר חושבים שהם החיל הנהדר ביותר, אבל אני יודע שיש בהם המון מתרוממים.

התשוקה לילד. עברתי לגור בדירה שכורה בתל-אביב. גרתי עם חבר, והיתה לנו תוכנית להתחתן בכנסיה בבית-לחם. הכנתי כבר מיכנסיים לבנים מתרחבים, חולצה לבנה וטבעות. אבל ברגע האחרון נפרדנו. ההומאים הם רכלנים, וסיכסכו בעינינו.

עם החבר הנוכחי שלי, אני, שאותו הכרתי במסיבה של הומואים, אני גר כבר שנה. הוא עובד בתור באר-מן במועדון. אני קורא לו "בעלי" והוא לי "אשת". אני מבשל ועושה הכל בבית. יש לנו חשבון-בנק משותף. אם הוא עובד לילה, (המשך בעמוד 62)

אבל לא הרגשתי בנות, כי זה היה מקום חדש ולא הכרתי אותם. ברחתי מהר. אמי נסעה אז לצרפת בשליחות, וכיוון שהייתי מאד קשור אליה ביקשתי לנסוע איתה. אז עדיין לא דיברתי טוב צרפתית, ואחרי היום הראשון ברחתי מבית-הספר. הכרתי בעל מועדון-לילה, והצעתי לו שאופיע אצלו כחשפנית. גילחתי את כל השערות, התאפרתי והייתי מוצלח מאד.

כשחזרתי לעבוד כמה חודשים לארץ למדתי גראפיקה. כאשר קיבלתי צו גיוס, הרגשתי לא נוח. ידעתי שבמצב כמו שלי אין לי מה להפיש בצבא. אבל השלמתי עם הרעיון, ובסופו של דבר אהבתי להיות חייל. שלחו אותי לחיל-האוויר כאלחוטן, ואחר-כך כפקיד קישור מילואים. הייתי כל הזמן עם החיילות, ואמרו שהולך לי איתן יותר מאשר לכל אחד אחר, אבל לא ידעו שלא בא לי עליהן. עד שיום אחד התעלפתי ופלטתי שאני הומו. הידיעה נפוצה בכל הכסיס. רס"ר אחד אמר לי שהוא לא מכין את זה. הסברתי לו מה עושים אצלנו, ואמרתי לו שהוא

במדינה

בחולון. אביו מהגדס ואמו עקרת-בית. מגיל 16 הפיע באירועים מישפחתיים בסדרה של שירי אלויס. אותם שיגן תוך כדי האזנה בלתי פוסקת לתקליטיו. במשך שעות היה יושב עם מילון אנגלי ומברר משמעותה המדויקת של כל מילה. ככה הצליח גם לשפר את האנגלית שלו. לקראת גיוסו לצה"ל, נבחן ללהקת פיקוד המרכז. הוא שר שיר של אלויס, והתקבל על המקום. אחד מתפקידיו בלהקה היה לתת את ההדרן, כשתוך כדי שירתו מתנפלות עליו בנוו הלהקה, מחביקות אותו ומושכות בבגדיו. את קירות חדרו מקשטים פוסטרים של ברוורימי, ויש לו תיקים מלאי כתבות ותמונות, ואפילו אחת עם חתימתו האוריי-גינלית של האליל, אותה קיבל מבתורה אמריקאית. בחיים הפרטיים הוא מתלבש בצורה רגילה, די סולידית אפילו, אבל על הבמה השרוולים תמיד מתנפנפים, הצווארון מעומלן וזקוף והמכנסיים מתרחי-בים כלפי מטה. יעקוב היה רוצה שמישהו יארגן לו מופע גדול, עם זמרי רקע, רקדנים, תאורה

(המשך מעמוד 61)
אני יוצא לבלות עם החבר'ה. אנחנו נאמנים אחד לשני, והוא לא מקנא לי. היו לי מחשבות לנסוע לברלין כדי לעבור שם ניתוח שיהפוך אותי לאשה. הכאבים קצת מפחידים אותי, אבל כאב זה דבר שעובר. בינתיים אני דוחה את הניתוח, כיוון שאני רוצה שיהיו לי ילדים. אני רק צריך למצוא אשה שתדע עלי הכל ותסכים להתחתן אתי. הלוואי שיכולתי ללדת בעצמי.
לנסות עם אשה. יצאתי עם נשים, אפילו הייתי מאוהב בכמה, אבל גמרת עם כולן כי לא היתה לי סבלנות. הן, מצידן, תמיד התרגזו בגלל שאני מדבר בתנועות נשיות. לפעמים נשים מנסות לפתוח אותי, מתפשטות לפני, אבל זה לא משפיע עלי.
דווקא הייתי רוצה שמישהי נורמלית תסכים להיות חברה שלי, ותנסה להוציא אותי מכל זה. הייתי אפילו עוזב את החבר שלי כדי לנסות. זה בוודאי היה קשה בהתחלה, אבל אולי הייתי מצליח להשתנות.
רוב הזמן אני מאושר, אבל לפעמים אני מדוכא ושואל את עצמי למה יצאתי כזה. כואב לי לשמוע כל-יך הרבה כמה חבל שגבר יפה כמוני איננו גבר.

„שד בתחפושת“

עם שרוולים מתנפנפים, צווארון מעומלן ומכנסיים מתרחבים — כמו אלויס פרפרי

מגיל 12 היה ליעקוב טובי הלום אחד: להיות אלויס פרסלי, לשיר ולהיות זמר מפורסם כמוהו. הסרטים של אלויס הציפו אז, לפני כ-15 שנה, את השוק, ויעקוב

זמר פרפרי
— התרנגולת

היה הולך לכל סרט כמה פעמים וצולל אל עולם החלומות. משהו בדמותו של מלך הרוק משך אותו, והוא לא יכול היה להסיר ביר לעצמו מהו הדבר.
מזה שנים מצליח יעקוב להגשים מדי ערב שמץ מן החלום הזה: הוא עולה על הבמה, עם גיטארה ועוד שלושה נגנים, לבוש חליפת-משי לבנה או מכנסיים הדור-קים שחורים וחולצה ציבעונית עם פסי זהב, ושר בקול הדומה מאד לקולו של אלויס הגדול כמה משיריו הידועים, ביני-הם: שלהבתו האחרונה, עכשיו אר לעולם לא, שד בתחפושת, רוק בבית הסוהר, חזק קריאול, את לא חייבת לומר שאת אהבת אותי ואני רועד כולי.
מהנרס ועקרת-בית. יש בהופעתו החיצונית של יעקוב משהו המזכיר את זו של „המלך“. החיוך, עצמות-הלחיים הגבוהות, הקומה התמירה (1.85). מיבנה הגוף של אלויס בצעירותו, לפני שהשמין, אך להסתרק כמו אלילו, בעל השיער החלק והשופע, איננו יכול, בגלל תלתליו, יעקובי טובי (27) גולד ביפו. הוא עדיין רוקי, ומתגורר עם הוריו, ילידי בולגריה,

זמר טובי
— והביצה

מתאימה, אבל עד היום הוא די מאוכזב מאמרגנים. לדבריו: „הם דואגים רק לי אינטרס שלהם, בלי לחשוב איך לקדם אותי, ולכן אני מסדר לעצמי את ההופעות.“
על מותו של אלויס שמע ברדיו, בשעת לילה, כאשר ישב עם חברתו במכונית על שפת-הים. „בהתחלה לא האמנתי“, הוא מספר, „חשבתי שזאת מתחזה. רק אחרי שחזרו על זה כמה פעמים, קלטתי. הרגשתי צער, ראיתי במותו אבירה לעולם. אדם שהפך לאגדה, סמל ההצלחה והוועה. רצייתי לראות אותו, לשמוע אותו שר, והצטערתי ששכשתי לא אזכה לכך.“
סוגרים את העיניים. אחרי מותו של אלויס פרסלי גדל הביקוש להופעותיו של יעקוב. „אמרנן אחד אפילו הציע לקחת אותי לארצות-הברית.“ הוא מספר, „אבל אני מהסס. אני יכול להצליח שם או להיכשל לגמרי. יש שם זמרים-מחקים אחרים, שנולדו עם המיבטא האמריקאי, שחיים את השירים של אלויס. למרות שהמיבטא שלי הוא טוב מאד, עבדתי עליו קשה.“
בינתיים הוא נשאר בארץ, נהנה מתגורר בה חמה של הקהל. „לפעמים בחורות קופצות עלי באמצע ההופעה“, הוא מספר, „משקות אותי, נותנות לי פרחים. אנשים בקהל צועקים בצורה היסטרית, ויש כאלה שקופצים על הכיסאות או מתחילים לרקוד. חושבים שאני אלויס. הרבה אמרו לי שכאשר הם סוגרים את העיניים, הם בטוחים שהם שומעים את הקול של אלויס.“
„לרגע אחד יש לי הרגשה כאילו הצלחתי להגשים את חלום הילדות שלי. אני שר על הבמה ומתלהבים ממני. ממש כמו מאלויס.“

Capitol

יש
לך
אופי
?

סנדלי

el-ge
na-blc

בעיצוב אירופי חדיש!
סנדלי האשה בקו האופנה לכל רגל וכל מידה סנדלי אלגה- באופנה.

להשיג בחנויות המובחרות

el-ge
na-blc

סנדלי נשים

מועדון חדש בבילוי מושג

DISCO - BISTRO

מועדון חברים

826524 טל. 22 אריה 22

יפו העתיקה ירח מזל אריה 22 טל. 826524

פתוח כל יום מלבד יום א' החזה ההרשמה לרכישת כרטיסי חבר מספר המקומות מוגבל

קול השלום -
הקול שלך!

דולר או מדד? מדד או דולר?

חסוך היום-החלט מחר

בתכנית החדשה כח ברירה דולרית

וריבית גם על המענק. והכל פטור ממס. אין הקפאה על כספך. תוכל למשוך חסכוןך בכל עת לאחר הודעה מראש של 30 יום. פרטים נוספים תקבל עוד היום בסניף הקרוב של בנק לאומי. בנק אגוד ובנק ערביישראל.
* בתנאי שתתמיד בחסכון עד 6 שנים.

דולר או מדד, מדד או דולר - איזו הצמדה תשתלם יותר? מעכשיו זו אינה בעיה שלך. תוכל להפקיד כסף בחכנית יבח ברירה דולרית של בנק לאומי ובסוף תקופת החסכון תדע איזו הצמדה השתלמה יותר. כספך יהנה מהצמדה זו. כמו כן, תהנה ממענק מידי עד 6%*, ריבית, הפרשי הצמדה

בנק העלמה אלה
בנק לאומי
לישראל בע"מ

רחל מרחלת על כל העולם

רונית ברחה מהרבי

בשורה טובה לי בשביל זאבי ירושלים העצובים: **רונית לוי** חזרה אליכם. ולמי שלא ירושלמי, אני רואה חובה לעצמי לתת את כל הפרטים מההתחלה, למרות שלגבי הירושלמים הם רשומים כבר בספר הזהב של חתיכי והתיכוח העיר.

רונית לוי פגשה לפני שבועות אחדים ברב של ווטרגייט והסידור של הנשיא לשעבר **ריצ'ארד ניקסון**, הרב **ברוך קורף**. קורף הציע לה לבוא עימו ליונייטד סטייטס הגדולה לטפל שם בבתי זמורה בת ה-10, כשהוא מבטיח לה הגיגית שאין בהצעתו שום דבר מגונה: הוא יהיה (העולם הזה 2110) רק על תקן של בוס. רונית נסעה, וכולם נעצבו אל ליבם. אבל לא חלפו שבועיים היא פיתאום חזרה, ככה בהיחבא, כדי שאף אחד לא ישאל אותה מה קרה, אבל בכל-זאת חזרה. אני הייתי מוכרחה לשאול אותה, בי שבילכם כמוכן, מה באמת קרה, כיוון שהחסם שלה עם הרב קורף דיבר על כמה שנים, ולא על שבועיים. רונית, העובדת כיום בוועדה להכנת חגיגות ה-30, הסתפקה בתחילה בתשובה הצברית הסיי פויט: "פשוט נשבר לי" רק אחריכך

איילנה אביטל
רוח נעורים

אבל אל דאגה. לא אצלכם, בוודאי שלא אילנה. עתידה, לפחות זה הקרוב, מובטח בינתיים. שלמה הצליח לשכנע חברת-תקליטים צרפתית לחתום חוזה-הקלטות איתה, וכל האופציות פתוחות.

לא יאריך היום והיא תצא לשם. המסע נקבע לתקופת החופש הגדול, עם סיום הלימודים, ושלמה בוודאי ימתין בצרפת על-מנת לשמור על הציפור הקטנה שלו באופן אישי בהחלט.

הרומן של האמרגן

רק לידיעה כללית: תחת אפנו מתרחש לו רומן סוער חדש. ממש בימים אלה, הוא נע בין זמרת צעירה שכל-כולה בת 18 אביבים בלבד ואולי אפילו פחות מזה, לבין אמרגנה — שהוא אומנם עדיין צעיר, אבל לא עדי-כדייך. הוא כבר חותם בקרוב על סוף שנות השלושים לחייו, מיושב ומחושב בדעתו.

השניים הם **איילנה אביטל** ו**שלמה צה**. שלמה, כידוע, עשה כבר הרבה דברים טובים לזמרים שבהם שיפל, כולל **איילנית**, מי שהיתה אשתו הראשונה. כיום, לגבי אילנה, יש לו מעורבות אישית. ריגשית וכולם, כולל הוריה, מזמרים כבר את מארש החתונה בנתניה, עיר-מגוריה של הכלה המיועדת.

למרות שהשניים אינם מאשרים את השמועות בפה מלא, הם גם לא מכחישים. שלמה טוען שהם רק ידידים, ושהם משוחחים ביניהם הרבה הרבה שעות. אילנה, לעומתה, רק מחייכת חיוך מיסתורי וכמוה גם הוריה, המלווים אותה בכל אשר תלך.

אבל העובדות מדברות בעד עצמן. שלמה, שניהל בעבר הלא-רחוק רומן בן שנה, הר-חק מן הזרקורים, עם צעירה נחמדה בת-גילו שהיא עובדת רשות השידור ואף הוזכרה עימה בהצלחה, בשכונת לבי-תה של אילנית, שם לו קץ לטור בת אילנה. כשנשאל מדוע נטש את חברתו משכבר, השיב ש-אי-אפשר לגרו ולחיות עם אחת, ובדי-בבד נהגל רומן של שני חות עם אחרת. העובדה ש-

שלמה עומד לצאת ב-6 בחודש זה עם להקת אל-יבית ועם הביגלאומו החדש של ישראל, **יוהר כהן**, בראשה, לאירופה למסע של יחסי ציבור והופעות בטלוויזיה למשך חודש ימים, תצער כמוכן את אילנה הקטנה.

שלמה צה
המון שיחות

רונית לוי
שבועיים במקום שנתיים

הסכימה לספר, שלפתע התגלה לה כי לא הכל היה כלייך נעים, פשוט טוב בבית הרבי. בין השאר, מה שלא מצא חן בעיניה היה הכובים שלו. כדבריה: „הוא סיפר לי שאשתו נפטרה, ואחריכך התברר לי שהיא פשוט ברחה ממנו ומהבת. מאוחר יותר גם הבנתי מדוע.”

מלבד עבודתה בירושלים, לומדת רונית גם שנה שלישית ארכיאלוגיה באוניבר-סיטת תל-אביב, והיא מחלקת את זמנה בין שתי הערים. ייתכן מאד שבדרך בין ירושלים ותל-אביב יתפוס אותה שוב הרב קורף. ציפור קטנה לחשה לי שהוא הגיע לארץ שוב, ומת לפגוש את רונית.

נבואת המכשפה

של זה, בעיברית-לא-עברית, שבקרוב יבוא קץ לרומן בן שלוש השנים שניהלה עד אז עם גבר נשוי. המכשפה המזדקנת אמרה לה שהנשוי לא שם בכיוון שלה, ולמרות שהוא שרוי בתהליכי גירושין אין לה שום סיכוי ללכוד אותו ולהכניסו לחופה.

אבל, לעומת זאת, קיבלה מיכאלה מבע-ל-ת-האוב גם קרן אור באפלה, בדמותו של גבר תוצרת חוץ שאותו היא עתידה להכיר עוד לפני תום החודש. לא יעברו ימים רבים, אמרה הידעונית, והוא ישלח לה כרטיס לבוא אליו לחז'ל ושם הם יינשאו במהרה.

יצאה ישראלה, שהיא אחותו של **מיקי מיכאל** שוער הכדורגל הנודע, מבית המכשפה, וכולה חיל ורעדה. כדי להת-אושש מן ההלם נטלה חופשה מעבודתה ונסעה לאילת, לתפוס שלווה, שמש ומנוי חה. והנה שם, לא להאמין ממש, חיכה לה הגורל בדמותו של טייס שוודי ממוצא רומני, בדייק כמהו. מיד נחתפו השניים לרומן לוחש בלשון הרומנית, וכעבור שבוע של בילויים מרוכזים נסע לו **מאכס**

והרי יופי-טופי של סיפור. זמן רב הסי-תובבה בארץ בחזרה בלונדית שנמנמה, שחגגה כבר את השלושים והיא כולה עצב ומצב-י-רוח רעים. כל זה למה? ברוי, נדמה היה לה שפיספסה כבר את הרכבת האחרונה שעימה היה צריך לבוא מזולה הטוב, אבל זה בושש לבוא, ואו החליטה **מיכאלה ישראל** לעבור שיפוץ כללי. היא פתחה בדיאטה חריפה, מה שהחריף עוד יותר את המרה השחורה, אבל אחרי שהחלו נראות תוצאות טובות התאושה, שתק וגמרה אומר לגשת למגדת-עתידות, שתק רא לה בקלפים מה ומי מחכה לה, ואיפה ומתי.

אך הלם רציני ציפה לה כששמעה מפיה

לחתי למצוא מין דבר כזה אצל הזאב החדש. אולי עצם העובדה שהכל כלייך בסדר אצלו, דווקא היא מה שלא בסדר. חוץ מזה שהוא יפה נוסח אפולו ובנוי לתיפארה, הוא גם כישרוני להפליא. יושב עם הגיטארה שלו שעליה הוא פורט עד שממש נמסות האווניים, יושב ומלחין שיר-ים ושר אותם ככה בריבמקום: מילים, מנגינה, כמו לפי הזמנה. אבל כשנשאל מדוע אינו מגיש את שיריו לפסטיבלי הזמר למיניהם, או לאמרגן כלשהו שיקדם אותו, התברר שהוא ביישן ואין לו קשרים, וככה סתם הוא אוהב לשיר לעצמו ול-חברה.

זאב ישב עד עתה שלוש שנים בחו'ל ועשה ממון רב, ביקר בארץ כמעט מדי חודש והיה חוזר, בעיקר להולנד ולגר-מניה. הוא הסתובב בעולם, ועוד חזר עם די כסף בכיסו לקנות לעצמו סובאר-ו חדשה, להתגורר בדירה שכורה ולשרוף ממון על בילויים כאוות נפשו. רק אין לו חברים, כי כולם או נשואים או בחו'ל, וכל הקליקה הישנה כבר לא בשבילו. הם הפכו אנשים ממוסדים ומבוטחים, ולו אין כבר מה לחפש אצלם. למרות שהוא בן 25 הוא אוהב נשים מבוגרות ממנו, ולהן הוא מוכן לשיר משיריו ללא מאמצי שיכנוע.

כל מי שבעניין סרנאדות פרטיות, היוצי-אות בקול ערב מפיו של אפולו ששמו זאב, הריהו לפניו במלוא הדרו.

זאב בעל

קול ערב

אינני יודעת מהו הכינוי ההולם את הבחור שלפנינו, אבל מן היפים ששידכתי לקוראי מעל דפי מדור זה עד היום, הוא עולה על כולם, ראשית, בגובה. הנ"ל גבוה מראשו ומעלה מכל סביבותיו ואין מה לעשות בנדון. יש לו גוף וצורה מהסר-טים, ופרצוף הלוואי על הבנים של כולנו, ולדמות הזאת קוראים **זאב נוי**, ה"נוי"

זאב נוי
אפולו תוצרת הארץ

מעוברת אומנם משם ארוך-ארוך ומור-שנשמע כמו נייגוסלבסקי, אבל מי מביט על שמו-תימשחה.

אין אנשים מושלמים, ולא אני המצאתי את זה. תמיד יש איזה פגם קטן, איזה עוקץ, משהו שלא מסתדר. אבל גם אחרי שבוע של חיפושים אינטנסיביים לא הצ-

אחרי רובינסון - המבול

בדרך-כלל נוטים לזכור מיקרים מעציבים דווקא. כך זכורה לנו גם פרשת ההתי-אבדות, לפני כשנה וחצי, של המיליונר, איל הבירה וטלוויזיות זניט, **ויליאם רובינ-סון**, שקפץ מחלון דירתם של בתו **מדלין** ובעלה, האדריכל **אלי ליפסקי**, שברחוב פינקס בתל-אביב.

הפרשה היתה אז שיחת היום, והכל דיברו על אחיה של מדלין, **מייקל רובינסון**, שהסתבך והפסיד 5 מיליון דולר, ועל כל מיני קשיים ולחצים נוספים שנפלו עליו. לבסוף לא נותרה ברירה והמישפחה נאלצה למכור את מיפעלי הבירה למשקיע קנאדי ולצאת מן הבין.

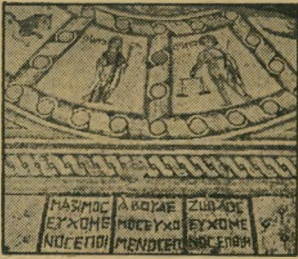
אבל סאת הצרות של מישפחת רובינסון נכראה עדיין לא נגדשה. בימים אלה פוקדת טראגדיה נוספת את המישפחה. אלי ומדלין ליפסקי עומדים לפני גט המבטיח להיות רעשני מאד, פשוט מפני שאינם מסתדרים ביניהם בעניין חלוקת הרכוש. כשאביה של מדלין היה עדיין בחיים הוא עזר לאלי לקבל עבודות-תיכנון בחברות גדולות, אבל לאחר-מכן נסתמו מקורות הפרנסה, וכמות העבודות הלכה ופחתה. מדלין גם היא נאלצה ללמוד להסתפק בפחות, ונאלצה להיזכר בימים שבהם היתה עדיין חברת קיבוץ שריד של השומר-הצעיר.

שיהים לא היו עוד מה שהיו פעם, וכך הם גם מצאו את עצמם כבר לא-כליכך מאהבים ולא מצאו להם מקום בדירה המשותפת. השאלה כיום היא, מי יקבל את הדירה, וכיצד יחולק הרכוש. עצוב.

בתוך המבנה הממוזג, הפתוח כל ימות השבוע, תמצאו גם חנות למזכרות ומסעדה המשקיפה אל נוף מרהיב. וזה עוד לא הכל.

"חמי טבריה הצעירה" נושקת לשפת הכנרת. היא מוקפת בגנים מוריקים ופארק רחב ידיים, כך תוכלו להנות מטיול בחיק הטבע וב"חמת" — אתר העתיקות שבמקום.

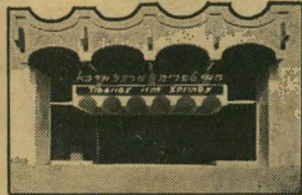
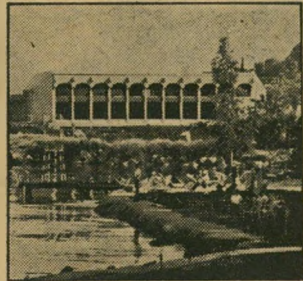
אם חשקה נפשכם באיכסון או בחוג ארוכה יותר — יש לכם לאן לפנון (י"י) מלון "גני חמת", השוכן בסמל למלון המפואר חוף רחצה פרטי ומיתקנים לספורט מים: סקי, סירי מירוץ ודייג.

חמי טבריה הצעירה פתוחה לקהל-ישי-בחמי טבריה — אתה נולד מח

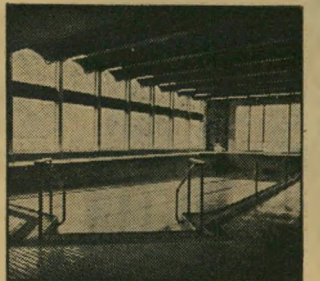
בואו ליום שכולו פיה!

לנוחותכם במקום — תאים פרטיים להחלפת בגדים ושמירת הפצעים; לאחר הרחצה עומדים לרשותכם אולמות נרחבים למנוחה.

ב"חמי טבריה הצעירה", במבנה חדיש ומודרני, בריכת שחיה פנימית ובריכה חיצונית של מי מעיינות מינרליים בחום טבעי של 32°C. הרחצה והשחיה במים אלו היא תענוג לכל אדם; היא מרעננת, מרגיעה ומסייעת בשחרור מתחים ועייפות.

לוקחים את בת הזוג או את המשפחה כולה ובאים ל"כייף" ב"חמי טבריה הצעירה". זו לא טעות; זהו מושג חדש בתחום הנופש והטיולים בישראל.

חמי טבריה הצעירה

קציר-עמלמוריס

"חמי טבריה הצעירה" פתוחה לקהל יום-יום מ-8.00 בבוקר עד 8.00 בערב. לאורחי "פלזה" ו"גלי כנרת" חמי טבריה הצעירה

שמע בקול אבבא. קנה נשיונל.

SG 1030

RQ 542

RQ 548

RQ 541

SG 1090

ורדיו טייפים מתוצרת "נשיונל" לשימוש מקצועי, להנאה מושלמת בבית ולהאזנה למצעדי הפזמונים מכל העולם.

שמע בקול חברי להקת אבבא. הם יכולים להרשות לעצמם לרכוש את הטוב ביותר בעולם - והם ממליצים בכל פה על "נשיונל".

אתרי הכל, הקול של אבבא קובע הכל.

שמע בקול להקת אבבא.

שמע בקולם של בירוק, אנה, בני ואינפריד משוודיה, חברי להקת הפופ המצליחה ביותר בעולם, אשר מכירות תקליטיה שברו את כל השיאים מימי החיפושיות ועד היום.

חברי להקת אבבא יודעים להגיע לאיכות מוסיקלית מושלמת. הם רכשו לעצמם מערכות סטריאו

National

צעד קדימה אל המחר.

רחל מדחלת על כל העולם

לא דרך המיטה

אם אתם חושבים שהסיפור על הרוזנת שנתנה, כפי שהתפרסם במדור זה לפני שבועות אחדים, עבר בשקט, סימנתי אתם לא מכירים את הוד רוזנתה **כריסטינה פאדז'יני**. כל מי שמכיר אותה יודע, שכאשר מדובר בה או במאהבה הצעירים, הנמצאים אפילו מעבר לים, אין היא חסה על השליחים המריצים את מיכתכה הבהיר לים, ובלבד שכל העובדות התייבה מדוייקת קודם לפרט האחרון.

כריסטינה הבלגית, שהיא רק בת 38 ולא 47, כפי שנכתב בטעות, רחמנא ליצלן, איננה מבינה מה כתאים עשו בישראל כזה ביג דיל מהמתנה ששלחה למאהבה הצעיר, השיריונאי **אייז'ה גילעד'י** שהיא בנו של הדוקטור **עמו גילעד'י**, המכוננת שר שלחתי לאייל לא עלתה לי רבע מיליון לירות, כפי שכתבתם בארץ, סיפרה לי כריסטינה. היא עלתה בסך הכל 5600 דולאר (יש קבלות), והוץ מזה זאת לא התה כמות יחסית לאייל. ההלטה לקנות לו את המכונית כדי לפצות אותו על המכונית שמכר לפני שנה, וכדי שר יהיה לו כסף לבוא אלי לניו יורק. שם הוא לא התגורר אצלי, אלא גר אצל אחיו. אייל אצלי הוא התארך בסך הכל ארבעה ימים."

אך מה שהצליח להרגיז את כריסטינה

כריסטינה פאדז'יני
דיוק בפרטים

היכה ביותר היה המישפט הבא: "הבחור לא קפץ לתיקה מרוב אשור ותימהון, ודי מהר עבר לסדרהיומ". "אני יודעת", אימרת כריסטינה, "שאם אני הייתי מקבלת בגיל 18 מכונית שכזאת במתנה, הייתי הרבה יותר ממתלהבת ור מאשרת. אני רק יכולה להבין מזה שר לאייל אין יותר רגשות כלפי". וזה כבר עצוב מאד, כי כריסטינה הבין לאומית אחרי בת כשאתהבים אותה ויודעים להעריך מה שהיא נתנת.

מכל מקום, בינתיים תקועה המכונית היפה במכס, וכריסטינה מציעה כמה אפשרויות על-מנת שמקבלה יוכל סוף-סוף ליהנות ממנה. "או שאייל ואביו, הרפא המצלחה, ישחררו את המכונית מהמכס וישלמו את המיסים, כי אם האבא כליך מצליח, אם סכום של המכס זה לא בעיה עבורי. אם לא, אני מגיעה לארץ ב-16 ביולי למשך שבועיים, ואז אשחרר את המכונית מן המכס. אמכור אותה, ובכסף שאקבל יוכל אייל לקנות לו מכונית יפה ידרשנית. "בכל מיקרה, אני לא מתכוונת להוציא על המכונית הזאת יותר מ-5600 דולאר". לדבריו כריסטינה, המליונרית, כל כספה מושקע בנכסים ומצי תחת פיקוח עורך דין וחברת-אמנים. ואם חושקת נפשך ב-1000 קטן של איה דולר, היא יכיר לה לקבל את המיכהים האלה ללא כל אי שור. אבל כל סכום שמעל לזה משחרר לה

אחד הווגות המעניינים שהגיעו ארצה בימים אלה, לחגוג עימנו את יום העצמאות, הם האישי שלנו בהוליווד **אהרון איפלה**, וחברתו היפה והאכזרית **אווה צ'יאנג**. צ'יאנג על שום מה? על שום שקוריאנית איריגנאלית היא.

איפלה, השוהה בהוליווד זה קרוב ל-15 שנים, הסתייג כבר לככב בסדרת קומדיק עם **טרי סאוואהאם**, וביוני 50 לצידו של ג'ק לורד. אבל בה שלא מראים בר סרטים זה שלכל המקומות האלה הוא לקח ולוקח איתו את חברתו הקוריאנית הצעירה.

מספר איפלה: "אני יודע שיכולתי להציג ליה יותר בקריירה שלי אם הייתי מתנהג כמו שאר הכוכבים, שמגיעים להצלחה שלהם דרך המיטה. "אני לא מסוגל לנהל רומן עם איזה זקנה שנתנת את הטון, כדי להשיג תפקיד טוב בסרט". מתוודה איפלה. "אני כשיש עישה השבון-נפש לעצמי, בלי להלפיני הדי שיבה, ואם אני לא שלם עם עצמי אני לא מסוגל להירדם, ובלי לישון הבנאדם לא יכול להחיות. אבל יש לי סבלנות, ואני יודע שאם **ברט ריינולדס** עשה את זה, אז גם אני מסוגל".

ואם אתם עדיין לא יודעים, אהרון מוכן לגלות שכדי להצליח בהוליווד לא מספיק להיות כישרוני בלבד, צריך להיות גם איש עסקים ויחסי-ציבור, ולפתח הייחברת פעיר לים. ובין פעילות אחת לשנייה, ועד שר

רומן

בינלאומי

אני יודעת שתאשימו אותי על שאני כותבת כל שני וחמישי על **מיס יוניברס**, רינה מור, או רק להבהרה: אין לי כל כוונה מיוחדת בכך. בהי שאינני מחפשת את החידושים שברכילות על הקטנה. אבל כשנתת רציני כזה כמו שיש באמתהתי הפעם נפל על אוני הכריות, פשוט אי אפשר לעבור סתם כך לסדרהיום. ואני

רינה מור
צילצול פעמונים

רק אחרי 90 יום מרגע שהיא מגישה את הבקשה. "ככה זה הכי טוב", היא מעידה על עצמה. "כי אם בא לי פתאום איזה רעיון משוגע מספיקים לי 90 יום לשנות את דעתי". גם זו שיטה, מה שנתת לנו, הקטי גים, לעשות הוא לתמתין עד אמצע חודש יולי, שיבוא עלינו לטובה ויביא עימו את הרוזנת בכבודה ובעצמה, ואז נראה גם את המכונית. גם איתה וגם את התגינות שהיא תחלל פה.

ייכנס לתפקידו בסרט החדש, הפיראט, עלי פי סיפרו של **הרוולד רובינסן**, הוא מראה לאורה שלו את מולדתו התוגנת את השלישיים לעצמאותה.

אגב, אווה אינה אלא העוררת האישיה של המפיק הידוע **רינו דה-לורנטים** אבל, לדבריו, הוא הכיר אותה כאשר טיילה לה בבורליידרבייב המפורסם שבליוס אנג'לס. אהרון נדלק עליה מהרגע הראי

ארנון מיזג'יץ
זירו הליכים

מרגישה חובה לעצמי לשתף אתכם ברומן השנה. ולמה? ובכן, מפני ששני המעורבים בו הפעם הם אנשים ידועים וקאליברים רציניים כהחלט, כל אחד בתחומו ובזכות עצמו.

את **ארנון מיזג'יץ** מכירים? ובכן, הואי הוא הרומן החדש של מיס יוניברס מי קריית-טיבעון. השניים הכירו בעת שרינה שיתחה באחרונה בארץ, ומייד נדלקה אצלם האהבה בלהבה. רינה, כידוע, בילתה בר ארץ כשלושה שבועות לכבוד פתיחת בית היופי החדש, והתאכסנה במלון שרתון, ושם הכיר אותה איל-הממון הארצישראלי הצעיר הנגאה.

שבועיים ימים ניראו השניים צמוד-צמוד ושום דבר לא הצליח להפריד ביניהם, לא עבודתו של ארנון ולא עבודתה של רינה. הם נלוו זה אל זה לכל מקום ולכל אירוע. וכשרינה עזבה אותנו שוב, לטובת ניו יורק, לא עברו ימים רבים וארנון סט

אהרון איפלה (שמאל) עם חברתו אווה צ'יאנג (במרכז) ומיקה צמודה

שון, עצר את המכונית, ניגש אליה, ומייד ניצר הקליק, ומאו ועד היום הם לא נפרדו אפילו לרגע.

למען האמת, אהרון דווקא מודע לכך שזה עלול להפריע לחיים הנוצצים, אם מקדישים שנתיים לאותה החתיכה, ולא מחליפים אותן כנהוג בעיר האשליות אבל, כמו שהוא אמר לי בגיליונלב: "כל הכוונת בים האלה, שנראים מחייכים בכל פעם בהברת פצצה חדשה, מתים לתפוס איוו האבה אמיתית, אדת כזאת כמו שיש לי, ואם חברי הטוב, **רייוויד לנגר**, התחתן עם סיגית שהתגייסה למהדרין, ייתכן מאד שגם אני אתחתן עם הקוריאנית שלי, שכמובן תגיייר או ואפילו נתגורר בי ישראל".

מי אנחנו שלא נאמין לו?

סטריפטז על החוף

מסתובב לו כיום בארץ זוג סטריפטזואים מעולה, שהופיע כחודש ימים במועדון נובמבר היפואי ועבר לאהרימכן לחיכה. גם שם הם מועזעים את התושבים התמיי מים, ומדורים שינה מעיני פועלי העיר האדומה.

ומיקה מצחיק קרה להם בשבת האחרונה, גינצי, הבחורה, הלכה לה לחוף הכרמל, ולגמרי בטיבעיות הורידה את כל בגדיה והשתופה לה עירומה כביום היוולד דה, הפיליפניות התמירה הוציאה לכולם את העיניים, וגרמה לשאר הנשים שעל החוף שתיראנה עלובות בהחלט.

התרגזה לה פמיניסטית בעלת-תושיה אחת, הלכה והועטקה את המשטרה, ולא יצאו דקות מועטות הצעירה מלכוסנת העיניים ויפתהגוף מצאה את עצמה בי מעצר בן 24 שעות.

בן-זוגה למופע, יונוי ששמו **ג'ורג'י**, ניסה להפגין את תכונותיו הבולטות של הדם היווני החם, אבל נראה שזה לא עשה די רושם על שילטונות החוק והסדר, ולא היה לה לגינצי מציל ומרשיע.

נה, באמת אפילו שמש כבר איי אפשר לתפוס בארץ הזאת!

אחריה ושם, לדעת מכרים ומביני-דבר, יימשך הרומן בהילוך גבוה. מה יעלה בי גורלו של הרומן היפה הזה אין איש יודע עדיין, כי אינו נביא בעירו, אבל כווכו, ארנון עדיין נשוי חוקית, תהליכי הגירושין שלו מאתו היפהפה **ברייז'יט**, אם שלר שת ילדיו נמשכים הרבה מעבר למצופה. מי יודע, אולי רינה תצליח לזרו את העניין ואז נראה ונשמע פעמונים.

אייר תשל"ח 10.578

עמך 42

המחיר: 12.00 ל"י (כולל מע.מ.) מספר 2123

העולם הזה

פלאטו
חטף
את
סטארסקי